

Verksamhetsberättelse
för företag med
statligt ägande 2003

Verksamhetsberättelse
för företag med
statligt ägande 2003

Förord	4
Året i korthet	6
Regeringens ägarförvaltning	10
Principer för ägarstyrning	10
Statens ägarpolitik	13
Den strukturella utvecklingen	20
Den statliga företagsfären	22
Översikt 2003	22
Omsättning och resultat	24
Investeringar	25
Anställda och utlandsverksamhet	26
Utdelning	28
Företag med marknadsmässiga krav	29
Översikt 2003	30
Akademiska Hus AB	34
Dom Shvetsii, A/O	35
Green Cargo AB	36
Imego AB	37
Kasernen Fastighets AB	38
Lernia AB	39
Luossavaara-Kirunavaara AB, LKAB	40
Posten AB	41
SJ AB	42
Specialfastigheter Sverige AB	43
Sveriges Bostadsfinansieringsaktiebolag, SBAB	44
Stattum, Förvaltningsaktiebolaget	45
Sveaskog AB	46
Svensk Exportkredit AB, SEK	47
Svenska rymdaktiebolaget	48
Svenska Skeppshypotekskassan	49
Swedcarrier AB	50
Swedesurvey AB	51
SweRoad AB	52
Teracom AB	53
Vasakronan AB	54
Vasallen AB	55
Vattenfall AB	56
Venantius AB	57
Vin & Sprit AB, V&S	58
Översikt börsnoterade företag	59
Nordea Bank AB	61
OMHEX AB	62
SAS AB	63
TeliaSonera AB	64

Foto: Peter Lydén

Foto: Lasse Davidsson

Foto: Dan Coleman

Företag med särskilda samhällsintressen	65
Översikt 2003	66
A-Banan projekt AB	69
ALMI Företagspartner AB	70
Apoteket AB	71
Bostadsgaranti, AB	72
Bothia Garanti AB	73
Göta kanalbolag, AB	74
IRECO Holding AB	75
Kungliga Dramatiska Teatern AB	76
Kungliga Operan AB	77
Luftfartsverket	78
Norrland Center AB	79
Samhall AB	80
SIS Miljömärkning AB	81
Sjöfartsverket	82
SOS Alarm Sverige AB	83
Statens Väg- och Baninvest AB	84
Svensk Bilprovning, AB	85
Svensk-Danska Broförbindelsen SVEDAB AB	86
Svenska kraftnät, Affärsverket	87
Svenska Miljöstyrrådet, AB	88
Svenska Spel, AB	89
Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut AB, SP	90
Sveriges Rese- och Turistråd AB	91
Swedfund International AB	92
Systembolaget AB	93
Voksenåsen A/S	94
Företag under omstrukturering	95
SKDföretagen AB	95
Svenska Skogsplantor AB	95
Sydkraft SAKAB	95
Zenit Shipping AB	95
Historisk tillbakablick	96
Förändringar i ägandet	99
Redovisningsprinciper	100
Definitioner och förkortningar	101
Företagsöversikt	102
Propositionsförteckning	104
VD- och ordförandeförändringar	105
Ansvarsfördelning inom Regeringskansliet för företag med statligt ägande	106
Bolagsstämmovalda styrelseledamöter	108
Arbetsgarerepresentanter	114
Adressregister	116
Från Vattenfallsverk till en internationellt konkurrenskraftig koncern	118
Företagens rapportdatum	120

Förord

Det är bra och viktigt att strålkastarljuset nu är fäst på förtroendefrågorna. Öppenhet och förtroende går hand i hand. Att regeringen sedan flera år ställt krav på öppen information från de statligt ägda företagen är ett faktum. Regeringen har under året fastställt nya riktlinjer för de ersättningar och pensioner som styrelserna beviljar VD och andra höga chefer i de statliga bolagen. Riktlinjer som exempelvis slår fast att VD inte ska kunna få bonus och att styrelseordförande ska motivera VD:s lön på bolagsstämman. Vår förhoppning är att de förändringar som har införts också ska inspirera andra delar av näringslivet till liknande åtgärder.

De statliga bolagen kan också lägga ett år med som regel goda resultat bakom sig. Avkastningen på det insatta kapitalet uppgick till 11 procent. Bolagsgruppen har därmed givit ett gott bidrag till statens inkomster och möjligheterna att bedriva en välfärdspolitik. Bolagen uppskattas under 2004 ge en utdelning till statskassan om drygt 12 miljarder kronor.

Ambitionerna för statens bolag sträcker sig dock utöver att genom vinster bidra till statskassan. Även de företag som verkar på konkurrensumsatta marknader har en roll som sträcker sig bortom kravet på en god avkastning.

Under flera år har regeringen aktivt och målmedvetet rekryterat nya ledamöter till styrelserna i de statliga bolagen. Från styrelsens utvärdering till det formella beslutet på bolagsstämman pågår ett mycket aktivt nomineringsarbete. Regeringen har en bred rekryteringsbas för att forma styrelser med förmåga att utveckla de verksamheter som bedrivs. Vi har lyckats väl med våra rekryteringar och vi kan bli ännu bättre. Detta märks inte minst genom att vi nått målet om 40 procent kvinnor bland styrelseledamöterna.

Flera länder tar nu efter den svenska modellen att förvalta statliga bolag. Våra mål är med rätta högt satta. Välskötta bolag med en stabil ekonomisk utveckling är en förutsättning för tillväxt. Regeringen tar sitt ansvar för de statliga bolagen – nu och framöver.

Stockholm den 19 maj 2004

Göran Persson
Statsminister

Leif Pagrotsky
Näringsminister

Ekonomi i korthet 2003

FÖRETAG MED STATLIGT ÄGANDE

EKONOMISK FAKTA, Mdr

	2003	2002	Förändring, %
Nettoomsättning	298,9	337,5	-11,4
Resultat före skatt	26,6	8,5	214,4
Resultat efter skatt	21,9	8,6	155,4
Eget kapital	205,3	195,2	5,2
Totala tillgångar	873,9	876,6	0,0
Kassaflöde från löpande verksamhet	25,1	75,0	-66,6
Bruttoinvesteringar	26,4	67,6	-60,9
Medelantal anställda	144 806	162 185	-10,7
Medelantal anställda, inklusive intressebolag	205 528	199 302	3,1
Räntabilitet på eget kapital, %	10,9	4,6	6,3 %-enheter
Soliditet, %	19,7	18,7	1,0 %-enheter
Utdelning	12,3	10,0 ¹⁾	23,1

¹⁾ Exklusive beslutade efterutdelningar.

Viktiga händelser 2003

SJ AB

Det egna kapitalet återställdes under 2003 i SJ AB. Styrelsen upprättade i december 2002 en kontrollbalansräkning och det konstaterades att mer än halva aktiekapitalet hade gått förlorat. Vid en extra bolagsstämma i januari 2003 beslöts att utnyttja en tidsfrist om åtta månader för att pröva möjligheterna att återställa det egna kapitalet. I juni 2003 beslutade riksdagen att ett kapitaltillskott på högst 1 855 Mkr skulle betalas ut till SJ. I augusti tog en extra bolagsstämma i SJ beslutet att verksamheten skulle fortsätta och 1 555 Mkr betalades ut i december 2003.

Foto: Industrifotografen AB

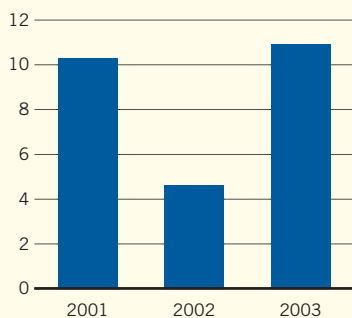

Vattenfall

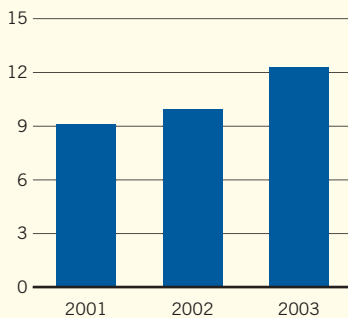
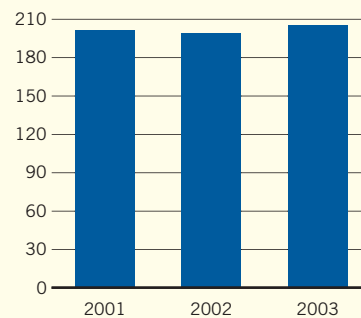
Resultatet efter skatt ökade med 21 procent och uppgick till 9,1 miljarder kronor 2003. Företagets verksamhet genererar ett starkt kassaflöde och nettouplåningen minskar. Vattenfalls vision är att utvecklas till ett av de ledande energiföretagen i Europa. I dag är Vattenfall verksamt framför allt i Sverige, Finland, Tyskland och Polen. Vattenfall är den femte största elproducenten (mätt i producerade TWh) och det största fjärrvärmeföretaget i Europa. Läs mer om Vattenfall på sid 118.

RÄNTABILITET PÅ EGET KAPITAL, %

UTDELNING, Mdr kr

MEDELANTAL ANSTÄLLDA, tusental
(inklusive intresseföretag)

Apoteket

2003 var första hela året med den nya generikareformen, som innebär byte till billigast likvärdigt läkemedel. Reformen har medfört stora ekonomiska vinster för kunder och samhälle. Under 2003 sparades 1 miljard kronor. Konsekvensen för Apoteket är lägre försäljningsintäkter och ett visst merarbete samt en lägre rörelsemarginal.

Särskilt konto hos Riksgäldskontoret

Riksdagen beslutade, i samband med en översyn av kapitalstrukturen i statligt ägda bolag, att godkänna att högst 3 000 Mkr 2003 i form av efterutdelningar från de statliga bolagen fick överföras till ett särskilt konto hos Riksgäldskontoret. Medlen var avsedda för insatser i av staten hel- eller delägda bolag. Riksdagen ansåg att det fanns goda skäl att skapa en ordning som underlättar kapitalomstruktureringar i den statliga företagsfären genom att tillämpa specialdestination som innebär att regeringen bestämmer vad vinstmedlen skall användas till. Staten bör kunna agera på samma sätt som ett moderbolag som ger kapitaltillskott till vissa dotterbolag och finansiera detta med medel från andra dotterbolag. Läs mer på sid 10.

Svenska Spel

Resultatet ökade med 11 procent 2003, vilket innebär mer pengar till statskassan och till folk- och idrottsrörelsens barn- och ungdomsverksamhet. Resultatet efter skatt uppgick till 4 687 (4 210) Mkr. Enligt det nya vinstdelningssystemet som baseras på Svenska Spels samlade överskott 2003 tillfaller 1 010 Mkr folk- och idrottsrörelsens barn- och ungdomsverksamhet. Därutöver tillkommer 165 Mkr som utbetalts till Sveriges Bingohallar varav delar går till de lokala idrottsföreningarna. Resten av överskottet inbetalas till statskassan.

Dramaten

Totalt har 924 (997) föreställningar spelats på teaterns sex scener för 247 498 (296 368) besökare. Beläggningen har under året uppgått till 80 (89) procent och andelen "icke-stockholmare" i publiken uppskattas till 22 procent. Under spelåret har Elverket delats upp på två scener där Dramaten på den mindre scenen gör en särskild satsning på nyskriven dramatik med unga regissörer. Dramaten turnerade under 2003 med 6 produktioner på 9 spelplatser varav 5 var utomlands.

LKAB

LKAB:s resultat efter skatt ökade kraftigt 2003 och uppgick till 688 (295) Mkr. Efterfrågan på LKAB:s produkter var stark under 2003. Omsättningen ökade med 2 280 Mkr, varav 1 000 Mkr härrör från förvärvade bolag inom industri-mineralsektorn. Högre järnmalmspriser om cirka 10 procent och ökad leveransvolym om cirka 2 Mt bidrog vardera med drygt 500 Mkr. LKAB har hävdats sig väl på en starkt konsoliderad och konkurrensutsatt marknad.

Sveaskog

Sveaskog, LRF och skogsägarna Mellanskog skapade Sveriges största och Europas fjärde största företag inom träindustri, Setra Group AB, genom ett samgående per den 1 juli 2003 mellan AssiDomän Timber och Mindab (Mellanskog Industri AB). Sveaskog äger 50 procent av det nya bolaget. Den 1 april 2003 överfördes, efter beslut i riksdagen, aktierna i Svenska Skogsplantor till Sveaskog i syfte att fullfölja en rekonstruktion av Svenska Skogsplantor.

SEK

Den svenska staten förvärvade ABB:s innehav om 35 procent och är efter förvärvet ensam ägare till Svensk Exportkredit (SEK). Efter ägarförändringen har SEK:s rating hos Moody's och S&P's uppdaterats, vilket har förbättrat SEK:s upplåningssituation.

Systembolaget

2003 var ett turbulent år för Systembolaget. Sju butikschefar och tre leverantörer polisanmäldes för misstanke om mutbrott respektive bestickning. Förundersökning pågår och företaget har även låtit en extern utredare granska företagsledningen, nyckelpersoner och områdeschefer. När det gäller verksamheten är den utsatt för ökad konkurrens genom att införselkvoterna höjs och spritskatten sänks i Finland och Danmark.

Luftfartsverket

2003 minskade flygtrafiken för tredje året i rad. Antalet passagerare minskade med 7 procent på Luftfartsverkets (LFV) flygplatser och antalet landningar minskade med 5 procent. Det ekonomiska läget i LFV är ansträngt efter att verket genomfört stora investeringar samtidigt som flygtrafiken har minskat kraftigt. Ett åtgärdsprogram genomförs för att förbättra LFV:s resultat med 1 miljard kronor till 2006.

Teracom

Teracom vände förlust till vinst under 2003, från en förlust på 204 Mkr 2002 till en vinst om 23 Mkr 2003. Resultatförbättringen förklaras dels av en stabil försäljningsökning av digital-tv-abonnemang samt en fortsatt positiv utveckling inom data- och telekommunikation och dels av företagets effektiviseringsprogram.

Foto: Fredrik Eriksson

Bothia Garanti

En ny koncern bildades 2003 med ett eget kapital om 500 Mkr. Bothia Garantis uppdrag är att förvärva kommunala bostadsfastigheter för omvandling till företagslokaler eller andra ändamål.

Öppna bolagsstämmor

Att statligt ägda företag har en öppen och professionell informationsgivning är en demokratifråga eftersom företagen ytterst ägs av det svenska folket. Enligt statens ägarpolitik bör de helägda statliga bolagen anordna någon form av arrangemang i samband med bolagsstämman där även allmänheten bereds möjlighet att ställa frågor till företagsledningen. Bilden är från SBAB:s bolagsstämma som lockade cirka 100 besökare.

Regeringens ägarförvaltning

Den svenska staten är Sveriges största företagsägare. Genom Regeringskansliet förvaltas 57 företag/koncerner eller affärsverk varav 43 av dessa ägs helt och 14 ägs tillsammans med andra. Totalt är cirka 200 000 personer anställda i dessa företag. Svenska staten är dessutom den störste ägaren på Stockholmsbörsen. Detta medför ett stort ansvar och ställer höga krav på en långsiktig och professionell förvaltning.

PRINCIPER FÖR ÄGARSTYRNING

Regeringen har värdeskapande som övergripande mål.

Företag med statligt ägande kan i princip delas in i två grupper; de som verkar med marknadsmässiga villkor och krav samt företag som främst har särskilda samhällsintressen att infria.

I gruppen företag med marknadsmässiga krav ingår även de börsnoterade bolag som staten har ett direkt ägande i.

Näringsdepartementet bedömer att det sammanlagda värdet av de förvaltade bolagen ligger mellan 350 och 380 miljarder kronor. Flera av företagen har en stark marknadsposition inom viktiga sektorer, bland annat i fråga om infrastruktur av olika slag. Målet att skapa värde medför krav på långsiktighet, effektivitet, lönsamhet, utvecklingsförmåga samt ett miljömässigt och socialt ansvarstagande.

Liksom alla företag på marknaden möter de statliga företagen en allt hårdare konkurrens och en omvärd i snabb förändring. Regeringens ägarförvaltning kräver därför en tydlig och öppen ägarpolitik som anpassas till de ökade och förändrade krav som ställs. Statens ägarroll och förvaltning är komplex eftersom staten äger företag aktiva i verksamheter som spänner från gruvindustri till opera, från fastigheter till spel.

ÄGARFÖRVALTNINGENS UPPDRAG OCH ORGANISATION

Regeringskansliet har i uppdrag att aktivt följa och förvalta statens tillgångar så att värdeutvecklingen blir den bästa möjliga och – i de fall det är aktuellt – de särskilda samhällsintressena infrias.

Uppföljning och utvärdering sker genom såväl ekonomiska analyser och branschanalyser som genom styrelsearbete och dialog med styrelsens ordförande. I de fall bolagen har särskilda mål, förutom ekonomiskt värdeskapande, följs dessa mål upp särskilt.

Inom ägarförvaltningens uppdrag ryms även att utveckla och implementera regeringens ägarpolicy och de verktyg som står till ägarens disposition i samtliga företag med statligt ägande. Därtill redogör Regeringskansliet för förvaltningen av bolag med statligt ägande i sin årliga skrivelse som huvudsakligen består av verksamhetsberättelsen för företag med statligt ägande.

Förvaltningsmandat

Statens medel och dess övriga tillgångar står till regeringens disposition enligt 9 kap. 8 § regeringsformen.

Enligt 9 kap. 9 § skall riksdagen fastställa grunderna – i den omfattning som behövs – för förvaltningen av statens egendom och förfogandet över denna. Detta är det förvaltningsmandatet regeringen har för förvaltningen av företag med statligt ägande. Uppdraget innebär att regeringen under vissa förutsättningar skall höra riksdagen vid väsentliga ändringar av företagets inriktning, nedgång i ägandet, kapitaltillskott, vissa typer av bolagisering samt för försäljningar och köp av aktier.

I lagen (1996:1059) om statsbudgeten anges att regeringen får sälja statens aktier i bolag där staten äger mindre än hälften av rösterna eller andelarna om inte riksdagen beslutat annat. Regeringen får däremot inte utan riksdagens godkännande minska statens ägarandel i företag där staten har hälften eller mer än hälften av rösterna för samtliga aktier eller andelar.

Riksdagsbeslut krävs inte för extrautdelningar eftersom det ingår i den normala förvaltningen. Det krävs inte heller riksdagsbeslut avseende förvärv, avyttringar eller nedläggningar som företag genomför inom den verksamhetsinriktning som riksdagen beslutat. För en sammanställning över propositioner avseende de enskilda företagen se sid 104.

Enligt 7 kap. 5 § regeringsformen har statsministern givit näringsministern ansva-

ret i frågor som gäller statens företagsägan- de och som ställer krav på en enhetlig ägarpolitik eller avser styrelsenomineringar.

Gällande bemyndiganden

Riksdagen har givit regeringen bemyndigande att avveckla ägandet i Nordea Bank AB. Vidare har riksdagen bemyndigat regeringen att minska statens ägande i AB Svensk Exportkredit. Riksdagen har, på initiativ av Näringsutskottet bemyndigat regeringen att minska statens ägande i TeliaSonera AB till 0 procent.

En förbättrad kapitalstruktur i statliga bolag

Med anledning av regeringens förslag i 2003 års ekonomiska vårproposition beslutade riksdagen, i samband med en översyn av kapitalstrukturen i statligt ägda bolag, att godkänna att högst 3 000 Mkr i form av efterutdelningar från de statliga bolagen under 2003 fick överföras till ett särskilt konto i Riksgäldskontoret för insatser i av staten hel- eller delägda bolag.

Riksdagen ansåg att det fanns goda skäl att skapa en ordning som underlättar kapitalomstruktureringar i den statliga företagsfären genom att tillämpa specialdestination, som innebär att regeringen bestämmer vad vinstmedlen skall användas till. Staten bör kunna agera på samma sätt som ett moderbolag som ger kapitaltillskott till vissa dotterbolag och finansiera detta med medel från andra dotterbolag.

I ärendet uttalade riksdagen, vilket även upprepades vid behandlingen av budgetpropositionen för 2004, att regeringen skall återkomma med en redovisning av hur kontot finansierats och utnyttjats.

Mot bakgrund av detta lämnades redovisning, enligt tabell på sid 11, i regeringens vårproposition 2004 om vilka bolag som tillfört medel på kontot samt vilka företag som tillförts kapitaltillskott från kontot.

Bolag som tillfört medel till kontot under 2003	Belopp (Mkr)
Förvaltningsaktiebolaget Statum	1 000
Sveaskog Holding AB	600
Vattenfall AB	190
LKAB	120
Systembolaget AB	120
V&S Vin & Sprit AB	120
Civitas Holding (Vasakronan AB)	100
Specialfastigheter Sverige AB	50
Summa	2 300

Bolag som tillförts kapitaltillskott från kontot	Belopp (Mkr)
SJ AB	1 555
Teracom AB	500
Summa	2 055

I regeringens proposition 2003/04:128 Medel från fonden för den mindre skeppsfarten, som överlämnades till riksdagen den 11 mars 2004, föreslås bland annat att riksdagen godkänner att 55 Mkr från Fonden för den mindre skeppsfarten får tillföras det särskilda kontot i Riksgäldskontoret.

I regeringens vårproposition 2004 föreslår regeringen bland annat att kontot skall ha en kredit på högst 2 000 Mkr under 2004. Om krediten utnyttjas skall den ha återbetalts, inklusive ränta, med efterutdelningar från statligt ägda bolag före utgången av 2004.

Regeringen avser vidare att i höstens budgetproposition återkomma med en rapportering av kontots finansiering och utnyttjande samt eventuella förslag om tidsmässig förlängning efter 2004 års utgång.

ORGANISATION

Näringsministern har det övergripande ansvaret i frågor som ställer krav på enhetlig ägarpolitik eller avser styrelsenomineringar.

Näringsdepartementets ägarenhet ansvarar för merparten av de statligt ägda företag som förvaltas av Regeringskansliet.

Regeringen har från och med årsskiftet 2002/03 samlat resurser och kompetens för förvaltningen av det statliga ägandet inom en särskild ägarenhet på Näringsdepartementet. Detta har givit bättre förutsättningar för att kunna bedriva en enhetlig ägarpolitik med tydliga mål och riktlinjer för bolagen.

Sammantaget förvaltar Näringsdepartementet 39 företag, 3 affärsverk samt 1 avvecklingsbolag. 25 av företagen verkar med marknadsmässiga krav. För 14 företag ligger ansvaret för förvaltningen på andra departement (se även tabellerna på sid 102–103). Dessa bolag förvaltas av respektive departement medan näringsministern är ansvarig för samtliga av Regeringskansliet förvaltade bolag i

Foto: Stewen Quigley

sådana frågor som ställer krav på enhetlig ägarpolitik eller avser styrelsenomineringar.

Regeringskansliets rapportering

Målet för Regeringskansliets externa rapportering är att lämna en konsekvent och tydlig rapportering med relevanta jämförelsetal som ger läsaren goda möjligheter att utvärdera hur förvaltningen av de statligt ägda företagen utvecklats.

Ursprungligen beslutade riksdagen i februari 1982 att regeringen skulle lämna en årlig redogörelse för företag med statligt ägande.

Sedan augusti 1999 ger dessutom Regeringskansliet årligen ut en verksamhetsberättelse om företag med statligt ägande. Verksamhetsberättelsen riktar sig till allmänheten, media, fackföreningar och andra intressenter men ingår även som bilaga i regeringens årliga skrivelse till riksdagen om företag med statligt ägande.

Verksamhetsberättelsen syftar bland annat till att belysa hur regeringen hanterar och utvecklar ägarförvaltningen inom Regeringskansliet. För att åskådliggöra den samlade ekonomiska utvecklingen redovisas konsoliderade resultat- och balansräkningar sedan 2000.

Från och med år 2000 publicerar Regeringskansliet fyra kvartalsrapporter per år som löpande beskriver den ekonomiska utvecklingen för företag med statligt ägande.

Arbetet med att säkerställa kvaliteten i den externa rapporteringen samt ambitionen att publicera rapporterna i närmare anslutning till rapportperiodens slut är prioriterade arbetsuppgifter inom Regeringskansliet.

Förvaltningskostnader

Förutom den särskilda ägarenheten på Näringsdepartementet, som förvaltar merparten av bolagen, förvaltar följande departement bolag; Finansdepartementet, Jordbruks-

departementet, Kulturdepartementet, Miljödepartementet, Socialdepartementet, Utbildningsdepartementet samt Utrikesdepartementet. De interna förvaltningskostnaderna för bolag som förvaltas på andra departement redovisas inte här då de främst består av lönekostnader som även hänförs till respektive departements övriga arbetsuppgifter.

De interna kostnaderna för Näringsdepartementets enhet för statligt ägande omfattar löpande kostnader som till exempel löner, resor och kontorsmaterial. Köpta tjänster innefattar främst konsultarvoden inom finansiell, ekonomisk och juridisk rådgivning samt framställandet av verksamhetsberättelser och kvartalsrapporter för företag med statligt ägande. Statens förvaltningskostnad för företag med statligt ägande under 2003 uppgick till 36,2 (51,4) Mkr, varav 18,8 (28,4) Mkr avsett externt köpta tjänster. Sammantaget motsvarar den totala förvaltningskostnaden cirka 0,0097 (0,015) procent av värdet på den statliga företagsfären som bedöms vara värd mellan 350 och 380 miljarder kronor. Det beräknade värdet varierar och beror på vilka antaganden som görs för respektive bolag.

RAMVERK OCH VERKTYG

Aktiebolagslagen ger ramen för företagen och i bolagsordningen anges bolagets allmänna inriktning.

Bolagens uppdrag och verksamhet beslutas av riksdagen, regleras i lag eller i avtal mellan bolaget och staten.

Statliga aktiebolag lyder liksom privatägda bolag under aktiebolagslagen (ABL) och det finns inte några särregler i ABL för statliga bolag. Enligt ABL skall bolagsordningen ange bolagets allmänna inriktning.

Bolagens verksamhet styrs främst av riksdagsbeslut och ytterligare bestämmelser för verksamheten som kan finnas i lag eller i

avtal mellan staten och bolaget. Bolag verk-
samma inom viss sektor lyder under särskild
sektorslagsstiftning, till exempel postlagen
och lagen om elektronisk kommunikation.

Samma lagstiftning för alla bolag

*De statliga företagen lyder med få undantag
under samma lagar som privatägda bolag,
som till exempel aktiebolagslagen, konkur-
renslagstiftning, bokföringslagstiftning och
insiderlag.*

Vad gäller konkurrensregler finns vissa
bestämmelser som tar sikte på kapitaltillskott
från staten. Reglerna gäller för allt stöd från
staten till företag, statligt ägda liksom privata,
och baserar sig på EG:s bestämmelser för stat-
ligt stöd. Dessa regler är särskilt viktiga då
staten som aktieägare behöver lämna aktie-
ägartillskott. Syftet med reglerna är att för-
hindra att en medlemsstat snedvrider konkur-
rensen genom stöd som stärker den inhemska
industrins konkurrenskraft till nackdel för
företag i annan medlemsstat. Vid insatser av
ägarkapital i statliga företag som verkar på
konkurrensutsatta marknader anger EG:s
regelverk att den så kallade marknadsekon-
omiska investeringsprincipen (Market Economy
Investor Principle, MEIP) skall tillämpas. Nor-
malt är den marknadsekonomiska investerar-

principen uppfylld om det kapitaltillskott som
lämnats görs på villkor och under förutsätt-
ningar som skulle ha accepterats även av en
privat investerare. Om medlemsstaten vid tid-
punkten för tillskottet därmed har anledning
att tro att insatsen långsiktigt kan ge tillräck-
lig avkastning utgör det inte olagligt statsstöd.

Redovisning av statliga medel

För företag som uppnår viss omsättning per
år och som mottar statliga tillskott gäller
särskilda regler för redovisning för att EG-
kommissionen skall kunna få insyn i finansi-
ella förbindelser mellan bland annat staten
och dess bolag. Öppen redovisning skall gälla
vilka medel som tillförts och hur de används.
Krav på särredovisning finns också för verk-
samhet som drivs av bland annat monopolbo-
lag, eller andra företag i särställning, när
bolaget även bedriver konkurrensutsatt verk-
samhet. Reglerna finns i det så kallade trans-
parensdirektivet som kommer att införlivas i
svensk lagstiftning 2005.

Offentlighet och sekretess

Genom att de statligt ägda företagen förval-
tas av Regeringskansliet, som är en statlig
myndighet, kan en handling som förvaras
och enligt särskilda regler anses inkommen

till, eller upprättad där, vara allmän hand-
ling. Under vissa förutsättningar får uppgif-
terna i en allmän handling hållas hemliga.
Uppgifterna får bland annat hållas hemliga
för att skydda det allmännas eller en
enskilds ekonomiska intressen. Det innebär
att den som vill ta del av en handling kan
begära att få tillgång till uppgifterna, men
Regeringskansliet måste enligt sekretessla-
gen (1980:100) göra en skadeprövning innan
handlingen kan lämnas ut. Uppgifterna kan
bara lämnas ut om det kan ske utan skada
för staten eller för det företag som uppgif-
terna rör. Vissa uppgifter kan vara mycket
känsliga affärsuppgifter. Det skulle därför i
vissa fall kunna skada bolagets verksamhet
och värdena i bolaget, det vill säga statens
och det allmännas egendom, om uppgifterna
offentliggjordes.

Insiderinformation

I insiderstrafflagen (2000:1086) definieras
insiderinformation som information om en
icke offentliggjord eller inte allmänt känd
omständighet som är ägnad att väsentligt
påverka kursen på finansiella instrument.

Det finns ett förbud för alla, inte bara för
personer i ledande ställning, att på värdepap-
persmarknaden handla med finansiella instru-

ment på basis av information som inte är allmänt känd. Det är även förbjudet att röja insiderinformation. Personer som röjt eller handlat på grundval av insiderinformation kan dömas till böter och ända upp till två års fängelse.

I lagen anges att anmälan om aktieinnehav eller förändring i aktieinnehav skall anmälas till Finansinspektionen inom fem dagar. Finansinspektionen för ett register över personer med insynställning i noterade aktiebolag. Bolagen skall anmäla vilka personer som har insyn. Även Regeringskansliet anmäler personer med insyn till Finansinspektionen.

Alla uppgifter som finns hos Finansinspektionen publiceras på insiderlistan på Finansinspektionens hemsida.

STATENS ÄGARPOLITIK

Regeringen redogör i det följande för sin inställning i de frågor som rör de statliga företagens förvaltning avseende helägda företag. Regeringen avser även att i samråd med övriga ägare verka för att dessa principer tillämpas i delägda företag.

I det följande uttrycks även vissa principer för hur staten tar sitt ägaransvar i de börsnoterade företag där staten har ett direktägande.

STYRELSEN

Regeringens mål är att styrelserna skall ha hög kompetens som är väl anpassad till respektive företags verksamhet, situation och framtida utmaningar. Ledamöter skall alltid se till bolagets bästa. Regeringen förväntar sig att ledamöterna har hög integritet och motsvarar de krav på omdöme som förväntas av företrädare för staten.

Varje nominering av styrelseledamot skall utgå från kompetensbehovet i respektive företags styrelse. Det är därför viktigt att styrelsens sammansättning ändras i takt med att företaget utvecklas och omvärlden förändras så att styrelsen alltid besitter sådan branschkunskap eller annat kunnande som är direkt relevant för bolaget. Ärligen utses cirka 40–60 nya styrelseledamöter av bolagsstämmorna i de statligt ägda företagen.

Ansvar

Ledamöter i statligt ägda aktiebolag har samma oinskränkta ansvar enligt aktiebolagslagen (1975:1385) (ABL) som ledamöter i privatägda företag.

Ledamöterna har ett kollektivt ansvar för bolagets förvaltning och organisation.

Styrelsens uppgift är enligt 8 kap. 3 § ABL att svara för bolagets organisation och förvaltningen av företagets angelägenheter. Styrelsen skall se till att organisationen är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och företagets ekonomiska situation i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Styrelsens ansvar och tillsynsskyldighet kan inte överlåtas på någon annan. Detta gäller för styrelser i alla aktiebolag oavsett ägare.

Styrelsens sammansättning

Varje styrelseledamot skall ha kapacitet att göra självständiga bedömningar av företagets verksamhet.

Regeringens mål är en jämn fördelning mellan män och kvinnor.

Regeringskansliet är oftast direkt företrätt i bolagets styrelse.

För att komma ifråga för en styrelseplats fordras en hög allmän kompetens inom antingen löpande affärsverksamhet, affärsutveckling, branschkunskap, finansiella frågor eller andra relevanta områden. Därutöver krävs en stark integritet och förmåga att se till bolagets bästa.

Sammansättningen av styrelserna skall också ske så att en balans uppnås avseende kompetens, bakgrund, ålder och kön.

KÖNSFÖRDELNING	Kvinnor,	Män,		04-05-04	03-12-31	02-12-31	01-12-31	00-12-31
Hel- och delägda företag ¹⁾	(K)	(M)	Totalt	K, % M, %	K, % M, %	K, % M, %	K, % M, %	K, % M, %
Ledamöter utsedda av bolagsstämman								
Ordförande	10	42	52	17 83	16 84	13 87	13 87	7 93
Vice ordförande	7	5	12	58 42	31 69	22 78	24 76	11 89
Övriga ordinarie ledamöter	135	177	312	43 57	45 55	43 57	43 57	36 64
Suppleanter	6	12	18	33 67	33 67	25 75	27 73	27 73
Summa ledamöter utsedda av bolagsstämman	158	236	399	40 60	40 60	37 63	37 63	30 70
Arbetstagarrepresentanter								
Ordinarie	21	57	78	– –	25 75	21 79	22 78	17 83
Suppleanter	10	31	41	– –	21 79	23 77	22 78	28 72

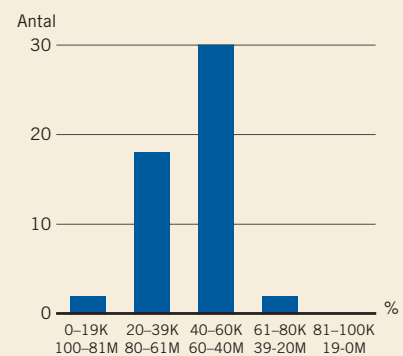
Per den 4 maj 2004 uppgick andelen kvinnor av de av bolagsstämman valda ledamöterna och suppleanterna i de statliga¹⁾ bolagsstyrelserna till 40 procent. Vid årsskiftet 2002/03 var andelen 40 procent.

¹⁾ Utvärderingen omfattar företag där statens ägarandel är större än 20 procent.

Helägda företag	Kvinnor, (K)	Män, (M)	Totalt	04-05-04	03-05-16
				K, % M, %	K, % M, %
Ledamöter utsedda av bolagsstämman					
Ordförande	9	33	42	21 79	20 80
Vice ordförande	6	3	9	67 33	27 73
Övriga ordinarie ledamöter	112	139	251	45 55	46 54
Suppleanter	6	10	16	38 62	33 67
Summa ledamöter utsedda av bolagsstämman	133	185	318	42 58	42 58

I de av staten helägda företagen uppgick andelen kvinnor till 42 procent per den 4 maj 2004.

ANTAL FÖRETAG PER KÖNSFÖRDELNING

I 29 av de 52 bolag²⁾, det vill säga 56 procent, är könsfördelningen i styrelserna 40–60 procent kvinnor respektive män. I ett företag, SVEDAB, består styrelsen till 100 procent av män. I detta bolag utser regeringen endast ordförande. Akademiska Hus är den styrelse som har lägst andel män och högst andel kvinnor (29 procent män och 71 procent kvinnor).

²⁾ Där staten äger över 20 procent.

Foto: Peter Lydén

Ett delmål har till exempel varit att andelen kvinnor skulle vara minst 40 procent 2003. Detta mål hade uppnåtts per den 30 juni 2003. Vid årsskiftet 2003/04 var andelen kvinnor 40 (37) procent. Per den 4 maj 2004 var andelen kvinnor 40 procent. I de av staten helägda företagen var andelen kvinnor 42 procent och andelen män 58 procent.

Direkt ägarrepresentation i styrelsen innebär bland annat att statens krav på en god insyn i verksamheten tillgodoses. Staten agerar i detta avseende på samma sätt som privata huvudägare till företag.

Under 2003 var cirka 30 tjänstemän, cirka 10 kvinnor och cirka 20 män, i Regeringskansliet ledamöter i de statligt ägda företagens styrelser.

Arbetsordning

Av ABL 8 kap. 5 § framgår att styrelsen årligen skall fastställa en skriftlig arbetsordning för sitt arbete.

Arbetsordningen bör arbetas fram av hela styrelsen så att den blir en värdefull bas för inriktningen av styrelsens arbete det närmaste året.

Med syfte att främja tydlighet och enhetlighet i, ansvars- och informationsfrågor och arbetsuppdelning mellan VD och styrelsen, har Näringsdepartementet utarbetat ett förslag till stöd för styrelserna vid upprättande och revidering av arbetsordningar. Förslaget är generellt hållet och inriktas på ett antal centrala frågeställningar som bland annat ansvarsfördelningen mellan VD

och styrelsen, kontaktvägar mellan företrädare för ägare och företag samt arbete i kommittéer. I förslaget ingår även ett underlag som stöd för styrelsens utvärdering.

Styrelsens ordförande

Styrelsens ordförande skall väljas av bolagsstämman.

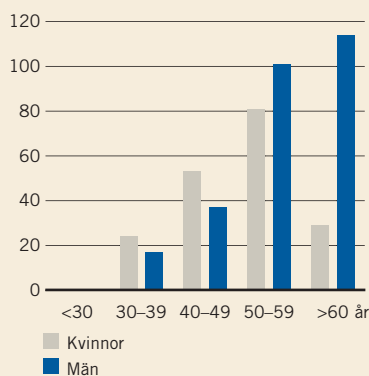
Det är ordförande som skall tillförsäkra att styrelsearbetet håller en hög kvalitet.

Regeringen ställer krav på att styrelsens ordförande:

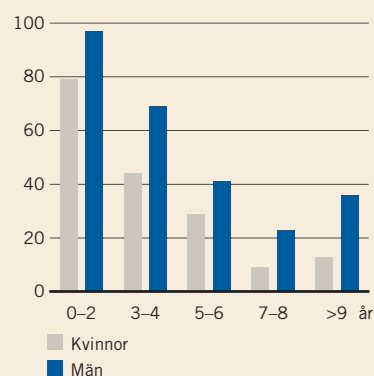
- har en väl utvecklad förmåga att leda styrelsearbetet,
- i ägarfrågor har en fortlöpande dialog med ansvarig företrädare på respektive departement,

- för bolagets talan i frågor av övergripande karaktär,
- redogör för VD:s anställningsvillkor på bolagsstämman,
- ser till att styrelsen utvärderar sitt arbete,
- försäkras sig om att nyvalda ledamöter får en grundlig introduktionsutbildning om bolaget,
- försäkras sig om att styrelsen har kunskap om regeringens ägarpolicy och övriga riktlinjer samt,
- i årsredovisningen rapporterar om styrelsens och ledningens tillämpning av regeringens policies och riktlinjer. Eventuella avvikelser skall förklaras.

ÅLDERSFÖRDELNING I STYRELSE PER KÖN, ANTAL¹⁾

ANTAL¹⁾ LEDAMÖTER PER TIDSPERIOD I STYRELSEN PER KÖN

¹⁾ Baserat på antal uppdrag tillsatta av bolagsstämman. Innefattar även bolag där staten äger mindre än 20 procent.

STYRELSEARVODEN ¹⁾ , Tkr	Arvode 2004 styrelseordförande	Arvode 2003 styrelseordförande	Arvode 2004 ledamot	Arvode 2003 ledamot
Stora företag (5 företag)				
Median	400	400	200	200
Medelvärde	434	430	226	225
Intervall	175–750	150–750	85–400	75–400
Medelstora företag (11 företag)				
Median	200	180	100	90
Medelvärde	211	226	93	88
Intervall	140–450	140–660	75–120	65–120
Mindre företag (13 företag)				
Median	116	110	58	58
Medelvärde	114	111	56	54
Intervall	70–200	60–200	40–80	30–80
Små företag (21 företag)				
Median	60	60	30	30
Medelvärde	49	43	29	26
Intervall	0–116	0–116	0–58	0–58

Stora företag: omsättning >24 miljarder kronor.
Medelstora företag: omsättning 5–24 miljarder kronor eller med en balansomslutning >25 miljarder kronor.
Mindre företag: omsättning 0,5–4 miljarder kronor.
Små företag: omsättning <0,5 miljarder kronor.

¹⁾ Sammanställningen omfattar 50 aktiebolag där statens ägarandel är större än 20 procent.

Deltagande

Regeringen förutsätter att ledamöterna är väl förberedda och aktivt deltar i styrelsemötena.

Det är viktigt att alla styrelseledamöter avsätter tillräckligt med tid för sitt uppdrag.

Varje ledamot ansvarar för att löpande inhämta sådan information om bolaget och dess bransch så att ledamoten självständigt kan bilda sig en uppfattning om de frågor och beslut som avhandlas av styrelsen.

Om en styrelseledamot upplever att han eller hon inte längre har möjlighet att bidra till styrelsens arbete bör ledamoten själv ta initiativ att lämna styrelsen.

Utvärdering

Styrelserna bör årligen genomföra en strukturerad utvärdering av styrelsearbetet.

Det är värdefullt att styrelsen utvärderas som grupp men en utvärdering kan även vara värdefull per individ. Den samlade utvärderingen tjänar som underlag för utveckling av styrelsernas arbetssätt och som underlag för ägarens nomineringsarbete.

Styrelsens storlek

För att uppnå effektiva styrelser bör dessa inte vara för stora. Antalet ledamöter bör normalt vara 6–8 stycken.

Regeringens avsikt är att endast ha ordinarie ledamöter i styrelserna, om inte särskilda skäl kräver annat.

År 2003 bestod styrelserna i företag med statligt ägande i snitt av 7,6 ledamöter inklusive suppleanter. Styrelsernas storlek varierar från som minst 4 till som mest 10 ledamöter.

Nomineringsprocessen

Arbetet med att skapa en strukturerad och enhetlig nomineringsprocess syftar till att säkerställa en effektiv kompetensförsörjning till bolagens styrelser.

Det övergripande ansvaret för styrelsenomineringarna ligger hos Näringsministern som även har ett förordnande enligt regeringsformen 7 kap. 5 § avseende styrelsenomineringar i bolag som förvaltas av andra departement inom Regeringskansliet. Detta innebär att Näringsministern ansvarar för styrelsenomineringar i samtliga förvaltade bolag oavsett om förvaltaransvaret har anförtrots annat departement än Näringsdepartementet.

Nomineringen och tillsättningen av nya ledamöter föregås av en löpande dialog mellan ansvarigt departement, styrelseordförande, och, i förekommande fall, andra delägare.

Styrelseledamöter skall som regel utses för ett år i taget. En ledamot bör inte ingå i en och samma styrelse längre tid än åtta år. Ledamöternas ålder bör inte överstiga 70 år. Medelåldern för ledamöterna är 49 år för kvinnor och 56 år för män. Kvinnor har arbetat i snitt i 3,5 år och män har arbetat i snitt i 4,5 år i styrelsen.

Nomineringskommittéer

Styrelsenomineringar i börsnoterade företag där staten är delägare skall ske i samråd med övriga huvudägare i en nomineringskommitté. I de noterade bolag där staten är en väsentlig delägare bör minst en ledamot av nomineringskommittén representera staten.

Nomineringskommitténs förslag bör publiceras i god tid före bolagsstämman och kommitténs ledamöter skall vara närvarande på stämman för att kunna motivera valet av de föreslagna personerna.

Nomineringskommittén bör bestå av tre till fem ledamöter och majoriteten skall representera huvudägarna. Om inte bolagsstämman anser det lämpligt att besluta om deltagarna i nomineringskommittén kan bolagsstämman uppdraga åt styrelsens ordförande att tillsammans med de största ägarna presentera namnen på ledamöterna i nomineringskommittén när företaget presenterar sin delårsrapport för tredje kvartalet.

Nomineringskommittén bör även föreslå styrelsearvoden.

Arvoden

Styrelseledamöter uppbär ersättning för den arbetsinsats och det ansvar som uppdraget innebär.

Styrelsens arvoden bestäms av bolagsstämman. Även arvoden till styrelseledamöter som arbetar i särskilt inrättade kommittéer under styrelsen skall bestämmas genom beslut på bolagsstämma. Historiskt har styrelsearvodena i statligt ägda företag varit relativt låga i jämförelse med privatägda företag med lika stor omsättning och antal anställda. För att öka genomlysningen ges i tabellen ovan en översikt över arvodesnivåer i de statligt ägda företagen.

Kommittéer

Kommittéer kan inrättas när det finns ett särskilt behov eller för att effektivisera styrelsearbetet.

Kommittén skall ha en skriftlig arbetsordning som godkänns av styrelsen.

En kommitté tar aldrig över styrelsens kollektiva och individuella ansvar oavsett vilka frågor den har till uppgift att behandla.

En revisionskommitté kan inrättas för att öka insynen och kontrollen av företagets redovisning, ekonomiska rapportering och riskhantering.

En ersättningskommitté kan inrättas för att bereda frågor avseende ersättningspolicies, anställningsvillkor till ledande befattningshavare etc.

BOLAGSLEDNING

Verkställande direktören skall alltid verka för bolagets och ägarnas intressen. Styrelsen tillsätter och entledigar VD.

VD bör inte sitta i styrelsen och regeringen väljer därför inte in nytillsatta verkställande direktörer i styrelsen.

VD skall sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar. Enligt ABL 8 kap. 3 § skall styrelsen i skriftlig instruktion till VD ange arbetsfördelningen mellan styrelsen och VD.

VD ansvarar för att styrelsen i god tid får information och beslutsunderlag av hög kvalitet.

Styrelsen bör besluta om VD:s engagemang i fråga om styrelseuppdrag i bolag utanför den egna koncernen. VD skall inhämta styrelsens samtycke ifråga om styrelseuppdrag utanför den egna koncernen.

Anställningsvillkor

Regeringen beslutade den 9 oktober 2003 om nya riktlinjer för anställningsvillkor och incitamentsprogram.

Företagens styrelser skall vid beslut om anställningsvillkor ta ställning till företagsledarens totala ersättning inklusive pensionsvillkor och övriga förmåner.

Regeringen förordar avgiftsbestämda pensionslösningar.

Löner och övriga förmåner till personer i företagsledande och därmed jämförlig ställning i statliga företag skall vara konkurrenskraftiga men inte löneledande i förhållande till jämförbara företag.

Styrelsens beslut om villkor för och avsättning till pension till företagsledaren skall grundas på beräkningar om sannolik och maximal kostnad för företaget. Avsättning till företagsledarens pension skall göras under den tid företagsledaren är verksam i företaget. Av avtalet om pension skall framgå tydliga bestämmelser om intjänandetid samt på vilken ersättning den slutliga pensionen skall beräknas.

Näringsutskottet beslutade i februari 2002 att låta Riksdagens revisorer genomföra en ny utvärdering av bonus- och pensionsförmåner hos företagsledningar i statliga företag. Riksdagens revisorer publicerade sin rapport i mars 2003. Där konstaterade revisorerna bland annat att de flesta företagen följer regeringens riktlinjer.

Incitamentsprogram

I de allra flesta fall bör statligt ägda företag undvika incitamentsprogram.

I de särskilda fall incitamentsprogram beslutas bör programmet omfatta all anställd personal i företaget utom koncernchefen/verkställande direktören.

Särskilda incitamentsprogram som enbart riktas till personer i företagsledande ställning skall inte införas.

I de särskilda fall då styrelsen beslutar om incitamentsprogram skall det finnas en direkt koppling mellan de mål som skall ligga till grund för belöningen i incitamentsprogrammet och företagets övergripande verksamhetsmål.

REVISORER

Revisorernas uppdrag att oberoende granska styrelsens och den verkställande direktörens förvaltning samt företagets årsredovisning och bokföring, är av central betydelse för staten som ägare.

Val av revisorer

Ansvar för val av revisorer för företag med statligt ägande ligger alltid hos ägaren.

Det praktiska arbetet med upphandlingen hanteras av företagets ekonomiavdelning,

en revisionskommitté eller annan lämplig funktion. Regeringskansliets ägarrepresentanter följer dock alla stegen i upphandlingsprocessen från upphandlingskriterier till urval och utvärdering. Det slutliga beslutet fattas av ägaren på bolagsstämman.

Revisorer väljs enligt ABL på mandatperioder om fyra år. För det fall omval av revisorer övervägs utvärderas alltid revisorernas arbete. Löpande utvärderingar görs för att rätta till eventuella brister och för att förtydliga ägarens önskemål.

Dialogen med revisorerna

Det är lämpligt att styrelsen och revisorerna träffas minst två gånger per år för att diskutera redovisningen, förvaltningen och riskhanteringen i företagen.

Dialogen med revisorerna skall vara öppen och det är revisorernas uppdrag från ägaren att peka på eventuella brister eller problem.

Revisorerna bör med sin insyn i företagets förvaltning även utvärdera hur företagsledningar och styrelser lever upp till regeringens riktlinjer avseende extern rapportering och anställningsvillkor.

Revisorerna och tjänstemännen inom Regeringskansliet som ansvarar för förvalt-

Foto: Niklas Alm

ningen av de helägda statliga företagen skall föra en löpande dialog.

Säkerställa oberoendet

Med hänvisning till revisorslagen (2001:883) och det ansvar som åläggs revisorerna är det lämpligt att styrelsen bildar sig en egen uppfattning om revisorernas oberoende.

Styrelsen bör bevaka de fristående rådgivningsuppdrag som revisorerna kan få av företagsledningen och därvid ta del av de bedömningar som revisorerna gör i enlighet med revisorslagens analysmodell. I de fall andra konsulttjänster utgör en betydande andel av revisorernas ersättning bör detta förhållande förklaras och motiveras i noten som redogör för ersättningar till revisorer.

Riksrevisionen

Riksrevisionen, som den 1 juli 2003 ersatte Riksrevisionsverket och Riksdagens revisorer, kan inom ramen för effektivitetsrevision granska sådan verksamhet som staten bedriver i form av aktiebolag. Förutsättningen är att verksamheten är reglerad i lag eller i annan författning eller att staten har ett bestämmande inflytande över verksamheten.

Riksrevisionen kan även förordna en eller flera revisorer att delta i den årliga

revisionen. Detta innebär att Riksrevisionen tillsammans med övriga revisorer granskar företagen i enlighet med aktiebolagslagens bestämmelser om revision.

INFORMATION OCH ÖPPENHET

Att statligt ägda företag har en öppen och professionell informationsgivning är en demokratifråga eftersom företagen ytterst ägs av svenska folket. Regeringen anser därför att dessa företag skall vara minst lika genomlysta som börsnoterade företag.

Extern rapportering

Regeringen beslutade den 21 mars 2002 om riktlinjer för extern ekonomisk rapportering.

Det är styrelsernas ansvar att tillse att företagen, utöver gällande redovisningslagstiftning och god redovisningssed, presenterar årsredovisning, delårsrapporter och bokslutskommuniké, i tillämpliga delar, enligt de rekommendationer som anges i Stockholmsbörsens noteringsavtal med bilagor.

Det finns en uttalad ambition att de statligt ägda bolagen skall lämna bokslutskommuniké före den 31 januari varje år från och med 2004 års bokslut.

Ur ägarens synvinkel är företagets rapportering av speciell vikt eftersom den är ett viktigt styrinstrument i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av företaget.

I årsredovisningen skall styrelsen redogöra för tillämpningen av regeringens policies och riktlinjer. Eventuella avvikelser skall förklaras.

Vasakronan, Lernia, OMHEX och SOS Alarm publicerade redan i år sina respektive bokslutskommunikéer i januari.

Regeringen ser dessutom positivt på att vissa företag, som till exempel Green Cargo, har kompletterat sin normala externa rapportering med rapportering enligt Global Reporting Initiative (GRI).

Bolagsstämman

Riksdagsledamöter har rätt att närvara vid bolagsstämmor i de företag där staten äger minst 50 procent av aktierna och som har fler än 50 anställda.

De helägda statliga bolagen bör anordna någon form av arrangemang i samband med bolagsstämman där även allmänheten bereds möjlighet att ställa frågor till företagsledningen.

Bolagsstämmor i aktiebolag syftar enligt ABL till att bereda aktieägarna möjlighet att besluta i företagets angelägenheter. Bolagsstämman är i första hand en sammankomst för aktieägarna men det finns inga hinder, om bolagsstämman medger det, att stämman öppnas för allmänheten.

Inbjudan och anmälan

Det är styrelsens ansvar att kallelse till bolagsstämman skickas till Riksdagens kammarkansli senast fyra veckor och tidigast sex veckor innan bolagsstämman. Riksdagsledamöters önskan att närvara på stämman skall anmälas till bolagets styrelse senast två veckor i förväg.

För att underlätta för riksdagsledamöter att närvara bör bolagsstämmor hållas på onsdagar eller torsdagar.

Information om tidpunkt och plats för bolagsstämman skall finnas på respektive bolags hemsida på internet. Av planeringsskäl skall de som önskar komma till stämman eller eventuellt arrangemang, anmäla sin närvaro till företaget inom föreskriven tid.

Stämmans genomförande

Vid den ordinarie stämman bör förutom representant för ägarna, styrelsen och revisorerna närvara. Även de personer som föreslås för inval i styrelsen bör närvara.

EKONOMISKA RAPPORTER PUBLICERADE PÅ HEMSIDAN

	Ja	Nej	% ja av antal	Publiceringsdag
				medel antal dagar efter rapportperiodens slut
Delårsrapport januari–mars 2003	24	25	49	37
Delårsrapport januari–juni 2003	28	21	57	53
Delårsrapport januari–september 2003	26	23	53	37
Bokslutskommuniké januari–december 2003	18	31	37	52
Årsredovisning 2002	40	9	82	et
Årsredovisning 2003 ¹⁾	37	12	76	et

Sammanställningen omfattar 49 företag där statens ägarandel överstiger 20 procent och som har en omsättning som överstiger 24 Mkr eller en som har en balansomslutning som överstiger 10 Mkr. Regeringskansliet kommer att följa upp bolagens externa rapportering under 2004.

¹⁾ Efter en genomgång 2004-04-30.

REVISIONSARVODEN²⁾

FÖRETAG	Revisions-	Övriga	Totalt,	Andel	Andel
	kostnader,	konsult-			
	Tkr	Tkr	Tkr	%	revisions-
BDO	17 594	1 000	18 594	95	6
Deloitte & Touche	22 400	21 862	44 262	51	15
Ernst & Young	53 756	35 539	89 295	60	30
KPMG	52 345	3 969	84 314	62	29
SET	2 954	341	3 295	90	1
Öhrlings					
PricewaterhouseCoopers	16 704	20 234	36 938	45	12
Övriga	11 362	7 614	18 976	60	6
Summa exklusive Riksrevisionen	177 115	118 559	295 674	60	100
Riksrevisionen	5 619	0	5 619	100	

²⁾ Sammanställningen, som omfattar uppgifter från 50 företag där statens ägarandel är större än 20 procent, visar att revisionsföretagens andel av intäkterna som avser revision ligger mellan 45 och 95 procent från dessa statligt ägda företag. Voksenåsen och Dom Shvetsii ingår ej i översikten.

Formerna för bolagsstämmans praktiska genomförande är upp till företagets ledning och styrelse att besluta om. Beroende på företagets storlek, geografiska belägenhet och allmänintresse kan arrangemanget variera från att vara en lokal sammankomst till att vara till exempel en del av en kapitalmarknadsdag.

Hänsyn måste dock tas till bolagets storlek och dess allmänintresse, då en bolagsstämma och anslutande aktiviteter tar resurser i anspråk. Av företag med färre än 10 anställda eller mindre än 24 Mkr i omsättning bör därför normalt inte begäras att bolaget ordnar särskilda aktiviteter i samband med bolagsstämmorna. Detsamma kan även gälla för större företag i de fall det saknas ett direkt allmänintresse.

Styrelsens ordförande skall på ordinarie bolagsstämman redogöra för och motivera VD:s anställningsvillkor.

Protokoll med mera

Bolagen bör publicera protokoll från bolagsstämmor på sina hemsidor. Därtill är det lämpligt att publicera eventuellt anförande av VD och/eller styrelsens ordförande.

FÖRETAGEN SOM EN DEL I SAMHÄLLET

Regeringen har beslutat att Sverige skall gå i spetsen för omställningen till en ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbar utveckling. Det svenska jämställdhetsarbetet skall vara framgångsrikt och en internationell förebild. I dessa frågor har alla företag ett stort ansvar att ta, inte minst företag med statligt ägande.

Hänsyn till miljö, sociala frågor och etik bör därmed vara självklara utvärderingsparametrar för de beslut som rör förvaltningen av företag med statligt ägande. Att bolagen har en genomtänkt strategi för att hantera dessa frågor är därför en viktig del i den statliga ägarpolitiken.

Etik

I ett bolagsperspektiv är förtroendefrågor av strategisk betydelse. Det är styrelsens och ledningens ansvar att de företag där staten har ägarintressen sköts föredömligt väl inom de ramar lagstiftningen ger.

Styrelserna i företag med statligt ägande bör besluta om en etikpolicy.

Alla styrelser bör besluta om att bolaget skall ha en väl förankrad och gemensam etisk värdegrund. Handlingsprogram bör finnas för hur den gemensamma etiska värdegrunden kommuniceras såväl externt som internt. Den

externa rapporteringen skall öppet deklarera bolagets gemensamma etiska värdegrund.

Det är regeringens förhoppning att de statligt ägda företagen bedriver ett aktivt arbete i dessa frågor i sina respektive branschorganisationer.

Miljöansvar

Det är styrelsens ansvar att säkerställa att företaget har en miljöpolicy samt att aktivt följa företagets insatser i frågor som rör ekologiskt hållbar utveckling.

Miljöfrågorna är av affärsmässig och strategisk betydelse. Företag med statligt ägande bör därför, i likhet med näringslivet i övrigt, sträva mot en ekologiskt hållbar utveckling och bidra till att de nationella miljömålen uppfylls. Företag med miljöpåverkan behöver bedriva ett seriöst miljöarbete och ha en god miljökompetens för att undvika miljörelaterade risker och kostnader. Kostnaderna kan bestå, dels i höga åtgärds- eller saneringskostnader, dels av kostnader på

Företag med miljöpåverkan behöver bedriva ett seriöst miljöarbete och ha en god miljökompetens för att undvika miljörelaterade risker och kostnader.

grund av försämrat anseende hos leverantörer, kunder och allmänhet.

I de företag som har en betydande direkt eller indirekt miljöpåverkan bör miljöledningssystem införas.

Globalt Ansvar

Det är regeringens ambition att fler företag, inte minst de statligt ägda företagen, aktivt redovisar sitt sociala och miljömässiga engagemang genom att ansluta sig till Globalt Ansvar.

Genom Globalt Ansvar uppmuntrar regeringen svenska företag att stödja och sträva efter att följa OECD:s riktlinjer för multinationella företag och principerna i FN:s "The Global Compact". Global Compact innefattar principer kring mänskliga rättigheter, grundläggande arbetsvillkor och miljö.

Bakom OECD:s riktlinjer står 36 regeringar som ger gemensamma rekommendationer till företag i en rad viktiga sociala- och miljöfrågor, samt frågor som korruption, konkur-

rensfrågor och konsumentssäkerhet. Dessa är utgångspunkter för företagens arbete med "Corporate Social Responsibility" (CSR) – företagens sociala ansvar. Riktlinjerna ger därför ett utmärkt stöd för såväl privatägda företag som statligt ägda företag.

Jämställdhet

Regeringen ser det som en fortlöpande och angelägen uppgift att ta till vara den kompetens och erfarenhet som kvinnor representerar, inte minst genom tillsättningar på chefsnivå.

De statligt ägda företagens ledningar och styrelser bör vara ett föredöme i jämställdhetsarbetet. Detta gäller inte minst när nya ledande befattningshavare skall tillsättas.

Mångfald

Regeringen anser att arbetet med mångfald är viktigt och förutsätter att företagen med statligt ägande beaktar detta i bland annat sin verksamhet och personalpolitik.

En ökande internationalisering ställer krav på hög och bred kompetens hos de anställda. Mångfaldsarbetets övergripande mål är att alla nuvarande och framtida medarbetares kompetens och erfarenheter skall tillvaratas i verksamheten. Exempelvis bör handlingsplaner upprättas som verktyg för att genom en breddad rekryteringsbas bättre ta tillvara det humankapital som finns hos personer som kommer från skilda kulturella, etniska och sociala miljöer.

Friskare arbetsplatser

Alla företag och arbetsplatser har en viktig roll i arbetet med att öka hälsan i arbetslivet. Det är regeringens förhoppning att de statligt ägda företagen kan bli föredömen när det gäller att reducera sjukfrånvaron.

I regeringens förklaringen 2002 fastställde regeringen målet om att halvera antalet sjukdagar fram till år 2008. Strategier för att skapa arbetsplatser där människor kan arbeta, prestera och samtidigt må bra är en viktig fråga för företagsledningarna. Det är likväl en fråga som bör föras in i styrelserummen på samma sätt som andra frågor av strategisk natur.

ETIK ¹⁾			Andel ja av	Andel ja av
	Ja	Nej	antal företag	totala tillgångar
			2003, %	2003, %
Etikpolicy	24	28	46	78

MILJÖ ¹⁾			Andel ja av	Andel ja av	Andel ja av	Andel ja av
	Ja	Nej	antal företag	antal företag	totala tillgångar	totala tillgångar
			2003, %	2002, %	2003, %	2002, %
Miljöpolicy	38	14	73	73	95	97
Miljöpolicy antagen av styrelsen	23	15	44	46	76	52
Ställer miljökrav på leverantörer	38	14	73	71	95	95
Miljöutbildar de anställda	29	23	56	52	79	74
Lämnar separat miljöredovisning	11	41	21	23	45	56
Har ett miljöledningssystem	31	21	42	56	77	75

En genomgång av de statligt ägda företagen¹⁾ visar att 38 företag och 73 procent av de totala tillgångarna i företag med statligt ägande omfattas av en miljöpolicy. I 13 av företagen är miljöpolicyen reviderad efter den 1 januari 2003.

KÖNSFÖRDELNING ¹⁾				03-12-31	02-12-31	01-12-31	00-12-31
	Kvinnor (K)	Män (M)	Totalt	K, % M, %	K, % M, %	K, % M, %	K, % M, %
VD och ledningsgrupp							
VD/GD	7	44	51	14 86	12 88	15 85	12 88
Ledningsgrupp	112	312	424	26 74	23 77	25 75	us us

MÅNGFALD ¹⁾			Andel ja av	Andel ja av	Andel ja av totalt	Andel ja av totalt
	Ja	Nej	antal företag	antal företag	antal anställda,	antal anställda,
			%, 2003	%, 2002	%, 2003	%, 2002
Aktivt mångfaldsarbete	39	13	75	75	91	91

91 procent av de anställda i företag med statligt ägande¹⁾ omfattas av ett aktivt mångfaldsarbete. De företag som angett att de inte har en plan för mångfaldsfrågorna utgörs till största delen av företag med färre än 10 anställda.

¹⁾ Utvärderingen omfattar företag där statens ägarandel är större än 20 procent.

SJUKFRÅNVARO ²⁾	Antal företag
	2003
0-2,9%	13
3,0-4,9%	15
5,0-6,9%	8
7,0-8,9%	4
>9,0%	3

²⁾ Utvärderingen omfattar företag där statens ägarandel är större än 20 procent och som har över 10 anställda.

Den tekniska infrastrukturen – en viktig del av statens bolag

Staten har under 1900-talet svarat för utbyggnaden av en infrastruktur inom telekom, elproduktion, kraftdistribution och järnvägstransporter. Redan långt tidigare var posttjänsten en angelägenhet för staten. Utbyggnaden av järnvägsnätet skedde i statens regi i slutet av 1800-talet.

Förutsättningarna för att effektivt driva verksamheterna i myndighetsform minskade i takt med att kraven på effektivitet ökade.

Redan under 1960-talet föreslog en utredning att dåvarande Domänverket, som förvaldade statens skogs- och jordbruksmarker, skulle ombildas till aktiebolag för att verksamheten skulle kunna drivas med större handlingsfrihet.

På grund av ändrade tekniska och marknadsmässiga förutsättningar uppkom under 1980-talet en strävan till avreglering och i vissa länder privatisering. Den svenska regeringen konstaterade våren 1991 att förändringar skett av förutsättningarna i de dåvarande affärsverken. Den tekniska utvecklingen hade gjort att förutsättningarna för att hävda de naturliga monopolen hade minskat. I samma riktning verkade en ökad internationalisering. Vattenfall AB liksom Telia AB och Domän AB bildades genom bolagisering av det tidigare affärsverken. Därefter följde en avreglering av post, tele och energimarknaden. SJ bolagiserades år 2000. Samtliga dessa bolag representerar nu en stor del av statens bolagsinnehav.

En statlig utredning utvärderar för närvarande avregleringarna inom tele-, el-, post med flera marknader.

I sin rapport 2002 om strukturella reformer konstaterade EU-kommissionen att en snabbare avregleringsprocess inom unionen krävs. På senare år har energimarknaderna prioriterats av medlemsländerna, på telekommunikationerna har avregleringen redan drivits långt. På postområdet konstateras att Sverige och Finland varit föregångare.

OECD säger i sina årliga rapporter om svensk ekonomi att den ökade konkurrensen

de senaste 10–15 åren bidragit till den positiva utvecklingen i svensk ekonomi. Den ökade konkurrensen anges bero på avregleringarna och EU-inträdet. En genomgång av gjorda studier av effekterna av de reformer av nätverksindustrierna som gjordes under 90-talet visar att dessa på det hela taget gett positiva effekter. Avregleringen av el-, tele- och tågmarknaden bedöms ha resulterat i effektivitetsförbättringar på minst 5–10 procent. Tillgången på differentierade tjänster har ökat.

TELEKOM

Telekommunikationerna avreglerades 1993 då Telia bildades och Post- och Telestyrelsen (PTS) fick ansvaret för regleringen. Efter några år åtskildes förvaltningen av bolaget och ansvaret för regleringen. Ett stort antal konkurrerande operatörer kom till. Telia behöll dock infrastrukturen och det är först på senare år som avregleringen slagit igenom där med möjligheter för andra aktörer att utnyttja nätet fullt ut. Telia börsnoterades år 2000.

Fortfarande har Telia i sin koncession, som beslutats av PTS, till följd av sin marknadsposition, krav som andra operatörer inte har. Numera följer utvecklingen av regelverket i Sverige i stort det som beslutats inom EU. Före Sveriges EU-inträde låg det svenska regelverket i olika avseenden före EU i fråga om avreglering. Det gäller fortfarande.

Telias, numera TeliaSonera, marknadsandel har minskat kontinuerligt. Bland mobiloperatörerna är marknadsandelen i Sverige nu cirka 45 procent och i fråga om fast telefoni cirka 68 procent. Prisnivån på teletjänster är låg i Sverige för fast telefoni och ligger för mobiltelefoni på genomsnittet i Europa.

ELENERGI

Bland de statligt ägda företagen finns Affärsverket Svenska kraftnät vars huvuduppgift är att förvalta och driva det svenska stamnätet och utlandsförbindelserna. Under senare år har överföringen mellan de nordiska länderna ökat och beroendet av överföring av el mellan länderna förväntas öka ytterligare. Detta kommer att ställa högre krav på investeringar som förbättrar överföringsmöjligheterna.

Utvecklingen har gått från nationella marknader till regionala och i framtiden kommer den europeiska marknaden att vara helt avreglerad. Vattenfall AB, som ägs av staten, svarar för cirka 20 procent av den nordiska elproduktionen. Europa har de senaste åren utmärks av en våg av uppköp. Bolagen differentierar produktportföljen, expanderar över de nationella gränserna och söker ta vara på de stordriftsfördelar som finns. Bland de faktorer som kommer att påverka energibolagen mest den närmaste tiden är de nya direktiven och förordningarna inom EU, systemet med handel med utsläppsrätter och kärnkraftens framtid.

Elkonkurrensutredningen pekade i sitt betänkande år 2002 på att antalet aktörer minskar i produktion och elhandel. OECD har gjort bedömningen att den svenska elmarknaden är mindre koncentrerad än i många andra europeiska länder. Avregleringen av elmarknaden har lett till en ökad rörlighet, 45 procent av kunderna har bytt leverantör eller omförhandlat elpriset, avregleringen har även lett till en kraftigt ökad utrikeshandel med el. Elpriset i Sverige steg kraftigt förra vintern men priset har sjunkit markant sedan dess. Elpriset är idag på ungefär samma nivå som 1996 när marknaden avreglerades.

JÄRNVÄGSTRANSPORTER

I alla europeiska länder utom Storbritannien äger staten järnvägsnätet. I många länder har själva driften av tåg, både persontåg och godståg, förts över till bolag. I de flesta fall är de ägda av respektive stat. I Sverige är godstrafiken avreglerad medan persontrafiken delvis är avreglerad.

Bland de statligt ägda bolagen finns SJ som sysslar med persontransporter och Green Cargo som arbetar inom godstransporter. Kunder till Green Cargo efterfrågar mer och mer internationella transportlösningar. De tekniska förutsättningarna för en internationalisering är fortfarande svagt utvecklade. Marknadens krav är dock stora och en internationalisering är sannolikt en avgörande faktor för att järnvägstransporter skall kunna konkurrera effektivt med andra transportsätt på längre sträckor.

POST

Den svenska postverksamheten är avreglerad sedan ett tiotal år. De volymer som hanteras som post minskar kontinuerligt främst på grund av övergång till elektroniska kommunikationsvägar. Vid sidan av Posten AB, som ägs av staten, har andra aktörer kunnat ta betydelsefulla volymer endast i storstadsområdena eller i de internationella flödena. Inom EU sker en utveckling mot en gemensam inre marknad för posttjänster, en viss omstrukturering och påbörjad internationalisering har skett. Flertalet länder har bolagiserat postföretagen och i några fall har nationella postföretag köpt andelar i andra.

Foto: Sven Erlandsson

Bland de statligt ägda företagen finns Affärsverket Svenska kraftnät vars huvuduppgift är att förvalta och driva det svenska stamnätet och utlandsförbindelserna.

Den statliga företagssfären 2003

Det sammanlagda resultatet för företag med statligt ägande ökade kraftigt 2003 och uppgick till 21,9 (8,6) miljarder kronor. Nettoomsättningen minskade från 337,5 till 298,9 miljarder kronor. Det egna kapitalet ökade till 205,3 (195,2) miljarder kronor. Räntabiliteten på det egna kapitalet ökade från 4,6 till 10,9 procent.

I den konsoliderade redovisningen, som är en form av summering, är gjord utan att det finns ett egentligt moderbolag, ingår 52 bolag eller koncerner och affärsverk. Principerna för redovisningen och uppdelningen av företagen redovisas i kapitlet redovisningsprinciper på sid 100. Resultatet skiljer sig i vissa delar från det som redovisades i bokslutskommunikén. Det beror på att de konsoliderade resultat- och balansräkningarna som upprättats innehåller kompletterande uppgifter som inte fanns tillgängliga när bokslutskommunikén publicerades.

FÖRETAG I SKILDA BRANSCHER MED OLIKA MÅL OCH KRAV

Företag med statligt ägande kan i princip delas in i två grupper; de som verkar under marknadsmässiga villkor och krav samt företag som främst har särskilda samhällsintressen att infria. I den första gruppen ställs marknadsmässiga avkastningskrav och utvärderingen sker därefter. I den andra gruppen skapas värde främst ur den samhällsnytta företagen åstadkommer. Utvärderingen av dessa företag blir därmed komplex.

Gränsdragningen mellan grupperna är inte alltid självklar. Ambitionen i verksamhetsberättelsen är dock att göra redovisningen av statens företagsengagemang och

de enskilda företagen så tydlig som möjligt. Med uppdelningen blir bilden av såväl hela företagssfären som de enskilda företagens resultat och måluppfyllelse tydligare och därmed mer rättvisande.

FÖRBÄTTRAT RESULTAT

Den svenska konjunkturen var fortsatt pressad under 2003. Av de svenska börsföretagen redovisade 55 procent vinst 2003. Efter en nedgång under första kvartalet vände Stockholmsbörsen uppåt. Affärsvärldens generalindex ökade med 30 procent under 2003.

Av de statliga företagen redovisade 76 procent vinst. 34 företag med statligt ägande redovisade ett förbättrat eller oförändrat resultat och 17 företag redovisade ett försämrat resultat.

Resultatet efter skatt 2003 för företag med statligt ägande ökade med 13,3 miljarder och uppgick till 21,9 miljarder kronor. I 2002 års siffror konsolideras Telia som dotterbolag under perioden januari till och med november 2002. Från och med december 2002 behandlas TeliaSonera som intressebolag. Resultatet efter skatt 2001 uppgick till 17,4 miljarder kronor och resultatet efter skatt år 2000 uppgick till 20,5 miljarder kronor.

Statens resultatandel i TeliaSonera förbättrades under 2003 med 10,0 miljarder kronor. TeliaSonera redovisade dock under 2002 ett flertal engångsposter vilket bör tas hänsyn till vid jämförelser. För företagen med statligt ägande, exklusive TeliaSonera förbättrades resultatet efter skatt med 3,3 miljarder kronor jämfört med 2002. Vattenfall ökade sitt helårsresultat med 1,6 miljarder kronor. Även LKAB, Sveaskog, Svenska spel och Apoteket förbättrade sina resultat betydligt. Sammanlagt förbättrade dessa företag resultatet med 1,6 miljarder kronor.

Posten och SJ minskade sina förluster betydligt under 2003. SJ förbättrade sitt resultat med 893 Mkr och Posten sitt resultat med 550 Mkr. SEK, Vasakronan och Samhall hörde till företag som minskade resultatet 2003 jämfört med 2002.

OMSÄTTNING

Omsättningen 2003 för företag med statligt ägande minskade med 38,7 miljarder kronor och uppgick till 298,9 miljarder kronor. Exklusive TeliaSonera har omsättningen ökat stadigt under de senaste åren. Ökningen av omsättningen 2002 förklaras främst av Vattenfall som ökade omsättningen med 32,0 miljarder kronor. Även 2003 års ökning

34 företag med statligt ägande redovisade ett förbättrat eller oförändrat resultat och 17 företag redovisade ett försämrat resultat.

förklaras främst av Vattenfall som ökade sin omsättning med 10,9 miljarder kronor. Svenska Spel och Apoteket höjde också omsättningen under 2003. Sammanlagt ökade omsättningen i dessa företag med 2,6 miljarder kronor.

MINSKADE BRUTTOINVESTERINGAR

Investeringarna 2003 för företag med statligt ägande minskade kraftigt för andra året i rad. Bruttoinvesteringarna uppgick till 26,4 (67,6) miljarder kronor 2003, vilket motsvarar 20 procent av 2001 års investeringsnivå. Investeringarna 2001 var höga bland annat till följd av flera strukturella affärer som till exempel Sveaskogs förvärv av AssiDomän. Vattenfall stod för den största delen av minskningen under 2003. Företaget minskade investeringarna med 28,4 miljarder kronor, vilket till stor del förklaras av företagsinvesteringar i framför allt Tyskland under 2002.

FÖRSÄMRAT KASSAFLÖDE

Efter tre år av stigande kassaflöde för de statligt ägda företagen minskade kassaflödet från den löpande verksamheten kraftigt under 2003. Från 75,0 miljarder kronor 2002 till 25,0 miljarder kronor 2003. Förändringen förklaras främst av SEK och SBAB vars kassaflöde från den löpande verksamheten minskade med 33,0 respektive 6,7 miljarder kronor.

ÖKAD UTDELNING

Utdelningarna avseende verksamhetsåret 2003 beräknas öka jämfört med 2002 och uppgå till 12,3 (10,0) miljarder kronor. Under 2003 lämnade dessutom åtta företag efterutdelningar på sammanlagt 2,3 miljarder kronor. Totalt 19 (24) företag lämnar utdelningar avseende 2003. Utdelningarna från de statligt ägda företagen ger ett väsentligt bidrag till statens budget.

RESULTATRÄKNING, Mkr	2000	2001	2002	2003
Nettoomsättning	246 749	294 165	337 487	298 857
Kostnader	-215 931	-274 003	-320 799	-268 759
Jämförelsestörande poster	219	4 744	-375	-867
Resultat från andelar i intresseföretag	1 197	7 685	143	4 260
Rörelseresultat	32 232	32 592	16 456	33 491
Finansiella intäkter	6 169	6 611	5 790	3 599
Finansiella kostnader	-8 818	-13 123	-13 791	-10 514
Resultat före skatt	29 583	26 080	8 454	26 576
Skatt	-5 366	-6 961	-1 604	-4 189
Minoritet	-3 753	-1 712	1 705	-537
Årets resultat	20 463	17 406	8 555	21 850

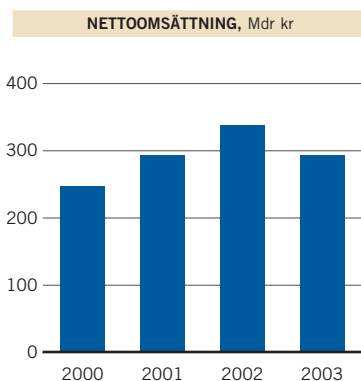
BALANSRÄKNING, Mkr	2000	2001	2002	2003
Tillgångar				
Ej räntebärande anläggningstillgångar	297 769	429 624	401 836	389 225
Räntebärande anläggningstillgångar	294 019	311 743	297 468	299 725
Ej räntebärande omsättningstillgångar	73 186	82 208	69 425	66 222
Räntebärande omsättningstillgångar	194 605	139 333	107 845	118 760
Totala tillgångar	859 579	962 908	876 574	873 931
Eget kapital, avsättningar och skulder				
Eget kapital	161 765	176 016	195 230	205 317
Minoritet	23 681	38 869	11 960	10 231
Räntebärande avsättningar	13 117	9 271	6 792	8 145
Ej räntebärande avsättningar	34 478	115 754	111 845	105 731
Räntebärande långfristiga skulder	397 850	368 248	315 371	350 052
Ej räntebärande långfristiga skulder	26 090	25 670	18 723	18 163
Räntebärande kortfristiga skulder	138 689	150 080	153 588	117 053
Ej räntebärande kortfristiga skulder	63 908	79 000	63 067	59 239
Totala skulder och eget kapital	859 579	962 908	876 574	873 931

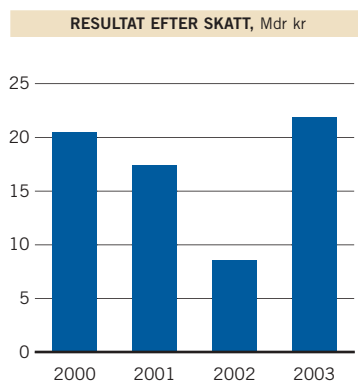
KASSAFLÖDE, Mkr	2000	2001	2002	2003
Kassaflöde från löpande verksamhet	47 401	50 925	75 005	25 080
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-83 633	-90 334	-59 767	-16 944
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	36 725	37 723	-39 209	-9 328

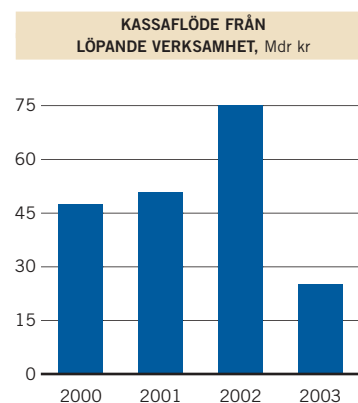
ÖVRIGA UPPLYSNINGAR, Mkr	2000	2001	2002	2003
Bruttoinvesteringar	89 726	128 980	67 640	26 423
Av- och nedskrivningar	21 240	34 128	43 772	24 724
Omsättning som avser anslag från staten	21 620	22 685	24 320	24 595
Räntabilitet på eget kapital, %	12,9	10,3	4,6	10,9
Soliditet, %	20,4	22,0	18,7	19,7
Utdelning	9 808	9 087	9 969	12 270
Medelantal anställda	161 167	162 204	162 185	144 806
Medelantal anställda inkl. intressebolag	196 758	201 059	199 302	205 528

Exklusive TeliaSonera har omsättningen ökat stadigt de senaste åren.

Resultatet efter skatt ökade med 13,3 miljarder kronor. Statens resultatandel i TeliaSonera ökade med 10 miljarder kronor.

Det minskade kassaflödet 2003 förklaras främst av SEK och SBAB.

Omsättning och resultat

OMSÄTTNING OCH RESULTAT EFTER SKATT I FÖRETAG MED EN OMSÄTTNING ÖVER 500 MKR.

FÖRETAG	Omsättning			Resultat efter skatt		
	2001	2002	2003	2001	2002	2003
Vattenfall	69 003	101 025	111 935	4 190	7 566	9 123
TeliaSonera	57 196	59 483	82 425	1 869	-8 067	9 080
SAS	51 433	64 944	57 754	-1 064	-132	-1 415
Apoteket	29 668	32 088	33 120	-126	12	351
Posten	21 668	23 632	24 519	3 432	-788	-238
Svenska Spel	15 799	18 240	19 796	3 842	4 210	4 687
Systembolaget	18 241	19 132	19 207	133	142	138
V&S Vin & Sprit	6 788	9 093	9 294	1 009	1 265	994
Sveaskog	431	8 390	8 420	70	579	941
Samhall	9 084	8 557	8 066	-473	1	-334
LKAB	4 870	5 186	7 466	47	295	688
Green Cargo	6 303	6 170	6 192	-177	-275	-88
SJ	5 546	5 711	5 825	-49	-994	-101
Luffartsverket	5 088	5 384	5 402	13	105	-37
Akademiska hus	4 057	4 240	4 413	567	495	503
Affärsverket svenska kraftnät	3 713	3 841	3 982	727	541	288
Vasakronan	2 878	2 899	2 961	1 767	454	153
Swedcarrier	3 287	2 865	2 641	-790	-449	-439
Teracom	1 618	1 783	1 876	-301	-204	23
Lernia	1 746	1 837	1 691	12	27	-60
Svensk bilprovning	1 239	1 399	1 535	-99	84	112
Sjöfartsverket	1 327	1 450	1 494	-45	18	27
SBAB	1 058	1 163	1 225	388	444	519
Specialfastigheter Sverige	938	997	1 058	107	80	112
SOS Alarm Sverige	583	619	671	11	0	13
SVEDAB	559	592	621	-413	-347	-359
Svensk exportkredit	887	843	802	541	480	427
Venantius	335	509	574	878	908	517
Almi Företagspartner	536	486	534	-85	-122	-58

2003 omsatte 29 (28) företag med statligt ägande mer än 500 Mkr. Av dessa omsatte 7 (7) företag mer än 10 miljarder kronor. 17 (16) företag omsatte mellan 1 och 10 miljarder kronor.

Största omsättningen hade Vattenfall, som stod för 37 procent av den totala omsättningen. Vattenfall har ökat sin omsättning, främst till följd av förvärv, med 80,2 miljarder kronor jämfört med år 2000. TeliaSonera, SAS, Apoteket och Svenska Spel följer efter Vattenfall i storleksordning. Dessa största företag, exklusive TeliaSonera, stod för 76 procent av den totala omsättningen.

2003 minskade omsättningen för företag med statligt ägande med 11 procent. Detta förklaras av att TeliaSoneras omsättning inte ingår i sammanställningen för år 2003 medan Telias omsättning ingår i sammanställningen för år 2002. Exklusive TeliaSonera ökade omsättningen för företag med statligt ägande med 5 procent 2003 jämfört med 2002. Omsättningsökningen förklaras främst av Vattenfall som ökade sin omsättning med 10,9 miljarder kronor 2003. Svenska Spel och Apoteket höjde också omsättningen under 2003. Sammanlagt ökade omsättningen i dessa företag med 2,6 miljarder kronor.

2003 redovisade 9 (6) företag ett resultat över 500 Mkr och av dessa var det 3 (3) företag vars resultat översteg 1 miljard kronor. 34 företag med statligt ägande redovisade ett förbättrat eller oförändrat resultat och 17 företag redovisade ett försämrat resultat. Högsta resultatet redovisade Vattenfall, TeliaSonera och Svenska Spel. Dessa företags resultat uppgick till sammanlagt 22,9 (3,7) miljarder kronor 2003.

Årets resultat för företag med statligt ägande ökade med 155 procent. Den kraftiga ökningen förklaras främst av att statens andel i TeliaSonera förbättrades med 10,0 miljarder kronor och att Vattenfall ökade sitt resultat med 1,6 miljarder kronor. Även LKAB, Sveaskog, Svenska spel och Apoteket förbättrade sina resultat betydligt. Sammanlagt förbättrade dessa företag resultatet med 1,6 miljarder kronor.

Foto: Victor Brott/Swedlund

Vattenfall har ökat sin omsättning, främst till följd av förvärv, med 80,2 miljarder kronor jämfört med år 2000.

Investeringar

Bruttoinvesteringarna i företag med statligt ägande uppgick till 26,2 (67,6) miljarder kronor.

TeliaSoneras bruttoinvesteringar uppgick till 12,1 miljarder kronor, vilket rensat från förvärvet av Sonera, är en ökning med 18 procent jämfört med 2002. Ökningen kan främst hänföras till investeringar i fast telefoni.

Vattenfalls bruttoinvesteringar uppgick till 11,4 (39,9) miljarder kronor. Av dessa utgjorde 6,6 (9,3) miljarder kronor förnyelseinvesteringar i anläggningar och 4,8 (30,7) miljarder kronor var tillväxtinvesteringar. Av tillväxtinvesteringarna svarade Vattenfall Europe AG för 1,5 miljarder kronor och värmeverket Uppsala block 5 för 429 Mkr.

Av SAS bruttoinvesteringar på totalt 4,5 (9,9) miljarder kronor svarade investeringar i flygplan och annan flygmateriel för 63 procent.

Statens väg- och baninvests bruttoinvesteringar 2,8 (3,4) miljarder kronor bestod av projektfinansieringar via dotterbolagen Stockholmsleder AB och Göteborgs Trafikleder AB.

Akademiska Hus investeringar bestod i huvudsak av ny- och ombyggnationer. De största pågående byggprojekten vid årsskiftet var nybyggnad för Dramatiska Institutet i Stockholm, om- och tillbyggnad av Kemikum i Uppsala samt förnyelse av Biomedicinskt centrum i Uppsala.

Fastighetsförvärv stod för 1 miljard kronor av Vasakronans bruttoinvesteringar som totalt uppgick till 1,8 (0,7) miljarder kronor.

Luftfartsverkets investeringar minskade till 1,4 (2,0) miljarder kronor. Minskningen innebär att investeringsvolymen mer än halverats sedan 2001. Neddragna investeringar är en viktig åtgärd för att minska kostnaderna både på kort och lång sikt.

Förvärvet av Frank & Schulte Fillers & Minerals samt investeringar i lok bidrog till LKAB:s ökade bruttoinvesteringar.

Under 2003 uppgick Postens bruttoinvesteringar till 0,9 (1,7) miljarder kronor. Minskade förvärv förklarar att bruttoinvesteringarna minskat.

Av Specialfastigheters totala bruttoinvesteringar på 0,5 (0,3) miljarder kronor är merparten hänförligt till utbyggnad för

BRUTTOINVESTERINGAR 2001–2003, Mkr

FÖRETAG	2001	2002	2003
TeliaSonera (45,3%)	20 735	54 438 ¹⁾	12 118
Vattenfall	43 443	39 932	11 356
SAS (21,4%)	10 850	9 919	4 488
Statens väg- och baninvest	2 765	3 360	2 800
Akademiska hus	2 832	1 907	2 014
Vasakronan	1 009	708	1 763
Luftfartsverket	3 224	2 081	1 358
LKAB	1 065	560	1 054
Posten	1 187	1 740	919
Svedab	118	511	561
Specialfastigheter Sverige	210	316	524
Vin & Sprit	8 539	1 170	413
Affärsverket svenska kraftnät	363	460	411
Svenska Spel	753	671	406
Systembolaget	278	225	342
Sjöfartsverket	128	126	348
Sveaskog	24 944 ²⁾	2 426	306
Green Cargo	174	570	273
Apoteket	253	260	239
Vasallen	644	439	211
Swedcarrier	7 903 ³⁾	140	190
Teracom	807	198	163
SJ	1 291	342	101
Svensk Bilprovning (52%)	98	118	101

¹⁾ Inkluderar förvärvet av Sonera OY.

²⁾ Inkluderar förvärvet av AssiDomän AB.

³⁾ Inkluderar förvärv av affärsverkets Statens Järnvägars fastighetsbestånd.

Kriminalvårdstyrelsens behov samt till- och ombyggnad av kvarteret Kronoberg för Rikspolisstyrelsen.

V&S Vin och Sprits bruttoinvesteringar på 0,4 (1,2) miljarder kronor bestod huvudsakligen av kapacitets- och miljöinvesteringar i Åhus, ett nytt logistikcentrum i Åbo samt verksamhetsförvärv.

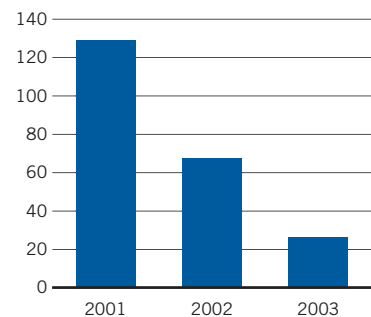
Av Sveaskogs totala investeringar på 0,3 (2,4) miljarder kronor svarade Cartonboard för 59 procent. Skillnaden från 2002 förklaras av att Sveaskog då förvärvade cirka 200 000 hektar produktiv skogsmark samt sågverksrörelsen inom Korsnäs från Kinnevik.

Foto: Niklas Alm

TeliaSoneras bruttoinvesteringar uppgick till 12,1 miljarder kronor, vilket rensat från förvärvet av Sonera, är en ökning med 18 procent jämfört med 2002.

BRUTTOINVESTERINGAR, Mdr kr

Minskade förvärv förklarar att bruttoinvesteringarna minskat.

Anställda och utlandsverksamhet

Totalt uppgick medelantalet anställda (inklusive intresseföretag) till 205 528 (199 302). Av dessa var 40 procent kvinnor och 60 procent män. Fem företag, Posten, Vattenfall, SAS, TeliaSonera och Samhall hade över 20 000 anställda. Sammanlagt 23 (23) företag hade fler än 500 anställda och 18 (18) företag hade fler än 1 000 anställda.

Största minskningen i antalet anställda stod Posten, SAS, Samhall och SJ för. Största ökningen i antalet anställda står TeliaSonera, Vattenfall, Apoteket, LKAB, V&S Vin och Sprit samt Svenska Spel för. TeliaSoneras ökning har sin förklaring i förvärvet av Sonera och Vattenfalls ökning förklaras av förvärven i Tyskland.

42 procent (cirka 33 000) av kvinnorna anställda i företag med statligt ägande återfinns i Posten och SAS. Högst procentuell andel kvinnor finns i Apoteket där 91 procent av de anställda är kvinnor.

REGIONAL FÖRDELNING

Statliga företag bidrar av flera skäl till en hög servicenivå och likvärdighet över hela landet. Flera av företagen till exempel ALMI Företagspartner, Lernia, Samhall och Vattenfall finns i alla län. Jämfört med ett genomsnitt av totalt anställda i Sverige är de statliga företagen överrepresenterade i regioner som till exempel Norrbotten, Jämtland och Östergötland. I många fall är företagens verksamhet av en sådan art, till exempel LKAB och Rymdbolaget att de finns på de platser där såväl produktionsstillgångar som kompetens finns. Därmed lägger företag som staten äger en viktig grund för näringsverksamheten i alla delar av Sverige.

Många av de statligt ägda företagen arbetar sedan länge på helt konkurrensutsatta marknader. Andra har till följd av en avreglering, som drivits fram av den tekniska utvecklingen och marknadsutvecklingen, på senare år övergått från att ha varit monopol till helt konkurrensutsatta företag. Dessa företag etablerar sin verksamhet utifrån helt affärsmässiga grunder.

Om företag har till uppgift att tillgodose speciella samhällsintressen, framgår detta av deras bolagsordningar eller av en särskild

sektorslagstiftning eller andra beslut av riksdagen. I sådana fall finns anslutande tillståndsvillkor eller avtal där det framgår om ett visst företag till exempel har en

serviceskyldighet som omfattar hela landet. Exempel på företag som har en sådan serviceskyldighet är bland andra; Svenska Bilprovning, Apoteket, Systembolaget och Posten.

FÖRETAG MED MER ÄN 500 ANSTÄLLDA

FÖRETAG	Medelantal anställda 2003	Andel i Sverige, %	Andel		Förändring 2003-2002 antal anställda totalt, %	Förändring 2003-2002 antal anställda i Sverige, %
			K, %	M, %		
Posten	37 905	95	43	57	-4	-5
Vattenfall	35 296	23	23	77	3	0
SAS (21,4%)	34 544	26	42	58	-3	-4
TeliaSonera (45,3%)	26 188	43	42	58	52	-10
Samhall	21 941	100	43	57	-6	-6
Apoteket	11 124	100	91	9	3	3
Luftfartsverket	4 511	100	35	65	0	0
SJ	3 524	100	36	64	-4	-4
Green Cargo	3 512	98	12	88	-6	-6
LKAB	3 433	82	9	91	12	2
Systembolaget	3 334	100	62	38	0	0
Lernia	2 541	100	37	63	-3	-2
V&S Vin och Sprit	2 388	33	38	62	27	6
Sveaskog	2 211	98	15	85	-9	-9
Svensk bilprovning (52%)	2 111	100	11	89	-3	-3
Swedcarrier	2 098	100	8	92	-8	-8
Svenska Spel	1 677	100	50	50	37	37
Sjöfartsverket	1 162	100	19	81	1	1
SOS Alarm Sverige (50%)	851	100	59	41	8	8
Teracom	800	99	21	79	-9	-9
SP Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut	593	100	24	76	2	2
Kungliga Operan	570	100	47	53	0	0
ALMI Företagspartner	501	100	44	56	-2	-2

ANSTÄLLDA PER LÄN¹⁾

LÄN	Medelantal anställda	Andel, %	Riksnitt ²⁾ , %
Blekinge	1 421	1	2
Dalarna	3 485	3	3
Gotland	1 222	1	1
Gävleborg	2 686	2	3
Halland	3 669	3	3
Jämtland	2 089	2	1
Jönköping	4 106	3	4
Kalmar	2 574	2	2
Kronoberg	2 232	2	2
Norrbotten	7 056	6	3
Skåne	13 744	11	12
Stockholm	30 697	24	22
Södermanland	2 584	2	3
Uppsala	4 490	4	3
Värmland	3 374	3	3
Västerbotten	3 694	3	3
Västernorrland	4 707	4	3
Västmanland	3 234	3	3
Västra Götaland	19 224	15	17
Örebro	3 423	3	3
Östergötland	6 045	5	4
Totalt	125 807	100	100

¹⁾ Sammanställningen omfattar företag där statens ägarandel överstiger 20 procent. Dock finns ej motsvarande information för LfV, SAS och Sveaskog att tillgå.

²⁾ Källa SCB.

Regeringen ser mycket positivt på att de statligt ägda företagen finns representerade i hela landet. På så sätt bidrar de statligt ägda företagen naturligt till att förbättra

balansen mellan olika regioner med olika förutsättningar. Detta förhållande gynnar den regionala utvecklingen i hela landet. Mot denna bakgrund är det därför väsent-

ligt att företag med statligt ägande, inom ramen för respektive företags marknadsförutsättningar, även beaktar verksamhetens betydelse ur ett regionalt perspektiv.

UTLANDSVERKSAMHET

Både försäljning och antalet anställda i utlandet ökade under 2003 i företagen med statligt ägande. Antalet anställda utomlands uppgick till 72 070 (60 400), vilket motsvarar 35 (30) procent av totalt antal anställda. Fyra företag har mer än hälften av sina anställda i utlandet. Vattenfall har 77 procent och TeliaSonera har 74 procent av sina anställda utanför Sveriges gränser.

Utlandsförsäljningen uppgick till 136 184 (104 098) Mkr. Vattenfall och TeliaSonera stod tillsammans för 85 procent av utlandsförsäljningen.

UTLANDSFÖRSÄLJNING OCH ANSTÄLLDA UTMOLANDS

FÖRETAG	Utlandsförsäljning, Mkr			Anställda utomlands		
	2001	2002	2003	2001	2002	2003
Vattenfall	38 641	67 686	74 739	15 667	26 265	27 302
SAS (21,4%)	et	et	et	21 725	26 188	25 633
TeliaSonera	12 741	16 998	40 641	4 057	4 684	14 867
Posten	336	2 792	2 708	710	1 658	1 898
V&S Vin & Sprit	5 437	7 494	7 759	762	1 134	1 602
LKAB	3 399	3 581	5 651	280	286	622
Sveaskog	0	3 797	3 114	0	56	52
Sweroad	68	73	71	40	45	48
Sveriges Rese- och Turistråd	0	0	0	22	22	23
Swedesurvey	93	91	86	16	15	10
Teracom	0	63	6	4	8	10
Lernia	6	9	0	0	2	0
Affärsverket Svenska kraftnät	101	100	82	3	2	3
Svenska rymdaktiebolaget	325	313	294	1	1	0
Swedcarrier	46	56	49	0	1	0
Imego	11	0	0	0	0	0
Apoteket	16	22	32	0	0	0
Samhall	1 174	1 013	895	0	0	0
SP Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut	58	58	57	0	0	0
Svenska Skogsplantor	20	0	et	0	0	et
AssiDomän	7 412	et	et	2 406	et	et
Svenska Lagerhus	0	et	et	7	et	et
AO Dom Shvetsii	20	et	et	2	et	et
Totalt	62 743	103 238	136 184	45 702	60 367	72 070

Utdelning

Utdelningarna från de statligt ägda företagen ger ett väsentligt bidrag till statens budget. Utdelningarna från verksamhetsåret 2003 som beslutas på ordinarie bolagsstämma 2004 beräknas uppgå till cirka 12,3 (10,0) miljarder kronor. Under 2003 lämnade dessutom åtta företag efterutdelningar på sammanlagt 2,3 miljarder kronor till ett konto i Riksgälden. Medlen på detta konto har under 2003 tillskjutits kapitaltillskott till Teracom och SJ (läs mer på sid 10).

Totalt 19 (24) företag lämnar utdelningar. Svenska Spel är skattebefriat och delar ut hela sitt resultat. Den ena delen utbetalas som bidrag till Riksidrottsförbundet och Ungdomsstyrelsen, den andra delen betalas in till staten. Bland företag som ökat sin utdelning märks Svenska Spel men även Vattenfall, TeliaSonera, Nordea, Sveaskog, LKAB, Apoteket och SBAB.

Svenska Spel, Vattenfall, Nordea, TeliaSonera och Sveaskog står för nära 90 procent av de sammanlagda utdelningarna.

Läs mer om företagens utdelningspolicy på respektive företagspresentation (sid 34 ff).

STATENS ANDEL AV FÖRETAGENS UTDELNINGAR, Mkr

FÖRETAG	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	2003 ²⁾
Svenska Spel ³⁾	3 563	3 561	3 806	4 210	4 509
Vattenfall	1 500	990	1 030	1 485	2 400
TeliaSonera (45,3%)	1 470	1 060	424	847	2 118
Nordea Bank (19,0%)	949	1 084	1 140	1 134	1 239
Sveaskog	0	0	0	296	355
V&S Vin & Sprit	230	455	500	500	350
Affärsverket Svenska kraftnät	814	496	474	356	309
LKAB	231	231	231	231	281
Akademiska hus	600	200	270	245	250
SBAB	89	103	120	137	143
Apoteket	100	100	0	100	117
Systembolaget	50	80	80	80	80
Specialfastigheter Sverige	60	116	54	40	56
Vasallen	0	8	13	17	38
Civitas Holding	164	165	537	216	9
Sjöfartsverket	0	8	0	6	7
Kasernen Fastigheter	2	3	3	10	4
SOS Alarm Sverige (50%)	3	4	2	2	3
AB Svensk Bilprovning	0	0	0	0	2
AB Svensk Exportkredit	225	259	233	0 ⁴⁾	0
Lufftartsverket	0	52	4	35	0
Lernia	0	0	6	9	0
OMHEX (6,9%)	32	48	8	8	0
SweRoad	0	0	0	2	0
Svenska rymdaktiebolaget	9	0	2	1	0
Svenska Lagerhus	7	0	0	0	et
Swedfund International	0	112	36	0	0
SAS AB (21,4%)	141	158	0	0	0
Svenska Skogsplantor	3	2	0	0	et
Teracom	0	13	0	0	0
Förvaltningaktiebolaget Stattum	11 400	300	114	0	0
AssiDomän	230	200	0	et	et
Totalt	21 498	9 808	9 087	9 969	12 270

¹⁾ Till det särskilda kontot i Riksgälden har dessutom efterutdelningar inbetalats från Vattenfall (190 Mkr), Sveaskog (600 Mkr), V&S Vin & Sprit (120 Mkr), LKAB (120 Mkr), Systembolaget (120 Mkr), Specialfastigheter (50 Mkr), Civitas Holding (100 Mkr). Dessutom lämnade Stattum utdelning på 1 000 Mkr till det kontot.

²⁾ Avser föreslagen utdelning.

³⁾ Svenska Spels resultat delas ut i sin helhet. Av företagets vinstmedel, 4 687 (4 210) Mkr, utbetalas 1 010 (910) Mkr till föreningslivet.

⁴⁾ SEK beslutade om en riktad utdelning om 1 240 Mkr till ABB i samband med att staten förvärvade 35 procent av utestående aktier.

Utdelningarna från de statligt ägda företagen ger ett väsentligt bidrag till statens budget.

Företag med marknadsmässiga krav

Företag med marknadsmässiga krav kännetecknas av något av eller båda dessa kriterier:

- De verkar på en marknad med full konkurrens.
- Ägaren, staten, ställer marknadsmässiga krav på resultat och avkastning baserat på riskprofil.
- Utvärderingen av företagen i denna grupp sker årligen och presenteras på respektive bolagssida (34 ff).

Samtliga företag i denna grupp skall ha relevanta och tydligt kommunicerade finansiella mål som utgår ifrån marknadsmässiga krav på lönsamhet. Därtill skall mål uttryckas för finansiell risk och utdelningspolitik. Under de senaste fem åren har regeringens förvaltning varit inriktad på en finansiell omvandling av företagen i syfte att maximera aktieägarvärdet. Det innebär att målet för avkastningen på insatt kapital skall överstiga

den uppskattade kapitalkostnaden med beaktande av risken i bolaget. Staten har normalt ett bestämmande inflytande i företagen med marknadsmässiga krav. Därigenom underlättas en process för att fastställa de ekonomiska måltalen som bygger på en dialog mellan ägare och bolag. Meningen är att ägare, styrelse och ledning tillsammans skall känna ett ansvar för att arbeta mot målen.

Målen fastställs genom en process där;

- Styrelsen ger bolagsledningen i uppdrag att i dialog med ägaren utifrån strategi och affärsplan arbeta fram lämpliga mål för lönsamhet, kapitalstruktur och utdelning.
- Styrelsen föreslår dessa mål för bolagsstämman.
- Ägaren beslutar formellt om målen på bolagsstämman.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Översikt 2003	30	Sveaskog AB	46
Akademiska Hus AB	34	Svensk Exportkredit AB, SEK	47
Dom Shvetsii, A/O	35	Svenska rymdaktiebolaget	48
Green Cargo AB	36	Svenska Skeppshypotekskassan	49
Imego AB	37	Swedcarrier AB	50
Kasernen Fastighets AB	38	Swedesurvey AB	51
Lernia AB	39	SweRoad AB	52
Luossavaara Kirunavaara AB, LKAB	40	Teracom AB	53
Posten AB	41	Vasakronan AB	54
SJ AB	42	Vasallen AB	55
Specialfastigheter Sverige AB	43	Vattenfall AB	56
Statens Bostadsfinansieringsaktiebolag, SBAB	44	Venantius AB	57
Stattum, Förvaltningsaktiebolaget	45	Vin & Sprit AB, V&S	58

Översikt 2003

Resultatet efter skatt för företag med marknadsmässiga företag ökade kraftigt 2003 och uppgick till 17,1 (3,9) miljarder kronor. Nettoomsättningen minskade under 2003 och uppgick till 202,6 (243,9) miljarder kronor. Det egna kapitalet ökade till 179,9 (170,7) miljarder kronor. Räntabiliteten på det egna kapitalet ökade från 2,4 till 9,7 procent.

Företag med marknadsmässiga krav omfattar 30 företag varav 27 ingår i den konsoliderade redovisningen. I sammanställningen på sid 102 ff framgår vilka företag som ingår i denna grupp. I den konsoliderade redovisningen för 2002 konsolideras Telia som dotterbolag under perioden januari till och med november 2002. Från och med december 2002 behandlas TeliaSonera som intressebolag.

2003 års resultat efter skatt ökade med 13,1 miljarder kronor jämfört med 2002. Den kraftiga ökningen av resultatet förklaras främst av att statens resultatandel i TeliaSonera förbättrades med 10 miljarder kronor. TeliaSonera redovisade dock under 2002 ett flertal engångsposter vilket skall beaktas vid jämförelser med 2003. Övriga företag redovisade en resultatförbättring med 3,1 miljarder kronor. Av denna förbättring stod Vattenfall för 1,6 miljarder kronor. LKAB och Sveaskog förbättrade sitt resultat betydligt 2003. Posten och SJ minskade sina förluster 2003 jämfört med 2002.

I gruppen företag med marknadsmässiga krav redovisade 19 företag vinst och huvuddelen av företagen förbättrade sitt resultat. Av totalt 27 företag redovisade 17 företag ett förbättrat resultat motsvarande 12,9 miljarder kronor, medan 10 företag redovisade ett sämre resultat motsvarande -1,3 miljarder kronor.

Omsättningen minskade med 17 procent 2003 jämfört med 2002. För företag med marknadsmässiga krav exklusive TeliaSonera ökade omsättningen med 7 procent. Huvuddelen av ökningen kan hänföras till Vattenfall som ökade sin omsättning med 10,9 miljarder kronor. Cirka 60 procent av

omsättningen hänförs till Tyskland och Polen, medan cirka 40 procent hänförs till Norden. Posten och LKAB redovisade också större omsättningsökningar.

MÅL OCH MÅLUPPFYLLELSE

Utvärderingen av företagen i denna grupp sker årligen och presenteras på respektive bolagssida (34 ff) i verksamhetsberättelsen som är en del av regeringens skrivelse till riksdagen.

Foto: Magnus Borud

2003 års resultat efter skatt ökade med 13,1 miljarder kronor jämfört med 2002.

BRUTTOINVESTERINGAR

Investeringsnivån var hög under 2001 till följd av flera strukturella affärer som till exempel Sveaskogs förvärv av AssiDomän. Under 2002 minskade investeringsnivån till cirka hälften av 2001 års nivå. Under 2003 har företagen fortsatt att minska sina investeringar. Bruttoinvesteringarna minskade med 67 procent jämfört med 2002 och uppgick till 19,6 (59,6) miljarder kronor. Vattenfall minskade sina investeringar under 2003 med 28,4 miljarder kronor. Företagsinvesteringar i framför allt Tyskland under 2002 är en viktig förklaring till skillnaden. Även Posten, V&S Vin & Sprit, Sveaskog och Green Cargo minskade sina investeringar betydligt under 2003. LKAB redovisade en väsentligt högre investeringsnivå under 2003 jämfört med 2002 vilket beror på företagsförvärv. Även Akademiska hus och Vasakronan hör till de företag som ökade sina investeringar.

KASSAFLÖDE

Företagens operativa kassaflöde¹⁾ ökade kraftigt 2002 till följd av minskade investeringar. Under 2003 minskade kassaflödet från den löpande verksamheten och uppgick till 17,4 (67,0) miljarder kronor. Den stora förändringen förklaras främst av SEK och SBAB vars kassaflöde från den löpande verksamheten minskade med 33,0 respektive 6,7 miljarder kronor. 11,1 miljarder kronor av förändringen förklaras av att TeliaSonera inte ingår i siffrorna för 2003 men däremot med 11,1 miljarder kronor i 2002 års siffror. Vattenfall redovisade ett fortsatt starkt kassaflöde. Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till 18,2 (20,1) miljar-

¹⁾ Kassaflöde från löpande verksamhet och investeringsverksamhet.

der kronor. Bland företag som ökade sitt kassaflöde under 2003 finns Venantius, V&S Vin & Sprit och Teracom. De ökade sitt kassaflöde från den löpande verksamheten med respektive 2 310, 561 och 197 Mkr.

OMSÄTTNING OCH RESULTAT

Vattenfalls omsättning ökade med 11 procent 2003 och uppgick till 111 935 (101 025) Mkr. Ökningen förklaras dels av högre elintäkter i Norden och i Tyskland, samt att det polska bolaget GZE konsoliderades från och med januari 2003 och att det tyska bolaget Bewag ingår med hela 2003 mot endast elva månader 2002. Vattenfalls resultat 2003 ökade med 21 procent till 9 123 (7 566) Mkr. Rörelseresultatförbättringen förklaras nästan helt av kostnadsbesparingar och högre elmarknadspriser i Tyskland samt av en betydande vinstförbättring i Polen. Finansnettot förbättrades med 440 Mkr. Den finansiella ställningen förbättrades avsevärt. Investeringarna har varit låga och det starka kassaflödet har kunnat användas till att återbetala lån. Nettoskulden reducerades med över 8 miljarder kronor till 66,9 miljarder kronor. Räntabiliteten på eget kapital uppgick till 20,2 (19,1) procent 2003 och under den senaste femårsperioden till 13,6 procent.

RESULTATRÄKNING, Mkr	2000	2001	2002	2003
Nettoomsättning	163 746	207 401	243 925	202 610
Kostnader	-138 933	-191 580	-232 865	-178 219
Jämförelsestörande poster	-287	4 961	-355	-692
Resultat från andelar i intresseföretag	1 184	7 539	76	4 073
Rörelseresultat	25 711	28 321	10 782	27 772
Finansiella intäkter	4 678	5 180	5 229	3 132
Finansiella kostnader	-7 360	-10 880	-12 228	-9 005
Resultat före skatt	23 028	22 621	3 783	21 899
Skatt	-4 839	-7 055	-1 623	-4 371
Minoritet	-3 633	-1 734	1 748	-473
Årets resultat	14 557	13 832	3 909	17 055

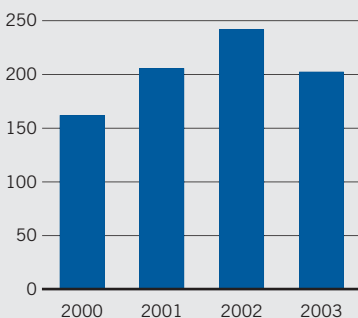
BALANSRÄKNING, Mkr	2000	2001	2002	2003
Tillgångar				
Ej räntebärande anläggningstillgångar	253 587	381 503	352 524	339 181
Räntebärande anläggningstillgångar	287 864	302 917	284 803	284 822
Ej räntebärande omsättningstillgångar	58 675	67 673	55 559	52 670
Räntebärande omsättningstillgångar	182 342	127 382	95 474	105 514
Totala tillgångar	782 468	879 475	788 360	782 187

Eget kapital, avsättningar och skulder	2000	2001	2002	2003
Eget kapital	136 835	152 007	170 650	179 911
Minoritet	23 164	38 400	11 479	9 692
Räntebärande avsättningar	8 658	4 999	2 762	2 756
Ej räntebärande avsättningar	32 880	114 430	110 425	104 802
Räntebärande långfristiga skulder	372 784	335 691	280 088	312 697
Ej räntebärande långfristiga skulder	22 273	22 890	15 854	15 841
Räntebärande kortfristiga skulder	135 283	145 981	148 140	110 737
Ej räntebärande kortfristiga skulder	50 591	65 077	48 962	45 751
Totala skulder och eget kapital	782 468	879 475	788 360	782 187

KASSAFLÖDE, Mkr	2000	2001	2002	2003
Kassaflöde från löpande verksamhet	39 497	44 161	66 976	17 412
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-78 652	-82 286	-52 694	-11 722
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	39 904	37 019	-39 331	-7 487

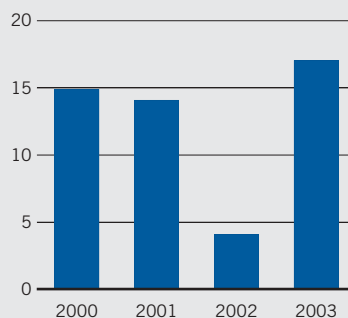
ÖVRIGA UPPLYSNINGAR, Mkr	2000	2001	2002	2003
Bruttoinvesteringar	83 123	122 788	59 576	19 612
Av- och nedskrivningar	18 587	31 061	40 864	21 695
Omsättning som avser anslag från staten	400	257	456	454
Räntabilitet på eget kapital, %	10,8	9,6	2,4	9,7
Soliditet, %	20,1	21,4	17,5	18,6
Utdelning	5 382	4 685	5 373	7 244
Medelantal anställda	107 287	111 588	112 384	95 670
Medelantal anställda inkl intressebolag	128 187	139 225	148 455	156 121

NETTOOMSÄTTNING, Mdr kr

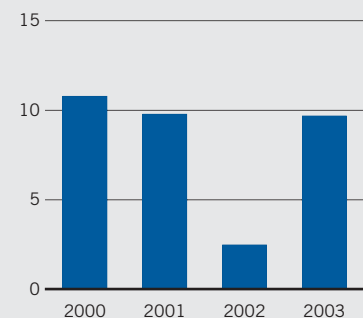
Exklusive TeliaSonera ökade omsättningen med 7 procent.

RESULTAT EFTER SKATT, Mdr kr

Den kraftiga ökningen av resultatet förklaras främst av att statens resultatandel i TeliaSonera förbättrades med 10 miljarder kronor.

RÄNTABILITET PÅ EGET KAPITAL, %

Räntabiliteten på det egna kapital ökade med 7,3 procentenheter 2003.

Postens omsättning 2003 uppgick till 24 519 (23 632) Mkr. Förlusten 2003 uppgick till 238 (788) Mkr, varav avsättningar för omstruktureringar uppgick till -544 (801) Mkr. Det negativa resultatet beror dels på engångskostnader i form av avsättningar för rationaliseringar i terminalnätet och neddragningar i den centrala administrationen, dels på att Posten inte i tillräcklig utsträckning klarat att anpassa sina kostnader centralt och lokalt till vikande brevvolymer och fallande kassatransaktioner. Posten redovisade ett operativt rörelseresultat om 78 Mkr, en förbättring med 781 Mkr, vilket främst förklaras av ökade intäkter och kostnadsbesparande åtgärder. Räntabiliteten på eget kapital var negativ 2003 och 2002.

V&S Vin & Sprits omsättning ökade med 2 procent under 2003 och uppgick till 9 294 Mkr. US-dollarernas fall under 2003 påverkade omsättningen negativt med 800 Mkr. Försäljningsvolymerna ökade med 21 procent under året varav 18 procentenheter berodde på förvärv och 3 procentenheter på organisk tillväxt. Resultatet 2003 minskade från 1 265 till 994 Mkr, vilket är en minskning med 27 procent. US-dollarerna påverkade resultatet negativt med 500 Mkr. Räntabiliteten på eget kapital uppgick till 22,8 (32,0) procent 2003.

Sveaskogs omsättning uppgick till 8 420 Mkr, vilket var i nivå med föregående år. Skogsrörelsens omsättning ökade till följd av högre volym. Omsättningen påverkades av att sågverksrörelsen överfördes till det av Sveaskogs delägda bolaget Setra Group, även om tidigare koncerninterna timmerleveranser från skogsrörelsen numera redovisas som extern omsättning. För den svenska sågverksbranschen var första halvåret 2003 bra till följd av fortsatt god efterfrågan och lågt utbud från vissa konkurrerande länder. Under andra halvåret skedde en viss försvagning, främst för granprodukter. Sveaskogs resultat 2003 ökade med 362 Mkr till 941 Mkr. Fastighetsförsäljningar stod för 207 Mkr av ökningen. Räntabiliteten på eget kapital uppgick till 7,4 (4,7) procent 2003. Förstärkt krona, ökad produktion och lageruppbyggnad samt viss försvagning i efterfrågan på några exportmarknader dämpar förväntningarna för 2004.

SBAB:s räntenetto ökade med 7 procent 2003 jämfört med föregående år och uppgick till 1 253 Mkr. De främsta förklaringsorna till det förbättrade räntenettet är fortsatt god nyutlåning inom privatmarknaden, omstrukturering av låneportföljen inom företagsmarknaden samt goda resultat för

upplåningsverksamheten. Resultatet 2003 ökade med 17 procent och uppgick till 519 (444) Mkr. Resultatet är SBAB:s bästa någonsin. Under de senaste fyra åren uppgår resultatförbättringen till 82 procent. Räntabiliteten på eget kapital uppgick till 11,0 (10,1) procent 2003.

Green Cargos omsättning ökade till 6 192 (6 170) Mkr under 2003. En effektivisering av verksamheten gjorde att resultatet 2003 förbättrades med 187 Mkr till -88 (-275) Mkr. Trots ökade volymer och ökade pensionspremier på 41 Mkr var kostnadsmassan i stort sett oförändrad jämfört med 2002. Logistikverksamheten bidrog också till resultatförbättringen och samtliga större dotter- och intressebolag uppvisade bättre resultat 2003 än under 2002. Räntabiliteten på eget kapital var negativ (neg) 2003.

Teracoms omsättning ökade med 3 procent till 1 876 (1 814) Mkr. Ökningen gällde framför allt intäkter från digital-tv abonnemang samt från data- och telekommunikation. Tillväxten på Boxers försäljning av digital-tv-tjänster till konsument ökade ytterligare under 2003 och uppgick till drygt 200 000 abonnenter (140 000) i slutet av året. Utsändning av radio och tv för public service- och kommersiella bolag svarade för 50 procent av omsättningen. Koncernen vände resultatet, från en förlust på 204 Mkr 2002 till en vinst på 23 Mkr 2003. Intäktsökning, effektiviseringar samt en lägre investeringsnivå ligger bakom det första positiva resultatet sedan år 2000. Räntabiliteten på eget kapital uppgick till 2,5 (neg) procent 2003.

SJ:s omsättning ökade till 5 825 (5 711) Mkr. Moderbolagets dominerande intäktskälla, egetrafiken, inklusive resande med länstrafikkort på SJ:s tåg ökade med 3 procent under 2003. Resultatet inklusive jämförelsestörande poster, främst engångskostnader för personalreduktion på -89 Mkr, uppgick till -101 (-994) Mkr, vilket var 893 Mkr bättre än föregående år. Under året har SJ också ålagts extra pensionskostnader till SPV med -50 Mkr. SJ eftersträvar att bygga sin verksamhet på en fast och solid ekonomisk grund. Som ett led i detta har ett resultatförbättringsprogram fastställts som skall ge 700 Mkr i resultatförbättring vid full effekt från och med år 2006. Räntabiliteten på eget kapital var negativ 2003 och 2002.

Svensk Exportkredits (SEK) räntenetto uppgick till 758 (798) Mkr och resultatet uppgick till 428 (480) Mkr. Minskningen av resultatet berodde huvudsakligen på ränte-

kostnaden för nytt förlagskapital och effekten av den utökade utdelningen, båda relaterade till ägarförändringen under 2003. Även en ökning av administrationskostnaderna bidrog negativt samt avskrivningar av icke-finansiella tillgångar. Under 2003 uppnådde SEK en total volym av nya kundrelaterade finansieringslösningar på 23,2 (17,9) miljarder kronor vilket är den näst högsta volymen någonsin. Nya långfristiga krediter uppgick till sammanlagt 19,0 (13,4) miljarder kronor. Exportkrediterna stod för den stora ökningen jämfört med 2002, med en total volym om 6,1 (0,9) miljarder kronor. Räntabiliteten på eget kapital uppgick till 13,6 (12,9) procent 2003. SEK har erfarenhet förbättrad rating och lägre upplåningskostnader efter ägarförändringen.

LKAB:s omsättning 2003 uppgick till 7 466 (5 186) Mkr. Drygt 1 000 Mkr av omsättningsökningen härrör från förvärvade bolag inom industrimineralsektorn. Högre järnmalmpriser om cirka 10 procent och ökad leveransvolym om cirka 2 Mt bidrog vardera med drygt 500 Mkr. Resultatet 2003 uppgick till 688 (295) Mkr. Stålkonjunkturen har varit stark under 2003. Starkast var tillväxten i Kina, där råstålsproduktionen ökade med mer än 21 procent. Världens totala råjärnsproduktion ökade närmare 8 procent och blev rekordhöga 655 (608) miljoner ton (Mt). Även för järnmalmshandeln noterades en ny rekordnivå. Under 2003 ökade den sjöburna järnmalmshandeln med 40 Mt och Kina svarade för merparten av importökningen. LKAB:s leveranser uppgick till 21,6 (19,6) Mt, varav pellets motsvarade 67 (68) procent av de totala leveranserna. Räntabiliteten på eget kapital uppgick till 7,8 (3,5) procent 2003.

Akademiska Hus rörelseintäkter uppgick till 4 413 (4 240) Mkr. Akademiska Hus marknadsandel inom universitets- och högskolelokaler uppgår till 68 procent. Resultatet 2003 uppgick till 503 (495) Mkr. Resultatförbättringen beror huvudsakligen på ökade hyresintäkter och minskade nedskrivningar. Ökningen av hyresintäkterna har uppkommit genom indexuppräknningar av befintliga avtal, driftsättningar av ny- och ombyggnader samt två större förvärv i Kalmar. Hyreskontraktens genomsnittliga återstående löptid uppgick vid årsskiftet till 6,6 år och den genomsnittliga kontraktstiden var 10 år. Räntabiliteten på eget kapital uppgick till 6,9 (6,9) procent 2003.

Vasakronans hyresintäkter uppgick till 2 961 (2 899) Mkr. Hyresökningen i om- och nytecknade kontrakt var 4 (48) procent.

Konjunkturedgången innebär lägre hyresnivåer och ökade vakanser. Vakansgraden ökade till 10 (7) procent av hyresintäkterna. Resultatet 2003 uppgick till 153 (454) Mkr. Exklusive resultat från fastighetsförsäljningar om 587 Mkr, nedskrivningar av fastigheter och andelar i intressebolag om -1 135 Mkr uppgick resultatet till 701 (470) Mkr. Marknadsvärdet på fastigheterna minskade med 2 procent 2003. Räntabiliteten på eget kapital uppgick till 1,7 (5,0) procent 2003.

TeliaSoneras omsättning ökade med 39 procent till 82 425 (59 483) Mkr. Resultatet

efter skatt 2003 steg kraftigt och uppgick till 9 080 (-8 067) Mkr. I den konsoliderade redovisningen ingår TeliaSonera med statens andel av resultat efter skatt med 4 177 (-5 581) Mkr. Det har varit en stark tillväxt inom mobil telefoni och internet. Den negativa trenden inom fast telefoni för privatkunder i Sverige bröts och inflödet av förvalskunder var positivt i slutet av året. Sammanslagningen av Telia och Sonera är nu framgångsrikt genomförd. Räntabiliteten på eget kapital uppgick till 8,2 (neg) procent 2003.

SAS:s omsättning minskade med 11 procent 2003 och uppgick till 57 754 (64 944) Mkr. Resultatet före skatt uppgick till -1 470 (-450) Mkr. I den konsoliderade redovisningen ingår SAS med statens andel av resultatet efter skatt med -303 (-28) Mkr. Det negativa resultatet uppkom huvudsakligen under det första kvartalet. Kvartal tre och fyra innebar en viss stabilisering med kunde inte kompensera för vårens förlust. Räntabiliteten på eget kapital var negativ 2003 och 2002.

Foto: Niklas Alm

I gruppen företag med marknadsmässiga krav redovisade 19 företag vinst och huvuddelen av företagen förbättrade sitt resultat.

AKADEMISKA HUS

Akademiska Hus AB bildades 1992 i samband med ombildningen av Byggnadsstyrelsen. Huvuduppgiften för Akademiska Hus är att erbjuda landets universitet och högskolor ändamålsenliga och sunda lokaler för utbildning och forskning. Bolaget har också ett ansvar att, som förvaltare, tillvarata de stora ekonomiska och kulturella värden som finns i fastigheterna. Ägaren, staten, har inställningen att ägandet i Akademiska Hus skall vara långsiktigt.

VERKSAMHET

Akademiska Hus är ett av Sveriges största fastighetsbolag och den största ägaren och förvaltaren av lokaler för universitet och högskolor i Sverige. Marknadsandelen på universitetsorterna uppgår till 76 procent och för de mindre och medelstora högskolorna till i genomsnitt 31 procent. Akademiska hus har genom successiva förvärv och en omfattande byggnadsverksamhet ökat sitt fastighetsbestånd från 1,3 miljoner kvm år 1992 till 3,2 miljoner kvm år 2003. Akademiska Hus investerar uteslutande för egen förvaltning och eget ägande av fastigheterna.

EKONOMI

Akademiska Hus hyresintäkter uppgick 2003 till 4 364 (4 199) Mkr. Resultatet före skatt uppgick till 710 (687) Mkr. Den uthyrningsbara ytan var vid årsskiftet 3,26 (3,24) miljoner kvm och vakansgraden var 1,8 (1,8) procent. Fastigheternas bokförda värde, exklusive pågående nyanläggningar, var vid årsskiftet 2003/2004 24 412 (23 778) Mkr. Det internt bedömda marknadsvärdet uppgick till cirka 36 100 (36 475) Mkr. Under 2003 uppgick nettoinvesteringarna

i fastigheter till 1 877 (1 743) Mkr. Vid årsskiftet pågick ett antal större projekt av vilka nybyggnad för Dramatiska Institutet i Stockholm och om- och tillbyggnad av Kemikum och Biomedicinskt centrum i Uppsala är de största.

MÅL

Verksamheten inom Akademiska Hus styrs mot mål inom fyra områden; kundnytta, lönsamhet, nöjda medarbetare samt minskad miljöbelastning. Kundnyttan mäts bland annat med hjälp av nöjdhetsindex (NKI). Indexet mäter bland annat fastighetsförvaltning, personlig service och hantering av projekt. Medarbetarnas trivsel mäts genom en medarbetarundersökning enligt NMI (nöjdhetsindex). Akademiska Hus avkastningsmål är att avkastningen på genomsnittligt eget kapital skall motsvara den 5-åriga statsobligationsräntan plus 2,5 procent, över en konjunkturcykel och soliditeten bör uppgå till 25 procent.

UTDELNINGSPOLICY

Koncernens utdelningsmål är att 50 procent av årets resultat efter skatt delas ut till ägaren.

UTVÄRDERING

Soliditeten var vid utgången av år 2003 27,4 procent. Avkastningen på eget kapital uppgick liksom föregående år till 6,9 procent. Därmed uppnåddes uppsatta ekonomiska mål. Under 2003 ökade Akademiska Hus NKI-index för koncernen från 65 till 67. Den genomsnittliga lokalkostnadsandelen för högskolesektorn har trots den kraftiga investeringsverksamheten i nya byggnader varit i princip oförändrad (cirka 14 procent) sedan bolaget bildades.

Ordf: Claes Ljungh

VD: Joakim Ollén

RESULTATRÄKNING, Mkr	2003	2002
Hyresintäkter	4 364	4 199
Övriga förvaltningsintäkter	49	41
Drifts-/underhållskostnader	-1 840	-1 701
Övriga rörelsekostnader inkl avskrivningar	-1 064	-1 056
Övriga intäkter	95	120
Rörelseresultat	1 604	1 604
Finansnetto	-894	-917
Skatt	-207	-192
Årets resultat	503	495

BALANSRÄKNING, Mkr	2003	2002
Tillgångar		
Ej räntebärande anläggningstillgångar	26 211	25 264
Ej räntebärande omsättningstillgångar	761	863
Räntebärande omsättningstillgångar	467	1 611
Totala tillgångar	27 439	27 737

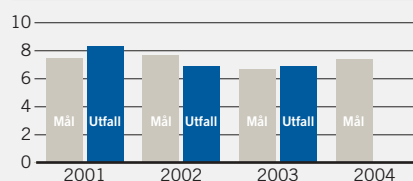
Eget kapital, avsättningar och skulder	2003	2002
Eget kapital	7 506	7 249
Räntebärande avsättningar	163	158
Ej räntebärande avsättningar	745	659
Räntebärande långfristiga skulder	13 957	15 523
Räntebärande kortfristiga skulder	2 837	1 867
Ej räntebärande kortfristiga skulder	2 230	2 282
Totala skulder och eget kapital	27 439	27 737

KASSAFLÖDE, Mkr	2003	2002
Kassaflöde från löpande verksamhet	1 591	1 575
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-1 894	-1 766
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-840	-147

NYCKELTAL	2003	2002
Re (genomsnitt), %	6,9	6,9
Rt (genomsnitt), %	5,9	6,0
Rsyss (genomsnitt), %	6,6	6,7
Rop (genomsnitt), %	6,8	7,0
Soliditet, %	27,4	26,1

ÖVRIGT, Mkr	2003	2002
Föreslagen utdelning	250	245
Bruttoinvesteringar	2 014	1 907
Av- och nedskrivningar	983	993
Antal anställda i medeltal	430	427
Sjukfrånvaro, %	5,2	5,4
Statens ägarandel, %	100	100

RÄNTABILITET PÅ EGET KAPITAL, %

Etikpolicy	NEJ
Jämställdhetspolicy	JA
Anställda	kvinnor 23% / män 77%
Ledningsgrupp	kvinnor 15% / män 85%
Styrelse	kvinnor 71% / män 29%
Miljöpolicy	JA
Miljöledningssystem	ISO 14001 (pågår)

Styrelse och revisorer 2003/2004

Ordf: Claes Ljungh. **Led:** Charlotte Axelsson, Sigbritt Franke, Marianne Förander, Birgitta Kantola, Lennart Nilsson och Veronika Rundkvist Nihlén. (Christina Rogestam avgick hösten 2003. Veronika Rundkvist Nihlén avgick och Maj-Charlotte Wallin tillträdde som ledamot och Claes Ljungh tillträdde som ordförande på ordinarie bolagsstämma 2004). **Arb rep:** Sveinn Jonsson och Parzin Seradjji.

Revisorer: Peter Gustafsson, Deloitte & Touch AB och Jonas Hellström, Riksrevisionen.

Ordf: Gunnar Lundberg

VD: Risto Koppeli

A/O Dom Shvetsii

A/O Dom Shvetsii förvaltar en fastighet – Sverige Huset i St Petersburg.

VERKSAMHET

A/O Dom Shvetsii är ett ryskt aktiebolag som ägs av Skanska till 49 procent, svenska staten till 36 procent och av staden St Petersburg till 15 procent. A/O Dom Shvetsii äger Sverige Huset (byggnaden som består av ett kvarter) och har dispo-

sitionsrätten till marken under 49 år, cirka 5 000 kvm uthyrningsbar yta. Största hyresgästen är Sveriges Generalkonsulat.

UTVÄRDERING

A/O Dom Shvetsiis verksamhet är helt beroende på hur stor efterfrågan på lokaler i St Petersburg är. I dag är beläggningen i Sverige Huset 100 procent.

RESULTATRÄKNING, MRUR	2003	2002
Nettoomsättning	63	65
Rörelsekostnader	-17	-18
Rörelseresultat	45	47
Övriga intäkter	32	1
Övriga kostnader	-10	-29
Finansiella kostnader	-14	-17
Resultat före skatt	53	2
Skatt	-2	0
Årets resultat	51	2

BALANSRÄKNING, MRUR	2003	2002
Tillgångar		
Anläggningstillgångar	83	83
Omsättningstillgångar	18	8
Totala tillgångar	101	91
Eget kapital, avsättningar och skulder		
Eget kapital	-270	-321
Långfristiga skulder	358	406
Kortfristiga skulder	13	6
Totala skulder och eget kapital	101	91

Styrelse och revisorer 2003/2004

Ordf: Gunnar Lundberg. **Led:** Kirill V Avdeev, Carl-Johan Gunnarsson, Monica Lundberg, Fredrik Wirdenius. (Carl-Gunnar Gunnarsson och Kirill V Avdeev avgick och Sten Luthman och Alexander Sergeevich tillträdde på ordinarie bolagsstämma 2004). **Revisorer:** KPMG.

Inget arvode utgår till styrelsens ordförande. Arvode till bolagsstämmovalda ledamöter uppgår 2004 till 2 400 (2 400) USD.

Som ett led i bolagiseringen av affärsverket Statens Järnvägar bildades Green Cargo AB 2001. Bolaget övertog därmed delar av affärsverkets godstrafik på järnväg. Avregleringen av godstransporter på järnväg och den ökade internationaliseringen där geografiska gränser blir av alltmer underordnad betydelse har inneburit nya villkor för aktörerna i branschen. Kunderna efterfrågar alltmer internationella, kostnadseffektiva och integrerade transportlösningar.

VERKSAMHET

Green Cargo svarar för knappt 20 procent av Sveriges totala transportarbete och för nära 80 procent av godstransporterna på järnväg. Kunderna återfinns inom nordisk basindustri där skog, stål och papper dominerar. En betydande andel av kunderna verkar såväl inom som utanför Sveriges gränser. I internationella uppdrag samarbetar Green Cargo med andra logistikföretag i Europa. De största exportflödena går till Tyskland, Italien, Danmark, Norge och Frankrike.

Vagnslastsystemet, som motsvarar cirka 70 procent av bolagets omsättning inom järnvägstransporter, är anpassat för kunder med behov av transporter med stor kapacitet, hög frekvens och hög tillförlitlighet över långa avstånd i Sverige och Norge. Systemtåg, som är anpassat för att transportera stora volymer i regelbundna flöden mellan avtalade fasta destinationer, utgör knappt 30 procent av omsättningen inom järnvägstransporter. I tillägg till järnvägsverksamheten bedriver Green Cargo även så kallad tredjepartslogistikverksamhet samt transporter med lastbil. Bolaget bedriver även kombinerade transporter i Norge och Sverige i CargoNet A/S (tidigare godsverksamheten NSB) som ägs till 45 procent.

EKONOMI

Koncernens intäkter var i stort oförändrade och uppgick till 6 192 (6 170) Mkr. Resultatet efter finansiella poster blev -88 (-195) Mkr. Trots effektivitetshöjande åtgärder nåddes inte ett positivt resultat vilket främst förklaras av den svaga konjunkturen och ökade pensionspremier. En något ökad nettoskuldssättning ledde till ett sämre finansnetto.

Bruttoinvesteringarna uppgick till 273 (570) Mkr. Investeringarna har huvudsakligen avsett underhållsinvesteringar av lok och vagnar. Dessutom har en investering gjorts i en verkstad för lokunderhåll.

MÅL OCH UTDELNINGSPOLICY

Ägarens målsättning är att Green Cargo skall vara ett lönsamt och framgångsrikt logistikföretag som bygger på hållbar utveckling och i alla avseenden agerar affärsmässigt och kommersiellt. Bolaget måste påtagligt förbättra sitt resultat och förse sin ägare, svenska staten, med marknadsmässig avkastning på investerat kapital.

En utredning pågår rörande bolagets ekonomiska mål och den beräknas vara klar under 2004.

UTVÄRDERING

Ett genomgående åtgärdsprogram har förbättrat effektivitet och resultat påtagligt under året. Rörelseresultatet steg från -116 Mkr till -2 Mkr. Det är främst genomförda effektiviseringar som är orsaken till resultatförbättringen. Resultatnivån är dock inte tillfredsställande. Resultatutvecklingen tillsammans med ytterligare planerade ansträngningar bidrar till en försiktig optimism om positivt resultat innevarande år.

Utfallen inom områden som Kund, Säkerhet och Miljö var goda i jämförelse med föregående år. Punktligheten för godstågen var hög och kundindex steg.

Ordf: Karl-Gunnar Holmqvist

VD: Jan Sundling

RESULTATRÄKNING, Mkr	2003	2002
Nettoomsättning	6 192	6 170
Kostnader	-6 202	-6 289
Jämförelsestörande poster	3	-
Resultat från andelar i intresseföretag	8	3
Rörelseresultat	-2	-116
Finansiella intäkter	25	36
Finansiella kostnader	-111	-115
Resultat före skatt	-88	-195
Skatt	-1	-89
Minoritet	1	9
Årets resultat	-88	-275

BALANSRÄKNING, Mkr	2003	2002
Tillgångar		
Ej räntebärande anläggningstillgångar	1 760	1 740
Räntebärande anläggningstillgångar	261	259
Ej räntebärande omsättningstillgångar	870	909
Räntebärande omsättningstillgångar	261	408
Totala tillgångar	3 153	3 316

Eget kapital, avsättningar och skulder	2003	2002
Eget kapital	358	467
Minoritet	7	6
Räntebärande avsättningar	23	28
Ej räntebärande avsättningar	36	46
Räntebärande långfristiga skulder	1 508	1 523
Ej räntebärande långfristiga skulder	0	1
Räntebärande kortfristiga skulder	175	160
Ej räntebärande kortfristiga skulder	1 046	1 085
Totala skulder och eget kapital	3 153	3 316

KASSAFLÖDE, Mkr	2003	2002
Kassaflöde från löpande verksamhet	197	-15
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-149	-412
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-82	-111

NYCKELTAL	2003	2002
Re (genomsnitt), %	neg	neg
Rt (genomsnitt), %	0,8	neg
Rsys (genomsnitt), %	1,2	neg
Rop (genomsnitt), %	neg	neg
Soliditet, %	11,6	14,3

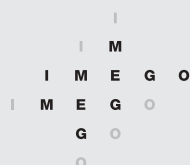
ÖVRIGT, Mkr	2003	2002
Föreslagen utdelning	0	0
Bruttoinvesteringar	273	570
Av- och nedskrivningar	216	199
Antal anställda i medeltal	3 512	3 614
Sjukfrånvaro, %	7,0	8,0
Statens ägarandel, %	100	100

Etikpolicy	NEJ
Jämställdhetspolicy	JA
Anställda	kvinnor 12% / män 88%
Ledningsgrupp	kvinnor 18% / män 82%
Styrelse	kvinnor 29% / män 71%
Miljöpolicy	JA
Miljöledningssystem	ISO 14001

Styrelse och revisorer 2003/2004

Ordf: Karl-Gunnar Holmqvist. **Led:** Christer Bådholm, Kristina Rennerstedt, Björn Mikkelsen, Peter Sandberg, Jan Sjöqvist, Birgitta Strömberg, Carl-Viggo Östlund. (Peter Sandberg avgick på ordinarie bolagsstämma 2004). **Arb rep:** Stefan Bieder, Peter Lundmark.

Revisorer: Björn Sundkvist, Deloitte & Touche och Per Redemo, Riksrevisionen.

På förslag av utredningen om ett tekniskt forskningsinstitut i Göteborg beslutade riksdagen 1998 att bilda Institutet för mikroelektronik i Göteborg, Imego AB. Imego är ett forskningsinstitut i Göteborg som bedriver egeninitierad forskning och uppdragsforskning inriktat på mikroteknikbaserade system.

VERKSAMHET

Imego bedriver verksamheten i ett av staten helägt bolag för att underlätta samarbetet med näringslivet avseende kommersialisering av institutets forskningsresultat och utveckling av nya produkter och processer från idé till färdig prototyp. I stället för att investera i produktionsutrustning skapar Imego starka relationer med leverantörer med produktionskapacitet. Imego kommer att fortsätta investera i programvaror, utrustning för elektrisk verifiering samt laboratorier för mikromekanik, optik, magnetism och kemi. Behovet av sensorsystem ökar. Marknadspotentialen för mikromekanik bedöms större än för mikroelektronik. Produkter där mikromekanik används är bland annat, läs- och skrivhuvuden för hårddiskar, trycksensorer, accelerometrar för krockkuddar, gyron, mikrospeglar för projektorer samt enklare utrustning för medicinsk diagnostik.

EKONOMI

Grunden för verksamheten utgörs av ett statligt bidrag på 20 Mkr. De största projekten finansierade med statliga bidrag har varit att utveckla sensorsystem baserade på magnetiska nanopartiklar, mikro-

mekaniska system för rörelsemätning och system för optisk avläsning. Intäkterna från externa projekt för 2003 var drygt 19 Mkr. De externa intäkterna kommer från ett 20-tal projekt där det största projektet avser en produkt inom fritidssektorn. Andra större projekt under året har varit tillsammans med Saab Bofors Dynamics och SCA. Inom ramen för Imegos småföretagarprogram finns samarbeten med CanAg och Fixturlaser.

UTDELNINGSPOLICY

Enligt bolagsordningen skall företagets vinst användas för att främja företagets ändamål att bedriva forskning med inriktning på mikroelektronikbaserade system och utveckla nya produkter och processer från idé till färdig produkt.

MÅL

Företagets mål är att etablera samverkan med företag, högskolor och institut kring mikroelektronik, mikromekanik och sensorsystem. Ett ekonomiskt mål är att intäkterna av uppdrag skall överstiga de statliga anslagen.

UTVÄRDERING

Företaget blev kvalitetscertifierade i april 2000 (ISO 9001). Imego eftersträvar internationellt erfaren personal och 14 procent av personalen har utländskt ursprung med både industriell och akademisk erfarenhet. Företaget befinner sig fortfarande i en uppbyggnadsfas. Intäkterna från uppdrag uppgår dock nästan till samma nivå som de statliga anslagen.

Ordf: Christina Ullenius

VD: Bill Brox

RESULTATRÄKNING, Mkr	2003	2002
Nettoomsättning	39	38
Kostnader	-50	-53
Rörelseresultat	-11	-15
Finansiella intäkter	1	2
Resultat före skatt	-10	-13
Årets resultat	-10	-13

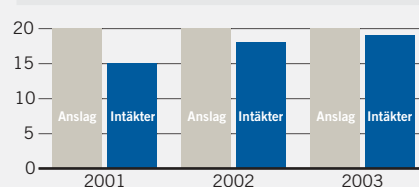
BALANSRÄKNING, Mkr	2003	2002
Tillgångar		
Ej räntebärande anläggningstillgångar	15	17
Ej räntebärande omsättningstillgångar	11	8
Räntebärande omsättningstillgångar	33	47
Totala tillgångar	59	72
Eget kapital, avsättningar och skulder		
Eget kapital	54	63
Ej räntebärande kortfristiga skulder	5	9
Totala skulder och eget kapital	59	72

KASSAFLÖDE, Mkr	2003	2002
Kassaflöde från löpande verksamhet	-7	-17
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-6	-6

NYCKELTAL	2003	2002
Re (genomsnitt), %	neg	neg
Rt (genomsnitt), %	neg	neg
Rsys (genomsnitt), %	neg	neg
Rop (genomsnitt), %	neg	neg
Soliditet, %	91,5	87,5

ÖVRIGT, Mkr	2003	2002
Föreslagen utdelning	0	0
Bruttoinvesteringar	6	6
Av- och nedskrivningar	8	8
Antal anställda i medeltal	35	38
Sjukfrånvaro, %	2,0	2,0
Statens ägarandel, %	100	100

ANSLAG/INTÄKTER, Mkr

Etikpolicy	JA
Jämställdhetspolicy	JA
Anställda	kvinnor 26% / män 74%
Ledningsgrupp	kvinnor 0% / män 100%
Styrelse	kvinnor 50% / män 50%
Miljöpolicy	JA
Miljöledningssystem	NEJ

Styrelse och revisorer 2003/2004

Ordf: Christina Ullenius. **Led:** Börje Johansson, Gunnar Landgren, Göran Netzler, Aina Nilsson, Daniel Sandström, Lena Torell, Christina Ullenius. (Mauritz Sahlin avgick och Christina Ullenius valdes som ny ordförande genom regeringsbeslut 11 mars 2004. Även Aina Nilsson avgick och Sylvia Lindgren samt Peter Möller tillträdde som nya ledamöter). **Suppl:** Katrin Persson. **Revisor:** Per Wardhammar, Öhrlings PricewaterhouseCoopers. **Rev suppl:** Kent Andersson.

Kasernen bildades 1990 med Diös fastigheter AB som majoritetsägare och med staten som delägare. Under december 1991 förvärvade staten alla aktier i Kasernen som en följd av den statliga reformen inom lokalförsköningen.

VERKSAMHET

Kasernen skall äga, förhyra och förvalta fastigheter i syfte att i första hand åt anställda inom försvaret tillhandahålla elevbostäder, hotellrum och permanentbostäder.

Totalt förvaltas i koncernen fem hyresfastigheter med cirka 500 lägenheter. Den 31 juli 2003 har dotterbolaget Fastighets AB Kasernen i Kristinehamn fusionerats med moderbolaget. Under 2003 har dotterbolaget Fastighets AB Kasernen i Halmstad förvärvat ett markområde i anslutning till befintligt ägda till en köpeskilling om drygt 1,6 Mkr.

Kasernen Fastighets AB har bedömts ha för liten verksamhet för att upprätta miljöplaner och miljöledningssystem.

MÅL

Kasernen skall erbjuda bra och ändamålsenliga lokaler i första hand åt anställda inom försvaret.

UTVÄRDERING

Beroende på vad riksdagen kommer att besluta om i ett nytt försvarsbeslut hösten

2004 kan företagets hyresintäkter komma att minska eller öka till följd av de förändringar som Försvarsmakten skall genomföra.

EKONOMI

Resultatet efter finansiella poster uppgick till 16,5 (30,5) Mkr. Resultatförändringen beror på försäljningen av dotterbolaget Fastighets AB Kasernen i Stockholm som gav en realisationsvinst på 22,4 Mkr.

MÅL

Ägarens uttryckta krav och förutsättningar är att företagets soliditet bör uppgå till 25 procent, beräknat på justerat eget kapital. Avkastningen på justerat eget kapital skall motsvara den 5-åriga statsobligationsräntan plus 2,5 procentenheter. Koncernens utdelningsmål skall vara 50 procent av årets resultat efter skatt. Vid beslut om utdelning skall hänsyn tas till företagets ekonomiska ställning.

UTVÄRDERING

Kasernen har under år 2003 uppfyllt de ekonomiska och övriga uppsatta mål som ägaren ställt på företaget. Kasernens prognos för år 2004 är att resultatet efter finansnetto kommer att minska bland annat till följd av ett färre antal fastighetsförsäljningar.

Ordf: Christer Alvmur

VD: Arne Lorentzon

RESULTATRÄKNING, Mkr	2003	2002
Hyresintäkter	22	22
Driftskostnader	-2	-2
Underhållskostnader	-1	-1
Avskrivningar	-4	-4
Bruttoresultat	15	15
Personalkostnader	-3	-3
Jämförelsestörande poster	8	22
Rörelseresultat	20	34
Finansnetto	-3	-3
Resultat före skatt	17	31
Skatt	-5	-11
Årets resultat	12	20

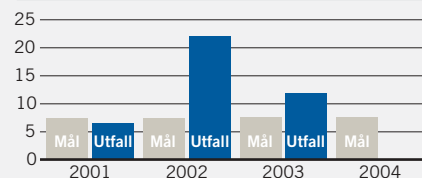
BALANSRÄKNING, Mkr	2003	2002
Tillgångar		
Ej räntebärande anläggningstillgångar	178	182
Ej räntebärande omsättningstillgångar	7	7
Räntebärande omsättningstillgångar	12	16
Totala tillgångar	197	205
Eget kapital, avsättningar och skulder		
Eget kapital	102	100
Ej räntebärande avsättningar	6	6
Räntebärande långfristiga skulder	80	91
Ej räntebärande kortfristiga skulder	9	8
Totala skulder och eget kapital	197	205

KASSAFLÖDE, Mkr	2003	2002
Kassaflöde från löpande verksamhet	10	-1
Kassaflöde från investeringsverksamhet	7	28
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-21	-22

NYCKELTAL	2003	2002
Re (genomsnitt), %	11,9	22,0
Rt (genomsnitt), %	10,4	15,3
Rsyss (genomsnitt), %	11,3	16,5
Rop (genomsnitt), %	11,0	16,4
Soliditet, %	51,8	48,8
Lokalarea, tkvm	25	33
Bokfört värde fastigheter, Mkr	178	182

ÖVRIGT, Mkr	2003	2002
Förelagen utdelning	4	10
Bruttoinvesteringar	2	1
Av- och nedskrivningar	5	4
Antal anställda i medeltal	3	3
Statens ägarandel, %	100	100

RÄNTABILITET PÅ EGET KAPITAL, %

Etikpolicy	NEJ
Jämställdhetspolicy	NEJ
Anställda	kvinnor 33% / män 67%
Ledningsgrupp	kvinnor 40% / män 60%
Styrelse	kvinnor 40% / män 60%
Miljöpolicy	NEJ
Miljöledningssystem	NEJ

Styrelse och revisorer 2003/2004

Ordf: Christer Alvmur. **Led:** Björn Andersson, Lena Jönsson, Arne Lorentzon, Monica Lundberg. **Revisor:** Per Wardhammar, Öhrlings PricewaterhouseCoopers.

Arvode till styrelsens ordförande uppgår 2004 till 60 (60) tkr. Arvode till bolagsstämмоvalda ledamöter uppgår 2004 till 30 (30) tkr.

År 1993 ombildades AMU-gruppen från myndighet till aktiebolag. Företaget skulle på en öppen marknad producera och sälja utbildningar. AMU-gruppen bytte namn till Lernia AB år 2000.

VERKSAMHET

Lernia är Sveriges största företag inom kompetensförsörjning och bedriver kompetensutveckling och bemanning. Lernia erbjuder certifiering och licensiering inom ett flertal yrkesområden. För företag och organisationer erbjuder Lernia bland annat kompetensutveckling och verksamhetsutveckling. Vidare bedriver företaget grundläggande och gymnasial vuxenutbildning, yrkesinriktade gymnasieprogram samt svenska för invandrare. Lernia Bemanning är marknadsledande inom området industri, teknik och logistik. Lernia utbildar årligen cirka 30 000 kursdeltagare och hyr ut cirka 3 200 personer till industriföretag.

EKONOMI

Lernias nettoomsättning minskade under 2003 med 146 Mkr till 1 691 Mkr, främst till följd av en kraftigt vikande marknad för arbetsmarknadsutbildning samt försäljning av dotterbolaget Lernia Hadar AB per den 31 mars 2003. Rörelseresultatet minskade med 83 Mkr till -51 Mkr. Resultat efter finansiella poster och skatt uppgick till -60 (27) Mkr. Det försämrade resultatet beror på omstruktureringkostnader för att anpassa verksamheten till en lägre volym inom arbetsmarknadsutbildningen. Dessutom skrevs värdet på aktieinnehavet i Att Veta AB ned till 1 krona. För 2003 redovisade Lernia en negativ (9,3 procent) avkastning på eget kapital. Soliditeten uppgick till 45 (50) procent.

¹⁾ LAN, Länsarbetsmarknadsnämnd.

MÅL

Från 2003 innebär de ekonomiska och finansiella målen över en konjunkturcykel en avkastning på eget kapital efter schablonskatt med lägst 13 procent, en rörelsemarginal om lägst 4 procent och en soliditet på 40–50 procent.

UTDELNINGSPOLICY

Lernias utdelningspolicy innebär att kapital som överstiger kapitalbehovet, definierat som att det egna kapitalet skall vara tillräckligt för att göra en omstrukturering av verksamheten som motsvarar företagets rörelserisk på kort sikt, skall delas ut till ägaren.

UTVÄRDERING

Konkurrensen på utbildningsmarknaden var under 2003 fortsatt hård och lönsamheten låg. Lernias marknadsandel på LAN¹⁾-marknaden låg på 37 procent. Konkurrensen kännetecknas av många små aktörer.

Lernia Bemanning har en marknadsandel på 20 procent.

Lernia har inte nått avkastningsmålet, däremot har målet rörande soliditet uppfyllts. För att nå målen bedöms det som nödvändigt att fortsätta inriktningen mot en ökad flexibilitet av produktionen, ökad kundorientering och en fokuserad tillväxt. En ny regional organisation har under året införts för att bättre svara mot marknadssituationen. Till exempel har antalet regioner inom Kompetensutveckling genom sammanslagningar minskat från tio till sex. Företagets flexibilitet och effektivitet har förbättrats. Positivt är även att Lernia Bemannings position på marknaden under året har befästs och verksamheten visar tillväxt på en i övrigt stillastående marknad.

Ordf: Tomas Eneroth

VD: Ingemar Alserud

RESULTATRÄKNING, Mkr	2003	2002
Nettoomsättning	1 691	1 837
Kostnader	-1 681	-1 805
Jämförelsestörande poster	-61	0
Rörelseresultat	-51	32
Finansiella intäkter	3	3
Finansiella kostnader	-11	-8
Resultat före skatt	-60	27
Årets resultat	-60	27

BALANSRÄKNING, Mkr	2003	2002
Tillgångar		
Ej räntebärande anläggningstillgångar	156	156
Ej räntebärande omsättningstillgångar	240	332
Räntebärande omsättningstillgångar	156	117
Totala tillgångar	524	605

Eget kapital, avsättningar och skulder	2003	2002
Eget kapital	236	305
Ej räntebärande avsättningar	56	10
Ej räntebärande kortfristiga skulder	232	290
Totala skulder och eget kapital	524	605

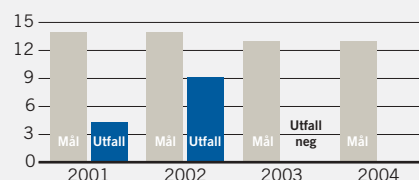
KASSAFLÖDE, Mkr	2003	2002
Kassaflöde från löpande verksamhet	53	69
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-5	-35
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-9	-6

NYCKELTAL	2003	2002
Re (genomsnitt), %	neg	9,2
Rt (genomsnitt), %	neg	6,1
Rsys (genomsnitt), %	neg	11,9
Rop (genomsnitt), %	neg	16,7
Soliditet, %	45,0	50,4

ÖVRIGT, Mkr	2003	2002
Föreslagen utdelning	0	9
Bruttoinvesteringar	16	39
Av- och nedskrivningar	26	29
Antal anställda i medeltal	2 541	2 606
Sjukfrånvaro, %	5,7	5,9
Personalnöjdhet ¹⁾ , %	71,0	70,0
Statens ägarandel, %	100	100

¹⁾ En 7-gradig skala där index utgör ett procenttal som motsvarar ett medelvärde 5 på skalan.

RÄNTABILITET PÅ EGET KAPITAL, %

Etikpolicy	JA
Jämställdhetspolicy	JA
Anställda	kvinnor 37% / män 63%
Ledningsgrupp	kvinnor 25% / män 75%
Styrelse	kvinnor 57% / män 43%
Miljöpolicy	JA
Miljöledningssystem	ISO 14001

Styrelse och revisorer 2003/2004

Ordf: Tomas Eneroth. **Led:** Viktoria Aastrup, Sven-Runo Bergqvist, Karin Kronstam, Margareta Lewin, Annika Lundius, Anna-Stina Nordmark-Nilsson. (Anna-Stina Nordmark-Nilsson avgick och Göran Sevebrant tillträdde på ordinarie bolagsstämma 2004).

Arb rep: Inge Lindroth, Lena Lundberg. **Arb suppl:** Olle Eriksson, Anders Lindell. **Revisorer:** Stefan Holmström, KPMG och Bertil Forslundh, Riksrevisionen. **Rev suppl:** Henrik Söderhielm, Riksrevisionen.

LKAB, har sedan företaget bildades 1890, varit med om att forma den svenska industrihistorien. Malmfyndigheterna i Luossavaara och Kiirunavaara hade varit kända sedan länge. Det var dock först i slutet av 1800-talet som malmfyndigheterna i norr blev kommersiellt intressanta då en ny metod att framställa stål ur fosforrik malm uppfunnits. Staten blev delägare i LKAB 1907 och sedan 1957 är företaget helägt.

VERKSAMHET

LKAB:s verksamhet är att med utgångspunkt från Malmfälten, för världsmarknaden tillverka och leverera förädlade järnmalmprodukter och tjänster som skapar mervärden för kunderna. Andra närbesläktade produkter och tjänster som byggs på LKAB:s kunskaper och som stödjer huvudaffären kan ingå i verksamheten.

EKONOMI

År 2003 präglades av en mycket stark efterfrågan. LKAB-koncernens nettoomsättning ökade med 44 procent till 7 466 (5 186) Mkr. Drygt 1 000 Mkr av omsättningsökningen kom från förvärvade bolag inom industrimineralsektorn. Priset på järnmalm höjdes med cirka 10 procent vilket medförde en ökad omsättning med cirka 500 Mkr. Även den ökade leveransnivån på cirka två miljarder ton innebar en omsättningsökning på cirka 500 Mkr. Rörelseresultatet förbättrades med 630 Mkr och uppgick till 923 (293) Mkr. Finansiella intäkter och kostnader minskade och blev netto 52 Mkr. Försämringen förklaras främst av valutakursförluster och lägre avkastning på räntebärande placeringar. Resultatet efter finansiella poster ökade med 579 Mkr till 975 Mkr. Avkastningen på eget kapital var 7,8 procent och soliditeten uppgick till 73 procent.

MÅL

LKAB:s övergripande mål har fokus på kvalitet, service och kostnadseffektivitet. Kva-

litetsarbetet i LKAB är företagets viktigaste instrument för fortsatt konkurrenskraft och lönsamhet även under lågkonjunktur. LKAB arbetar på en starkt konkurrensutsatt marknad varför företaget hela tiden måste förbättra sin kostnadseffektivitet.

LKAB:s övergripande ekonomiska mål är uthållig lönsamhet. Det långsiktiga avkastningsmålet på operativa tillgångar är 10 procent, motsvarande 11 procent på eget kapital efter skatt mätt över en konjunkturcykel. Målet är satt mot bakgrund av att branschen är kapitalkrävande och konjunkturberoende. Soliditeten skall uppgå till minst 50 procent.

UTDELNINGSPOLICY

Utdelningen skall långsiktigt utgöra 30–50 procent av resultatet efter skatt och anpassas till den genomsnittliga resultatnivån över en konjunkturcykel.

UTVÄRDERING

Som ett resultat av interna åtgärder i kombination med ett förbättrat marknadsförhållande har LKAB under 2003 väl hävdat sig på en starkt konsoliderad och konkurrensutsatt marknad.

LKAB satsar drygt 1 procent av nettoomsättningen på forskning och utveckling. Det övergripande målet är att säkerställa konkurrenskraften i företagets produktportfölj.

LKAB nådde under 2003 det fastställda målet för avkastning på operativa tillgångar men inte på eget kapital. Företaget har en mycket god soliditet. LKAB lämnade bokslutsåret 2002 utöver ordinarie utdelning på 231 Mkr en extra utdelning på 120 Mkr. För bokslutsåret 2003 lämnar LKAB en utdelning till ägaren på 281 Mkr.

För 2004 förutses ett ännu bättre resultat och dito lönsamhet. Arbetet med att reducera produktionsstörningarna och öka produktionsvolymen utan några påtagligt stora investeringar fortsätter även under 2004.

Ordf: Björn Sprängare

VD: Martin Ivert

RESULTATRÄKNING, Mkr	2003	2002
Nettoomsättning	7 466	5 186
Kostnader	-6 543	-4 893
Rörelseresultat	923	293
Finansiella intäkter	182	185
Finansiella kostnader	-129	-81
Resultat före skatt	975	396
Skatt	-286	-96
Minoritet	-1	-5
Årets resultat	688	295

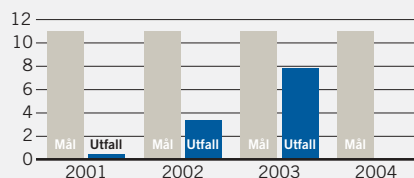
BALANSRÄKNING, Mkr	2003	2002
Tillgångar		
Ej räntebärande anläggningstillgångar	6 782	6 803
Räntebärande anläggningstillgångar	121	123
Ej räntebärande omsättningstillgångar	2 490	1 712
Räntebärande omsättningstillgångar	2 944	3 045
Totala tillgångar	12 337	11 683
Eget kapital, avsättningar och skulder		
Eget kapital	9 004	8 673
Minoritet	4	3
Räntebärande avsättningar	908	902
Ej räntebärande avsättningar	1 300	1 254
Räntebärande långfristiga skulder	2	2
Ej räntebärande kortfristiga skulder	1 119	850
Totala skulder och eget kapital	12 337	11 683

KASSAFLÖDE, Mkr	2003	2002
Kassaflöde från löpande verksamhet	1 226	1 184
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-976	-573
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-351	-346

NYCKELTAL	2003	2002
Re (genomsnitt), %	7,8	3,5
Rt (genomsnitt), %	9,2	4,1
Rsys (genomsnitt), %	11,3	5,0
Rop (genomsnitt), %	13,9	4,5
Soliditet, %	73,0	74,3

ÖVRIGT, Mkr	2003	2002
Föreslagen utdelning	281	231
Beslutad efterutdelning	-	120
Bruttoinvesteringar	1 054	560
Av- och nedskrivningar	1 049	994
Antal anställda i medeltal	3 433	3 078
Sjukfrånvaro, %	6,3	6,0
Statens ägarandel, %	100	100

RÄNTABILITET PÅ EGET KAPITAL, %

Etikpolicy	NEJ
Jämställdhetspolicy	JA
Anställda	kvinnor 9% / män 91%
Ledningsgrupp	kvinnor 0% / män 100%
Styrelse	kvinnor 22% / män 78%
Miljöpolicy	JA
Miljöledningssystem	ISO 14001

Styrelse och revisorer 2003/2004

Ordf: Björn Sprängare. **Led:** Christer Berggren, Stina Blombäck, Lars-Åke Helgesson, Hans Christer Olson, Carl Wilhelm Ros, Ursula Tengelin, Egil M. Ullebø. (Per-Ola Eriksson tillträdde på ordinarie bolagsstämma 2004). **Arb rep:** Tomas Nilsson, Bertil Thornberg, Karl Wikström.

Arb suppl: Hans Fängvall, Tomas Kohkoinen, Torsten Tornéus. **Revisorer:** Roland Nilsson och Annicka Brännström, KPMG Bohlins.

Posten AB bildades år 1994 efter det att riksdagen beslutat om att avveckla Postens monopol och öppna den svenska postmarknaden för fri konkurrens och i samband med detta ombilda det tidigare Postverket till aktiebolag.

VERKSAMHET

Posten är verksam inom marknaderna för administrativa meddelanden, direktreklam och logistik tjänster. Postens marknader sträcker sig från flöden av fysiska brev och paket till tjänster som förenar fysiska och elektroniska flöden samt till delvis helt och hållet elektroniska tjänster. Geografiskt är Sverige huvudmarknad. Genom dotterbolag och samarbetspartners lämnar Posten även service till sina kunder internationellt. Posten har i sina tillståndsvillkor för att få bedriva postverksamhet i Sverige krav på sig att tillhandahålla en samhällsomfattande brev- och paket tjänst. Genom lag är Posten för närvarande även ålagd att tillhandahålla en daglig och rikstäckande kassaservice.

EKONOMI

Postens nettoomsättning ökade 2003 med 887 Mkr till 24 519 Mkr, främst till följd av prisjusteringar. Rörelseresultatet var negativt med -278 Mkr. Det negativa resultatet beror dels på engångskostnader i form av avsättningar för rationaliseringar i terminalnätet och neddragningar i den centrala administrationen, dels på att Posten inte i tillräcklig utsträckning klarat att anpassa sina kostnader till vikande brevvolymer och fallande kassatransaktioner. Kassaflödet före finansieringsverksamheten var negativt med -524 Mkr vilket innebar en förbättring med 1 289 Mkr främst på grund av minskade investeringar. Det negativa resultatet ledde till att soliditet gick ner med 1 procentenhet till 18 procent.

MÅL

Posten skall enligt tidigare uttalanden nå en avkastning på justerat eget kapital defi-

nierat som riskfri ränta jämte risktillägg, i samma uttalande sades att soliditeten skulle uppgå till 30 procent. Vid stämman 2004 har dessa mål ersatts med ett avkastningsmål om 10 procent på nettoresultatet i förhållande till genomsnittligt bokfört eget kapital, givet en lägsta soliditeten på minst 25 procent, samt mål om att soliditeten skall uppgå till minst 25 procent. De ekonomiska målen förväntas uppnås senast vid utgången av år 2006, varvid målen även skall utvärderas och eventuellt revideras.

UTDELNINGSPOLICY

Utdelningspolicyen har tidigare inte preciserats. Vid stämman 2004 fastställdes att Posten skall lämna en utdelning på 40 procent av nettoresultatet med hänsyn till bolagets finansiella ställning och kapitalbehov.

UTVÄRDERING

Posten är i dag kvalitetsmässigt en av världens främsta leverantörer av breförmedling. Genom Postens nya servicenät har kundernas tillgänglighet till Postens tjänster ökat. Fortsatt utveckling av det nya servicenätet bedöms dock som nödvändigt för att öka tydligheten och kvaliteten. Konkurrenssituationen inom de verksamhetsområden Posten verkar har ökat. Postens lönsamhet och finansiella ställning är inte tillfredställande. Posten måste vidta de åtgärder som krävs för att stärka företagets lönsamhet och finansiella ställning. Detta är nödvändigt för att bibehålla konkurrenskraft och en finansiell ställning utan risk för behov av kapitaltillskott från ägaren. Kostnadseffektiviteten bedöms idag vara för låg för att nå en långsiktig lönsamhet. Statens krav på en grundläggande kassaservice har också en starkt negativ inverkan på företagets lönsamhet. Bolaget har påbörjat och genomfört en mängd åtgärder på både kostnadssidan och intäktssidan för att stärka bolagets lönsamhet och varumärke. Detta arbete måste fortsätta framåt.

Ordf: Marianne Nivert

VD: Erik Olsson

RESULTATRÄKNING, Mkr	2003	2002
Nettoomsättning	24 519	23 632
Kostnader	-24 256	-24 317
Jämförelsestörande poster	-539	732
Resultat från andelar i intresseföretag	-2	-18
Rörelseresultat	-278	29
Finansiella intäkter	108	197
Finansiella kostnader	-83	-157
Resultat före skatt	-253	69
Skatt	20	-865
Minoritet	-5	8
Årets resultat	-238	-788

BALANSRÄKNING, Mkr	2003	2002
Tillgångar		
Ej räntebärande anläggningstillgångar	5 558	5 942
Ej räntebärande omsättningstillgångar	3 607	3 751
Räntebärande omsättningstillgångar	3 496	4 170
Totala tillgångar	12 662	13 863

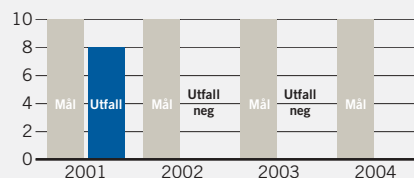
Eget kapital, avsättningar och skulder	2003	2002
Eget kapital	2 308	2 587
Minoritet	20	12
Räntebärande avsättningar	366	343
Ej räntebärande avsättningar	3 532	3 752
Räntebärande långfristiga skulder	898	555
Ej räntebärande långfristiga skulder	103	60
Räntebärande kortfristiga skulder	582	1 124
Ej räntebärande kortfristiga skulder	4 853	5 430
Totala skulder och eget kapital	12 662	13 863

KASSAFLÖDE, Mkr	2003	2002
Kassaflöde från löpande verksamhet	281	-22
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-805	-1 791
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	100	-550

NYCKELTAL	2003	2002
Re (genomsnitt), %	neg	neg
Rt (genomsnitt), %	neg	1,4
Rsyss (genomsnitt), %	neg	3,8
Rop (genomsnitt), %	neg	neg
Soliditet, %	18,4	18,7

ÖVRIGT, Mkr	2003	2002
Förelagen utdelning	0	0
Bruttoinvesteringar	919	1 740
Av- och nedskrivningar	1 076	984
Antal anställda i medeltal	37 905	39 554
Sjukfrånvaro, %	8,8	us
Statens ägarandel, %	100	100

RÄNTABILITET PÅ EGET KAPITAL, %

Etikpolicy	JA
Jämställdhetspolicy	JA
Anställda	kvinnor 43% / män 57%
Ledningsgrupp	kvinnor 29% / män 71%
Styrelse	kvinnor 57% / män 43%
Miljöpolicy	JA
Miljöledningssystem	ISO 14001

Styrelse och revisorer 2003/2004

Ordf: Marianne Nivert. **Led:** Mats Abrahamsson, Jonas Iversen, Jan Kvarnström, Ulla Litzén, Katarina Molin, Christina Ragsten-Pettersson.
Arb rep: Åke Kihlberg, Alf Melström, Kjell Strömbäck. **Revisorer:** Stefan Holmström, KPMG och Curt Öberg, Riksrevisionen.

Som ett led i bolagiseringen av affärsverket Statens Järnvägar bildades SJ AB 2001. Bolaget övertog därmed affärsverkets persontrafik på järnväg. SJ erhöll under 2003 ett kapitaltillskott om 1 555 Mkr. Under 2003 har SJ inlett ett program för att förbättra resultatet. I slutet av året beslutade styrelsen att investera en halv miljard kronor i upprustning av X2000-tågen.

VERKSAMHET

SJ utvecklar, producerar och säljer resor med tåget som bas i egen regi samt i samarbete med andra. Utbudet omfattar interregional, regional och lokal trafik som bedrivs som dag- respektive nattrafik. SJ ska erbjuda prisvärda resor för resenärer i och utanför Sverige, så att de kan genomföra sina planerade aktiviteter under resan och vid framkomsten på bästa sätt. Företaget verkar på två marknader med olika konkurrenssituationer, dels tågtrafik i egen regi (egentrafik) och dels som entreprenör åt olika länstrafikbolag (avtalstrafik).

Företagets marknadsandel är 55 procent av den totala marknaden för persontrafik på järnväg i Sverige och marknadsandelen för de långväga tågresorna är 90 procent.

Lågkonjunkturen har påverkat resandet negativt och priserna pressas bland annat av konkurrensen från sjunkande priser i flygindustrin. Ett flertal större internationella tågaktörer har de senaste åren etablerat sig i Sverige.

EKONOMI

Intäkterna uppgick till 5 825 (5 711) Mkr. Resultatet efter finansnetto uppgick till -101 (-994) Mkr. Kostnader för omstrukturering har uppgått till 89 Mkr och drygt 300 personer har lämnat företaget på grund av övertalighet.

¹¹ Samtliga nyckeltal följer Sveriges Finansanalytikers Förenings (SFF) rekommendationer.

Styrelsen upprättade i december 2002 en kontrollbalansräkning. Vid en extra bolagsstämma i januari 2003 beslöt att nyttja en tidsfrist om åtta månader för att pröva möjligheterna att återställa det egna kapitalet. SJ fick i juni en utfästelse om ett kapitaltillskott uppgående till 1 555 Mkr. I augusti beslutade en extra bolagsstämma att verksamheten skulle fortsätta. Kapitaltillskottet betalades ut i december 2003.

MÅL

Ägarens långsiktiga finansiella målsättning för SJ är en soliditet på 30 procent, en avkastning på eget kapital efter skatt uppgående till 13 procent över en konjunkturcykel samt en skuldsättningsgrad på 1 och en räntetäckningsgrad på 2¹¹.

UTDELNINGSPOLICY

Ordinarie utdelning ska uppgå till en tredjedel av årets vinst, då soliditetsmålet har uppnåtts. Därutöver ska extra utdelning ske om detta erfordras för att uppnå en effektiv kapitalstruktur.

UTVÄRDERING

Nöjda kunder är avgörande för att SJ ska bli ett lönsamt och konkurrenskraftigt reseföretag som står stabilt på en transportmarknad i förändring. Bolaget har under 2003 gjort stora ansträngningar i att förbättra service, kvalitet och punktlighet i trafiken. Under 2003 lanserades bland annat en ny restidgaranti och beslut togs om betydande investeringar i upprustning av snabbtågen. SJ har också arbetet intensivt med det interna förändringsarbetet och kostnadsbesparingar.

Det är utomordentligt viktigt att SJ fullföljer pågående åtgärdsprogram och den beslutade tidplanen. Bolaget måste dessutom ha beredskap för förändringar i marknaden.

Ordf: Ulf Adelson

VD: Jan Forsberg

RESULTATRÄKNING, Mkr	2003	2002
Nettoomsättning	5 825	5 711
Kostnader	-5 575	-5 511
Jämförelsestörande poster	-77	-912
Resultat från andelar i intresseföretag	1	0
Rörelseresultat	174	-712
Finansiella intäkter	126	130
Finansiella kostnader	-401	-412
Resultat före skatt	-101	-994
Årets resultat	-101	-994

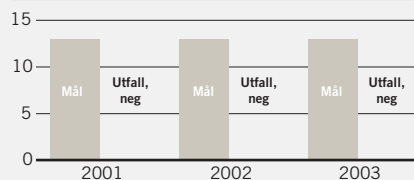
BALANSRÄKNING, Mkr	2003	2002
Tillgångar		
Ej räntebärande anläggningstillgångar	294	6 416
Räntebärande anläggningstillgångar	5 377	1 523
Ej räntebärande omsättningstillgångar	24	558
Räntebärande omsättningstillgångar	1 310	639
Totala tillgångar	7 005	9 136
Eget kapital, avsättningar och skulder		
Eget kapital	1 324	-149
Räntebärande avsättningar	95	90
Ej räntebärande avsättningar	1 291	1 516
Räntebärande långfristiga skulder	2 797	6 059
Ej räntebärande kortfristiga skulder	1 498	1 620
Totala skulder och eget kapital	7 005	9 136

KASSAFLÖDE, Mkr	2003	2002
Kassaflöde från löpande verksamhet	143	251
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-99	-308
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	27	202

NYCKELTAL	2003	2002
Re (genomsnitt), %	neg	neg
Rt (genomsnitt), %	3,7	neg
Rsyss (genomsnitt), %	5,8	neg
Rop (genomsnitt), %	25,3	neg
Soliditet, %	18,9	neg

ÖVRIGT, Mkr	2003	2002
Föreslagen utdelning	0	0
Bruttoinvesteringar	101	342
Av- och nedskrivningar	550	490
Antal anställda i medeltal	3 524	3 631
Sjukfrånvaro, %	9,0	10,0
Statens ägarandel, %	100	100

RÄNTABILITET PÅ EGET KAPITAL, %

Etikpolicy	NEJ
Jämställdhetspolicy	JA
Anställda	kvinnor 36% / män 64%
Ledningsgrupp	kvinnor 20% / män 80%
Styrelse	kvinnor 33% / män 67%
Miljöpolicy	JA
Miljöledningssystem	EGET

Styrelse och revisorer 2003/2004

Ordf: Ulf Adelson. **Led:** Monica Caneman, Roland Fahlin, Peter Fallenius, Eva Halvarsson, Björn Mikkelsen, Bo Severed, Ingela Tuvegran. (Eva Halvarsson och Bo Severed avgick på ordinarie bolagsstämma 2004). **Arb rep:** Lena Aldenmark, Nils-Gunnar Nyholm, Tomas Winäs.

Revisorer: Jan Berntsson, Deloitte & Touche och Filip Cassel, Riksrevisionen.

SPECIAL FASTIGHETER

Specialfastigheter Sverige AB bildades år 1997 av Vasakronan AB, i syfte att äga och förvalta fastigheter byggda för särskilda ändamål. Aktierna i Specialfastigheter delades därefter ut till staten år 1998. Bolaget skall långsiktigt ägas av staten.

VERKSAMHET

Specialfastigheter äger genom sina dotterbolag fastigheter för speciella ändamål, till exempel räddningsskolor, kriminalvårdsfastigheter och ungdomsvårdshem. De största hyresgästerna är Kriminalvårdsstyrelsen, Rikspolisstyrelsen, Försvarsmakten, Räddningsverket, statliga specialskolor och Statens institutionsstyrelse (SiS).

För att minska kriminalvårdens akuta platsbrist har ett flertal byggprojekt startats. Under året har Specialfastigheter färdigställt cirka 150 nya kriminalvårdsplatser. En omfattande till- och ombyggnad av kvarteret Kronoberg i Stockholm för Rikspolisstyrelsens räkning pågår också.

EKONOMI

Specialfastigheters hyresintäkter år 2003 uppgick till 991 (943) Mkr. Koncernens resultat efter finansiella kostnader uppgick år 2003 till 158 (111) Mkr. Resultatökningen beror dels på ändrade redovisningsprinciper avseende byggnadskreditivräntor och dels lägre underhållskostnader. Specialfastigheters hyresportfölj kännetecknas av långa avtal med offentliga myndigheter. Genomsnittlig återstående löptid i hyresportföljen är cirka 10 år. Fastigheternas bokförda värde är cirka 5 miljarder kronor.

MÅL

Specialfastigheter skall långsiktigt äga och förvalta specialfastigheter för offentliga myndigheter, med syfte att förränta det totala kapitalet enligt ägarens krav. Specialfastigheters verksamhet skall bedrivas på ett sådant sätt att de myn-

digheter som hyr och brukar ändamålslokaler får sina behov tillgodosedda.

Inriktningen på en fastighetsrörelse av ändamålskaraktär är att stödja den myndighet som brukar ändamålslokaler i sin verksamhet. Bolaget ska sträva efter att en öppen och aktiv dialog hålls med hyresgästerna i lokalfrågor. Ett viktigt mål för bolaget är att optimera kundnyttan genom att till en given hyresnivå erbjuda maximal nytta. Bolagets avkastning på genomsnittligt eget kapital skall, över en konjunkturcykel, motsvara den 5-åriga statsobligationsräntan plus 2,5 procentenheter.

UTDELNINGSPOLICY

Koncernens utdelningspolicy är att ha som mål att dela ut 50 procent av årets resultat efter skatt. Vid beslut om utdelning skall hänsyn tas till bolagets ekonomiska ställning.

UTVÄRDERING

Soliditeten var vid utgången av år 2003 22 procent. Avkastningen på eget kapital var för år 2003 8,8 procent. Specialfastigheter har därmed uppfyllt ägarens ekonomiska mål. Vid 2003 års NKI-mätning (nöjd kund index) fick Specialfastigheter 78 poäng av 100 möjliga. För kommersiella fastighetsägare hade det bäst rankade företaget 76 poäng. Bolagets mål för nästa mätning, som genomförs 2005, är 79 poäng.

Antalet intagna i kriminalvården har ökat kraftigt de senaste åren, samtidigt som regeringen ställt sparkrav på Kriminalvårdsstyrelsen. Den framtida utbyggnaden av kriminalvårdsfastigheter kommer därför att inriktas mot större anstalter och färre enheter.

Inför kommande år är den största utmaningen att klara kapacitetsutbyggnaden för bolagets största kunder och samtidigt öka effektiviteten inom fastighetsförvaltningen.

Ordf: Eva-Britt Gustafsson

VD: Curt Bylund

RESULTATRÄKNING, Mkr	2003	2002
Hyres- och förvaltningsintäkter	1 058	997
Drifts- och underhållskostnader	-439	-442
Fastighetsskatt	-20	-20
Driftöverskott	599	535
Avskrivningar	-236	-222
Administration	-37	-36
Fastighetsförsäljningar	1	5
Rörelseresultat	327	282
Finansnetto	-169	-170
Resultat före skatt	158	111
Skatt	-46	-31
Årets resultat	112	80

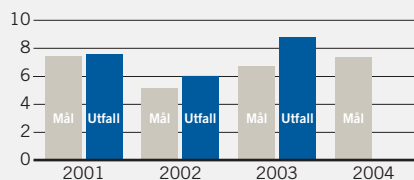
BALANSRÄKNING, Mkr	2003	2002
Tillgångar		
Ej räntebärande anläggningstillgångar	5 588	5 297
Ej räntebärande omsättningstillgångar	94	211
Räntebärande omsättningstillgångar	239	213
Totala tillgångar	5 921	5 721
Eget kapital, avsättningar och skulder		
Eget kapital	1 297	1 275
Ej räntebärande avsättningar	102	100
Räntebärande långfristiga skulder	3 404	2 590
Räntebärande kortfristiga skulder	600	1 274
Ej räntebärande kortfristiga skulder	518	482
Totala skulder och eget kapital	5 921	5 721

KASSAFLÖDE, Mkr	2003	2002
Kassaflöde från löpande verksamhet	491	315
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-515	-299
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	50	62

NYCKELTAL	2003	2002
Re (genomsnitt), %	8,8	6,7
Rt (genomsnitt), %	5,7	5,0
Rsyss (genomsnitt), %	6,3	5,5
Rop (genomsnitt), %	6,5	5,7
Soliditet, %	21,9	22,3
Lokalarea, tkvm	980	977
Bokfört värde fastigheter, Mkr	5 067	5 037

ÖVRIGT, Mkr	2003	2002
Föreslagen utdelning	56	40
Beslutad efterutdelning	-	50
Bruttoinvesteringar	524	316
Av- och nedskrivningar	237	223
Antal anställda i medeltal	98	93
Sjukfrånvaro, %	2,9	3,1
Statens ägarandel, %	100	100

RÄNTABILITET PÅ EGET KAPITAL, %

Etikpolicy	JA
Jämställdhetspolicy	JA
Anställda	kvinnor 17% / män 83%
Ledningsgrupp	kvinnor 17% / män 83%
Styrelse	kvinnor 50% / män 50%
Miljöpolicy	JA
Miljöledningssystem	EGET

Styrelse och revisorer 2003/2004

Ordf: Eva-Britt Gustafsson. **Led:** Curt Bylund, Marianne Förander, Claes Kjellander, Håkan Lennersand, Carina Wång, Ingmar Ziegler. (Håkan Lennersand avgick på ordinarie bolagsstämma 2004). **Arb rep:** Thord Cling, Hans Hansson. **Revisorer:** Hans Åkervall, KPMG och Jonas Hällström, Riksrevisionen.

Från och med den 1 juli 1985 övertog SBAB uppgiften att finansiera statliga bostadslån som fram till dess hade finansierats över statsbudgeten. Bolaget finansierade lån som beslutades av bostadsstyrelsen och länsbostadsnämnderna. SBAB är det bankoberoende bolånebolaget, som på ett effektivt och lönsamt sätt skall bidra till konkurrens och mångfald på bolåne marknaden.

VERKSAMHET

SBAB är den främsta utmanaren på bolåne marknaden, med cirka 230 000 kunder och en marknadsandel om 7,7 procent på privatmarknaden och cirka 10 000 kunder och en marknadsandel om 18,3 procent på företagsmarknaden. SBAB erbjuder bolån via internet och telefon. Cirka 65 procent av privatkunderna söker lån via internet, vilket är en av anledningarna till att SBAB kan erbjuda en av marknadens lägsta bolåneräntor. SBAB:s strategi för tillväxt är en fortsatt satsning på privatkunder och bostadsrättsföreningar och en konkurrenskraftig upplåning i och utanför Sverige.

EKONOMI

Rörelseresultatet för 2003 ökade med 17 procent till 721 (618) Mkr. Bakom den posi-

tiva resultatutvecklingen ligger en ökning av nyutlåningen inom privatmarknaden, fortsatt goda resultat för upplåningsverksamheten, omstrukturering av låneportföljen inom företagsmarknaden samt mycket låga kreditförluster netto, 28 (74) Mkr.

Rörelseresultatet är det bästa resultatet sedan SBAB startade verksamheten 1985. Under de fyra senaste åren uppgår resultatförbättringen till 82 procent.

MÅL

Räntabiliteten på genomsnittligt eget kapital ska motsvara den 5-åriga statsobligationsräntan plus 5 procentenheter, över en konjunkturcykel, för närvarande 9,7 procent.

För kunder, uppnå bolånebranschens mest nöjda kunder.

Att inom medarbetareområdet bli ett certifierat "investor in people" företag.

Att uppnå det högsta förtroendekapitalet inom branschen.

UTDELNINGSPOLICY

Utdelningsmålet uppgår till en tredjedel av årets vinst.

UTVÄRDERING

Räntabiliteten uppgick till 11 procent och övriga mål uppnåddes eller överträffades.

Ordf: Claes Kjellander

VD: Eva Cederbalk

RESULTATRÄKNING, Mkr	2003	2002
Räntenetto	1 253	1 175
Provisionsnetto	-30	-15
Övriga rörelseintäkter	2	3
Summa rörelseintäkter	1 225	1 163
Allmänna administrationskostnader	-414	-415
Övriga rörelsekostnader	-55	-44
Avskrivningar	-12	-12
Resultat före kreditförluster	744	692
Kreditförluster, netto	-28	-74
Värdeförändring på övertagen egendom	5	0
Resultat före skatt	721	618
Skatt	-202	-173
Minoritet	0	-1
Årets resultat	519	444

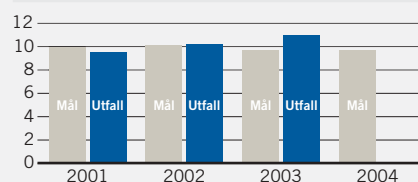
BALANSRÄKNING, Mkr	2003	2002
Tillgångar		
Ej räntebärande anläggningstillgångar	984	1 508
Räntebärande anläggningstillgångar	126 482	135 009
Ej räntebärande omsättningstillgångar	611	720
Räntebärande omsättningstillgångar	3 777	581
Totala tillgångar	131 854	137 818
Eget kapital, avsättningar och skulder		
Eget kapital	4 926	4 544
Minoritet	198	149
Ej räntebärande avsättningar	246	212
Räntebärande långfristiga skulder	37 130	22 005
Räntebärande kortfristiga skulder	86 932	108 747
Ej räntebärande kortfristiga skulder	2 422	2 161
Totala skulder och eget kapital	131 854	137 818

KASSAFLÖDE, Mkr	2003	2002
Kassaflöde från löpande verksamhet	4 528	11 267
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-38	-13
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-4 420	-11 221

NYCKELTAL	2003	2002
Re (genomsnitt), %	11,0	10,2
Nyutlåning, Mkr	21 888	15 144
I/K-tal exkl kreditförluster	2,5	2,5
Kapitaltäckningsgrad, %	10,2	10,0

ÖVRIGT, Mkr	2003	2002
Föreslagen utdelning	143	137
Bruttoinvesteringar	40	14
Av- och nedskrivningar	12	12
Antal anställda i medeltal	353	388
Sjukfrånvaro, %	4,0	4,4
Statens ägarandel, %	100	100

RÄNTABILITET PÅ EGET KAPITAL, %

Etikpolicy	JA
Jämställdhetsplan	JA
Anställda	kvinnor 51% / män 49%
Ledningsgrupp	kvinnor 27% / män 73%
Styrelse	kvinnor 38% / män 62%
Miljöpolicy	JA
Miljöledningssystem	EGET

Styrelse och revisorer 2003/2004

Ordf: Claes Kjellander. **Vice ordf:** Christina Ragsten Pettersson. **Led:** Jan Berg, Per-Erik Granström, Kerstin Grönwall, Lars Linder Aronsson, Christer Malm, Michael Thorén. (Christer Malm avgick och Helena Levander tillträdde på ordinarie bolagsstämma 2004). **Arb rep:** Anders Blom.

Revisorer: Per Bergman, KPMG samt Förordnad av Finansinspektionen, Hans Lindén, Öhrlings PricewaterhouseCoopers.

Ordf: Claes Ånstrand

VD: Viktoria Aastrup

Förvaltningsaktiebolaget Statnum

Förvaltningsaktiebolaget Statnums firma var fram till och med april 1993 SIB-Invest AB. Statnum ägdes vid den tidpunkten av Förvaltningsaktiebolaget Fortia i likvidation. I samband med att Fortias likvidation avslutades 1993, överfördes vissa aktieinnehav i Fortia till staten som direktägda företag och vissa aktier, främst i delägda företag, till Statnum. Statnumkoncernen bestod av de rörelsedrivande företagen SIB-Realrenting, Eriksbergs Förvaltningsaktiebolag samt det vilande dotterbolaget Sibtec.

Dessutom fanns tillgångar i form av innehav i Jaerdaler A/S i konkurs, Sara Orient Hotels Ltd, Paralog i konkurs AB, Partnerinvesteringar i Göteborg AB, Nynäskombinatet NYKOMB AB, Pharmacia AB, SSAB Svenskt Stål AB, Ncb AB, Cementa AB och Celsius Industrier AB.

VERKSAMHET

Statnum är ett förvaltningsbolag med uppgift att förvalta vissa aktieposter. Statnumkoncernen förvaltar aktier i dotterbolaget Statsföretag och preferensaktier i Svenska Rymdaktiebolaget med

ett nominellt värde på 350 Mkr. Statnum innehar även statsskuldsväxlar till ett belopp om nästan 200 Mkr. Statnum genomgick under 2003 en viss omstrukturering där innehavet i Sveaskog delades ut till ägaren, det vill säga svenska staten. Samtidigt namnändrades Aktiebolaget Fortia till Förvaltningsaktiebolaget Statnum och Förvaltningsaktiebolaget Statnum till Sveaskog Holding AB. Aktiebolaget Fortia är sedan dess registrerad som bifirma till Förvaltningsaktiebolaget Statnum. Förvaltningen av företaget har skötts av Näringsdepartementet.

EKONOMI

Statnum såsom ett förvaltningsbolag har inga intäkter från verksamheten, varför rörelseresultatet är negativt. Resultatet efter finansiella poster uppgick till 19,9 Mkr till följd av ränteintäkter och utdelning från finansiella tillgångar.

Utdelningspolicy saknas då utdelningskraven från ägaren varierar från år till år. Under 2003 delade Statnum ut 1 miljard kronor till ägaren, staten.

RESULTATRÄKNING, Mkr	2003	2002
Nettoomsättning	0	0
Kostnader	0	0
Rörelseresultat	0	0
Finansiella intäkter	20	1
Finansiella kostnader	0	0
Resultat före skatt	20	1
Skatt	-6	0
Årets resultat	14	1

BALANSRÄKNING, Mkr	2003	2002
Tillgångar		
Räntebärande anläggningstillgångar	350	350
Ej räntebärande omsättningstillgångar	0	0
Räntebärande omsättningstillgångar	192	956
Totala tillgångar	542	1 306
Eget kapital, avsättningar och skulder		
Eget kapital	537	1 306
Ej räntebärande kortfristiga skulder	6	0
Totala skulder och eget kapital	542	1 306

KASSAFLÖDE, Mkr	2003	2002
Kassaflöde från löpande verksamhet	25	0
Kassaflöde från investeringsverksamhet	760	0
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-784	0

NYCKELTAL	2003	2002
Re (genomsnitt), %	1,6	0,1
Rt (genomsnitt), %	2,2	0,2
Rsyss (genomsnitt), %	2,2	0,2
Rop (genomsnitt), %	9,1	neg
Soliditet, %	98,9	100

ÖVRIGT, Mkr	2003	2002
Föreslagen utdelning	0	1 000
Bruttoinvesteringar	0	350
Av- och nedskrivningar	0	0
Antal anställda i medeltal	1	1
Statens ägarandel, %	100	100

Etikpolicy	NEJ
Jämställdhetspolicy	NEJ
Anställda	kvinnor 100% / män 0%
Ledningsgrupp	kvinnor 100% / män 0%
Styrelse	kvinnor 60% / män 40%
Miljöpolicy	NEJ
Miljöledningssystem	NEJ

Styrelse och revisorer 2003/2004

Ordf: Claes Ånstrand. **Led:** Viktoria Aastrup, Fredrik Ahlén, Lars Johan Cederlund, Eva Halvarsson, Margareta Gårdmark Nylén. (Viktoria Aastrup avgår på ordinarie bolagsstämma 2004 som äger rum 14 juni). **Revisorer:** Göran Tidström, Öhrlings PricewaterhouseCoopers och Roland Nilsson, KPMG.

SVEASKOG

Sveaskog är Sveriges största skogsägare och förvaltar 4,6 miljoner ha skogsmark. Sveaskog äger AssiDomän Cartonboard, ett kartongbruk i Frövi samt är delägare i Sveriges största sågverksföretag Setra AB. Bolaget ägs av Sveaskog Holding AB som är helägt av svenska staten.

VERKSAMHET

Sveaskog har en ledande ställning på den svenska virkesmarknaden och levererar cirka 20 procent av den totala förbrukningen i landet. Skogsbruket och virkesförsäljningen baseras på ett innehav av produktiv skogsmark som omfattar cirka 3,5 miljoner hektar. Leveranserna sker i vissa fall under försörjningsavtal med olika industrier som omfattar ett eller flera år. Verksamheten har sin tyngdpunkt i mellersta och norra Sverige.

Sveaskog bedriver ett miljöinriktat skogsbruk och prioriterar naturskydd på 20 procent av den produktiva skogsmarken. Sveaskog bildar fortlöpande ekoparker där bolaget bedriver ett modifierat skogsbruk där människan och naturen sätts i centrum.

Sveaskogs försäljning av skogsmark till fysiska personer har accelererat under 2003. Sveaskog har träffat en överenskommelse med Naturvårdsverket om förutsättningarna för att tillhandahålla ersättningsmark till enskilda personer i de fall tillgång till ersättningsmark krävs vid förvärv från statens sida av mark för att bilda naturreservat.

Sveaskog bildade under 2003 tillsammans med LRF och Mellanskog ett sågverksbolag med namnet Setra Group AB. I bolaget sammanförde ägarna sina intressen i sågverk, vidareförädling av trävaror samt distribution av byggvaror. Sveaskog äger 50 procent av aktierna i Setra.

Sveaskog övertog den 1 april 2003 verksamheten i det statligt ägda Svenska

Skogsplanter AB. Efter en finansiell rekonstruktion och ett förändringsarbete ger verksamheten överskott.

EKONOMI

Sveaskogs nettoomsättning var 8 420 (8 390) Mkr. Årets resultat blev 941 (579) Mkr. Av vinstökningen var 207 Mkr ökade reavinsten vid fastighetsförsäljningar. Avkastningen på eget kapital blev 7,4 (4,7) procent. Sveaskog betalade under 2003 en ordinarie utdelning på 296 Mkr samt en efterutdelning på 600 Mkr. För verksamhetsåret 2003 har styrelsen föreslagit en utdelning på 355 Mkr.

MÅL

Sveaskogs skogar skall förvaltas på ett föredömligt sätt, både ur produktions- och miljösynvinkel. Sveaskog skall uppnå en total avkastning lägst i paritet med andra jämförbara konkurrensutsatta verksamheter. Rörelseresultatet från den löpande verksamheten (exklusive fastighetsförsäljningar) skall över en konjunkturcykel vara minst 5 procent av det i rörelsen bundna kapitalet (operativt kapital). Räntetäckningsgraden skall inte understiga 2,0. Skuldsättningsgraden bör vara cirka 1,0.

UTDELNINGSPOLICY

Ordinarie utdelning skall över en konjunkturcykel motsvara minst 50 procent av resultatet efter skatt. Hänsyn skall tas till Sveaskogs konsolideringsbehov och ekonomiska ställning i övrigt.

UTVÄRDERING

Sveaskog har en god lönsamhet. Sveaskogs naturvårdsarbete har vunnit erkännande. Målen i fråga om avkastning, skogsbruk och fastighetsförsäljning har uppnåtts. Sveaskog bedöms ha uppfyllt de mål som satts för bolaget.

Ordf: Bo Dockered

VD: Lars Sköld

RESULTATRÄKNING, Mkr	2003	2002
Nettoomsättning	8 420	8 390
Kostnader	-6 857	-7 129
Rörelseresultat	1 563	1 261
Finansiella intäkter	30	47
Finansiella kostnader	-546	-542
Resultat före skatt	1 047	766
Skatt	-106	-187
Årets resultat	941	579

¹⁾ Pro forma.

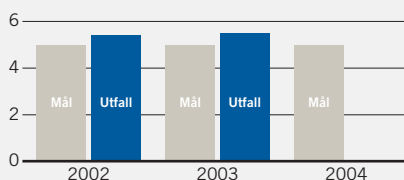
BALANSRÄKNING, Mkr	2003	2002
Tillgångar		
Ej räntebärande anläggningstillgångar	23 950	24 525
Räntebärande anläggningstillgångar	521	1
Ej räntebärande omsättningstillgångar	2 592	2 376
Räntebärande omsättningstillgångar	319	336
Totala tillgångar	27 382	27 238
Eget kapital, avsättningar och skulder		
Eget kapital	12 715	12 727
Räntebärande avsättningar	841	856
Ej räntebärande avsättningar	2 471	2 487
Räntebärande långfristiga skulder	6 738	6 895
Ej räntebärande långfristiga skulder	7	6
Räntebärande kortfristiga skulder	2 904	2 407
Ej räntebärande kortfristiga skulder	1 706	1 860
Totala skulder och eget kapital	27 382	27 238

KASSAFLÖDE, Mkr	2003	2002
Kassaflöde från löpande verksamhet	697	1 317
Kassaflöde från investeringsverksamhet	158	-2 341
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-872	-5 201

NYCKELTAL	2003	2002
Re (genomsnitt), %	7,4	4,7
Rt (genomsnitt), %	5,8	4,5
Rop (genomsnitt), %	5,5	5,4
Räntetäckningsgrad	2,9	2,4
Skuldsättningsgrad	0,8	0,8
Soliditet, %	46,4	46,7
Total markareal, Mha	4,6	4,6
Bokfört värde skog, Mkr	20 783	21 015

ÖVRIGT, Mkr	2003	2002
Föreslagen utdelning	355	296
Beslutad efterutdelning	-	600
Bruttoinvesteringar	306	2 426
Av- och nedskrivningar	323	365
Antal anställda i medeltal	2 211	2 433
Sjukfrånvaro, %	4,9	5,9
Statens ägarandel, %	100	100

SYNLIG AVKASTNING FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN, %

Etikpolicy	NEJ
Jämställdhetspolicy	JA
Anställda	kvinnor 14% / män 86%
Ledningsgrupp	kvinnor 0% / män 100%
Styrelse	kvinnor 63% / män 37%
Miljöpolicy	JA
Miljöledningssystem	ISO 14001/FSC

Styrelse och revisorer 2003/2004

Ordf: Bo Dockered. **Led:** Håkan Ahlqvist, Lars Johan Cederlund, Åsa Domeij, Lena Johansson, Birgitta Johansson-Hedberg, Christina Liffner, Åsa Tham. **Arb rep:** Pelle Eriksson, Roland Johanson, Rolf Sellbrand. **Arb suppl:** Karl-Åke Kjellberg, Sture Persson. **Revisorer:** Torbjörn Köhler och Torsten Lyth, Ernst & Young.

SEK

AB Svensk Exportkredit (SEK) bildades gemensamt av staten och de svenska affärsbankerna 1962. I juli 2000 ändrades ägarförhållandet då statens ägarandel höjdes till 65 procent. Sedan juni 2003 är staten ensam ägare till SEK. SEK tillhandahåller medel- och långfristiga krediter för svenska exportaffärer och för investeringar. Dessutom erbjuder SEK kapitalmarknadsprodukter och finansiella rådgivningstjänster.

VERKSAMHET

SEK skall främja utvecklingen av svenskt näringsliv och svensk exportindustri samt i övrigt engagera sig i internationell finansieringsverksamhet på kommersiella grunder. Affärsverksamheten skall bedrivas så att SEK alltid uppfattas som en förstklassig låntagare. Därmed är man selektiv vid val av vilka affärer man deltar i och skall alltid ha en hög kreditvärdighet. På detta sätt blir upplåningskostnaden lägre. SEK utvecklas till att bli mer proaktivt och kundfokuserat.

På uppdrag av den svenska staten administrerar SEK det svenska systemet för statsstödda exportkrediter till fast ränta (det så kallade CIR-systemet) och statens biståndskreditsystem. Affärsvolymen i det statsstödda systemet är bland annat beroende av det internationella ränteläget och den internationella konjunkturen.

Nya finansieringslösningar utvecklas fortlöpande på marknaden vilket kräver att SEK utvecklar nya tjänster.

EKONOMI

För år 2003 uppgick resultatet före skatt till 595,3 (664) Mkr. Administrationskostnaderna ökade med 13,9 procent främst beroende på satsningar inom affärsverksamheten samt ett IT-projekt. Räntabilitet på eget kapital var 13,6 (12,9) procent.

Den totala kreditportföljen med utestående krediter minskade under perio-

den med 7,0 procent till 60,9 miljarder kronor. Minskningen berodde främst på valutadifferenser beroende på att dollarn försvagats. SEK:s rating för upplåning i svensk och utländsk valuta är Aa1 från Moody's och AA+ från Standard & Poors. Kapitaltäckningsgraden var 16,6 procent, jämfört med 17,0 procent året innan.

MÅL

SEK tillhandahåller medel- och långfristiga krediter för svenska exportaffärer och för investeringar. SEK skall främja utvecklingen av svenskt näringsliv och svensk exportindustri samt i övrigt engagera sig i internationell finansieringsverksamhet på kommersiella grunder. SEK satsar på att öka produktutbudet och att anpassa verksamheten till kundernas behov. Verksamheten skall drivas så att den ger en tillfredsställande avkastning på satsat kapital.

UTDELNINGSPOLICY

SEK:s utdelningspolicy syftar till att långsiktigt generera en marknadsmässig avkastning på eget kapital samtidigt som bolaget alltid skall ha ett riskkapital som väl överstiger de legala kraven. I juni 2003 utbetalades 1 240 Mkr genom en riktad emission till ABB. Samtidigt köpte den svenska staten ABB:s aktier i SEK. I anslutning till ägarförändringen uttalade staten att SEK under en period kommer att ha en restriktiv utdelningspolicy mot bakgrund av minskningen av kärnkapitalet i samband med den ovan nämnda utdelningen.

UTVÄRDERING

SEK har trots en konjunkturavmattning lyckats med att uppnå en bra avkastning. Samtidigt behåller man den restriktiva riskpolicyn, som även detta år lett till att SEK inte har några kreditförluster. Även kapitaltäckningsgraden förblir hög, även efter den riktade utdelningen till ABB år 2003.

Ordf: Björn Wolrath

VD: Peter Yngwe

RESULTATRÄKNING, Mkr	2003	2002
Räntenetto	758	798
Provisionsnetto	-4	12
Ersättningar från S-systemet	30	33
Netto finansiella transaktioner	12	-1
Övriga rörelseintäkter	6	1
Summa rörelseintäkter	802	843
Allmänna administrationskostnader	-190	-166
Avskrivningar icke finansiella tillgångar	-15	-8
Övriga rörelsekostnader	-1	-5
Rörelseresultat	595	664
Skatt	-168	-185
Årets resultat	428	480

BALANSRÄKNING, Mkr	2003	2002
Tillgångar		
Statsskuldförbindelser	4 459	6 009
Utlåning till kreditinstitut	17 570	12 985
Utlåning till allmänheten	23 202	26 048
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	95 299	79 394
Icke finansiella tillgångar	202	178
Övriga tillgångar	7 678	4 526
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	3 391	3 399
Totala tillgångar	151 801	132 539

Eget kapital, avsättningar och skulder	2003	2002
Skulder till kreditinstitut	2 546	612
Utlåning från allmänheten	29	33
Emitterade värdepapper	129 990	111 968
Övriga skulder	9 979	10 548
Upplypna kostnader och förutbetalda intäkter	2 909	2 989
Avsättningar	394	399
Efterställda skulder	3 001	2 225
Eget kapital	2 952	3 765
Totala skulder och eget kapital	151 801	132 539

KASSAFLÖDE, Mkr	2003	2002
Kassaflöde från löpande verks	-19 448	13 607
Kassaflöde från investeringsverks	-39	-46
Kassaflöde från finansieringsverks	19 488	-13 561

NYCKELTAL	2003	2002
Re (genomsnitt), %	13,6	12,9
Rt (genomsnitt), %	0,4	0,5
Primärkapital, Mkr	3 395	3 963
Kapitalbas, Mkr	5 953	5 671
Primärkapitalrelation, %	9,5	11,9
Kapitaltäckningsgrad, %	16,6	17,0

ÖVRIGT, Mkr	2003	2002
Föreslagen utdelning	0	1 240
Bruttoinvesteringar	47	47
Av- och nedskrivningar	16	8
Antal anställda i medeltal	124	113
Sjukfrånvaro, %	2,8	4,5
Statens ägarandel, %	100	64,7

Etikpolicy	JA
Jämställdhetspolicy	JA
Anställda	kvinnor 48% / män 52%
Ledningsgrupp	kvinnor 0% / män 100%
Styrelse	kvinnor 43% / män 57%
Miljöpolicy	JA
Miljöledningssystem	NEJ

Styrelse och revisorer 2003/2004

Ordf: Björn Wolrath. **Led:** Karin Apelman, Christina Liffner, Claes de Neergaard, Marianne Nivert, Anders Wenström.

(Marianne Nivert avgick och Helena Levander samt Risto Silander tillträdde på ordinarie bolagsstämma 2004). **Suppl:** Per Östenson.

Revisorer: Gunnar Abrahamson (av Finansinspektionen vald revisor), Staffan Kjellström, Caj Nackstad. Ny revisor är Per Bergman som 2004 ersätter de två tidigare revisorerna. Gunnar Abrahamsson är fortsatt av Finansinspektionen vald revisor. **Rev suppl:** Anders Linér, Göran Raspe. Revisorssuppleant förblir från 2004 endast Anders Linér.

Svenska rymdaktiebolaget (Rymdbolaget) tillhandahåller rymdteknisk kompetens genom utveckling av rymdsystem och flygburna system, uppsändning av raketter och ballonger samt styrning av och mottagning av data från satelliter. Den större delen av verksamheten är förlagd till Esrange i Norrbotten.

VERKSAMHET

Rymdindustrin i Europa präglas av låg efterfrågan och konsolidering bland leverantörerna. Den satellitstyrning och data-mottagning som Rymdbolaget driver på Esrange utanför Kiruna är expansiv. Den övriga verksamheten på Esrange är beroende av att de forskare som utnyttjat resurserna i sin tur erhåller finansiering för sin verksamhet. Till grund för verksamheten vid Esrange finns ett längre avtal med några europeiska länder. Esrange saknar motstycke i Europa genom sitt läge nära Nordpolen, det stora nedslagsområdet över land och sin lättillgänglighet.

Den utveckling av rymdsystem som drivs i Solna är i hög grad beroende av beställningar dels från den svenska Rymdstyrelsen, dels från den europeiska rymdorganisationen ESA. Under 2003 har Rymdbolaget mycket framgångsrikt avslutat utvecklingen och driftsättningen av månsonden Smart 1 på dess väg till månen. Smart 1 byggdes på uppdrag av ESA. Tillgången på nya projekt är för närvarande begränsad.

Rymdbolaget har under 2003 ägt hälften av aktierna i Nordiska Satellit AB. Rymdbolaget har i februari 2004 träffat en överenskommelse med den andra ägaren Société Européenne des Satellites (SES) om att SES övertar halva Rymdbolagets ägande i NSAB. Rymdbolaget kommer fortsatt att styra och övervaka NSAB:s satelliter från Esrange.

EKONOMI

Omsättningen uppgick till 430,4 (447) Mkr. Årets resultat efter skatt uppgick till 41,3 (37,1) Mkr. Räntabiliteten på eget kapital uppgick till 5,7 (5,5) procent. Under 2004 förutses en beställningssvacka och ett svagare resultat i verksamheten.

MÅL

Utvecklingen av rymdsystem expanderar och får en högre andel av sin försäljning utanför ESA/Rymdstyrelsen. Esrange vidmakthåller sin ställning som ledande anläggning för uppsändning av sondraketer och ballonger. Kommunikationstjänster och kontrolltjänster för satelliter utvecklas med den nuvarande verksamheten i Kiruna som bas. Mål är bland annat att förstärka marknadspositionen för mottagning och hantering av data från polära satelliter, ingå partnerskap för satellitstyrning samt utveckla konsultverksamhet inom området.

Ekonomiskt mål är att uthålligt ge 11 procents avkastning på justerat eget kapital.

UTDELNINGSPOLICY

Utdelning lämnas med 35 procent av resultat efter skatt som överstiger 10 Mkr.

UTVÄRDERING

Rymdbolaget har framgångsrikt slutfört sitt hittills största uppdrag inom rymdsystem, nämligen utvecklingen av månsonden Smart 1. Under 2004 har ägandet i NSAB minskats och en betydande realisationsvinst kan förutses. Det ekonomiska målet nåddes inte för 2003 och under 2004 kommer ytterligare affärsutveckling att krävas och en beläggningssvacka behöver mötas. Rymdbolaget har resurser att utnyttja och utveckla den kompetens som byggts upp i bolaget.

Ordf: Lennart Lübeck

VD: Claes-Göran Borg

RESULTATRÄKNING, Mkr	2003	2002
Nettoomsättning	419	447
Kostnader	-380	-448
Resultat från andelar i intresseföretag	17	49
Rörelseresultat	56	48
Finansiella intäkter	8	12
Resultat före skatt	64	60
Skatt	-23	-23
Årets resultat	41	37

BALANSRÄKNING, Mkr	2003	2002
Tillgångar		
Ej räntebärande anläggningstillgångar	113	116
Räntebärande anläggningstillgångar	421	413
Ej räntebärande omsättningstillgångar	71	80
Räntebärande omsättningstillgångar	250	233
Totala tillgångar	855	842

Eget kapital, avsättningar och skulder	2003	2002
Eget kapital	736	696
Ej räntebärande avsättningar	14	11
Ej räntebärande kortfristiga skulder	105	135
Totala skulder och eget kapital	855	842

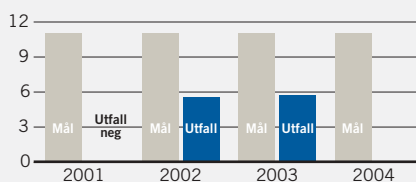
KASSAFLÖDE, Mkr	2003	2002
Kassaflöde från löpande verksamhet	50	98
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-32	-12
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-1	-2

NYCKELTAL	2003	2002
Re (genomsnitt), %	5,7	5,5
Rt (genomsnitt), %	7,5	7,2
Rsyss (genomsnitt), %	8,9	8,8
Rop (genomsnitt), %	67,8	neg
Soliditet, %	86,1	82,7

ÖVRIGT, Mkr	2003	2002
Föreslagen utdelning	20,8 ¹⁾	1,4
Bruttoinvesteringar	31	27
Av- och nedskrivningar	21	26
Antal anställda i medeltal	299	295
Sjukfrånvaro, %	3,0	3,4
Statens ägarandel, %	100	100

¹⁾ Utdelades till Statum.

RÄNTABILITET PÅ EGET KAPITAL, %

Etikpolicy	NEJ
Jämställdhetspolicy	JA
Anställda	kvinnor 26% / män 74%
Ledningsgrupp	kvinnor 0% / män 100%
Styrelse	kvinnor 57% / män 43%
Miljöpolicy	NEJ
Miljöledningssystem	NEJ

Styrelse och revisorer 2003/2004

Ordf: Lennart Lübeck. **Led:** Birgitta Ahlqvist, Lars Johan Cederlund, Katja Elväng, Kerstin Fredga, Maria Köhler, Per-Erik Mohlin.

Arb rep: Gunnar Florin, Carl-Ivar Mörtberg. **Arb suppl:** Christer Colliander, Lennart Jonasson. **Revisorer:** Evy Jakobsson, Öhrlings PricewaterhouseCoopers och Göran Selander, Riksrevisionen.

Svenska Skeppshypotekskassan (Kassan) bildades 1929 med uppgift att underlätta finansieringen för svenska rederier och medverka till svenska handelsflottans förnyring. För verksamheten i Kassan gäller lagen (1980:1097) om Svenska Skeppshypotekskassan. Kassan är inte ett aktiebolag utan en egen associationsform med offentlig-rättslig ställning. Regeringen utser styrelse och revisorer samt beviljar styrelsen ansvarsfrihet.

VERKSAMHET

Kassans uppgift är att medverka till förnyringen och moderniseringen av den svenska handelsflottan. Kassan finansierar rederiverksamhet med svenskt ägande eller utländskt ägande med betydande svenskt intresse och lämnar i huvudsak långfristiga lån mot säkerhet i svenskt eller utländskt skepp. Kassan bedriver sin verksamhet på helt kommersiella villkor och i konkurrens med andra kreditinstitut. Kassan administrerar på uppdrag av regeringen även Rederinämndens angelägenheter.

EKONOMI

Svenska Skeppshypotekskassans resultat minskade med 4 Mkr till 64 Mkr. Sjunkande dollarkurs har påverkat. Vidare har ränteläget inneburit en lägre avkastning på reservfonden. Reservfonden uppgår till 1 076 (1 011) Mkr. Kassan beviljade nya lån med 900 (1 500) Mkr och låneutbetalningarna uppgick till 885 (976) Mkr. Vid utgången av år 2003 var lånestocken 4 610 (4 896) Mkr. Balansomslutningen uppgick till 5 640 (5 849) Mkr.

Räntabiliteten på eget kapital blev 6,3 (7,2) procent och soliditeten ökade från

17,3 procent till 19,1 procent. Kapitaltäckningsgraden ökade till 22,5 (20,2) procent.

MÅL

Kassan skall vara det första och naturliga valet för rederiernas finansiering. Genom bland annat fortsatt aktiv marknadsföring skall Kassans andel av den totala marknaden öka. Detta skall ske genom höga krav på affärsmässighet samt god balans mellan konkurrenskraft och lönsamhet. Kassan skall ha förmåga att erbjuda rederierna attraktiva och förmånliga finansieringslösningar.

Målen för Kassans verksamhet 2004 är bland annat en kapitaltäckningsgrad på lägst 12 procent och en soliditet på lägst 10 procent. Kassan lämnar ingen utdelning. Kassans ställning är stark och medger en avsevärd expansion.

UTDELNINGSPOLICY

Med hänsyn till karaktären på Kassans verksamhet saknas utdelningspolicy.

UTVÄRDERING

Sjöfartsnäringen präglas av en starkt växande efterfrågan. Genom en effektiv verksamhetsförvaltning med få anställda har Kassan genom attraktiva finansieringslösningar medverkat till förnyring och modernisering av den svenska handelsflottan. Marknadsandelen fortsätter att öka. För närvarande är Kassans marknadsandel cirka 18 procent. Rederinämndens angelägenheter har förvaltats på ett effektivt sätt.

Kassan uppfyller väl uppställda ekonomiska mål för verksamheten. Kassan hade 2003 inga kreditförluster och inga osäkra krediter. Kassan har inte haft någon kreditförlust sedan starten 1929.

Ordf: Pehr G
Gyllenhammar

VD: Birgitta
Wickenberg Karlsson

RESULTATRÄKNING, Mkr	2003	2002
Nettoomsättning	167	249
Kostnader	-103	-181
Rörelseresultat	64	68
Resultat före skatt	64	68
Årets resultat	64	68

BALANSRÄKNING, Mkr	2003	2002
Tillgångar		
Räntebärande anläggningstillgångar	5 591	5 802
Ej räntebärande omsättningstillgångar	43	44
Räntebärande omsättningstillgångar	6	3
Totala tillgångar	5 640	5 849

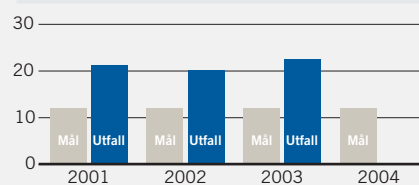
Eget kapital, avsättningar och skulder	2003	2002
Eget kapital	1 076	1 011
Räntebärande långfristiga skulder	4 550	4 822
Ej räntebärande kortfristiga skulder	14	16
Totala skulder och eget kapital	5 640	5 849

KASSAFLÖDE, Mkr	2003	2002
Kassaflöde från löpande verksamhet	64	70
Kassaflöde från investeringsverksamhet	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	0	0

NYCKELTAL	2003	2002
Re (genomsnitt), %	6,3	7,2
Rt (genomsnitt), %	1,1	1,2
Primärkapital, Mkr	1 076	1 011
Kapitalbas, Mkr	1 076	1 011
Primärkapitalrelation, %	22,9	20,2
Kapitaltäckningsgrad, %	22,5	20,2
Soliditet, %	19,1	17,3

ÖVRIGT, Mkr	2003	2002
Föreslagen utdelning	0	0
Bruttoinvesteringar	0	0
Av- och nedskrivningar	0	0
Antal anställda i medeltal	8	9
Statens ägarandel, %	100	100

KAPITALTÄCKNINGSGRAD, %

Etikpolicy	NEJ
Jämställdhetspolicy	NEJ
Anställda	kvinnor 63% / män 37%
Ledningsgrupp	kvinnor 100% / män 0%
Styrelse	kvinnor 36% / män 64%
Miljöpolicy	NEJ
Miljöledningssystem	NEJ

Styrelse och revisorer 2003/2004

Ordf: Pehr G Gyllenhammar. **Vice ordf:** Anna-Lisa Engström. **Led:** Tomas Abrahamsson, Christer Berggren, Torsten Engwall, Åsa Kastman Heuman, Folke Patriksson. **Suppl:** Siv Axelsson, Ture Axelsson, Lars Höglund, Anders Lindström, Inger Lundin, Agneta Rodosi, Bo Severed. **Revisorer:** Lena Möllerström, KPMG Bohlin och Christoper Onajin, Finansdepartementet.

SWEDCARRIER

AB Swedcarrier är ett holdingbolag som bildades vid årsskiftet 2000/2001 i samband med att affärsverket Statens järnvägar bolagiserades och delades i fristående företag. Swedcarrierkoncernen bestod den 31 december 2003 av de helägda dotterbolagen Jernhusen AB, EuroMaint AB, SweMaint AB samt det tillsammans med Electrolux delägda Nordwaggon.

VERKSAMHET

Swedcarriers affärsinriktning är att renodla fastighetsbolaget Jernhusen till en värdeskapande aktör inom kommunikationsfastigheter, som stationer, verkstäder, kontor och lagerbyggnader samt att genom försäljningar realisera marknadsvärdena i övriga dotterbolag.

Jernhusen erbjuder kommunikationsnära fastigheter till framförallt aktörer på rese- och transportmarknaden. EuroMaint utvecklar och producerar tekniska systemtjänster och underhåll av järnvägsfordon. SweMaint är leverantör av underhållstjänster för godsvagnar på den svenska marknaden. Nordwaggon är ett logistikföretag inom järnvägssektorn som erbjuder vagnstyrning, kundanpassade transportlösningar samt moderna järnvägsvagnar för godstransporter. Företaget ägs till lika delar av Swedcarrier och Electrolux.

EKONOMI

Resultatet efter skatt för kalenderåret 2003 uppgick till -439 Mkr (-449). Försäljningen i kvarvarande verksamheter har minskat med 9 procent. Resultatet exklusive jämförelsestörande poster och goodwillavskrivningar (EBIT) försämrades i Jernhusen, 265 Mkr (293) och i SweMaint 17 Mkr (20). I EuroMaint förbättrades EBIT med 27 Mkr till -21 Mkr.

MÅL

Swedcarrierkoncernens verksamheter skall ge en konkurrenskraftig avkastning i jämförelse med motsvarande externa företag. För Jernhusen används driftnettots utveckling samt det långsiktiga exploateringsresultatet som ett mått på

effektivitet i den löpande förvaltningen. Verkstadsbolagens (EuroMaint och SweMaint) effektivitet bedöms utifrån rörelsemarginalens utveckling. Långsiktigt skall koncernens kapitalstruktur vara sådan att den synliga soliditeten överstiger 30 procent samt att räntetekningsgraden skall uppgå till minst 2 gånger. Koncernens lån hos Riksgäldskontoret skall så snart som möjligt ersättas med marknadsfinansiering.

UTDELNINGSPOLICY

Koncernens utdelningspolicy är att på sikt dela ut minst 50 procent av årets resultat. Dock skall hänsyn tas till koncernens investeringsplaner, kapitalstruktur, likviditet och finansiella ställning i övrigt.

UTVÄRDERING

Det ökande resandet med tåg som nu sker i Sverige är på sikt positivt för koncernens verksamheter. Samtidigt är dock järnvägsbranschen idag präglad av låg lönsamhet och kraven på effektivisering och strukturella åtgärder stora.

Fastighetsmarknaden i storstadsregionerna och i övriga landet har under perioden fortsatt att avmattas och hyresnivåerna har sjunkit. Inom stationer och verkstäder är dock efterfrågan och hyresnivåerna stabila.

EuroMaints marknad har minskat markant under året. Det gäller särskilt ombyggnad av järnvägsvagnar. EuroMaint minskar därför antalet anställda med drygt 300 personer och koncentrerar verksamheten till större enheter och färre orter. Även SweMaints marknad, godsvagnsunderhåll, har minskat. SweMaint anpassar verksamheten till de förändrade förutsättningarna och har kunnat öka sin marknadsandel till 65 procent.

Swedcarrierkoncernens totala låneram i Riksgäldskontoret har vid årsskiftet 2003/2004 minskat från drygt 6 miljarder kronor till knappt 3 miljarder kronor. Det är Jernhusen som marknadsfinansierat större delen av sina lån.

Ordf: Katja Elväng

RESULTATRÄKNING, Mkr	2003	2002
Nettoomsättning	2 641	2 865
Kostnader	-2 853	-2 577
Jämförelsestörande poster	-164	-483
Resultat från andelar i intresseföretag	1	-1
Rörelseresultat	-375	-196
Finansiella intäkter	14	10
Finansiella kostnader	-250	-292
Resultat före skatt	-611	-478
Skatt	172	30
Minoritet	0	-1
Årets resultat	-439	-449

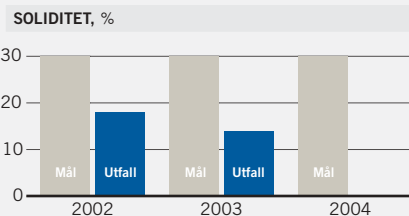
BALANSRÄKNING, Mkr	2003	2002
Tillgångar		
Ej räntebärande anläggningstillgångar	6 318	6 839
Räntebärande anläggningstillgångar	9	8
Ej räntebärande omsättningstillgångar	918	976
Räntebärande omsättningstillgångar	81	125
Totala tillgångar	7 326	7 948

Eget kapital, avsättningar och skulder	2003	2002
Eget kapital	990	1 429
Minoritet	7	7
Räntebärande avsättningar	49	71
Ej räntebärande avsättningar	85	188
Räntebärande långfristiga skulder	5 368	5 447
Räntebärande kortfristiga skulder	133	52
Ej räntebärande kortfristiga skulder	694	754
Totala skulder och eget kapital	7 326	7 948

KASSAFLÖDE, Mkr	2003	2002
Kassaflöde från löpande verksamhet	-10	98
Kassaflöde från investeringsverksamhet	129	-20
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-140	-13

NYCKELTAL	2003	2002
Re (genomsnitt), %	neg	neg
Rt (genomsnitt), %	neg	neg
Rsys (genomsnitt), %	neg	neg
Rop (genomsnitt), %	neg	neg
Soliditet, %	13,6	18,1

ÖVRIGT, Mkr	2003	2002
Föreslagen utdelning	0	0
Bruttoinvesteringar	190	140
Av- och nedskrivningar	635	441
Antal anställda i medeltal	2 098	2 279
Sjukfrånvaro, %	5,8	6,4
Statens ägarandel, %	100	100

Etikpolicy	NEJ
Jämställdhetspolicy	JA
Anställda	kvinnor 8% / män 92%
Ledningsgrupp	kvinnor 0% / män 100%
Styrelse	kvinnor 50% / män 50%
Miljöpolicy	JA
Miljöledningssystem	NEJ

Styrelse och revisorer 2003/2004

Ordf: Katja Elväng. **Led:** Conny Andersson, Lena Apler, Rolf Lydahl, Bertil Persson, Bosse Wallin. (Conny Andersson, Lena Apler, Bertil Persson samt Bosse Wallin avgick och Stig Holm samt Eva Halvarsson tillträdde på ordinarie bolagsstämma 2004). **Arb rep:** Jan Andersson, Örjan Ersson, Bertil Hallén. **Revisorer:** Tommy Mårtensson, Deloitte & Touche och Bertil Forsslundh, Riksrevisionen.

Swedesurvey AB säljer och marknadsför svenskt kunnande utomlands inom områdena landskaps- och fastighets-system och geografisk information inklusive mätning och kartläggning etc. Bolaget bildades 1993 genom att den internationella verksamheten inom Statens Lantmäteriverk och Centralnämnden för fastighetsdata bolagiserades. Kompetens från det statliga lantmäteriet används huvudsakligen i verksamheten.

VERKSAMHET

Bolaget bedriver konsultverksamhet inom ramen för institutionellt samarbete, som särskilt syftar till kunskapsöverföring och utveckling av utländska lantmäterioorganisationer inom landskaps- och fastighetssystem och annan geografisk information. Konsultverksamheten utgör kärnan i tjänsteexporten och är en viktig inkörsport till andra uppdrag av mer kommersiellt slag. Tjänsteexporten sker i nära samverkan med det statliga lantmäteriet och utgör en viktig del i Swedesurveys profilering som leverantör av ett helhetskoncept med expertis på olika områden inom lantmäteriverksamheten. Bolagets tjänster tillhandahålls på affärsmässiga villkor med finansiering direkt från kund alternativt genom bilaterala/multilaterala organisationer. Bolagets viktigaste marknader är Östeuropa och Afrika, men de bedriver även verksamhet på Balkan, i Asien och Latinamerika. Inom Norden finns ett fåtal konkurrerande företag. Konkurrenter finns främst i övriga Europa samt USA, Australien och Kanada.

EKONOMI

Verksamheten har under 2003 sammantaget utvecklats svagare än förväntat. Utvecklingen inom bolagets kärnverksam-

het, institutionellt samarbete, har varit särskilt svag och omsättningen sjunkit med nära 20 procent jämfört med 2002. Orsaken till nedgången är delvis att det oroliga världsläget under våren 2003 gjort att såväl pågående som planerad projektverksamhet försenats. Den lägre försäljningen medförde att resultatet före skatt minskade till 1 (4,6) Mkr samt rörelsemarginalen till 1 (5) procent. Bolagets orderläge utvecklades dock positivt under 2003. Vid slutet av året uppgick orderstocken till drygt 130 Mkr. Under året säkrades också ett drygt 30-tal nya uppdrag till ett sammanlagt kontraktvärde av 110 Mkr.

MÅL

Målet är att förbli ett ledande kunskapsföretag inom fastighetssystem och geografisk information, som utvecklar och ökar svensk tjänsteexport inom prioriterade områden/marknader. Under 2003 var målsättningen att öka omsättningen till minst 100 Mkr och uppnå ett resultat av lägst 4 Mkr.

UTDELNINGSPOLICY

Utdelningspolicy saknas.

UTVÄRDERING

Flera viktiga verksamhetsmål för 2003 uppfylldes, med undantag för de ekonomiska målen – omsättning och resultat. Nya marknader med goda utvecklingsmöjligheter öppnades för bolagets verksamhet. Bolaget har under året medverkat i ett 15-tal anbud i konkurrens. Bolaget har under 2003 bedrivit uppdragsverksamhet i ett drygt 35-tal länder utanför Sverige. Genom den verksamhet som bolaget bedriver bidrar Swedesurvey i hög grad till en bättre global och lokal miljö.

Ordf: Stig Jönsson

VD: Sture Pettersson

RESULTATRÄKNING, Mkr	2003	2002
Nettoomsättning	86	91
Kostnader	-86	-87
Rörelseresultat	0	4
Finansiella intäkter	1	1
Resultat före skatt	1	5
Bokslutsdispositioner	1	-1
Skatt	0	-2
Årets resultat	1	3

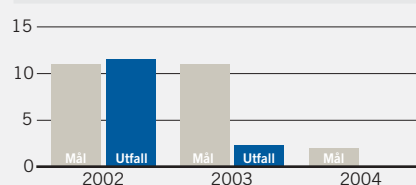
BALANSRÄKNING, Mkr	2003	2002
Tillgångar		
Ej räntebärande anläggningstillgångar	2	2
Ej räntebärande omsättningstillgångar	31	37
Räntebärande omsättningstillgångar	39	41
Totala tillgångar	71	80
Eget kapital, avsättningar och skulder		
Eget kapital	36	35
Obeskattade reserver	7	7
Räntebärande avsättningar	3	3
Räntebärande kortfristiga skulder	6	7
Ej räntebärande kortfristiga skulder	20	28
Totala skulder och eget kapital	71	80

KASSAFLÖDE, Mkr	2003	2002
Kassaflöde från löpande verksamhet	-2	6
Kassaflöde från investeringsverksamhet	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	0	1

NYCKELTAL	2003	2002
Re (genomsnitt), %	2,1	7,7
Rt (genomsnitt), %	1,5	6,5
Rsys (genomsnitt), %	2,2	10,5
Rop (genomsnitt), %	1,0	44,8
Soliditet, %	57,3	50,3

ÖVRIGT, Mkr	2003	2002
Föreslagen utdelning	0	0
Bruttoinvesteringar	0	0
Av- och nedskrivningar	0	1
Antal anställda i medeltal	34	36
Sjukfrånvaro, %	3,0	3,0
Statens ägarandel, %	100	100

RÄNTABILITET PÅ EGET KAPITAL, %

Etikpolicy	NEJ
Jämställdhetspolicy	JA
Anställda	kvinnor 38% / män 62%
Ledningsgrupp	kvinnor 20% / män 80%
Styrelse	kvinnor 50% / män 50%
Miljöpolicy	JA
Miljöledningssystem	NEJ

Styrelse och revisorer 2003/2004

Ordf: Stig Jönsson. **Led:** Annika Christiansson, Christina Gustavsson, Lars Jeding, Tormod Kristiansen, Anna Sander. (Joakim Ollén samt Anna Sander avgick och Stig Jönsson tillträdde som ordförande och Monica Lagerqvist tillträdde som ledamot på ordinarie bolagsstämma 2004.)

Arb rep: Magdalena Andersson, Ulf Bjälkefors. **Revisorer:** Jan Olof Lindberg, Öhrnings PricewaterhouseCoopers och Örjan Mählberg, Riksrevisionen.

Swedish National Road Consulting AB (SWEROAD) bildades 1981 som ett dotterbolag till Vägverket. SweRoad är ett av staten helägt företag som förvaltas av Vägverket.

VERKSAMHET

SWEROAD utför konsulttjänster utanför Sveriges gränser, främst till myndigheter och inom områdena väg- och transport, trafiksäkerhet och institutionsuppbyggnad. Tjänsterna tillhandahålls på kommersiella villkor med finansiering direkt från kund eller genom nationellt och multilateralt bistånd. Verksamheten genomförs i nära intressegemenskap med Vägverket.

Bolagets verksamhet har under året bedrivits i ett tjugotal länder fördelat på Östra Europa (Albanien, Armenien, Moldavien och Ryssland), Centralamerika (Costa Rica), Afrika (bland andra Etiopien, Lesotho, Malawi, Mocambique och Sydafrika), Mellersta Östern (bland

andra Förenade Arabemiraten, Jordanien och Libanon) samt Asien (Indien, Laos och Sri Lanka). Dessutom administrerar SWEROAD utlandspersonal för några av svenska myndigheter.

EKONOMI

SWEROAD:s fakturering 2003 uppgick till 73,3 (75,5) Mkr. Bruttomarginalen minskade något till 17 (18) procent. Bolagets redovisade resultat uppgick före skatt till 3,3 (4) Mkr och till 2,5 (2) Mkr efter skatt. Bolagets soliditet uppgick till 72 (59) procent.

UTVÄRDERING

Trots en allmänt svag marknad har verksamhetsåret 2003 utvecklats enligt förväntningarna och SWEROAD intar 38:e plats bland de 300 största svenska arkitekt-, teknikkonsult- och industrikonkterkoncernerna i Sverige. (Källa: Branchöversikten 2003 – svensk Teknik och Design).

Ordf: Gunnel Färm

VD: Roberto G Bauducco

RESULTATRÄKNING, Mkr	2003	2002
Nettoomsättning	73	75
Kostnader	-73	-73
Rörelseresultat	1	3
Finansiella intäkter	3	1
Resultat före skatt	3	4
Bokslutsdispositioner	0	-1
Skatt	0	-1
Årets resultat	2	2

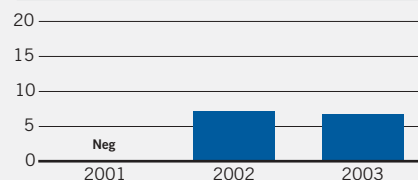
BALANSRÄKNING, Mkr	2003	2002
Tillgångar		
Ej räntebärande anläggningstillgångar	2	1
Ej räntebärande omsättningstillgångar	19	23
Räntebärande omsättningstillgångar	36	34
Totala tillgångar	57	57
Eget kapital, avsättningar och skulder		
Eget kapital	36	35
Obeskattade reserver	7	6
Ej räntebärande kortfristiga skulder	14	16
Totala skulder och eget kapital	57	57

KASSAFLÖDE, Mkr	2003	2002
Kassaflöde från löpande verksamhet	3	-2
Kassaflöde från investeringsverksamhet	3	-8
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-2	0

NYCKELTAL	2003	2002
Re (genomsnitt), %	6,8	7,2
Rt (genomsnitt), %	6,0	6,9
Rsys (genomsnitt), %	8,5	10,9
Rop (genomsnitt), %	11,9	93,1
Soliditet, %	71,8	69,5

ÖVRIGT, Mkr	2003	2002
Föreslagen utdelning	0	2
Bruttoinvesteringar	0	0
Av- och nedskrivningar	0	0
Antal anställda i medeltal	64	60
Sjukfrånvaro, %	10,5	10,0
Statens ägarandel, %	100	100

RÄNTABILITET PÅ EGET KAPITAL, %

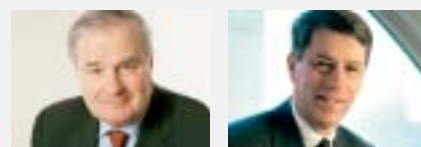

Etikpolicy	NEJ
Jämställdhetspolicy	JA
Anställda	kvinnor 13% / män 87%
Ledningsgrupp	kvinnor 33% / män 67%
Styrelse	kvinnor 60% / män 40%
Miljöpolicy	JA
Miljöledningssystem	NEJ

Styrelse och revisorer 2003/2004

Ordf: Gunnel Färm. **Vice ordf:** Bo Henrikson. **Led:** Anders Alvemo, Malin Kärre, Susanne Lindh. (Anders Alvemo, Malin Kärre samt Susanne Lindh avgick och Jan Colliander, Lena Erixon och Kajsa Lindståhl tillträdde på ordinarie bolagsstämma 2004). **Arb rep:** Rolf Lindquist. **Arb suppl:** Monica Lindberg. **Revisorer:** Ulla Nordin Buisman, Öhrlings PricewaterhouseCoopers och Bertil Forsslundh, Riksrevisionen.

Arvode till styrelsens ordförande uppgår 2004 till 78,6 (78,6) tkr (två prisbasbelopp). Arvode till bolagsstämmovalda ledamöter uppgår 2004 till 39,3 (39,3) tkr (ett prisbasbelopp).

TERACOM

Teracom AB, som tidigare var en del av Televerket, är sedan 1992 ett fristående affärsdrivande bolag. Teracom är en betydelsefull TV- och radiodistributör i Sverige. Koncernen distribuerar programkanaler såsom SVT, TV4, SR och många flera TV- och radiokanaler till de svenska hushållen. Idag nås cirka 99,8 procent av den svenska befolkningen av utsändningarna. Vidare fyller Teracom en viktig funktion som informationskanal till svenska folket vid höjd beredskap.

VERKSAMHET

Teracom's kärnverksamhet är att bedriva utsändning och överföring av radio- och TV-program. Företaget kan även utveckla, marknadsföra och utföra andra tjänster som är förenliga med kärnverksamheten. Basen för Teracom's tjänster är ett rikstäckande TV- och radionät samt en nationell serviceorganisation. I koncernen finns bolagen Boxer TV-Access AB, Teracom Mobil Links AB, Outside Broadcasting AB och Quadacom Wireless AB.

EKONOMI

Resultatet efter skatt uppgick till 24 (-204) Mkr och omsättningen ökade med 3 procent till 1 876 Mkr. Avkastningen på eget kapital uppgick till 2,1 (neg) procent. Soliditeten ökade till 40,9 från 21,9 procent, denna ökning förklaras främst av ett kapitaltillskott om 500 Mkr från staten.

MÅL

Avkastningen för Teracomkoncernen skall relateras till det schablonbeskattade resultatet efter finansnetto i förhållande till genomsnittligt justerat eget kapital. Fram till och med 2003 gällde att avkastningsmålet för den konkurrensutsatta delen av verksamheten långsiktigt skulle uppgå till en nivå som motsvaras av den 5-åriga obligationsräntan plus 5 procent. Avkastningsmålet för den icke-konkur-

rensutsatta verksamheten, som skulle gälla för varje enskilt år, skulle uppgå till en nivå som motsvaras av den 5-åriga obligationsräntan plus 2 procent. Det sammanvägda målet för 2003 var 6,75 procent vid en statobligationsränta på 4 procent. Våren 2004 beslutades att målet för soliditeten skall vara 40 procent och att avkastningen på eget kapital långsiktigt skall uppgå till 10 procent.

UTDELNINGSPOLICY

Utdelningsmålet refererar enbart till den konkurrensutsatta verksamheten. Utdelningen över en konjunkturcykel skall motsvara en tredjedel av resultatet efter finansnetto med avdrag för schablon-skatt. 2004 beslutades att utdelningen skall uppgå till 40-60 procent av nettoreultatet. En förutsättning är att det villkorade aktieägartillskottet är återbetalat.

UTVÄRDERING

Teracom fick under året 500 Mkr i kapitaltillskott för att stärka företagets finanser. Teracom har de senaste åren genomfört ett åtgärdsprogram vilket innebär att bolaget planenligt nådde ett positivt resultat år 2003. Under år 2004 förväntas resultatet förbättras ytterligare. Under 2004 förväntas antalet tittare med mottagning via det digitala marknätet öka med 50 procent till 300 000.

Teracomkoncernen har uppnått de ekonomiska mål som fastställts av styrelsen för 2003. Total avkastning på eget kapital var 2,1 (neg) procent. Avkastningen på justerat eget kapital hänförligt till den konkurrensutsatta delen var negativt, medan avkastningen för den delen av kapitalet som hänförs till den icke konkurrensutsatta delen uppfyllde ägarens krav. Bolaget fortsätter att investera i övergången till digital-TV. Boxer TV-Access AB ökade sin kundstock med 43 (40) procent till drygt 200 000 abonnenter.

Ordf: Håkan Tidlund

tf VD: Göran Arvedahl

RESULTATRÄKNING, Mkr	2003	2002
Nettoomsättning	1 876	1 814
Kostnader	-1 821	-1 951
Jämförelsestörande poster	0	-50
Rörelseresultat	55	-187
Finansiella intäkter	10	11
Finansiella kostnader	-62	-95
Resultat före skatt	4	-271
Skatt	-12	3
Minoritet	32	64
Årets resultat	24	-204

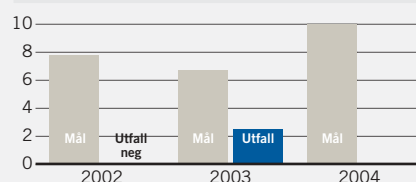
BALANSRÄKNING, Mkr	2003	2002
Tillgångar		
Ej räntebärande anläggningstillgångar	2 383	2 599
Ej räntebärande omsättningstillgångar	441	404
Räntebärande omsättningstillgångar	82	28
Totala tillgångar	2 906	3 031
Eget kapital, avsättningar och skulder		
Eget kapital	1 181	661
Minoritet	7	3
Räntebärande avsättningar	100	87
Ej räntebärande avsättningar	331	366
Räntebärande långfristiga skulder	633	1 262
Räntebärande kortfristiga skulder	32	175
Ej räntebärande kortfristiga skulder	622	477
Totala skulder och eget kapital	2 906	3 031

KASSAFLÖDE, Mkr	2003	2002
Kassaflöde från löpande verksamhet	441	244
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-137	-154
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-248	-92

NYCKELTAL	2003	2002
Re (genomsnitt), %	2,5	neg
Rt (genomsnitt), %	2,2	neg
Rsyss (genomsnitt), %	3,1	neg
Rop (genomsnitt), %	2,7	neg
Soliditet, %	40,9	21,8

ÖVRIGT, Mkr	2003	2002
Föreslagen utdelning	0	0
Bruttoinvesteringar	162	198
Av- och nedskrivningar	367	427
Antal anställda i medeltal	825	997
Sjukfrånvaro, %	3,3	4,0
Statens ägarandel, %	100	100

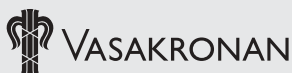
RÄNTABILITET PÅ EGET KAPITAL, %

Etikpolicy	JA
Jämställdhetspolicy	JA
Anställda	kvinnor 22% / män 78%
Ledningsgrupp	kvinnor 40% / män 60%
Styrelse	kvinnor 50% / män 50%
Miljöpolicy	JA
Miljöledningssystem	NEJ

Styrelse och revisorer 2003/2004

Ordf: Håkan Tidlund. **Led:** Mino Akhtarzand, Björn Björnsson, Helena Dyrssen, Ingrid Engström, Tobias Henmark, Claes Ljungh, Annika Nilsson. **Arb rep:** John-Olof Blomkvist, Peter Howe. **Arb suppl:** Stig-Arne Celin, Claes-Göran Persson. **Revisorer:** Anders Wiger, Ernst & Young och Karin Holmerin, Riksrevisionen.

Vasakronan är, sedan Byggnadsstyrelsen ombildades 1992, ett kommersiellt fastighetsbolag som förvaltar lokaler, främst kontor, i Stockholm, Göteborg, Malmö, Lund och Uppsala. Vasakronan ägs av Civitas Holding AB som i sin tur ägs av staten. Civitas Holding AB bedriver ingen egen verksamhet.

VERKSAMHET

Vasakronan förvaltar 1,922 miljoner kvm lokalyta fördelat på 171 fastigheter. Vid mätningar av nöjda kunder får Vasakronan högsta betyg. Vasakronan Service Partner erbjuder ett utökad tjänsteutbud till hyresgäster.

Under året har fastigheter för 2,7 miljarder kronor sålts och en fastighet har förvärvat för 1,1 miljard kronor. Efter årsskiftet har kvarteret Gamen i Stockholm bytts mot ett av Hötorgshuset i en överenskommelse med Stockholms stad.

De tio största hyresgästerna svarar för 28 procent av hyresintäkterna. Statliga hyresgäster svarar för 35 procent av hyresintäkterna. Under 2003 har hyresmarknaden i Stockholm varit svag.

Vakansgraden i Vasakronan totalt sett ökade under året från 7 till 10 procent av hyresintäkterna.

EKONOMI

Resultatet av förvaltningen före reavinst och nedskrivningar uppgick till 585 (617) Mkr. På grund av försäljningar och ökande vakanser förutses ett lägre resultat under 2004.

Fastigheternas bokförda värde var vid slutet av året 21,8 miljarder kronor. Marknadsvärdet bedömdes vara 31,4 miljarder kronor, en minskning med 2,7 miljarder kronor varav 1,2 miljarder avser jämförbart fastighetsbestånd. I övrigt beror minskningen på försäljningar.

Vasakronan betalade under 2003 en ordinarie utdelning på 537 Mkr samt en

efterutdelning på 100 Mkr. För verksamhetsåret 2003 har styrelsen föreslagit en utdelning på 9 Mkr.

MÅL

Vasakronans finansiella mål är satta för att ge en kombination av hög totalavkastning, hög utdelningskapacitet, hög tillväxtkapacitet och finansiell stabilitet. Tillväxten i det egna justerade kapitalet speglar Vasakronans totalavkastning på ett tydligt sätt. Avkastningsmålet är en avkastning på justerat eget kapital som motsvarar den riskfria räntan plus 5 procentenheter.

Det icke-finansiella målet är att huvudintressenterna till exempel kunder, kapitalmarknad skall uppfatta Vasakronan som Sveriges ledande fastighetsförvaltare.

UTDELNINGSPOLICY

En utdelning motsvarande 3 procent av justerat eget kapital, dock skall utdelningen uppgå till maximalt 50 procent av resultatet efter finansiella kostnader och schablonbeskattning.

UTVÄRDERING

Vasakronans ställning på lokalhyresmarknaden är fortsatt stark. Fastighetsbeståndet är väl allokerat och hyresgästerna är nöjda enligt de branschgemensamma undersökningar som görs. Kunskapen om bolaget hos målgrupperna är på en hög nivå.

En sämre konjunktur främst i Stockholmsområdet återspeglas i stigande vakanser och sjunkande hyror vid nyteckning av hyreskontrakt. Det har även lett till ett behov av att skriva ner värdet på fastigheterna vilket påverkat det redovisade resultatet negativt. Den finansiella ställningen är fortsatt stark.

För 2003 var avkastningsmålet 9,0 procent medan avkastningen var - 4,7 procent. Under de senaste fem åren har avkastningen varit i genomsnitt 8,5 procent.

Ordf: Egon Jacobsson

VD: Håkan Bryngelson

RESULTATRÄKNING, Mkr	2003	2002
Hyres- och förvaltningsintäkter	2 961	2 899
Drift-/underhållskostnader	-1 068	-1 017
Driftöverskott	1 893	1 882
Övriga rörelsekostnader inkl avskrivningar	-701	-638
Rörelseresultat	1 192	1 294
Resultat från andelar i intresseföretag	-443	-14
Finansnetto	-712	-679
Skatt och minoritetsandelar	116	-147
Årets resultat	153	454

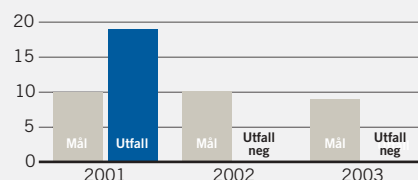
BALANSRÄKNING, Mkr	2003	2002
Tillgångar		
Ej räntebärande anläggningstillgångar	22 630	23 788
Räntebärande anläggningstillgångar	2 350	2 092
Ej räntebärande omsättningstillgångar	1 611	1 181
Räntebärande omsättningstillgångar	425	444
Totala tillgångar	27 016	27 505
Eget kapital, avsättningar och skulder		
Eget kapital	8 953	9 116
Minoritet	10	0
Avsättningar	975	720
Räntebärande skulder	14 054	15 332
Ej räntebärande skulder	3 024	2 337
Totala skulder och eget kapital	27 016	27 505

KASSAFLÖDE, Mkr	2003	2002
Kassaflöde från löpande verksamhet	1 175	1 218
Kassaflöde från investeringsverksamhet	372	-1 687
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-1 594	548

NYCKELTAL	2003	2002
Hyresintäkter (kr)/kvm (genomsnitt)	1 430	1 390
Bokfört värde fastigheter, Mkr	21 452	22 191
Räntetäckningsgrad, ggr	2,5	2,6
Rsys (genomsnitt), %	3,9	5,9
Direktavkastning, %	5,5	7,0
Re (genomsnitt), %	1,7	5,0
Soliditet, %	33,2	33,1

ÖVRIGT, Mkr	2003	2002
Föreslagen utdelning	9	216
Beslutad efterutdelning	-	100
Förvärv av fastigheter, Mkr	1 010	15
Försäljning av fastigheter, Mkr	2 630	0
Antal anställda i medeltal	364	336
Sjukfrånvaro ¹ , %	4,0	4,0
Statens ägarandel, %	100	100

RÄNTABILITET PÅ JUSTERAT EGET KAPITAL, %

Etikpolicy	JA
Jämställdhetspolicy	JA
Anställda	kvinnor 37% / män 63%
Ledningsgrupp	kvinnor 17% / män 83%
Styrelse	kvinnor 33% / män 67%
Miljöpolicy	JA
Miljöledningssystem	ISO 14001

Styrelse och revisorer 2003/2004

Ordf: Egon Jacobsson. **Vice ordf:** Lars V Kylberg. **Led:** Håkan Bryngelson, Lars Johan Cederlund, Hans Dahlgren, Georg Danell, Gerd Engman, Birgitta Kantola, Christina Ragsten-Pettersson. (Christina Ragsten-Pettersson samt Gerd Engman avgick och Eva-Britt Gustafsson samt Christina Liffner tillträdde på ordinarie bolagsstämma 2004). **Arb rep:** Ronny Bergström, Marianne Gustafsson. **Revisorer:** Göran Tidström, Öhrlings PricewaterhouseCoopers. På ordinarie bolagsstämma 2004 valdes Ernst & Young som revisorer.

Vasallen AB bildades 1997 för att, i samarbete med kommuner och lokalt näringsliv utveckla och förädla nedlagda försvarsfastigheter för att slutgiltigt sälja dem på kommersiella villkor. Regeringen gjorde bedömningen att högsta avkastning uppstår på detta sätt framför en snabb avyttring i befintligt skick av fastigheterna.

VERKSAMHET

Vasallen äger 17 före detta försvarsanläggningar på 16 orter, från Kiruna i norr till Ystad i söder. Varje anläggning är organiserad i ett eget dotterbolag. Koncernens fem största hyresgäster var vid årsskiftet Försvarsmakten, Mitthögskolan, Polisen, Statens Kriminaltekniska Laboratorium samt Uddevalla kommun. Vasallen fick under året möjlighet att utveckla även försvarsindustrifastigheter. Dessutom delades samtliga aktier i dotterbolaget för omvandling av kommunala bostäder ut till staten.

EKONOMI

Vasallens omsättning ökade under år 2003 till 344 (294) Mkr och resultatet efter finansnetto uppgick till 105 (49) Mkr. Investeringarna minskade till 211 (439) Mkr, bland annat på grund av att efterfrågan på lokaler försvagats. Marknadsvärdet på förvaltningsfastigheterna uppgick till 1,5 (1,5) miljarder kronor. Med förvaltningsfastigheter avses förädlade fastigheter som innehåller i syfte att generera hyresinkomster eller värdestegring och motsvarar en knapp tredjedel av Vasallens uthyrningsbara yta. Övriga fastigheter är inte inräknade i fastighetsvärdet.

MÅL

Vasallens mål är att förädla fastighetsbeståndet och få goda hyresintäkter så att fastigheterna blir intressanta förvävsobjekt på den kommersiella marknaden. Det övergripande ekonomiska målet är att Vasallens avkastning på det egna kapitalet över en förädlingscykel skall motsvara den 5-åriga statsobligationsräntan plus 2,5 procent. En förädlingscykel antas vara 10 år och definieras som den tid det i genomsnitt tar att förvärva, utveckla och förädla samt sälja en försvarsfastighet. Varje dotterbolag skall uppnå ett positivt rörelseresultat efter tre års verksamhet och efter fem års verksamhet ett positivt resultat efter finansnetto.

UTDELNINGSPOLICY

Målet är att utdelningen skall uppgå till 30–50 procent av resultatet efter avdrag för skatt.

UTVÄRDERING

Den svaga ekonomiska utvecklingen under 2003 medförde en lägre uthyrningstakt och att planerade projekt sköts på framtiden. Hittills har avkastningskravet för koncernen inte uppnåtts vilket förklaras av att Vasallen fram tills nu befunnit sig i ett uppbyggnadsskede. Bolagets soliditet sjönk från 92 till 82, vilket beror på betald utdelning 517 (13) Mkr. 2003 var nöjd kund index (NKI) 78, vilket skall jämföras med 75 året innan. De flesta av de dotterbolag som Vasallen ägt i mer än tre år har uppnått ett positivt driftnetto. Fyra av de sex dotterbolag som innehåfts under fem år har uppnått ett positivt resultat efter finansnetto. Under 2004 väntas riksdagen ta ställning till ytterligare nedläggningar inom försvaret, vilket troligen leder till att Vasallen förvärvar nya anläggningar.

Ordf: Sten Olsson

VD: Jan-Peter Jonsson

RESULTATRÄKNING, Mkr	2003	2002
Hyresintäkter	339	289
Övriga förvaltningsintäkter	5	5
Drift, underhåll m.m.	201	182
Driftöverskott	143	112
Avskrivningar	-56	-45
Bruttoresultat	87	67
Övrig administration o dyl	-53	-50
Försäljning av fastigheter	57	9
Rörelseresultat	91	26
Finansnetto	14	23
Resultat före skatt	105	49
Skatt	-30	-20
Årets resultat	75	29

BALANSRÄKNING, Mkr	2003	2002
Tillgångar		
Ej räntebärande anläggningstillgångar	1 979	1 843
Ej räntebärande omsättningstillgångar	152	154
Räntebärande omsättningstillgångar	48	437
Totala tillgångar	2 179	2 434
Eget kapital, avsättningar och skulder		
Eget kapital	1 787	2 229
Ej räntebärande avsättningar	24	15
Räntebärande kortfristiga skulder	170	0
Ej räntebärande kortfristiga skulder	198	190
Totala skulder och eget kapital	2 179	2 434

KASSAFLÖDE, Mkr	2003	2002
Kassaflöde från löpande verksamhet	94	64
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-136	-424
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-348	-16

NYCKELTAL	2003	2002
Re (genomsnitt), %	3,7	1,3
Rt (genomsnitt), %	4,6	2,1
Rsys (genomsnitt), %	5,1	2,3
Rop (genomsnitt), %	4,9	1,6
Soliditet, %	82,0	91,6
Lokalarea, tkvm	793	825
Bokfört värde fastigheter, Mkr	1 811	1 646
Uthyrningsgrad, %	65	66

ÖVRIGT, Mkr	2003	2002
Föreslagen utdelning	38	17
Beslutad efterutdelning	-	500
Bruttoinvesteringar	211	439
Av- och nedskrivningar	56	45
Antal anställda i medeltal	88	80
Sjukfrånvaro, %	3,2	2,1
Statens ägarandel, %	100	100

Etikpolicy	JA
Jämställdhetspolicy	JA
Anställda	kvinnor 34% / män 66%
Ledningsgrupp	kvinnor 40% / män 60%
Styrelse	kvinnor 25% / män 75%
Miljöpolicy	JA
Miljöledningssystem	NEJ

Styrelse och revisorer 2003/2004

Ordf: Sten Olsson. **Led:** Jan-Peter Jonsson, Marianne Förander, Agneta Rodosi, Bo Netz, Lars Johnsson, Holger Wästlund, Lena Hedlund. (Agneta Rodosi avgick och Jens Engwall tillträdde på ordinarie bolagsstämma 2004). **Arb rep:** Ann Eriksson, Richard Westling.

Revisorer: Per Wardhammar, Öhrlings PricewaterhouseCoopers.

Vattenfall AB (VAB) bildades 1992 efter riksdagsbeslut 1991 om bolagisering med motiven att effektivisera förvaltningen av statens kapital, möjliggöra konkurrens på samma villkor som konkurrenterna och ta vara på affärsmöjligheter utomlands. Riksdagen har beslutat att VAB skall drivas på ett affärsmässigt sätt och uppfylla marknadsmissiga avkastnings- och utdelningskrav. Inom ramen för affärsmässighet skall VAB ägna särskild uppmärksamhet åt förnybar energi och ny produktionsteknik.

VERKSAMHET

VAB producerar, distribuerar och säljer el och värme i främst Sverige, Finland, Tyskland och Polen. VAB, med en vision att bli ett ledande europeiskt energibolag, har en marknadsandel på cirka 20 procent i Norden, cirka 17 procent i Tyskland och är det femte största elföretaget i Europa. De europeiska energibolagen fokuserade på att förbättra lönsamheten och den finansiella ställningen under 2003 och värdet på genomförda förvärv sjönk med cirka 70 procent till cirka 150 miljarder kronor under året. Elpriserna steg under året med 32 procent i Sverige, och med 31 procent i Tyskland. Innehaven i Song Networks Holding och A-Train såldes.

EKONOMI

VAB arbetade främst med att öka lönsamheten i verksamheten under året. I Polen har bolaget vänt en negativ trend och redovisar nu positivt resultat. I Tyskland intensifierades arbetet med att utvinna kostnadsbesparingar, vid årsskiftet hade kostnadsmassan minskat med cirka 3,4 miljarder kronor. I Norden var rörelseresultatet i stort oförändrat mot 2002. Avkastningen på synligt eget kapital var 20 procent, över en femårsperiod ligger avkastningen på 14 procent. Resultatet efter skatt ökade med 21 procent till 9,1 miljarder kronor samtidigt som

bolaget ökade utdelningen till ägaren med 62 procent till 2,4 miljarder kronor, den högsta i bolagets historia.

MÅL

Ägarens långsiktiga mål är att VAB skall avkasta 15 procent på synligt eget kapital¹⁾ och att räntetäckningsgraden skall vara 3,5–5 gånger. VAB:s verksamhetsmål är att vara nummer ett för kunden, miljön och ekonomin.

UTDELNINGSPOLICY

Utdelningspolicyn är att hålla en långsiktigt stabil utdelning som normalt motsvarar en tredjedel av resultatet. Över en femårsperiod har VAB:s utdelningsandel varit 33 procent.

UTVÄRDERING

VAB är på god väg att uppfylla de ekonomiska målen och för första gången sedan 1997 skapade VAB värde genom att rörelseresultatet var högre än den genomsnittliga kapitalkostnaden. Utdelningen ökade markant och som del av nettovinsten bör utdelningsnivån kunna öka de närmaste åren. VAB lider som hela branschen av ett lågt förtroende hos allmänheten och det är viktigt att bolaget fortsätter vidta åtgärder för att förbättra förtroendet. Bolaget har utökat investeringarna i elnäten för att öka kvaliteten i leveranssäkerheten, cirka 44 000 fjärravläsningsbara elmätare har installerats och bolaget har slopat förskottsdebitering. Investeringarna i förnyelseprogrammet för den svenska vattenkraften inleddes och totalt kommer 6 miljarder kronor investeras. VAB har beslutat om en ny policy för vindkraften vilken bedöms leda till ökade satsningar. VAB satsar på förnybar energi och tar ansvar för omställningen av det svenska energisystemet, men bör förbättra sin redovisning och kommunikation kring de åtgärder man vidtar.

¹⁾ Se definition sid 101.

Styrelse och revisorer 2003/2004

Ordf: Dag Klackenbergh. **Led:** Christer Bådholm, Jan Grönlund, Lars G Josefsson, Lone Fønss Schrøder, Maarit Aarni, Peter Fallenius, Peter Lindell. (Anders Sundström och Hans-Olov Olsson tillträdde på ordinarie bolagsstämma 2004). **Arb rep:** Carl-Gustaf Angelin, Ronny Ekwall, Johnny Bernhardsson. **Arb suppl:** Lars Carlsson, Per-Ove Lööv, Stig Lindberg. **Revisorer:** Lars Träff, Ernst & Young AB och Filip Cassel, Riksrevisionen. Per Redemo ersatte Filip Cassel vid ordinarie bolagsstämma 2004.

Arvode till styrelsens ordförande uppgår 2004 till 400 (400) tkr. Arvode till bolagsstämnovalda ledamöter uppgår 2004 till 200 (200) tkr.

Ordf: Dag Klackenbergh

VD: Lars G Josefsson

RESULTATRÄKNING, Mkr	2003	2002
Nettoomsättning	111 935	101 025
Kostnader	-97 482	-87 452
Jämförelsestörande poster	263	447
Resultat från andelar i intresseföretag	580	-657
Rörelseresultat	15 296	13 363
Finansiella intäkter	2 267	3 010
Finansiella kostnader	-5 203	-6 386
Resultat före skatt	12 360	9 987
Skatt	-2 831	-1 763
Minoritet	-406	-658
Årets resultat	9 123	7 566

BALANSRÄKNING, Mkr	2003	2002
Tillgångar		
Ej räntebärande anläggningstillg	211 636	217 123
Räntebärande anläggningstillg	4 567	527
Ej räntebärande omsättningstillg	30 620	32 565
Räntebärande omsättningstillg	18 142	26 061
Totala tillgångar	264 965	276 276

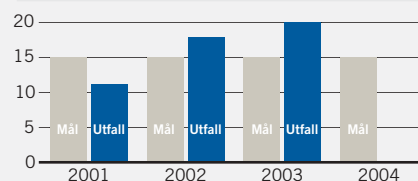
Eget kapital, avsättningar och skulder	2003	2002
Eget kapital	52 506	45 129
Minoritet	9 379	9 960
Räntebärande avsättningar	84	99
Ej räntebärande avsättningar	91 800	97 479
Räntebärande långfristiga skulder	69 845	67 158
Ej räntebärande långfristiga skulder	2 236	1 588
Räntebärande kortfristiga skulder	15 702	27 582
Ej räntebärande kortfristiga skulder	23 413	27 281
Totala skulder och eget kapital	264 965	276 276

KASSAFLÖDE, Mkr	2003	2002
Kassaflöde från löpande verks	18 191	20 103
Kassaflöde från investeringsverks	-8 350	-35 558
Kassaflöde från finansieringsverks	-10 329	3 464

NYCKELTAL	2003	2002
Re (genomsnitt), %	20,2	19,1
Rt (genomsnitt), %	6,5	6,1
Rsyss (genomsnitt), %	11,8	11,0
Rop (genomsnitt), %	11,9	12,0
Soliditet, %	23,4	20,0
Räntetäckningsgrad	3,4	2,6

ÖVRIGT, Mkr	2003	2002
Föreslagen utdelning	2 400	1 485
Beslutad efterutdelning	-	190
Bruttoinvesteringar	11 356	39 932
Av- och nedskrivningar	14 336	15 118
Antal anställda i medeltal	35 296	34 248
Sjukfrånvaro, %	4,1	4,5
Statens ägarandel, %	100	100

RÄNTABILITET PÅ SYNLIGT EGET KAPITAL, %

Etikpolicy	JA
Jämställdhetspolicy	JA
Anställda	kvinnor 23% / män 77%
Ledningsgrupp	kvinnor 6% / män 94%
Styrelse	kvinnor 20% / män 80%
Miljöpolicy	JA
Miljöledningssystem	EMAS/ISO i Norden

Venantius AB:s ursprungliga uppdrag var att på ett ansvarsfullt sätt hantera uppkommande obeståndssituationer i den övertagna lånestocken och i det arbetet beakta statens totala kostnader i samband med låneförvaltningen. Uppdragets nuvarande inriktning är att, i den takt som så kan ske, återföra kreditengagemang till det reguljära kreditväsendet. Venantius övertog 1997 resterande tillgångar och åtaganden inom Securum-koncernen och skall bevaka och avveckla dessa på bästa sätt.

VERKSAMHET

Venantius långsiktiga målsättning är att samtliga krediter skall kunna lösas eller säljas så att staten därmed kan få tillbaka så mycket som möjligt av det kapital som avsatts till verksamheten. På vägen mot detta slutmål är inriktningen att minska antalet utestående lån genom lösen och att successivt arbeta mot en renodling och fördjupning av låneportföljen. I första hand fokuseras arbetet mot att avyttra engagemang till den reguljära kreditmarknaden. Venantius skall inte konkur-

rera med andra bolåneinstitut om utlåning till nya kunder.

EKONOMI

Räntenettet har förbättrats och uppgick till 515 (471) Mkr. Förbättringen är främst hänförlig till en stabilare kreditstock och minskad andel extern finansiering. Koncernen redovisade ett resultat före skatt på 676 (764) Mkr. Den del av koncernen som härrör från den tidigare Securum-koncernen har lämnat ett positivt bidrag med 132 Mkr till koncernens resultatet. Röntabiliteten på eget kapital uppgick till 8,2 (16,8) procent.

MÅL OCH UTDELNINGSPOLICY

Styrelsen fattade under 1999 beslut om första steget i en avvecklings- och avyttringsplan löpande till utgången av år 2003. En ny plan för åren efter 2003 har antagits av styrelsen och omfattar de nästkommande stegen i avvecklingsplanen.

UTVÄRDERING

Det hittills uppnådda resultatet är helt i linje med uppställda mål.

Ordf: Curt Persson

VD: Eva-Britt Gustafsson

RESULTATRÄKNING, Mkr	2003	2002
Ränteintäkter	1 002	1 117
Räntekostnader	-487	-646
Räntenetto	515	471
Provisionsnetto	-3	-3
Nettofinansiella transaktioner	-16	8
Övriga rörelseintäkter	78	45
Summa rörelseintäkter	574	509
Personalkostnader	-59	-72
Övriga rörelsekostnader	-90	-56
Avskrivningar	-3	-4
Resultat före kreditförluster	423	377
Kreditförluster, netto	247	386
Värdeförändring på övertagen egendom	6	1
Resultat före skatt	676	764
Skatt	-159	144
Årets resultat	517	908

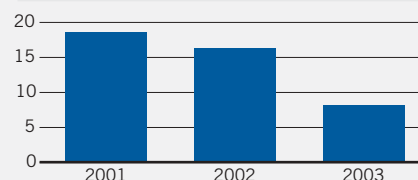
BALANSRÄKNING, Mkr	2003	2002
Tillgångar		
Ej räntebärande anläggningstillgångar	4	7
Räntebärande anläggningstillgångar	11 479	15 677
Ej räntebärande omsättningstillgångar	652	1 597
Räntebärande omsättningstillgångar	4 839	1 323
Totala tillgångar	16 974	18 604
Eget kapital, avsättningar och skulder		
Eget kapital	6 546	6 034
Ej räntebärande avsättningar	296	478
Räntebärande långfristiga skulder	9 786	11 995
Ej räntebärande kortfristiga skulder	346	97
Totala skulder och eget kapital	16 974	18 604

KASSAFLÖDE, Mkr	2003	2002
Kassaflöde från löpande verks	5 728	3 148
Kassaflöde från investeringsverks	-3	1
Kassaflöde från finansieringsverks	-5 621	-3 221

NYCKELTAL	2003	2002
Re (genomsnitt), %	8,2	16,3
Lånevolym, brutto, Mkr	13 322	17 976
Kapitalbas, Mkr	6 215	6 048
Soliditet, %	38	32
Kapitaltäckningsrad, %	55	44

ÖVRIGT, Mkr	2003	2002
Föreslagen utdelning	0	0
Antal anställda i medeltal	63	97
Sjukfrånvaro, %	2,6	1,8
Statens ägarandel, %	100	100

RÄNTABILITET PÅ EGET KAPITAL, %

Etikpolicy	JA
Jämställdhetspolicy	JA
Anställda	kvinnor 39% / män 61%
Ledningsgrupp	kvinnor 33% / män 67%
Styrelse	kvinnor 43% / män 57%
Miljöpolicy	JA
Miljöledningssystem	NEJ

Styrelse och revisorer 2003/2004

Ordf: Curt Persson. **Led:** Mats Dillén, Eva-Britt Gustafsson, Bernt Jorholm, Helena Rempler, Michael Thorén, Kerstin Unger.

Revisorer: Göran Tidström, Öhrlings PricewaterhouseCoopers och Gunnar Abrahamsson, Deloitte & Touche.

V&S Vin & Sprit AB (V&S) hade till och med 1994 monopol på import, export, tillverkning och partihandel av alkohol-drycker. I samband med att marknaden för import, export, tillverkning och partihandel av alkoholhaltiga drycker öppnades för fri konkurrens fastslog riksdagen att V&S skulle vara ett av flera konkurrerande företag på marknaden för dessa delar av alkoholhanteringen.

VERKSAMHET

V&S verksamhet omfattar inköp, produktion, förpackning, distribution och marknadsföring av alkoholhaltiga drycker. V&S mest kända produkt ABSOLUT vodka är världens tredje största premiumsprit varumärke. Försäljningen sker dels genom egen organisation och dels genom de delägda försäljningsbolagen Future Brands LLC i USA och Maxxium Worldwide på marknader utanför Norden och USA. V&S har i dag 83 procent av sin försäljning utanför Sverige. Alkoholdryckesindustrin i världen har utmärkts av konsolidering. Konsolideringen förklaras av att den globala totalmarknaden för sprit är relativt stabil. Lönsamheten kan därför främst förbättras genom utnyttjande av skalfördelar inom produktion, distribution och marknadsföring. Vinmarknaden i Norden, som har ökat starkt, utgörs främst av import- och agenturverksamhet. Marknaden präglas av att tidigare nationella monopol har ersatts av många mindre importörer. Det finns kostnadsfördelar att vinna genom konsolidering i branschen även om den, av konkurrensskäl, främst sker över gränserna.

EKONOMI

V&S omsättning ökade år 2003 med 2 procent till 9 294 Mkr. Omsättningsökningen påverkades negativt med cirka 800 Mkr på grund av USA-dollars kursnedgång. Rörelseresultatet minskade med 16 procent till 1 717 Mkr, där dollar-kursens utveckling påverkade resultatet

negativt med cirka 500 Mkr. Kassaflödet före finansieringsverksamheten uppgick till 1 980 Mkr vilket innebär en förbättring genom minskade investeringar samt förändringar i rörelsekapitalet. Soliditeten förbättrades med drygt 3 procentenheter till 30 procent. Avkastningen på eget kapital uppgick till 22,8 procent.

MÅL

Avkastningen (resultat efter schablon-skatt) på genomsnittligt justerat eget kapital skall motsvara den 5-åriga statsobligationsräntan plus 6 procentenheter, över en konjunkturcykel. De ekonomiska målen kommer att ses över under 2004.

UTDELNINGSPOLICY

Koncernens utdelningsmål bör vara 50 procent av årets resultat efter skatt, dock skall vid beslut om utdelning hänsyn tas till företagets ekonomiska ställning. Policyn ingår i den översyn av ekonomiska mål som kommer genomföras under 2004.

UTVÄRDERING

V&S har strävat efter att stärka företagets position internationellt, för att kunna utnyttja skalfördelar och för att hävda sig i konkurrensen mot andra större internationella aktörer. Företaget bedöms genom förvärv och partnerskap ha stärkt sin ställning på den internationella alkoholdryckesmarknaden. Integrationsarbetet av förvärvade verksamheter måste fullföljas för att uppnå möjliga struktur-fördelar och effektivitetsvinster. Varumärket ABSOLUT har genom bland annat produktutveckling förstärkt sin position på de flesta av sina marknader. Bolaget uppvisar en fortsatt underliggande tillfredställande tillväxt och lönsamhet. Den pågående förundersökningen bland ett antal leverantörer till Systembolaget, avseende misstankar om bestickning, visar på vikten av att V&S fortsätter sitt arbete med att upprätthålla en god etik inom företaget.

Ordf: Claes Dahlbäck

VD: Peter Lagerblad

RESULTATRÄKNING, Mkr	2003	2002
Nettoomsättning	9 294	9 093
Kostnader	-7 603	-7 080
Resultat från andelar i intresseföretag	26	24
Rörelseresultat	1 717	2 037
Finansiella intäkter	120	117
Finansiella kostnader	-228	-285
Resultat före skatt	1 610	1 869
Skatt	-615	-598
Minoritet	-1	-6
Årets resultat	994	1 265

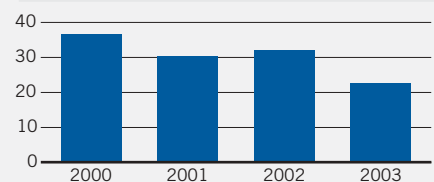
BALANSRÄKNING, Mkr	2003	2002
Tillgångar		
Ej räntebärande anläggningstillgångar	10 613	11 664
Ej räntebärande omsättningstillgångar	3 422	3 578
Räntebärande omsättningstillgångar	958	563
Totala tillgångar	14 993	15 805
Eget kapital, avsättningar och skulder		
Eget kapital	4 496	4 222
Minoritet	59	13
Räntebärande avsättningar	124	97
Ej räntebärande avsättningar	973	783
Räntebärande långfristiga skulder	6 821	1 187
Räntebärande kortfristiga skulder	272	2 365
Ej räntebärande kortfristiga skulder	2 248	2 138
Totala skulder och eget kapital	14 993	15 805

KASSAFLÖDE, Mkr	2003	2002
Kassaflöde från löpande verksamhet	2 009	1 448
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-29	-1 030
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-1 569	-91

NYCKELTAL	2003	2002
Re (genomsnitt), %	22,8	32,0
Rt (genomsnitt), %	11,9	14,0
Rsys (genomsnitt), %	14,9	17,0
Rop (genomsnitt), %	14,6	16,4
Soliditet, %	30,4	26,8

ÖVRIGT, Mkr	2003	2002
Föreslagen utdelning	350	500
Beslutad efterutdelning	-	120
Bruttoinvesteringar	413	1 170
Av- och nedskrivningar	583	519
Antal anställda i medeltal	2 388	1 879
Sjukfrånvaro, %	4,0	us
Statens ägarandel, %	100	100

RÄNTABILITET PÅ EGET KAPITAL, %

Etikpolicy	JA
Jämställdhetspolicy	JA
Anställda	kvinnor 38% / män 62%
Ledningsgrupp	kvinnor 23% / män 77%
Styrelse	kvinnor 20% / män 80%
Miljöpolicy	JA
Miljöledningssystem	DELVIS ISO 14001 / EGET

Styrelse och revisorer 2003/2004

Ordf: Claes Dahlbäck. **Vice ordf:** Egon Jacobsson. **Led:** Anders Björck, Lars Danielsson, Jonas Iversen, Anita Johansson, Peter Lagerblad, Christina Liffner, Ebbe M Loiborg, Arne Mårtensson. (Egon Jacobsson samt Christina Littner avgick och Helle Kruse Nielsen samt Mats Ringesten tillträdde på ordinarie bolagsstämma 2004). **Arb rep:** Johan Lund, Jan Lundin. **Arb suppl:** Kent Karlsson, Roger Möller. **Revisorer:** Owe Eurenus, KPMG och Björn Fernström, Ernst & Young. På ordinarie bolagsstämma 2004 valdes KPMG, Owe Eurenus som revisor.

Statens ägande i börsnoterade företag

Staten äger aktier i fyra företag noterade på Stockholmsbörsen. På följande sidor följer en presentation av Nordea Bank, OMHEX, SAS och TeliaSonera.

Foto: Fredrik Eriksson

Per den 30 december 2003 var den svenska staten Stockholmsbörsens enskilt största aktieägare, med ett innehav på 112 miljarder kronor. Statens innehav är knappt 49 miljarder kronor större än den näst störste ägaren.

Stockholmsbörsen inledde året svagt och Affärsvärldens generalindex sjönk under första kvartalet med 8 procent. Därefter återhämtade sig börsen och generalindex steg med 30 procent 2003. Marknadsvärdet på det statliga aktieinnehavet ökade med 21 procent 2003, vilket är en sämre utveckling än börsen generellt. Detta kan förklaras av att aktiekursen i TeliaSonera, som utgör cirka 71 procent av aktieinnehavet, utvecklades

sämre än index och ökade i värde med 15 procent 2003. Övriga aktiers värde ökade mer än generalindex. OMHEX:s aktiekurs, som minskade i värde med 70 procent 2002, ökade i värde med 115 procent under 2003. SAS-aktien ökade i värde med 38 procent under 2003. Nordeas aktiekurs har efter en stark värdeutveckling det andra halvåret ökat med 40 procent sedan årsskiftet 2002/2003.

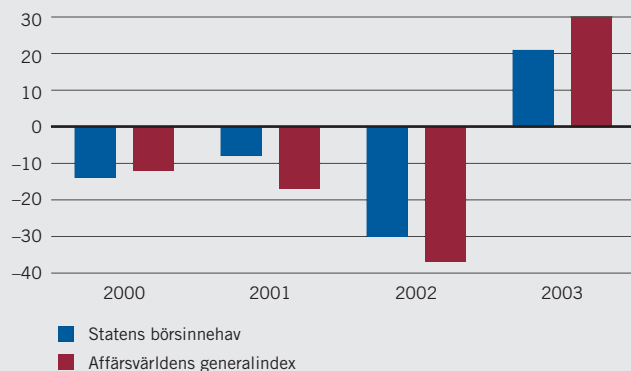
Från årsskiftet 2003/2004 till den 7 maj 2004 har det statliga aktieinnehavet minskat med 15 procent och Affärsvärldens generalindex har under motsvarande period ökat med 7 procent.

MARKNADSVÄRDET FÖR DET STATLIGA BÖRSINNEHAVET 2000–2004, Mkr¹⁾

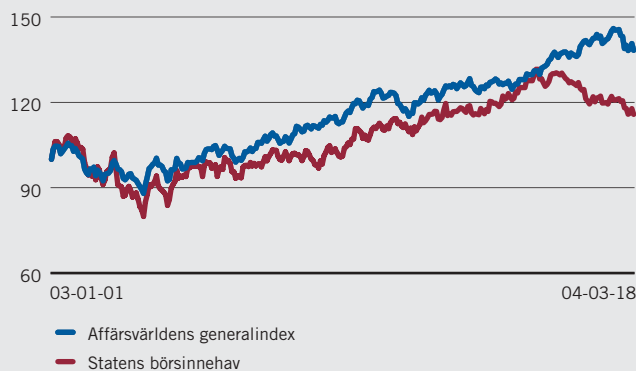
FÖRETAG	Ägarandel										
	7 maj 04, %	7 maj 04	31 mar 04	30 dec 03	30 sep 03	30 juni 03	31 mar 03	30 dec 02	28 dec 01	29 dec 00	
Nordea Bank AB	19,0	27 643	27 914	29 269	23 903	20 922	20 271	20 813	30 082	38 754	
OMHEX AB	6,9	791	851	715	615	456	298	333	1 103	1 862	
SAS AB	21,4	2 415	2 344	2 397	2 221	1 551	1 269	1 741	2 397	3 173	
TeliaSonera AB	45,3	64 396	69 268	79 647	71 174	70 327	51 474	69 480	98 920	102 736	
Totalt		95 244	100 377	112 028	97 913	93 255	73 313	92 367	132 502	146 525	
Totalt exkl TeliaSonera		30 849	31 109	32 381	26 739	22 928	21 839	22 887	33 582	43 789	

¹⁾ Civitas Holdings innehav i det före detta börsnoterade Celtica har sålts varför jämförelsetalen omräknats.

STATLIGA BÖRSINNEHAVET JÄMFÖRT MED AFFÄRSVÄRLDENS GENERALINDEX, 2000–2003, %

KURSUUTVECKLINGEN PÅ DET STATLIGA AKTIEINNEHAVET JÄMFÖRT MED AFFÄRSVÄRLDENS GENERALINDEX

Nordea Bank AB (publ) har bildats genom flera samgåenden under åren 1997–2001 av svenska Nordbanken, finska Merita, danska Unibank och norska Christiania Bank og Kreditkasse. Svenska staten ägde, bortsett från återköpta aktier vid utgången av 2003 19,1 procent av aktierna i Nordea. Nordea har beslutat ändra den legala strukturen och bolagsstämman beslutade i oktober 2003 att ombilda moderbolaget i gruppen till bank och ändra namnet till Nordea Bank AB (publ).

VERKSAMHET

Nordea Bank bedriver verksamhet inom tre affärsområden: Retail Banking, Corporate and Institutional Banking och Asset Management & Life. Kärnmarknaden är de nordiska länderna och koncernens marknadsandelar i respektive land på bankmarknaden är: 40 procent i Finland, 25 procent i Danmark, 20 procent i Sverige och 15 procent i Norge. På försäkringsmarknaden är marknadsandelarna för livförsäkringar: Finland 35 procent, Danmark 10 procent, Norge 9 procent och Sverige 6 procent.

Nordeaaktien är noterad på börserna i Stockholm, Helsingfors och Köpenhamn.

EKONOMI

Under 2003 har det finansiella resultatet förbättrats. Banken har haft 4 prioriterade områden, vilka identifierades 2002, och inom samtliga dessa har förbättringar skett. Volatiliteten i resultatet har minskats och intäkterna har varit stabila, trots mycket låga räntor. Kostnaderna har varit inom målet att hållas oförändrade.

Kapitaleffektiviteten har förstärkts och kreditförlusterna har i huvudsak varit koncentrerade till en bransch. Kreditportföljen anses i allt väsentligt hålla god kvalitet.

Årets resultat steg 68 procent och uppgick till 1 490 (887) MEUR. Rörelseresultatet steg 17 procent till 1 812 (1 547) MEUR. Intäkterna var i stort sett oförändrade på 5 569 (5 670) MEUR. Kostnaderna minskade med 2 procent och uppgick till –3 673 (–3 745) MEUR.

Styrelse och revisorer 2003/2004

Ordf: Hans Dalborg. **Vice ordf:** Timo Peltola. **Led:** Kjell Aamot, Harald Arnkvaern, Gunnel Duveblad, Claus Höeg Madsen, Jörgen Höeg Pedersen, Birgitta Kantola, Bernt Magnusson, Lars G Nordström, Maija Torkko. (Bernt Magnusson avgick på ordinarie bolagsstämma 2004).

Arb rep: Bertel Finskas, Liv Haug, Kent Petersen, Rauni Söderlund. **Revisorer:** Caj Nackstad, KPMG.

Ordf: Hans Dalborg

VD: Lars G Nordström

MÅL

Det övergripande finansiella målet är att skapa värde för aktieägarna i nivå med de fem bästa ur en jämförelsegrupp om 20 nordiska och europeiska finanskoncerner. Totalavkastning beräknas som värdeökningen på ett aktieinnehav under en given period, under antagandet att utdelningar vid utbetalningstillfället återinvesteras i nya aktier.

ÖVRIGA FINANSIELLA MÅL:

1. Avkastning på eget kapital exklusive goodwillavskrivning >15 procent från 2004.
2. Samma kostnadsnivå som under 2002.
3. Kreditförlustprocent < 0,40 procent av lån och garantier i genomsnitt under en konjunkturcykel.
4. Primärkapitalrelation > 6,5 procent.
5. Kostnad/intäktsrelation < 55 procent från 2005.

UTDELNINGSPOLICY

Utdelningen ska normalt överstiga 40 procent av årets resultat. Den årliga utdelningen anpassas till marknadens avkastningskrav och behovet av kapital för att utveckla affärsverksamheten.

UTVÄRDERING

Totalavkastningen under 2003 var 47,9 procent. 2003 rankades Nordea som nummer 3 i jämförelsegruppen i fråga om totalavkastning, att jämföras med nummer 15 under 2002.

UTFALL ÖVRIGA FINANSIELLA MÅL 2003 (2002):

1. Avkastning på eget kapital exklusive goodwillavskrivning 14,5 (11,3) procent.
  2. Kostnader 3 673 (3 745) MEUR.
  3. Kreditförlustprocent 0,25 (0,18).
  4. Primärkapitalrelation 7,3 (7,1) procent.
  5. Kostnad/intäktsrelation 63 (64) procent.
- Utdelningsprocenten för 2003 föreslås bli 48 procent.

RESULTATRÄKNING, Mkr	2003	2002
Räntenetto	33 453	34 304
Provisionsnetto	14 020	14 374
Erhållna utdelningar	393	329
Nettoresultat av finansiella transaktioner	3 375	2 312
Övriga rörelseintäkter	2 014	1 736
Summa rörelseintäkter	53 253	53 056
Rörelsekostnader	–35 941	–35 419
Resultat från andelar i intresseföretag	521	475
Kreditförluster, netto	–3 503	–2 285
Värdeförändring övertagen egendom	183	–101
Rörelseresultat från försäkringsverksamhet	1 152	–1 352
Rörelseresultat	15 666	14 374
Förändring pensionsskuld	–146	–2 568
Skatt	–1 875	–3 701
Minoritetens andel	–18	0
Årets resultat	13 627	8 105

BALANSRÄKNING, Mkr	2003	2002
Tillgångar		
Ej räntebärande anläggningstillg	31 326	41 130
Räntebärande anläggningstillg	1 115 551	1 019 084
Ej räntebärande omsättningstillg	239 213	187 034
Räntebärande omsättningstillg	994 593	1 037 457
Totala tillgångar	2 380 683	2 284 705

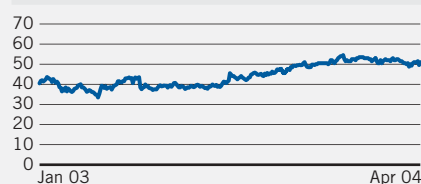
Eget kapital, avsättningar och skulder	2003	2002
Eget kapital	110 567	108 891
Minoritet	73	92
Avsättningar	9 098	9 080
Räntebärande skulder	1 957 903	1 906 917
Ej räntebärande skulder	303 042	259 725
Totala skulder och eget kapital	2 380 683	2 284 705

KASSAFLÖDE, Mkr	2003	2002
Kassaflöde från löpande verks	–1 289	–13 207
Kassaflöde från investeringsverks	–71 909	12 832
Kassaflöde från finansieringsverks	73 537	1 849

NYCKELTAL	2003	2002
Re (genomsnitt), %	12,3	7,5
Utlåning, Mdr	1 322	1 334
I/K-tal exkl. kreditförluster, %	1,6	1,6
Kapitaltäckningsgrad, %	9,3	9,9

ÖVRIGT, Mkr	2003	2002
Föreslagen utdelning, EUR/aktie	0,25	0,23
Antal anställda i medeltal	33 101	37 322
Statens ägarandel, %	19,0	18,5

AKTIEKURSENTVECKLING 2003, kr

Etikpolicy	JA
Jämställdhetspolicy	JA
Anställda	kvinnor 63% / män 37%
Ledningsgrupp	kvinnor 0% / män 100%
Styrelse	kvinnor 30% / män 70%
Miljöpolicy	JA
Miljöledningssystem	NEJ

I samband med att regeringen sålde statens innehav i Värdepapperscentralen VPC AB anvisades 500 Mkr för investeringar i företag som har en central roll inom den svenska finansiella infrastrukturen. Statens innehav i OM uppkom i samband med att OM Gruppen och Stockholms Fondbörs gick samman. En förutsättning för samgåendet då var att staten gick in som ägare i det nya bolaget, dåvarande OM AB. Efter samgåendet med HEX Oy 2003 är namnet OMHEX AB. Svenska statens ägarandel är 6,9 procent.

VERKSAMHET

OMHEX verksamhet är uppdelad på två affärsområden:

- Divisionen HEX Integrated Markets bildades vid samgåendet mellan OM och HEX 2003. Inom divisionen driver OMHEX aktie- och derivatbörser i Stockholm, Helsingfors, Tallinn och Riga samt värdepapperscentralerna i Finland, Estland och Lettland. Därigenom erbjuder OMHEX tillgång till en marknad som utgör mer än 80 procent av börshandeln i Norden och Baltikum. HEX Integrated Markets är indelad i fyra affärsområden: Cash Markets, Derivatives Markets, Settlement & Depository och Baltic Operations.
- OM Technology erbjuder teknologi och outsourcingtjänster till värdepappersmarknader världen över. Kunderna utgörs av företag på finansiella marknader, börser och andra marknadsplatser, clearingorganisationer, värdepapperscentraler, banker och mäklarfirmor. OM Technology levererar även lösningar till energimarknadens aktörer.

OMHEX-aktien är noterad på börserna i Stockholm och Helsingfors.

EKONOMI

För HEX Integrated Markets inleddes året svagt med såväl sjunkande börskurser som lägre omsättning. Under hösten skedde en viss återhämtning och totalt sett under året steg aktieindex både i Sverige och i Finland. Omsättningen och antalet avslut i aktiehandeln sjönk jämfört med 2002, medan antalet omsatta derivatkontrakt ökade. För OM Technology var 2003 ett svagt år. Efterfrågan på teknologi och teknologirelaterade tjänster var låg. Ett visst ökat intresse från marknaden kunde dock skönjas under det fjärde kvartalet. Orderingenomen minskade jämfört med förra året, och försäljningen har främst bestått av merförsäljning till befintliga kunder, men även viss försäljning till nya kunder.

OMHEX intäkter för året uppgick till 2 686 (2 640) Mkr. Koncernens rörelsekostnader uppgick till 3 156 (2 702) Mkr, inklusive jämförelsestörande poster om -562 (-132) Mkr. Rörelseresultatet uppgick till -449 (-24) Mkr.

MÅL

Mål är under utarbetande.

UTDELNINGSPOLICY

OMHEX skall följa en utdelningspolicy där utdelningar utbetalas i enlighet med bolagets långsiktiga intjäningstrend och kapitalbehov.

UTVÄRDERING

OMHEX aktien har under året utvecklats mycket positivt, +115 procent.

Ordf: Olof Stenhammar

VD: Magnus Böcker

RESULTATRÄKNING, Mkr	2003	2002
Nettoomsättning	2 686	2 640
Personalkostnader	-1 206	-1 171
Kostnader	-1 388	-1 399
Jämförelsestörande poster	-562	-132
Resultat från andelar i intresseföretag	21	38
Rörelseresultat	-449	-24
Finansiella poster	-23	-32
Resultat före skatt	-472	-56
Skatt	41	-15
Årets resultat	-431	-71

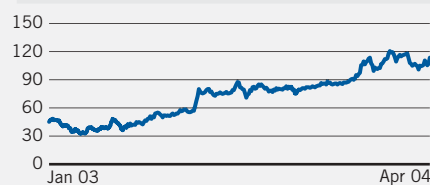
BALANSRÄKNING, Mkr	2003	2002
Tillgångar		
Ej räntebärande anläggningstillgångar	3 207	1 722
Räntebärande anläggningstillgångar	968	852
Ej räntebärande omsättningstillgångar	1 209	1 071
Räntebärande omsättningstillgångar	1 362	1 275
Totala tillgångar	6 746	4 920
Eget kapital, avsättningar och skulder		
Eget kapital	3 533	2 017
Minoritet	2	0
Avsättningar	426	151
Räntebärande skulder	2 000	2 057
Ej räntebärande skulder	384	895
Totala skulder och eget kapital	6 746	4 920

KASSAFLÖDE, Mkr	2003	2002
Kassaflöde från löpande verksamhet	169	89
Kassaflöde från investeringsverksamhet	51	-158
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-133	-310

NYCKELTAL	2003	2002
Re (genomsnitt), %	neg	neg
Rsyss (genomsnitt), %	neg	2
Soliditet, %	52	41

ÖVRIGT, Mkr	2003	2002
Föreslagen utdelning	0	84
Antal anställda i medeltal	1 682	1 677
Sjukfrånvaro	2,1	us
Statens ägarandel, %	6,9	9,5

AKTIEKURSUUTVECKLING 2003, kr

Etikpolicy	JA
Jämställdhetspolicy	JA
Anställda	kvinnor 35% / män 65%
Ledningsgrupp	kvinnor 20% / män 80%
Styrelse	kvinnor 11% / män 89%
Miljöpolicy	JA
Miljöledningssystem	NEJ

Styrelse och revisorer 2003/2004

Ordf: Olof Stenhammar. **Led:** Gunnar Brock, Thomas Franzén, Adine Grate Axén, Bengt Halse, Mikael Lillius, Tarmo Korpela, Timo Ihamuotila, Markku Pohjola. **Revisorer:** Peter Clemedtson, Öhrlings PricewaterhouseCoopers och Björn Fernström, Ernst & Young.

Arvode till styrelsens ordförande uppgår 2004 till 700 (700) tkr. Arvode till bolagsstämvalda ledamöter uppgår 2004 till 200 (200) tkr.

Den svenska staten är största ägaren i SAS med en ägarandel på 21,4 procent. SAS är börsnoterat och handlas på börserna i Stockholm, Oslo och Köpenhamn.

Flygindustrin genomgår stora förändringar. Nya aktörer med nya affärsmodeller och lägre kostnader etablerar sig på marknaden. De nya aktörerna inriktar sig på linjer med höga volymer där de med låga kostnader kan utmana de traditionella flygbolagen genom att erbjuda kunderna betydligt lägre priser.

VERKSAMHET

Huvuduppgiften är att erbjuda flygtransporter för passagerare. SAS har en stark position på en betydande nordeuropeisk flygmarknad. För att behålla och stärka denna position i dagens och framtidens allt tuffare konkurrenssituation genomför bolaget ett omfattande resultatförbättringsprogram (Turnaround 2005) som skall vara fullt genomfört 2005.

Trafikutvecklingen för SAS har under 2003 varit svag. Från juni stabiliserades trafiken med en mindre ökning under andra halvåret. Den skandinaviska trafiken minskade under året med drygt 13 procent. Europatrafiken var svag under årets första månader men återhämtade sig med en total ökning för året. Den interkontinentala trafiken minskade under året men hade en god tillväxt under andra halvåret.

EKONOMI

Omsättningen för 2003 uppgick till 57,8 (64,9) miljarder kronor, en minskning med 11,1 procent. För jämförbara enheter och justerat för valutaeffekter minskade omsättningen med 8,7 procent. Resultatet före skatt blev -1 470 (-450) Mkr. CFROI (Cash Flow Return On Investments) uppgick till 7 (13) procent. Resultatet per

aktie blev -8,60 (-0,81) kronor. Någon utdelning för 2003 föreslås ej.

SAS har till följd av den negativa utvecklingen initierat Turnaround 2005. Syftet är att förenkla de olika flygbolagens arbetssätt och skapa kostnadseffektiva produktionsplattformar. Alla medarbetare berörs och förhandlingar med de fackliga organisationerna inleddes under 2003 och fortsatte under början av 2004.

MÅL

Målsättningen är att SAS koncernen når en totalavkastning, det vill säga summan av aktiekursutveckling och utdelningar, på 14 procent över en konjunkturcykel. Detta har översatts till ett internt lönsamhetsmått, CFROI, som skall uppgå till 20 procent årligen. Soliditetsmålet uppgår till 30 procent.

UTDELNINGSPOLICY

Den årliga utdelningen fastställs med beaktande av koncernens resultat, finansiella ställning, kapitalbehov och relevanta konjunkturförhållanden. Utdelningen skall över en konjunkturcykel uppgå till 30-40 procent av koncernens resultat efter schablonskatt.

UTVÄRDERING

Stabilisering i trafiken och effekter av besparingsprogram medförde en betydande resultatförbättring för perioden maj till december. Lönsamhetsmålet nåddes dock inte.

Flygbranschen befinner sig i en större omvälvning med krav på effektivisering. Detta utmanar de traditionella flygbolagen. Det är utomordentligt viktigt att SAS genomför de förändringar som behövs för att alla verksamheter i bolaget ska ha en långsiktig konkurrenskraft. Det är också viktigt att det pågående åtgärdsprogrammet genomförs enligt beslutad tidsplan.

Ordf: Egil Myklebust

VD: Jørgen Lindegaard

RESULTATRÄKNING, Mkr	2003	2002
Nettoomsättning	57 754	64 944
Kostnader	-59 974	-64 350
Jämförelsestörande poster	1 300	497
Resultat från andelar i intresseföretag	39	-409
Rörelseresultat	-881	682
Finansiella intäkter	1 443	1 150
Finansiella kostnader	-2 032	-2 282
Resultat före skatt	-1 470	-450
Skatt	5	267
Minoritet	50	51
Årets resultat	-1 415	-132

BALANSRÄKNING, Mkr	2003	2002
Tillgångar		
Ej räntebärande anläggningstillgångar	35 241	39 643
Räntebärande anläggningstillgångar	7 528	7 202
Ej räntebärande omsättningstillgångar	8 634	8 959
Räntebärande omsättningstillgångar	9 872	11 006
Totala tillgångar	61 275	66 810

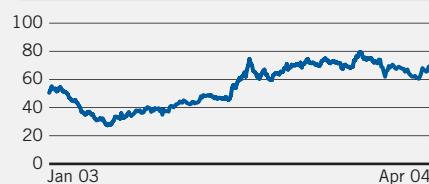
Eget kapital, avsättningar och skulder	2003	2002
Eget kapital	13 134	15 188
Minoritet	112	166
Räntebärande avsättningar	50	47
Ej räntebärande avsättningar	4 838	5 397
Räntebärande långfristiga skulder	20 715	21 322
Ej räntebärande långfristiga skulder	141	330
Räntebärande kortfristiga skulder	8 101	8 413
Ej räntebärande kortfristiga skulder	14 184	15 947
Totala skulder och eget kapital	61 275	66 810

KASSAFLÖDE, Mkr	2003	2002
Kassaflöde från löpande verks	-1 389	2 138
Kassaflöde från investeringsverks	1 244	-3 864
Kassaflöde från finansieringsverks	-1 510	785

NYCKELTAL	2003	2002
Re (genomsnitt), %	neg	neg
Rt (genomsnitt), %	0,9	2,8
Rsyss (genomsnitt), %	0,5	3,7
Rop (genomsnitt), %	neg	4,3
Soliditet, %	21,6	23,0

ÖVRIGT, Mkr	2003	2002
Föreslagen utdelning	0	0
Bruttoinvesteringar	4 488	9 919
Av- och nedskrivningar	3 076	3 137
Antal anställda i medeltal	34 544	35 506
Sjukfrånvaro i Sverige, %	7,0	7,0
Statens ägarandel, %	21,4	21,4

AKTIEKURSVÄRDEKLING 2003, kr

Etikpolicy	NEJ
Jämställdhetspolicy	JA
Anställda	kvinnor 42% / män 58%
Ledningsgrupp	kvinnor 17% / män 83%
Styrelse	kvinnor 33% / män 67%
Miljöpolicy	JA
Miljöledningssystem	EGET

Styrelse och revisorer 2003/2004

Ordf: Egil Myklebust. **Vice ordf:** Jacob Wallenberg. **Led:** Berit Kjöll, Fritz H. Schur, Anitra Steen, Lars Rebieen Sörensen. **Arb rep:** Nicolas E. Fischer, Ulla Grøntvedt, John Lyng. **Revisorer:** Peter Gustafsson, Deloitte & Touche.

TeliaSonera

Telia bildades 1993 genom bolagiseringen av Televerket. Bolaget börsintroducerades år 2000, varvid statens ägande minskade till drygt 70 procent. Efter ett riksdagsbeslut som tillåter regeringen att utan begränsningar förändra i ägandet, slogs Telia samman med finska Sonera och bildade TeliaSonera. Det svenska ägandet uppgår därefter till drygt 45 procent.

VERKSAMHET

TeliaSonera är den största mobiloperatören i Sverige och Finland, den näst största i Norge och den fjärde största i Danmark. Företaget hade vid årets slut 12 miljoner mobilkunder i den konsoliderade verksamheten och 26 miljoner mobilkunder i intresseföretag. Bolaget är också den största leverantören i regionen av fasttelefoni och datakommunikation, med ledande marknadspositioner i Sverige och Finland. Vidare är TeliaSonera den största telekomoperatören i Baltikum och den största mobiloperatören i Eurasien.

TeliaSoneras inriktning på de nordiska och baltiska hemmamarknaderna är att genom förbättrad effektivitet och förenklade produkt erbjudanden skapa lönsam tillväxt i nivå med eller bättre än marknaden. TeliaSoneras ambition är att uppnå majoritetskontroll i alla verksamheter där bolaget har ägarandelar. De värdemässigt viktigaste minoritetsinnehaven finns i de snabbt växande marknaderna Turkiet, Ryssland och Baltikum. Bolaget har genom en stark finansiell position goda förutsättningar för att aktivt delta i konsolideringen av den europeiska telekommunikationsmarknaden.

EKONOMI

Omsättningen i TeliaSonera ökade till 82 miljarder kronor till följd av att Sonera ingår i redovisningen 2003. Pro forma var omsättningen i det närmaste oförändrad.

Tillväxten hölls tillbaka främst av en nedgång i intäkterna inom fast telefoni i Sverige. Denna nedgång balanserades av god tillväxt inom mobiltelefoni, framförallt i Eurasien.

Rörelseresultatet förbättrades med över 25 miljarder kronor. Resultatet påverkades positivt av konsolideringen av Sonera och frånvaron av föregående års nedskrivningar och reserveringar i International Carrier och den danska verksamheten. Förutom effektiviserings- och synergivinsten bidrog lönsam tillväxt inom mobiltelefoni och framgångsrik omstrukturering av International Carrier samt den danska fastnätverksamheten till förbättringen.

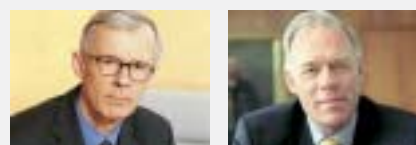
Även med beaktande av konsolideringen av Sonera närapå fördubblades kassaflödet till över 17 miljarder kronor. Förstärkningen i kassaflödet härrörde från den starka lönsamhetsförbättringen kombinerat med lägre investeringar i anläggningstillgångar. Den synliga nettolåneskulderna pro forma mer än halverades till cirka 18 miljarder kronor.

UTDELNINGSPOLICY

För 2003 föreslår styrelsen en ökning av utdelningen till 1,00 krona per aktie, varav en ordinarie utdelning om 0,80 krona (0,40) och en extra utdelning om 0,20 krona. Utdelningen uppgår totalt till 4,7 miljarder kronor. Svenska statens andel av utdelningen uppgår till 2,1 miljarder kronor.

UTVÄRDERING

TeliaSoneras börskurs steg under året med 13 (-28) procent till 37,60 kronor vid slutet av 2003. Stockholmsbörsen som helhet (SX All Share Index) steg med 30 procent under samma period. Index för europeiska telekomoperatörer (Dow Jones Eurostoxx Telecom Index) steg under året med 24 procent.

Ordf: Tom von Weymarn

VD: Anders Igel

RESULTATRÄKNING, Mkr	2003	2002
Nettoomsättning	82 425	59 483
Kostnader	-68 097	-70 906
Resultat från andelar i intresseföretag	382	528
Rörelseresultat	14 710	-10 895
Finansiella intäkter	2 451	1 279
Finansiella kostnader	-3 262	-2 000
Resultat före skatt	13 899	-11 616
Skatt	-3 850	3 619
Minoritet	-969	-70
Årets resultat	9 080	-8 067

BALANSRÄKNING, Mkr	2003	2002
Tillgångar		
Ej räntebärande anläggningstillg	146 930	164 393
Räntebärande anläggningstillg	6 112	8 419
Ej räntebärande omsättningstillg	20 901	22 341
Räntebärande omsättningstillg	16 117	11 503
Totala tillgångar	190 060	206 656

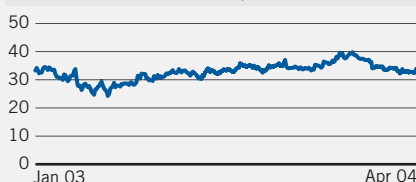
Eget kapital, avsättningar och skulder	2003	2002
Eget kapital	112 393	108 829
Minoritet	3 441	5 120
Räntebärande avsättningar	522	224
Ej räntebärande avsättningar	14 775	18 182
Räntebärande långfristiga skulder	25 867	32 124
Ej räntebärande långfristiga skulder	2 489	2 350
Räntebärande kortfristiga skulder	4 687	12 608
Ej räntebärande kortfristiga skulder	25 886	27 219
Totala skulder och eget kapital	190 060	206 656

KASSAFLÖDE, Mkr	2003	2002
Kassaflöde från löpande verks	26 443	12 449
Fritt kassaflöde	17 351	3 877
Kassaflöde från investeringsverks	-3 443	-5 553
Kassaflöde från finansieringsverks	-16 412	-10 344

NYCKELTAL	2003	2002
Re (genomsnitt), %	8,2	neg
Rt (genomsnitt), %	8,7	neg
Rsyss (genomsnitt), %	11,2	neg
Rop (genomsnitt), %	10,9	neg
Soliditet, %	60,9	55,1

ÖVRIGT, Mkr	2003	2002
Föreslagen utdelning	4 675	1 870
Bruttoinvesteringar	12 118	54 438
Av- och nedskrivningar	19 838	21 028
Antal anställda i medeltal	26 188	17 277
Sjukfrånvaro, %	6,3	5,5
Statens ägarandel, %	45,3	45,3

AKTIEKURSVUTVECKLING 2003, kr

Etikpolicy	JA
Jämställdhetspolicy	JA
Anställda	kvinnor 42% / män 58%
Ledningsgrupp	kvinnor 22% / män 78%
Styrelse	kvinnor 22% / män 78%
Miljöpolicy	JA
Miljöledningssystem	ISO 14001

Styrelse och revisorer 2003/2004

Ordf: Tom von Weymarn. **Vice ordf:** Carl Bennet. **Led:** Ingvar Carlsson, Eva Liljebloom, Sven-Christer Nilsson, Paul Smits, Caroline Sundewall, Roger Talermo. (Tapio Hintikka avgick och ersattes av Tom von Weymarn, Ingvar Carlsson avgick och Lennart Läftman samt Timo Peltola tillträdde på ordinarie bolagsstämma 2004). **Arb rep:** Elof Isaksson, Yvonne Karlsson, Berith Westman. **Revisorer:** Lars Träff, Ernst & Young och Thomas Thiel, KPMG Bohlins. Vid ordinarie bolagsstämma 2004 valdes Göran Tidström, Öhrlings PricewaterhouseCoopers som revisor.

Företag med särskilda samhällsintressen

Företag med särskilda samhällsintressen kännetecknas av något eller flera av följande:

- Ägaren, staten, styr verksamheten på ett påtagligt och direkt sätt.
- De verkar på en marknad med särskilda förbehåll.
- En del av företagen verkar helt eller delvis utan konkurrens, andra är fullt konkurrensutsatta.

Speciella mål sätts, varvid bland annat kraven på avkastning kan avvika från vad som är gängse i verksamheter som bedrivs helt på marknadsmässiga villkor. Utvärderingen och uppföljningen baseras bland annat på kvalitativa parametrar

härledda ur samhällsekonomiska eller sektorpolitiska mål och effektivitets-/resultatkrav. Kraven på till exempel kostnadseffektivitet kan vara högt ställda även om andra mål har stor betydelse. Graden av samhällsintresse och äga-

rens styrning skiljer sig mycket mellan de olika företagen i denna grupp. Utvärderingen av företagen i denna grupp sker årligen och presenteras i verksamhetsberättelsen som är en del av regeringens skrivelse till riksdagen.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Översikt 2003	66	Sjöfartsverket	82
A-Banan projekt AB	69	SOS Alarm Sverige AB	83
ALMI Företagspartner AB	70	Statens Väg- och Baninvest AB	84
Apoteket AB	71	Svensk Bilprovning, AB	85
Bostadsgaranti, AB	72	Svensk-Danska Broförbindelsen SVEDAB AB	86
Bothia Garanti AB	73	Svenska kraftnät, Affärsverket	87
Göta kanalbolag, AB	74	Svenska Miljöstyrningsrådet, AB	88
IRECO Holding AB	75	Svenska Spel, AB	89
Kungliga Dramatiska Teatern AB	76	Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut AB, SP	90
Kungliga Operan AB	77	Sveriges Rese- och Turistråd AB	91
Luffartsverket	78	Swedfund International AB	92
Norrland Center AB	79	Systembolaget AB	93
Samhall AB	80	Voksenåsen A/S	94
SIS Miljömärkning AB	81		

Översikt 2003

Resultatet efter skatt för företag med särskilda samhällsintressen ökade med 3 procent 2003 och uppgick till 4,8 (4,7) miljarder kronor. Nettoomsättningen ökade under 2003 och uppgick till 96,2 (93,6) miljarder kronor. Det egna kapitalet ökade till 25,4 (24,6) miljarder kronor. Räntabilitet på det egna kapitalet uppgick till 19,2 (19,1) procent.

Företag med särskilda samhällsintressen omfattar 26 företag varav 25 ingår i den konsoliderade redovisningen. I sammanställningen på sid 102 ff framgår vilka företag som ingår i denna grupp.

Årets resultat för företag med särskilda samhällsintressen uppgick till 4 795 (4 647) Mkr. Svenska Spel och Apoteket stod för en stor del av ökningen med en gemensam resultatförbättring på 816 Mkr. Av totalt 25 företag redovisade 18 företag ett förbättrat eller oförändrat resultat motsvarande 945 Mkr, medan 7 företag redovisade ett sämre resultat motsvarande 754 Mkr.

Omsättningen ökade med 3 procent 2003 jämfört med 2002 och uppgick till 96 247 (93 562) Mkr. Största ökningen kom ifrån Svenska Spel och Apoteket som tillsammans ökade omsättningen med 2 588 Mkr. Samhall minskade sin omsättning med 491 Mkr.

BRUTTOINVESTERINGAR

Investeringarna för företag med särskilda samhällsintressen ökade med 1 872 Mkr 2002 jämfört med 2001. Under 2003 minskade investeringar i dessa företag med 15 procent jämfört med 2002 och bruttoinvesteringarna uppgick till 6 811 (8 064) Mkr.

Statens väg- och baninvest och Luftfartsverket stod tillsammans för en stor del av minskningen med 1 283 Mkr.

Systembolaget och Sjöfartsverket ökade sina investeringar under 2003 med 117 respektive 222 Mkr.

KASSAFLÖDE

Kassaflödet från företag med särskilda samhällsintressen blev i stort sett oförändrat under 2003. Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till 7 668 (8 029) Mkr. Största förändringarna stod Systembolaget med en minskning på 1 338 Mkr

Foto: Victor Brott/Swedfund

Av totalt 25 företag redovisade 18 företag ett förbättrat eller oförändrat resultat motsvarande 945 Mkr, medan 7 företag redovisade ett sämre resultat motsvarande 754 Mkr.

och Svenska Spel med en ökning om 858 Mkr för. Systembolagets förändring förklaras främst av förändrade betalningstidpunkter för ett antal mycket stora dryckesleveranser vilket inneburit en kraftig minskning av leverantörsskulder.

OMSÄTTNING OCH RESULTAT

Apotekets omsättning uppgick till 33 120 (32 088) Mkr och resultatet 2003 uppgick till 351 (12) Mkr. Resultatet påverkades positivt av en realisationsvinst på 147 Mkr efter försäljningen av aktierna i den finska läkemedelsdistributören Tamro Apb. Resultatet i ordinarie verksamhet uppgick till 50 Mkr. Ökningstakten för intäkterna är väsentligt lägre än de senaste åren bland annat till följd av generikareformen. Effekterna av denna reform där Apoteket byter till billigaste likvärdiga läkemedel är positiva för kunderna och samhället men har resulterat i en svag intäktutveckling för receptbelagda läkemedel. Apoteket har mött denna med en positiv utveckling på egenvårdsområdet och i tjänsteförsäljningen, samtidigt som Apoteket har genomfört åtgärder på kostnadssidan.

Systembolagets omsättning under 2003 ökade marginellt till 19 207 (19 132) Mkr. Resultatet 2003 uppgick till 138 (142) Mkr. Under 2003 såldes 362,3 miljoner liter alkoholdrycker. Det är en ökning med 4,2 (9,5) procent jämfört med år 2002 och företaget största försäljning i liter någonsin. Mätt i ren alkohol ökade försäljningen med 2,6 (8,3) procent till 37,4 miljoner liter, vilket är en klar avmattning av ökningen jämfört med perioden 2000–2002. Röntabiliteten på eget kapital uppgick till 10,0 (10,3) procent 2003. Ett av de viktigaste samhällsintressena är att försäljning till ungdomar under 20 år förhind-

FÖRETAG MED SÄRSKILDA SAMHÄLLSINTRESSEN

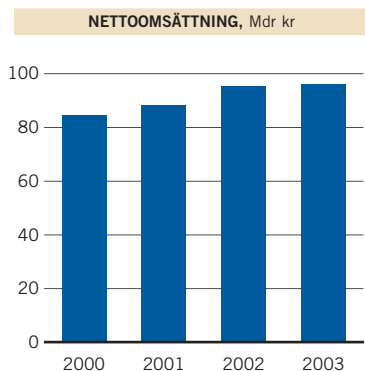
RESULTATRÄKNING, Mkr	2000	2001	2002	2003
Nettoomsättning	83 003	86 764	93 562	96 247
Kostnader	-76 999	-82 423	-87 934	-90 540
Jämförelsestörande poster	505	-217	-20	-175
Resultat från andelar i intresseföretag	13	146	66	187
Rörelseresultat	6 523	4 270	5 674	5 719
Finansiella intäkter	1 491	1 431	561	467
Finansiella kostnader	-1 458	-2 243	-1 564	-1 509
Resultat före skatt	6 556	3 458	4 671	4 677
Skatt	-527	94	19	182
Minoritet	-121	22	-43	-64
Årets resultat	5 909	3 574	4 647	4 795

BALANSRÄKNING, Mkr	2000	2001	2002	2003
Tillgångar				
Ej räntebärande anläggningstillgångar	44 182	48 122	49 312	50 044
Räntebärande anläggningstillgångar	6 155	8 826	12 665	14 903
Ej räntebärande omsättningstillgångar	14 511	14 536	13 866	13 552
Räntebärande omsättningstillgångar	12 264	11 951	12 371	13 246
Totala tillgångar	77 112	83 433	88 214	91 744

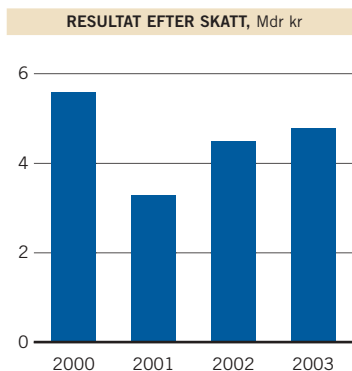
Eget kapital, avsättningar och skulder	2000	2001	2002	2003
Eget kapital	24 930	24 010	24 580	25 406
Minoritet	517	469	481	539
Räntebärande avsättningar	4 460	4 272	4 030	5 389
Ej räntebärande avsättningar	1 598	1 324	1 420	929
Räntebärande långfristiga skulder	25 066	32 556	35 283	37 355
Ej räntebärande långfristiga skulder	3 817	2 780	2 868	2 322
Räntebärande kortfristiga skulder	3 406	4 099	5 447	6 316
Ej räntebärande kortfristiga skulder	13 318	13 924	14 105	13 488
Totala skulder och eget kapital	77 112	83 433	88 214	91 744

KASSAFLÖDE, Mkr	2000	2001	2002	2003
Kassaflöde från löpande verksamhet	7 904	6 764	8 029	7 668
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-4 981	-8 049	-7 073	-5 222
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-3 179	704	122	-1 841

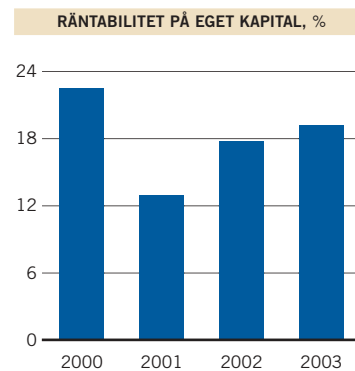
ÖVRIGA UPPLYSNINGAR, Mkr	2000	2001	2002	2003
Bruttoinvesteringar	6 603	6 192	8 064	6 811
Av- och nedskrivningar	2 652	3 067	2 909	3 029
Omsättning som avser anslag från staten	21 220	22 429	23 864	24 141
Räntabilitet på eget kapital, %	24,6	14,6	19,1	19,2
Soliditet, %	33,0	29,3	28,4	28,3
Utdelningar	4 426	4 402	4 789	5 027
Medelantal anställda	53 880	50 616	49 801	49 136
Medelantal anställda inkl. intressebolag	51 845	51 766	50 487	49 126

Omsättningen ökade med 3 procent. Ökningen förklaras främst av Svenska Spel och Apoteket.

Resultatet efter skatt förbättrades något 2003.

Röntabiliteten på det egna kapitalet var fortsatt hög.

ras. Under 2003 har de ålderskontroller som genomförs av ett särskilt kontrollbolag utökats till att även omfatta Systembolagets utlämningsställen. Under 2003 kontrollerades samtliga butiker vid fyra tillfällen och en femtedel av utlämningsställena vid två olika tillfällen. Vid 83 procent av kontrollköpen i butik och vid 63 procent av kontrollköpen hos utlämningsställena begärdes legitimation.

Svenska Spels spelintäkter ökade med 8,6 procent och omsättningen uppgick till 19 796 (18 240) Mkr under 2003. Internationella nättaktörer bedriver en allt intensivare marknadsföring mot svenska spelare vilket är i strid med den svenska spelregleringen. Den internationella utvecklingen kan komma att påverka bolagets framtid. Resultatet 2003 ökade med 10 procent eller 477 Mkr och uppgick till 4 687 (4 210) Mkr. Casino Cosmopol uppvisade en vinst på 168 (-145) Mkr, vilket är en resultatförbättring med 313 Mkr. Casino Cosmopol har under 2003 etablerat det fjärde och sista planerade kasinot. Under 2003 uppmättes sammanlagt 803 512 besök. Enligt det nya vinstdelningssystemet tillfaller 1 010 Mkr folk- och idrottsrörelsens barn- och ungdomsverksamhet. Därutöver tillkommer 165 Mkr som utdelats till Sveriges Bingohallar varav delar går till de lokala idrottsföreningarna. 4 509 (4 210) Mkr tillfaller staten. Svenska Spel ska tillgodose konsumenternas efterfrågan av attraktiva lotterier och spel. Social skyddshänsyn och bedrägeririsker måste beaktas när nya spelformer utvecklas. Maximal säkerhet i spelhanteringen skall eftersträvas och en effektiv och oberoende kontroll möjliggöras.

Samhalls omsättning minskade med 9 procent under 2003 och uppgick till 8 066 (8 557) Mkr. Den hårda internationella konkurrensen och en fortsatt svag konjunktur påverkade omsättningen negativt. Minskningen är hänförlig till industriverksamheten medan faktureringen inom tjänsteverksamheten ökade. Betydande insatser har därför ägnats åt en omstrukturering från industri- till tjänsteverksamhet. Särskilda "rörlighetsprojekt" med åtgärder för personalutveckling har initierats för att stödja

anställda som berörs av denna omställning. Resultatet 2003 uppgick till -334 (1) Mkr. I beloppet ingår avvecklings- och omställningskostnader om -175 Mkr. Det negativa resultatet hotar inte Samhalls finansiella ställning på kort sikt. Samhall måste emellertid redovisa ett positivt resultat framöver för att inte den finansiella ställningen ska hotas på sikt. Arbetet med att omstrukturera och anpassa verksamheten fortsätter under 2004.

Luftfartsverkets (LFV) omsättning uppgick till 5 402 (5 384) Mkr, varav flygplats- och flygtrafikledningsavgifter stod för 3 554 Mkr. Av dessa avser 423 Mkr intäkter från flygbolagen för passagerar- och bagagekontroll. LFV:s resultat 2003 uppgick till -37 (105) Mkr. Resultatet har påverkats av den största trafiknedgången i modern tid. Antalet flygresenärer fortsätter att minska för tredje året i rad och sedan år 2000 har antalet passagerare minskat med över 4 miljoner, eller cirka 15 procent. En vikande marknad och ökade kostnader för luftfartsskydd har påverkat flygbranschen negativt. Under 2003 minskade antalet passagerare på LFV:s flygplatser till 26 miljoner, vilket är 7 procent färre än 2002. Antalet landningar minskade med 5 procent till 222 000. LFV:s trafikintäkter har på ett par år minskat med en halv miljard kronor. Ett åtgärdsprogram genomförs för att förbättra LFV:s resultat med 1 miljard kronor till 2006.

Svenska Kraftnäts omsättning ökade med 141 Mkr till 3 982 Mkr. Årets resultat minskade med 253 Mkr till 288 Mkr främst till följd av att nätitäkterna minskade med 115 Mkr. Även kostnaderna för energiförluster och balanskraft ökade beroende på högre elpris jämfört med föregående år. Studier har visat att Svenska Kraftnät tillhör de mest kostnadseffektiva stamnätsföretagen i Europa. Stamnätstarifferna kan därför hållas låga jämfört med andra europeiska stamnätsföretag. Räntabiliteten på justerat eget kapital uppgick till 3,5 (6,6) procent 2003.

Sjöfartsverkets resultat 2003 uppgick till 27 (18) Mkr. Godsvolymerna ökade med 4 procent under 2003. Den främsta anledningen till detta är att exportvolymerna

ökade. Detta gav ökade farledsavgifter under 2003. Trenden är dock att allt större fartyg används vilket leder till färre anlöp och utförda lotsningar. Omsättningen ökade och uppgick till 1 494 (1 450) Mkr. Räntabiliteten på eget kapital uppgick till 3,5 (2,3) procent 2003.

Svensk bilprovnings omsättning ökade med 10 procent 2003 jämfört med föregående år och uppgick till 1 535 Mkr. Närmar 4 procentenheter av ökningen kan hänföras till ökad volym och resterande kan hänföras till höjda priser. Bilprovningen höjde priserna med i genomsnitt drygt 20 procent i juni 2002. Prissättningen skall vara sådan att verksamheten ger kostnadstäckning över en längre tidsperiod. Bilprovningen står inför investeringar för att förbättra kapaciteten och därmed servicen mot kunderna. Resultatet 2003 ökade med 28 Mkr till 112 Mkr. Räntabiliteten på eget kapital uppgick till 28,4 (28,3) procent 2003.

SOS Alarms omsättning ökade från 619 Mkr 2002 till 671 Mkr 2003. Resultatet ökade och uppgick till 13 (0) Mkr. SOS Alarm har slutit fleråriga avtal som säkerställer stor del av kommande intäkter för 2004. Samtidigt kommer verksamheten att belastas med kostnader för omställningsarbete med ny teknikplattform. Räntabiliteten på eget kapital uppgick till 8,0 (0,0) procent 2003.

ALMI Företagspartners omsättning uppgick till 534 (486) Mkr. Förlusten minskade från 122 Mkr 2002 till 58 Mkr 2003. ALMI stödjer genom marknadskompletterande finansiering och affärsutveckling små och medelstora företag. Under 2003 genomförde ALMI sammanlagt 30 000 insatser i form av information, allmän rådgivning, finansiering och fördjupade insatser i etablerade företag. Nyutlåningen uppgick till 928 Mkr till 2 239 företag.

A-Banan Projekt AB

År 1993 fick Delegationen för infrastrukturinvesteringar (K 1991:04) i uppdrag av regeringen att genomföra upphandlingen av Arlandabanan. A-Banan Projekt AB (A-Banan) bildades för att dels administrera den fortsatta upphandlingen, dels samla statens rättigheter och skyldigheter i projektet. Arlandabanan öppnades för flygpendeltrafik, Arlanda Express, den 25 november 1999.

VERKSAMHET

A-Banan skall uppföra, inneha och förvalta Arlandabanan, järnvägen från Rosersberg, via Arlanda flygplats, till Odensala. I projektet ingår också upprättande och vidmakthållande av flygpendeltrafik mellan Stockholm Central och Stockholm-Arlanda (Arlanda) flygplats. A-Train AB driver på uppdrag av A-Banan flygpendeltrafiken samt svarar för drift och underhåll av Arlandabanan under kontraktstiden.

A-Banan övervakar driften av flygpendeltrafiken, annan tågtrafik och järnvägsanläggning. Härutöver är det en uppgift för A-banan att bevaka statens rättigheter och skyldigheter enligt avtal samt medverka till att utveckla järnvägstrafiken på Arlanda flygplats. A-banan skall vidare i samråd med Banverket följa frågan om integrering av trafiken på Arlandabanan. Till uppgiften hör också att hålla Riksgäldskontoret, som för det statliga villkorslånet, informerat om förhållanden som kan påverka återbetalningen av lånet. A-banan ägs av staten och bolagets aktier förvaltas till lika delar av Banverket och Luftfartsverket.

EKONOMI

Företagets verksamhet finansieras genom löpande fakturering av dess kostnader till Banverket och Luftfartsverket. Därutöver erhåller A-Banan vissa intäkter genom en särskild kontroll- och övervakningsersättning från A-Train AB, det företag som

det privata näringslivet bildat för att på uppdrag av A-Banan genomföra projektet.

Refinansieringen av projektet bedöms ge A-Train väsentligt bättre förutsättningar att klara sina åtaganden under den kommande femårsperioden. Några ekonomiska garantier från A-Banan till A-Train eller dess långivare finns inte vad gäller den operativa driften eller för de lån som finns vad gäller den operativa driften eller för de lån som finansierat byggande av anläggningen.

MÅL

A-Banan kommer att verka för en ökad tågtrafik till flygplatsen. Visst arbete med att överföra godstransporter relaterade till Arlanda flygplats från lastbil till järnväg kan behöva ske under 2004.

UTVÄRDERING

Ägarna av A-Train har träffat överenskommelse om att sälja aktierna i A-Train till Macquarie Bank Limited, som har sitt säte i Australien. I samband med försäljningen har även refinansiering skett av projektet. A-Banan godkände försäljningen och refinansieringen i januari 2004.

A-Banan har under året följt och analyserat A-Trains verksamhet. Försäljningen av A-Train och refinansieringen av projektet har medfört ett betydande arbete och kostnader för A-Banan.

Arlanda Express är en mycket uppskattad service av resenärerna och flygpendeltrafiken har under året bedrivits med hög tillförlitlighet och god standard trots att det förekommit brister i tågens tillgänglighet.

Konjunkturavmattningen och andra händelser i omvärlden har starkt påverkat verksamheten på Arlanda flygplats. Under de senaste åren har passagerarantalet på flygplatsen minskat med cirka 3 miljoner passagerare till drygt 15 miljoner år 2003. A-trains marknadsandel fortsatte dock att öka något under 2003.

Ordf: Lars Rekke

VD: Kjell Sundberg

RESULTATRÄKNING, Mkr	2003	2002
Nettoomsättning	66	65
Kostnader	-66	-65
Rörelseresultat	0	0
Resultat före skatt	0	0
Årets resultat	0	0

BALANSRÄKNING, Mkr	2003	2002
Tillgångar		
Ej räntebärande anläggningstillgångar	2 111	2 161
Ej räntebärande omsättningstillgångar	4	3
Räntebärande omsättningstillgångar	11	13
Totala tillgångar	2 125	2 177
Eget kapital, avsättningar och skulder		
Eget kapital	10	10
Ej räntebärande långfristiga skulder	2 055	2 105
Ej räntebärande kortfristiga skulder	61	62
Totala skulder och eget kapital	2 125	2 177

KASSAFLÖDE, Mkr	2003	2002
Kassaflöde från löpande verksamhet	54	57
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-6	-16
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-51	-41

NYCKELTAL	2003	2002
Re (genomsnitt), %	0,0	0,0
Rt (genomsnitt), %	0,0	0,0
Rsyss (genomsnitt), %	0,0	0,0
Rop (genomsnitt), %	15,5	14,3
Soliditet, %	0,5	0,5

ÖVRIGT, Mkr	2003	2002
Föreslagen utdelning	0	0
Bruttoinvesteringar	0	0
Av- och nedskrivningar	56	56
Antal anställda i medeltal	2	2
Statens ägarandel, %	100	100

Etikpolicy	NEJ
Jämställdhetspolicy	NEJ
Anställda	kvinnor 50% / män 50%
Ledningsgrupp	-
Styrelse	kvinnor 25% / män 75%
Miljöpolicy	NEJ
Miljöledningssystem	NEJ

Styrelse och revisorer 2003/2004

Ordf: Lars Rekke. **Led:** Karin Apelman, Kjell-Åke Averstad, Sven Bårström, Jan Danielson, Marika Jenstav. (Ordinarie bolagsstämma 2004 äger rum 26 maj). **Suppl:** Ulf Lundin, Kjell Sundberg. **Revisorer:** Anders Wiger, Ernst & Young och Bertil Forslundh, Riksrevisionen.

Efter ett riksdagsbeslut 1993 bildades ALMI Företagspartner AB (ALMI), med uppgift att dels verka för företagsutveckling och dels äga aktier i ett antal regionala utvecklingsbolag, vars verksamhet skall vara att bedriva rådgivning och finansiering. Verksamheten bedrivs i 21 regionala dotterbolag i vilka ALMI Företagspartner AB som regel äger 51 procent. ALMIs kunder är små och medelstora företag i alla branscher.

VERKSAMHET

ALMI:s verksamhetsidé är att genom marknadskompletterande finansiering och affärsutveckling till innovatörer, nyföretagare samt små och medelstora företag främja nyföretagandet, konkurrenskraften i företag och ett mer dynamiskt näringsliv.

ALMI:s insatser riktar sig till de små företagen som saknar resurser och betalningsförmåga.

ALMI genomförde under 2003 sammanlagt 30 000 insatser i form av information, allmän rådgivning, finansiering och fördjupade insatser i etablerade företag. ALMI medverkade dessutom till etablering av nya företag och stöd till unga företag genom insatser till cirka 38 000 personer och företag. ALMI hade under året 23 000 kontakter med innovatörer och innovationsföretag. Verksamheten bedrivs tillsammans med Stiftelsen Innovationscentrum (SIC). Under 2003 har sammanlagt 8 100 fördjupade insatser genomförts i olika företag. Bland dessa insatser kan nämnas program syftande till affärsutveckling, produktförnyelse,

kompetensförstärkning och internationaliseringsinsatser.

Den totala nyutlåningen 2003 ökade jämfört med föregående år. Nyutlåningen uppgick till 928 Mkr i beviljade lån till 2 239 företag.

EKONOMI

Koncernens resultat uppgick till -58 (-122) Mkr. Den totala utlåningen ökade från 918 Mkr 2002 till 928 Mkr 2003.

Den totala omsättningen i koncernen ökade från 486 Mkr 2002 till 534 Mkr 2003.

MÅL

ALMI skall främja tillväxt och förnyelse i svenskt näringsliv genom att via rådgivning, kompetenshöjning, finansiering och kontaktskapande insatser bidra till att det startas nya företag och tillväxt i de små företagen.

UTVÄRDERING

ALMI mäter kundernas uppfattning om ALMI:s insatser. Sedan den första mätningen genomfördes för åtta år sedan har koncernens totala kundvärde förbättrats varje enskilt år. Det är en stor andel kunder som kan tänka sig att rekommendera ALMI till en kollega, 96 procent av finansieringskunderna och 92 procent av konsultkunderna. 90 procent av företagen anser att de har utvecklats positivt genom sitt samarbete med ALMI. ALMI genomför med hjälp av SCB även en undersökning om företagets tillväxt. Denna visar att de företag som ALMI gjort insatser i växer mer än jämförbara företag som inte fått hjälp av ALMI.

Ordf: Kai Hammerich

VD: Göran Lundwall

RESULTATRÄKNING, Mkr	2003	2002
Nettoomsättning	534	486
Kostnader	-595	-600
Rörelseresultat	-61	-114
Finansiella kostnader	-1	-
Resultat före skatt	-62	-114
Minoritet	4	-8
Årets resultat	-58	-122

BALANSRÄKNING, Mkr	2003	2002
Tillgångar		
Ej räntebärande anläggningstillgångar	33	40
Räntebärande anläggningstillgångar	2 103	2 078
Ej räntebärande omsättningstillgångar	114	149
Räntebärande omsättningstillgångar	2 418	2 481
Totala tillgångar	4 668	4 748

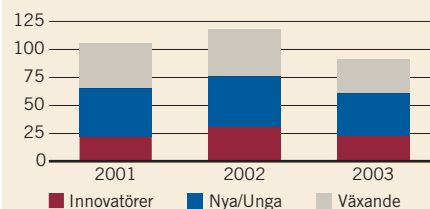
Eget kapital, avsättningar och skulder	2003	2002
Eget kapital	4 100	4 157
Minoritet	143	147
Ej räntebärande avsättningar	133	136
Ej räntebärande långfristiga skulder	45	46
Ej räntebärande kortfristiga skulder	247	262
Totala skulder och eget kapital	4 668	4 748

KASSAFLÖDE, Mkr	2003	2002
Kassaflöde från löpande verksamhet	15	209
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-3	2

NYCKELTAL	2003	2002
Re (genomsnitt), %	neg	neg
Rt (genomsnitt), %	neg	neg
Rsyss (genomsnitt), %	neg	neg
Rop (genomsnitt), %	22,4	47,8
Soliditet, %	90,9	90,6

ÖVRIGT, Mkr	2003	2002
Föreslagen utdelning	0	0
Bruttoinvesteringar	12	14
Av- och nedskrivningar	10	11
Antal anställda i medeltal	501	512
Statens ägarandel, %	100	100

ANTAL KUNDKONTAKTER PER FÖRETAGSTYP, tusental

Etikpolicy	NEJ
Jämställdhetspolicy	JA
Anställda	kvinnor 44% / män 56%
Ledningsgrupp	kvinnor 30% / män 70%
Styrelse	kvinnor 43% / män 57%
Miljöpolicy	NEJ
Miljöledningssystem	NEJ

Styrelse och revisorer 2003

Ordf: Kai Hammerich. **Vice ordf:** Carin Holmquist. **Led:** Håkan Arnelid, Catharina Blom, Mattias Moberg, Thomas Nilsson, Eva-Carin Tengberg. **Arb rep:** Agneta Larsson, Pontus Sannéus. (Ordinarie bolagsstämma 2004 äger rum 28 maj).

Revisorer: Åke Hedén och Torsten Lyth, Ernst & Young samt Jonas Hällström, Riksrevisionen.

Apoteket

Apoteket AB är det företag som, enligt 4 § lagen (1996:1152) om handel med läkemedel med mera, har ensamrätt att sälja läkemedel till allmänheten. Apoteket skall tillgodose behovet av läkemedel över hela landet och är skyldig att tillhandahålla samtliga läkemedel som godkänts för den svenska marknaden. Ett nytt verksamhetsavtal mellan staten och Apoteket AB, där förutsättningarna för bolagets verksamhet läggs fast, trädde i kraft den 1 februari 2003.

VERKSAMHET

Apotekets huvudsakliga verksamhet är försäljning av läkemedel till allmänheten via de så kallade öppenvårdsapoteken. Apoteket skall tillhandahålla samtliga läkemedel som godkänts för den svenska marknaden och verka för en säker och rationell läkemedelsanvändning. Läkemedlen skall vara tillgängliga över hela landet och säljas till enhetliga priser. Apoteket skall också ge producentobunden information till enskilda konsumenter och till hälso- och sjukvården. Förutom försäljningen till allmänheten har alla sjukvårdshuvudmän för närvarande valt Apoteket som leverantör för upphandlingen och försörjningen av läkemedel till sjukvården. Under året har åtta nya apotek och en Apoteket Shop invigts. Sedan hösten 2003 är Apotekets kundcentrum – som besvarar cirka 11 000 samtal dagligen från allmänheten – i drift.

EKONOMI

Rörelsens intäkter uppgick till 33 120 (32 088) Mkr. Ökningen är hänförlig till en positiv utveckling inom tjänste- och egenvårdsområdet. För den dominerade försäljningen av receptbelagda läkemedel är ökningen svag till följd av låg volymtillväxt och lägre medelpriser. Resultatet efter skatt uppgick till 351 (12) Mkr och räntabiliteten efter skatt, mätt på ingående eget kapital, uppgick till 21,3 procent. Soliditeten förbättrades under året från 19,0 till 23,4 procent. Resultat och soliditet har påverkats positivt av en rea-

lisationsvisnt till följd av en avyttring av aktierna i intressebolaget Tamro Apb.

MÅL

De övergripande målen med Apotekets verksamhet är en säker och rationell läkemedelsanvändning och god läkemedelsförsörjning i landet. Läkemedelsförsörjningen skall genomföras till lägsta möjliga kostnad, såväl i distributionsledet som i övrigt.

De finansiella målen för verksamheten, fastställda i ägardirektiv, är:

1. Räntabiliteten efter skatt på det justerade kapitalet (vid räkenskapsårets början) skall långsiktigt motsvara den tioåriga obligationsräntan (genomsnittligt beräknad för räkenskapsåret) med ett tillägg av 3 procentenheter.
2. Soliditeten i Apoteket bör uppgå till cirka 21 procent.

UTDELNINGSPOLICY

Utdelning bör, under förutsättning att aktiebolagets utdelningsregler medger detta, uppgå till ett belopp motsvarande minst en tredjedel av vinsten efter skatt med beaktande av soliditetsmålet.

UTVÄRDERING

Apotekets 900 apotek har under 2003 haft 90 miljoner kundbesök och expedierat 69 miljoner receptorderrader. Apotekets andel av läkemedelskronan uppgår till 16,2 procent och det svenska apotekssystemet har en låg distributionskostnad jämfört med andra europeiska apotekssystem. Apoteket bidrar till en säker och rationell läkemedelsanvändning och till en god läkemedelförsörjning i hela landet. Kundernas värdering av Apotekets verksamhet under 2003 ligger kvar på en hög nivå och Apoteket kom i Temos Corporate Image-undersökning på tredje plats av de fyrtio deltagande företagen. Apoteket har under 2003 uppnått samliga finansiella målsättningar för bolaget och kommer att lämna en utdelning på 117 Mkr.

Ordf: Jan Bergqvist

VD: Stefan Carlsson

RESULTATRÄKNING, Mkr	2003	2002
Nettoomsättning	33 112	32 026
Övriga rörelseintäkter	8	62
Kostnader	-33 101	-32 068
Resultat från andelar i intresseföretag	147	0
Rörelseresultat	166	20
Finansiella intäkter	58	63
Finansiella kostnader	-27	-52
Resultat före skatt	197	31
Skatt	154	-19
Årets resultat	351	12

BALANSRÄKNING, Mkr	2003	2002
Tillgångar		
Ej räntebärande anläggningstillgångar	1 164	1 877
Ej räntebärande omsättningstillgångar	6 263	6 441
Räntebärande omsättningstillgångar	486	340
Totala tillgångar	7 913	8 658
Eget kapital, avsättningar och skulder		
Eget kapital	1 855	1 648
Ej räntebärande avsättningar	174	358
Räntebärande kortfristiga skulder	1 929	2 878
Ej räntebärande kortfristiga skulder	3 955	3 774
Totala skulder och eget kapital	7 913	8 658

KASSAFLÖDE, Mkr	2003	2002
Kassaflöde från löpande verksamhet	591	41
Kassaflöde från investeringsverksamhet	604	-229
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-1 049	269

NYCKELTAL	2003	2002
Re (genomsnitt), %	18,9	0,7
Rt (genomsnitt), %	2,5	0,8
Rsys (genomsnitt), %	5,4	1,9
Rop (genomsnitt), %	0,5	0,5
Soliditet, %	23,4	19,0

ÖVRIGT, Mkr	2003	2002
Föreslagen utdelning	117	100
Bruttoinvesteringar	239	260
Av- och nedskrivningar	236	237
Antal anställda i medeltal	11 124	10 827
Sjukfrånvaro, %	6,6	6,7
Statens ägarandel, %	100	100

Etikpolicy	JA
Jämställdhetspolicy	JA
Anställda	kvinnor 91% / män 9%
Ledningsgrupp	kvinnor 53% / män 47%
Styrelse	kvinnor 57% / män 43%
Miljöpolicy	JA
Miljöledningssystem	ISO 14001 (två distrikt)

Styrelse och revisorer 2003/2004

Ordf: Jan Bergqvist. **Led:** Barbro Karlsson, Susanne Eberstein, Anna Engström Laurent, Eva Eriksson, Peter Lagerblad, Mikael Sjöberg. (Anna Engström Laurent avgick och Carola Lemne tillträdde på ordinarie bolagsstämma 2004). **Arb rep:** Inga-Lill Furberg, Britt-Marie Skoglösa. **Arb suppl:** Carina Jansson, Anna Karin Utterström. **Revisorer:** Per Wardhammar, Öhrlings PricewaterhouseCoopers och Lars Nordstrand, Riksrevisionen samt Anders Karlsson, lekmannarevisor.

Bostadsgaranti

AB Bostadsgaranti bildades 1962 av dåvarande Svenska Byggnadsentreprenörföreningen. Under 1976 introducerades en tioårsgaranti för köpare av nyproducerade småhus. Denna garanti gjordes 1984 till villkor för statliga lån (senare räntesubventioner) till egna och småhus med bostadsrätt. I samband härmed inträdde staten som hälftenägare i företaget. Riksdagen motiverade beslutet med att det mot bakgrund av företagets starka ställning var rimligt att staten skaffade sig ett inflytande över verksamheten. Denna formella koppling mellan subventionssystemet och garantiverksamheten har successivt minskat. Idag är det främst konsumentskyddsskäl som ligger bakom att staten har kvar sitt ägande i företaget.

VERKSAMHET

AB Bostadsgaranti och dess helägda dotterbolag Försäkringsaktiebolaget Bostadsgaranti erbjuder obligatoriska försäkringar, garantier, säkerheter samt angränsande produkter inom byggsektorn. Hos Försäkrings AB Bostadsgaranti kan kunderna teckna byggsäkerhets- och byggförsäkringar medan moderbolaget erbjuder insats- och förskottsgarantier för bostadsrättsprojekt. Verksamheten i koncernen ger därmed köpare av nybyggda småhus och bostadsrätter en ökad trygghet.

De senaste åren har bostadsbyggnandet ökat, men historiskt sett är byggnandet fortfarande på en låg nivå. Det bostads-

byggande som sker är dessutom främst koncentrerat till storstadsområdena. AB Bostadsgarantis verksamhet med säkerheter enligt bostadsrättslagstiftningen ökar i takt med att merparten av den byggproduktion som sker är bostadsrätter.

EKONOMI

Nettoomsättningen uppgick till 24 (18) Mkr. Förklaringen till ökningen är bland annat minskad konkurrens och därmed ökad markandsandel, bredare produktutbud samt positiv skadutveckling. Resultatet före skatt uppgick till 4 (-16) Mkr.

MÅL

Koncernen skall med en liten organisation upprätthålla hög nivå när det gäller granskning av byggföretag, projekt och handlingar för att kunna teckna garantier och försäkringar som ger ett gott konsumentskydd för köpare av nya bostadsrätter och egna.

Under året beslutades att införa ett avkastningskrav om 7 procent på det egna kapitalet.

UTDELNINGSPOLICY

Bolaget har ingen beslutad utdelningspolicy.

UTVÄRDERING

Med hänsyn till den ökning av bostadsbyggnandet som kan förutses, fyller den typ av konsumentskydd som AB Bostadsgaranti tillhandahåller en funktion.

Ordf: Nils Dexe

VD: Kåre Eriksson

RESULTATRÄKNING, Mkr	2003	2002
Nettoomsättning	24	18
Kostnader	-31	-14
Rörelseresultat	-7	3
Finansiella intäkter	25	10
Finansiella kostnader	-14	-30
Resultat före skatt	4	-17
Skatt	0	1
Årets resultat	4	-16

BALANSRÄKNING, Mkr	2003	2002
Tillgångar		
Ej räntebärande anläggningstillgångar	0	1
Räntebärande anläggningstillgångar	1	2
Ej räntebärande omsättningstillgångar	66	43
Räntebärande omsättningstillgångar	272	224
Totala tillgångar	339	269
Eget kapital, avsättningar och skulder		
Eget kapital	111	107
Ej räntebärande avsättningar	84	71
Ej räntebärande kortfristiga skulder	144	90
Totala skulder och eget kapital	339	269

KASSAFLÖDE, Mkr	2003	2002
Kassaflöde från löpande verksamhet	39	18
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-29	-18
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	0	0

NYCKELTAL	2003	2002
Re (genomsnitt), %	3,5	neg
Rt (genomsnitt), %	5,9	4,8
Rsys (genomsnitt), %	16,4	10,9
Rop (genomsnitt), %	5,0	neg
Soliditet, %	32,8	39,9

ÖVRIGT, Mkr	2003	2002
Föreslagen utdelning	0	0
Bruttoinvesteringar	0	0
Av- och nedskrivningar	16	15
Antal anställda i medeltal	9	9
Statens ägarandel, %	50	50

Etikpolicy	JA
Jämställdhetspolicy	JA
Anställda	kvinnor 55% / män 45%
Ledningsgrupp	kvinnor 0% / män 100%
Styrelse	kvinnor 29% / män 71%
Miljöpolicy	JA
Miljöledningssystem	NEJ

Styrelse och revisorer 2003/2004

Ordf: Nils Dexe. **Led:** Jan Persson, Åke Rådberg, Maria Sedolin, Johan Skoglund, Michael Thorén, Marianne Åbyhammar.

Revisorer: Bernhard Öhrn, KPMG.

Bothia Garanti AB

Bothia Garanti (Bothia) bildades 2003. Bothias huvuduppgift är att förvärva kommunala bostadsfastigheter och på kommersiella villkor utveckla dessa för annat ändamål. För närvarande utvecklas bolagets organisation och arbetsformer.

VERKSAMHET

Bothias huvuduppgift är att förvärva kommunala bostadsfastigheter och på kommersiella villkor utveckla dessa för annat ändamål eller avveckla dem genom miljömässig rivning eller nedmontering/återanvändning. Bolaget kan även i särskilda fall, träda in som delägare i kommunala bostadsbolag samt ta över hela eller delar av kommunala bostadsbestånd för att genomföra omstrukturer-

ingsåtgärder. Bolaget utgör en del av statens åtagande för att stödja kommuner med ekonomiska problem orsakade av tomma bostäder.

Bolagets verksamhet samordnas med myndigheten Statens bostadsnämnd (SBN) och verksamheten är primärt riktad mot kommuner som har avtal med SBN.

EKONOMI

Bolaget har kapitaliserats med sammanlagt 540 Mkr.

UTDELNINGSPOLICY

Bolaget saknar utdelningspolicy då bolaget inte har några utdelningskrav från ägaren.

Ordf: Lars Magnusson

VD: Sten Ekström

RESULTATRÄKNING, Mkr 2003

Nettoomsättning	0
Kostnader	-1
Rörelseresultat	-1
Finansnetto	0
Resultat före skatt	0
Skatt	0
Årets resultat	0

BALANSRÄKNING, Mkr 2003

Tillgångar	
Räntebärande anläggningstillgångar	500
Räntebärande omsättningstillgångar	40
Totala tillgångar	540
Eget kapital, avsättningar och skulder	
Eget kapital	540
Totala skulder och eget kapital	540

KASSAFLÖDE, Mkr 2003

Kassaflöde från löpande verksamhet	0
Kassaflöde från investeringsverksamhet	0
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	0

NYCKELTAL 2003

Re (genomsnitt), %	neg
Rt (genomsnitt), %	neg
Rsys (genomsnitt), %	neg
Rop (genomsnitt), %	neg
Soliditet, %	100

ÖVRIGT, Mkr 2003

Föreslagen utdelning	0
Bruttoinvesteringar	0
Av- och nedskrivningar	0
Antal anställda i medeltal	1
Sjukfrånvaro, %	0
Statens ägarandel, %	100

Etikpolicy	NEJ
Jämställdhetspolicy	NEJ
Anställda	kvinnor 0% / män 100%
Ledningsgrupp	-
Styrelse	kvinnor 40% / män 60%
Miljöpolicy	NEJ
Miljöledningssystem	NEJ

Styrelse och revisorer 2003/2004

Ordf: Lars Magnusson. **Led:** Ann Eriksson, Ola Göransson, Christina Rogestam, Björn Sundström. **Revisorer:** Bernhard Öhrn, KPMG.

Arvode till styrelsens ordförande uppgår 2004 till 60 (et) tkr. Arvode till bolagsstämvalda ledamöter uppgår 2004 till 30 (et) tkr.

AB Göta kanalbolag bildades 1810 vilket var året då kanalbygget påbörjades. Staten övertog företaget 1978 och 1984 blev företaget dotterbolag till Domänverket. Riksdagen ansåg, i samband med bolagiseringen av Domänverket 1992, att det är en statlig angelägenhet att Göta kanal i framtiden rustas upp och drivs så att kanalens värde som kulturhistoriskt byggnadsverk och ett attraktivt turistmål bevaras. Göta kanalbolag är sedan den 1 juli 1992 ett av staten helägt bolag.

VERKSAMHET

Göta kanalbolag bedriver kanal- och fastighetsrörelse. De till kanalrörelsen, som omfattar fritids- och passagerarbåtstrafik, direkt knuta verksamheterna utgörs av bland annat båtuppläggning, externa arbeten, brounderhåll, försäljning och museiverksamhet. I fastighetsrörelsen ingår förvaltning av sådan skog, mark och fastigheter som historiskt och praktiskt är kopplad till kanalen. Kanalbolaget bedriver också omfattande underhåll- och upprustningsverksamhet. Utvecklingsarbete sker i nära samarbete med kommunerna, landstingen, länsstyrelserna och näringslivet längs kanalen.

EKONOMI

Göta kanalbolag omsatte under 2003 cirka 45 Mkr och redovisade ett nollresultat. Företagets soliditet uppgick till 83 procent. Totalt har intäkterna från kanalrörelsen minskat jämfört med 2002 främst beroende på minskade marknadsföringsbidrag från kommuner, länsstyrelser och landsting och uppgick till 15,0 Mkr. Intäkterna från fastighetsrörelsen och skogsinnehavet uppgick till 8,2 Mkr. För denna verksamhetsgren förbättrades resultatet med 1,1 Mkr och uppgick till 4,4 Mkr.

I likhet med tidigare år bidrar staten med 15 Mkr per år för upprustning av kanalen. Utöver detta erhålles bidrag motsvarande totalt 2,5 Mkr från kommuner och länsarbetsnämnder.

MÅL

Göta kanalbolag skall med hänsyn till miljö och natur bevara och utveckla Göta kanal som vårt lands största kulturhistoriska byggnadsverk samt väl vårda företagets fastigheter, mark och skogsinnehav. Göta kanal skall var Sveriges ledande turistiska vattenled och besöksmål.

Med hänsyn till kanalbolagets speciella verksamhet har inga specifika ekonomiska eller finansiella krav ställts för denna. Generellt skall kanalbolaget med egna medel och bidrag verka för en positiv ekonomisk utveckling av verksamheten.

UTDELNINGSPOLICY

Med hänsyn till karaktären på kanalbolagets verksamhet lämnas ingen utdelning.

UTVÄRDERING

Göta kanalbolags verksamhet har bidragit till att öka kanalens värde som kulturhistoriskt byggnadsverk och attraktivt turistmål. Kontinuerligt underhåll av kanalen har medfört att denna idag är i mycket gott skick. Renovering och återställande av kanalbolagets fastigheter i ursprungligt skick pågår också kontinuerligt vilket bidragit till att öka kanalens värde. Den ägda skogsmarken förvaltas effektivt och är miljöcertifierat enligt FCS. Marknadsföringsprojektet "Längs Göta kanal" har bidragit till att öka turismen utmed kanalen och är ett utmärkt exempel på samarbete med andra intressenter längs kanalen. Olika anordnade arrangemang utmed kanalen har varit mycket uppskattade. Kanalbolagets verksamhet har uppmärksammats internationellt. Företaget kommer bland annat att vara en drivande faktor i World Canals Conference som anordnas i Sverige 2005.

Kanalbolaget har en sund ekonomisk utveckling för de verksamheter som bedrivs.

Ordf: Björn Eriksson

VD: Claes-Göran Österlund

RESULTATRÄKNING, Mkr	2003	2002
Nettoomsättning	45	40
Kostnader	-46	-43
Jämförelsestörande poster	0	1
Rörelseresultat	-1	-2
Finansiella intäkter	1	1
Resultat före skatt	0	-1
Årets resultat	0	-1

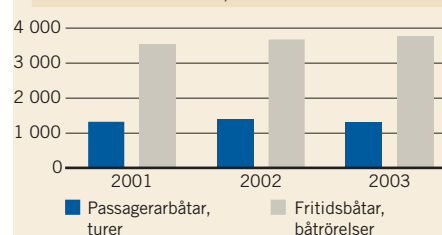
BALANSRÄKNING, Mkr	2003	2002
Tillgångar		
Ej räntebärande anläggningstillgångar	32	25
Räntebärande anläggningstillgångar	12	21
Ej räntebärande omsättningstillgångar	4	4
Räntebärande omsättningstillgångar	1	3
Totala tillgångar	49	53
Eget kapital, avsättningar och skulder		
Eget kapital	41	41
Räntebärande kortfristiga skulder	1	0
Ej räntebärande kortfristiga skulder	7	12
Totala skulder och eget kapital	49	53

KASSAFLÖDE, Mkr	2003	2002
Kassaflöde från löpande verksamhet	-2	3
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-1	-3
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	1	0

NYCKELTAL	2003	2002
Re (genomsnitt), %	0,0	neg
Rt (genomsnitt), %	0,0	neg
Soliditet, %	83,1	77,0

ÖVRIGT, Mkr	2003	2002
Bruttoinvesteringar	10	7
Av- och nedskrivningar	3	2
Antal anställda i medeltal	62	66
Sjukfrånvaro, %	1,6	3,0
Statens ägarandel, %	100	100

BÅTTRAFIK GÖTA KANAL, antal

Etikpolicy	NEJ
Jämställdhetspolicy	JA
Anställda	kvinnor 26% / män 74%
Ledningsgrupp	kvinnor 0% / män 100%
Styrelse	kvinnor 29% / män 71%
Miljöpolicy	JA
Miljöledningssystem	ISO 14001

Styrelse och revisorer 2003/2004

Ordf: Björn Eriksson. **Vice ordf:** Christer Berggren. **Led:** Elving Andersson, Anita Modin, Lars-Olof Svenheim, Thord Söderlund, Ragnhild Wärn. **Arb rep:** Britt-Marie Löfström, Per-Olof Åhfeldt. **Arb suppl:** Gunnar Andréason, Billy Johansson. **Revisorer:** Torsten Wänström, Ernst & Young.

Arvode till styrelsens ordförande uppgår 2004 till 50 (50) tkr. Arvode till bolagsstämmovalda ledamöter uppgår 2004 till 35 (35) tkr.

Riksdagen beslutade hösten 1997 att bilda holdingbolaget IRECO Institute for Research and Competence Holding AB i syfte att bland annat förvalta statens aktieandelar i bolagiserade industriforskningsinstitut. Företaget ägs till 55 procent av staten och till 45 procent av Stiftelsen för Kunskaps- och Kompetensutveckling (KK-stiftelsen). Företaget heter sedan 2002 IRECO Holding AB.

VERKSAMHET

Företagets verksamhet är att äga och förvalta aktier eller andelar i företag som bedriver industrinära forskning. Därtill hör att främja industriforskningsinstitutens långsiktiga kompetensutveckling och att främja samverkan mellan industriforskningsinstitut, universitet, högskolor och svenskt näringsliv. IRECO har också fått i uppgift att tillsammans med institutens huvudägare driva en omstrukturering av industriforskningsinstituterna som syftar till att skapa en starkt sammanhållen struktur bestående av färre, större och internationellt konkurrenskraftiga institutbolag med god förankring i näringslivet. Som ett första steg i denna omstrukturering medverkade företaget till att industriforskningsinstituterna i IRECO-gruppen ombildades från stiftelser till aktiebolag.

EKONOMI

Rörelsens intäkter som består av administrationsanslag från KK-stiftelsen uppgick 2003 till 8,1 Mkr. Årets resultat efter skatt uppgick till cirka 0,2 (0,2) Mkr.

Bolaget har under året erhållit 9,4 Mkr från KK-stiftelsen för att finansiera enskilda samarbetsprojekt mellan IRECO-institut och nya universitet och högskolor. Bolaget har dessutom erhållit 11,9 Mkr från ägarna för att finansiera omstruktureringens kostnader i instituten.

MÅL

Det övergripande målet för IRECO är att medverka till att industriforskningsinstituterna är konkurrenskraftiga och har god förankring i näringslivet. Huvudmålet för ägandet är att näringslivet skall vara majoritetsägare och staten en erkänd minoritetsägare. Med hänsyn till karaktären på bolagets verksamhet förväntas den inte vara vinstgenererande. Därför har inte några specifika ekonomiska eller finansiella mål fastställts.

UTDELNINGSPOLICY

Med hänsyn till karaktären på bolagets verksamhet saknas utdelningspolicy.

UTVÄRDERING

Sedan bolagets start har IRECO på ett effektivt sätt medverkat till att samtliga industriforskningsinstitut i gruppen nu ombildats till aktiebolag. IRECO har på ett bra sätt utövat ägarrollen bland annat genom att medverka i nomineringen av ledamöter i institutstyrelserna. IRECO har även arrangerat seminarier för institutens huvudägare, verkställande direktörer och styrelseledamöter samt tagit fram ett underlag inför kommande forskningsproposition.

IRECO har under 2003 fortsatt att medverka till förändringar av industriforskningsinstituterna som syftar till färre, större och internationellt slagkraftiga institut.

IRECO har tillsammans med VINNOVA, genom en tillsatt programkommitté, på ett bra sätt fördelat kompetensutvecklingsmedel till instituten för perioden 2003–2005. Medlen skall också stödja den pågående omstruktureringen av industriforskningsystemet.

Verksamheten har bedrivits på bästa ekonomiska sätt utifrån givna förutsättningar.

Ordf: Anders Narvinger

VD: Eva Sjöblom

RESULTATRÄKNING, Mkr	2003	2002
Nettoomsättning	8	85
Kostnader	-9	-85
Rörelseresultat	-1	0
Finansiella intäkter	1	0
Resultat före skatt	0	0
Årets resultat	0	0

BALANSRÄKNING, Mkr	2003	2002
Tillgångar		
Räntebärande omsättningstillgångar	12	14
Totala tillgångar	12	14
Eget kapital, avsättningar och skulder		
Eget kapital	1	1
Ej räntebärande kortfristiga skulder	11	13
Totala skulder och eget kapital	12	14

KASSAFLÖDE, Mkr	2003	2002
Kassaflöde från löpande verksamhet	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamhet	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	0	0

NYCKELTAL	2003	2002
Re (genomsnitt), %	40,0	0,0
Rt (genomsnitt), %	3,2	0,0
Rsys (genomsnitt), %	40,0	0
Rop (genomsnitt), %	5,0	0
Soliditet, %	8,3	7,7

ÖVRIGT, Mkr	2003	2002
Bruttoinvesteringar	0	0
Av- och nedskrivningar	0	0
Antal anställda i medeltal	5	4
Statens ägarandel, %	55	55

Etikpolicy	NEJ
Jämställdhetspolicy	NEJ
Anställda	kvinnor 80% / män 20%
Ledningsgrupp	kvinnor 100% / män 0%
Styrelse	kvinnor 29% / män 71%
Miljöpolicy	NEJ
Miljöledningssystem	NEJ

Styrelse och revisorer 2003/2004

Ordf: Anders Narvinger. **Led:** Christer Berggren, Madeleine Cæsar, Lennart Lübeck, Tomas Salzmänn, Gunnar Svedberg, Lena Torell.
Revisorer: Roland Nilsson och Mia Bigelius, KPMG Bohlins.

DRAMATEN

Kungliga Dramatiska Teatern är Sveriges nationalscen för talteater. Dramaten skall vara den i Sverige ledande institutionen inom teaterns område och som nationalscen vara ett föredöme för andra institutioner vad gäller utveckling, förnyelse och konstnärlig kvalitet. I Dramatens uppdrag ligger också att vårda och främja det svenska språket och det nationella kulturarvet inom teaterns område samt att genom hög kvalitet och bevarad nationell egenart kunna hävda sig väl i jämförelse med de främsta scenerna utomlands och i det internationella samarbetet.

VERKSAMHET

Verksamheten har under året inriktats på att så långt som möjligt uppnå de mål avseende kvalitet, tillgänglighet och förnyelse som angivits för statens bidrag till Dramaten. Den breda och varierade repertoaren har bestått av nyskriven dramatik, såväl svensk som utländsk, modern och klassisk dramatik samt teater särskilt riktad mot barn och ungdom. Dramaten har under år 2003 haft 32 (28) produktioner på repertoaren varav 22 (18) har varit nyproduktioner. Totalt har 924 (997) föreställningar spelats på teaterns sex scener för 247 498 (296 368) besökare. Beläggningen har under året uppgått till 80 (89) procent och andelen icke-stockholmare i publiken uppskattas till 22 procent. Under spelåret har Elverket delats upp på två scener där

Dramaten på den mindre scenen gör en särskild satsning på nyskriven dramatik med unga regissörer. Dramaten turnerade under 2003 med 6 produktioner på 9 spelplatser varav 5 var utomlands.

EKONOMI

Dramatens bidrag från staten uppgick under 2003 till 182 Mkr. Övriga intäkter som i huvudsak består av biljettintäkter uppgick till 45 Mkr.

MÅL

Som nationalscen skall Dramaten vara den ledande institutionen inom teaterns område ha en varierad repertoar med god balans mellan klassisk och modern dramatik. Dramaten skall årligen uppföra minst ett nyskapat verk av svensk upphovsman. Dramaten skall vidare sträva efter högsta möjliga besökstal vid hemscenerna och kontinuerligt utveckla publikarbetet i detta syfte. Repertoaren skall såvitt möjligt göras tillgänglig för en bred publik i hela landet bland annat genom gästspel och samarbete med radio och TV. Hantverkskickenheten i verkstäder och ateljéer skall vara hög.

UTDELNINGSPOLICY

Verksamheten skall ej vara vinstdrivande.

UTVÄRDERING

Graden av måluppfyllelse är god. Genom en strikt utgiftskontroll har Dramaten förbättrat sin ekonomiska situation.

Ordf: Sigbrit Franke

VD: Staffan Valdemar Holm

RESULTATRÄKNING, Mkr	2003	2002
Nettoomsättning	228	237
Kostnader	-229	-235
Rörelseresultat	-1	2
Finansiella intäkter	1	1
Resultat före skatt	0	3
Bokslutsdispositioner	0	-2
Årets resultat	0	1

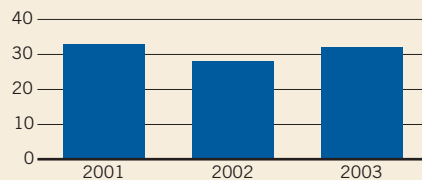
BALANSRÄKNING, Mkr	2003	2002
Tillgångar		
Ej räntebärande anläggningstillgångar	17	20
Ej räntebärande omsättningstillgångar	13	11
Räntebärande omsättningstillgångar	31	36
Totala tillgångar	61	67
Eget kapital, avsättningar och skulder		
Eget kapital	25	25
Obeskattade reserver	8	8
Ej räntebärande kortfristiga skulder	28	34
Totala skulder och eget kapital	61	67

KASSAFLÖDE, Mkr	2003	2002
Kassaflöde från löpande verksamhet	-2	4
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-3	-5
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	0	0

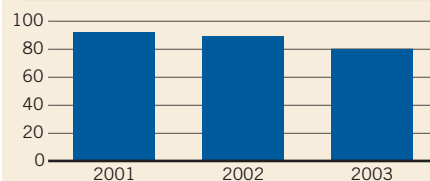
NYCKELTAL	2003	2002
Re (genomsnitt), %	0,0	8,3
Rt (genomsnitt), %	0,0	4,3
Soliditet, %	50,4	45

ÖVRIGT, Mkr	2003	2002
Bruttoinvesteringar	3	5
Av- och nedskrivningar	5	6
Antal anställda i medeltal	319	335
Sjukfrånvaro	2,9	3,4
Statens ägarandel, %	100	100

ANTAL PRODUKTIONER

BELÄGGNING, %

Etikpolicy	NEJ
Jämställdhetspolicy	JA
Anställda	kvinnor 42% / män 58%
Ledningsgrupp	kvinnor 43% / män 57%
Styrelse	kvinnor 43% / män 57%
Miljöpolicy	NEJ
Miljöledningssystem	NEJ

Styrelse och revisorer 2003/2004

Ordf: Sigbrit Franke. **Led:** Carlo Barsotti, Eva Bonnier, Staffan Valdemar Holm, Lennart Läftman, Monica Sparby, Per Wästberg.
Arb rep: Gunnel Fred, Barbro Forsgårdh. **Arb suppl:** Björn Granath, Lars Lindberg. **Revisorer:** Anders Holm, KPMG samt Curt Öberg, Riksrevisionen. **Rev suppl:** Fredrik Sjölander, KPMG samt Henrik Söderhielm, Riksrevisionen.

Kungliga Operan AB är Sveriges nationalscen för opera och balett. Operan skall vara den i Sverige ledande institutionen inom opera och balett och som nationalscen vara ett föredöme för andra institutioner vad gäller utveckling, förnyelse och konstnärlig kvalitet. I Operans uppdrag ligger också att vårda och främja det nationella kulturarvet inom operans och balettens område samt att genom hög kvalitet och bevarad nationell egenart kunna hävda sig väl i jämförelse med de främsta scenerna utomlands och i det internationella samarbetet.

VERKSAMHET

Verksamheten har under året inriktats på att så långt som möjligt uppnå de mål avseende kvalitet, tillgänglighet och förnyelse som angivits för statens bidrag till Operan. Arbetet med det omfattande besparingsprogrammet som inleddes 2002 har fortsatt under året.

Det totala antalet besökare vid Operans evenemang under 2003 var 206 274 mot 193 814 för 2002. Den genomsnittliga belägningsgraden vid föreställningar på stora scenen minskade för operan från 80 procent till 73 procent men ökade från 78 procent till 83 procent för balett. Operans repertoar har under 2003 bjudits på 34 produktioner av musikdramatiska verk. Kungliga Hovkapellet konsertframträdanden uppgick under året till 76. Operan uruppförde under 2003 en musikdramatisk produktion för barn. Samarbetet med Sveriges Television och Sveriges Radio fortsätter.

EKONOMI

Det statliga anslaget uppgick under 2003 till 316 Mkr. Övriga intäkter som i huvudsak består av biljettintäkter steg med 9 procent och motsvarade 67 Mkr. Operans egna kapital har ökat från 1,5 Mkr till 5,4 Mkr och den finansiella ställningen har därmed förbättrats. Ett besparingsprogram i syfte att ytterligare öka Operans finansiella ställning pågår.

MÅL

Som nationalscen skall Operan ha en varierad repertoar av opera och balett med god balans mellan klassiska och moderna verk. Operan skall även stödja nyskapande svensk opera- och balettkonst genom beställningar och framförande av nya verk. Operan skall vidare sträva efter högsta möjliga besökstal och kontinuerligt utveckla publikarbetet i detta syfte. Repertoaren skall såvitt möjligt göras tillgänglig för en bred publik i hela landet bland annat genom gästspel och samarbete med radio och TV. Hantverkskickligheten i verkstäder och ateljéer skall vara hög.

UTDELNINGSPOLICY

Verksamheten skall ej vara vinstdrivande.

UTVÄRDERING

Graden av måluppfyllelse är god. Det ökade egna kapitalet förbättrar Operans möjlighet att balansera de risker som finns i verksamheten.

Ordf: Hans Dalborg

VD: Anders Franzén

RESULTATRÄKNING, Mkr	2003	2002
Nettoomsättning	382	367
Kostnader	-379	-367
Rörelseresultat	4	0
Finansiella intäkter	0	0
Resultat före skatt	4	0
Årets resultat	4	0

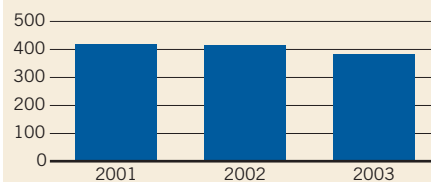
BALANSRÄKNING, Mkr	2003	2002
Tillgångar		
Ej räntebärande anläggningstillgångar	17	20
Ej räntebärande omsättningstillgångar	38	21
Räntebärande omsättningstillgångar	12	18
Totala tillgångar	67	59
Eget kapital, avsättningar och skulder		
Eget kapital	5	1
Ej räntebärande långfristiga skulder	8	10
Ej räntebärande kortfristiga skulder	54	48
Totala skulder och eget kapital	67	59

KASSAFLÖDE, Mkr	2003	2002
Kassaflöde från löpande verksamhet	-5	-5
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-2	0
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-7	-2

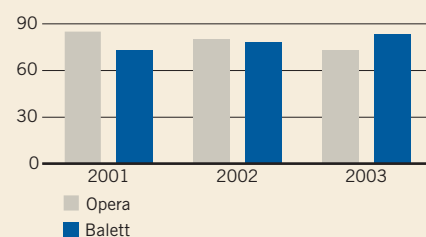
NYCKELTAL	2003	2002
Re (genomsnitt), %	133,3	0
Rt (genomsnitt), %	6,3	0
Soliditet, %	18,1	1,7

ÖVRIGT, Mkr	2003	2002
Bruttoinvesteringar	3	3
Av- och nedskrivningar	5	6
Antal anställda i medeltal	570	571
Sjukfrånvaro, %	5,0	7,0
Statens ägarandel, %	100	100

ANTAL FÖRESTÄLLNINGAR

BELÄGGNING, %

Etikpolicy	JA
Jämställdhetspolicy	JA
Anställda	kvinnor 47% / män 53%
Ledningsgrupp	kvinnor 44% / män 56%
Styrelse	kvinnor 57% / män 43%
Miljöpolicy	JA
Miljöledningssystem	EGET

Styrelse och revisorer 2003/2004

Ordf: Hans Dalborg. **Led:** Horace Engdahl, Ingegerd Palmér, Ulla Reinius, Karin Starrin, Jan Stenberg, Meg Tivéus. **Arb rep:** Gunnar Lundberg, Peter Bergström. **Arb suppl:** Deirdre Hjalmarsson, Brendan Collins. **Revisorer:** Göran Raspe, Öhrlings PricewaterhouseCoopers samt Filip Cassel, Riksrevisionen. **Rev suppl:** Magnus Svensson, Öhrlings PricewaterhouseCoopers samt Henrik Söderhielm, Riksrevisionen.

Luftfartsverket (LFV), skapades 1945 och gavs ställning som affärsverk 1947. Luftfartsverket har för närvarande organiserat sin verksamhet i tre funktionella enheter: sektor, säkerhet och produktion. Riksdagen beslöt den 4 december 2003 att dela LFV i en produktionsdel, flygplatserna och flygtrafiktjänsten, samt en myndighetsdel, säkerhets- och sektorsenheterna, från och med den 1 januari 2005.

VERKSAMHET

LFV utvecklar, bygger och ansvarar för infrastruktur för den civila luftfarten. Verket skall på ett företagsekonomiskt sätt driva statens flygtrafiktjänst, flygplatser och därmed sammanhängande verksamhet. LFV driver 19 flygplatser och svarar för trafikledningen i Sverige. LFV-koncernen består av affärsverket med dotter- och intresseföretag.

EKONOMI

Det ekonomiska läget i LFV är ansträngt efter att verket genomfört de största investeringarna i LFV:s historia samtidigt som flygtrafiken kraftigt minskat. Flygbranschen befinner sig i en djup nedgång. Händelserna i september 2001 tillsammans med den djupa och utdragna lågkonjunkturen, Sars-epidemien och Irakkriget har medfört att passagerarvolymerna på LFV:s flygplatser har minskat med nästan 15 procent över tre år, vilket motsvarar ett intäktsbortfall på cirka

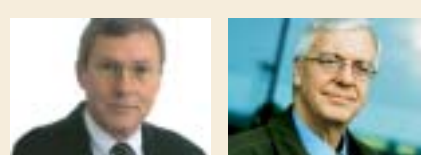
575 Mkr. Resultatet efter finansiella poster blev 2003, för första gången i LFV:s moderna historia, negativt och slutade på -48 (151) Mkr. Investeringsvolymen har mer än halverats sedan 2001.

MÅL

Målet för LFV:s verksamhet är att skapa förutsättningar för en säker, effektiv och miljöanpassad luftfart som kan tillgodose människors och näringslivets behov av resor och godstransporter. Under perioden 1999–2003 var räntabiliteten på eget kapital 4 procent att jämföra med det långsiktiga målet på 8 procent. Soliditeten har försvagats till 18 procent år 2003. Regeringens mål på soliditet är 20 procent under 2003 och 2004, men det långsiktiga målet på 25 procent kvarstår.

UTVÄRDERING

Fram till och med 2000 kännetecknades verkets utveckling av expansion, stora investeringar och god tillväxt i både flygrelser och passagerare. I likhet med flygindustrin i stort planerade LFV för en fortsatt ökning i efterfrågan. Flygtrafiken har under 2003 fortsatt att minska för tredje året i rad. Antalet passagerare i linjefart och chartertrafik på LFV:s flygplatser minskade med 7 procent och antalet landningar med 5 procent. Trafikintäkterna har på ett par år minskat med en halv miljard kronor. Ett åtgärdsprogram genomförs för att förbättra LFV:s resultat med 1 miljard kronor till 2006.

Ordf: Göran Tunhammar

GD: Lars Rekke

RESULTATRÄKNING, Mkr	2003	2002
Nettoomsättning	5 402	5 384
Kostnader	-5 113	-4 884
Resultat från andelar i intresseföretag	-9	-11
Rörelseresultat	280	489
Finansiella intäkter	10	15
Finansiella kostnader	-388	-353
Resultat före skatt	-48	151
Skatt	11	-46
Årets resultat	-37	105

BALANSRÄKNING, Mkr	2003	2002
Tillgångar		
Ej räntebärande anläggningstillgångar	14 617	14 587
Räntebärande anläggningstillgångar	60	149
Ej räntebärande omsättningstillgångar	1 056	1 041
Räntebärande omsättningstillgångar	107	134
Totala tillgångar	15 840	15 911

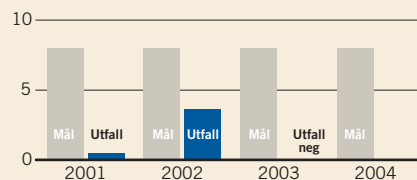
Eget kapital, avsättningar och skulder	2003	2002
Eget kapital	2 908	2 985
Räntebärande avsättningar	3 586	3 302
Ej räntebärande avsättningar	97	74
Räntebärande långfristiga skulder	6 970	6 539
Ej räntebärande långfristiga skulder	1 038	1 062
Räntebärande kortfristiga skulder	110	335
Ej räntebärande kortfristiga skulder	1 131	1 614
Totala skulder och eget kapital	15 840	15 911

KASSAFLÖDE, Mkr	2003	2002
Kassaflöde från löpande verks	625	686
Kassaflöde från investeringsverks	-1 070	-2 046
Kassaflöde från finansieringsverks	417	1 307

NYCKELTAL	2003	2002
Re (genomsnitt), %	neg	3,6
Rt (genomsnitt), %	1,8	3,3
Rsyss (genomsnitt), %	2,2	4,2
Rop (genomsnitt), %	2,2	4,3
Soliditet, %	18,4	18,8

ÖVRIGT, Mkr	2003	2002
Föreslagen utdelning	0	35
Bruttoinvesteringar	1 358	2 081
Av- och nedskrivningar	1 102	908
Antal anställda i medeltal	4 511	4 507
Sjukfrånvaro, %	4,5	4,5
Statens ägarandel, %	100	100

RÄNTABILITET PÅ EGET KAPITAL, %

Etikpolicy	NEJ
Jämställdhetspolicy	JA
Anställda	kvinnor 35% / män 65%
Ledningsgrupp	kvinnor 22% / män 78%
Styrelse	kvinnor 50% / män 50%
Miljöpolicy	JA
Miljöledningssystem	ISO 14001

Styrelse och revisorer 2003/2004

Ordf: Göran Tunhammar. **Led:** Anna Grönlund, Mats Nilsson, Annette Stavenow, Eva Plogéus, Lars Rekke, Karin Strömberg, Krister Örnfjäder.
Arbrep: Sven-Erik Olsson, Lars Andersson. **Arb suppl:** Peter Lennartsson, Roal Nilssen.
Revisorer: Kerstin Jönsson och Joakim Gustafsson, Riksrevisionen.

Norrland Center AB bildades 1991 för att stimulera utvecklingen av näringslivet i Norrland, företrädesvis Norrlands inland, i syfte att skapa sysselsättning. Företaget ägs till lika stora delar av staten genom Näringsdepartementet, stiftelsen Norrlandsfonden och Norrvidden Fastigheter AB.

VERKSAMHET

Norrland Center bedriver sin verksamhet i nära samarbete med ett antal betalande kommuner i Norrland. Genom ett väl utvecklat kontaktnät inom olika delar av samhället skall Norrland Center vara en sammanhållande länk vid företagsetableringar i Norrland. Företaget agerar som lots, rådgivare och samtalspartner.

En viktig del av Norrland Centers arbete består av uppsökande verksamhet och aktiv marknadsföring av Norrland som en långsiktig lönsam etableringsregion. Kontakter tas med företag och organisationer i storstadsområdena i södra Sverige för att intressera dem om möjligheterna och fördelarna med att etablera verksamhet i Norrland. Med hjälp av faktaunderlag och analyser som Norrland Center kostnadsfritt bistår med kan sedan varje enskilt företag fatta långsiktiga beslut.

EKONOMI

Norrland Centers resultat efter skatt uppgick till 237 tkr. Det egna kapitalet uppgår därefter till 15,5 Mkr.

UTDELNINGSPOLICY

Norrland Center har inte några utdelningskrav från ägarna.

MÅL

Norrland Center skall vara den aktör som kommuner i Norrland och företag i södra Sverige helst anlitar när det gäller etablering och utveckling av verksamheter i Norrland. Verksamheten skall bedrivas på sådant sätt att det ägarkapital, 15 Mkr, som investerats i bolaget hålls reellt intakt.

UTVÄRDERING

Under året har bolaget på olika sätt medverkat till att ett flertal verksamheter fattat beslut om att etablera och utveckla verksamhet i Norrland. Dessa beslut omfattar cirka 60 nya arbetstillfällen. Norrland Center AB har sedan starten 1991 på olika sätt medverkat till att etablera och utveckla cirka 90 verksamheter i Norrland. Antalet i nuläget etablerade, bestående arbetstillfällen uppgår till cirka 2 100.

Under 2003 har Norrland Centers marknadsföringsresurser bibehållits på en hög nivå.

Lågkonjunkturen och en fortsatt avkyllning av Stockholms arbetsmarknad har dock gjort det svårt att argumentera för nyetableringar i Norrland. Både den nationella som den internationella konkurrensen om företagsetableringar fortsätter att hårdna allt mer. Den framtida näringslivsutvecklingens konkurrenskraft i Norrlands inland beror även på de regionalpolitiska stödssystemen. Etableringsresultatet under 2004 bedöms ge ett något bättre sysselsättningsutfall än under föregående år.

Ordf: Lars-Olov Söderström

VD: Sture Bengtsson

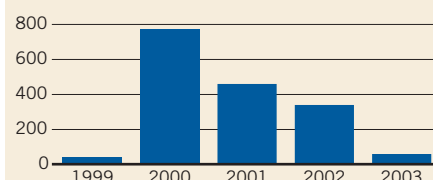
RESULTATRÄKNING, Mkr	2003	2002
Nettoomsättning	6	6
Kostnader	-6	-6
Rörelseresultat	0	0
Resultat före skatt	0	1
Årets resultat	0	1

BALANSRÄKNING, Mkr	2003	2002
Tillgångar		
Ej räntebärande omsättningstillgångar	20	20
Totala tillgångar	20	20
Eget kapital, avsättningar och skulder		
Eget kapital	15	15
Ej räntebärande kortfristiga skulder	5	5
Totala skulder och eget kapital	20	20

NYCKELTAL	2003	2002
Re (genomsnitt), %	1,9	3,9
Rt (genomsnitt), %	1,9	3,5
Rsyss (genomsnitt), %	2,4	4,5
Rop (genomsnitt), %	neg	2,0
Soliditet, %	78,2	77,7

ÖVRIGT, Mkr	2003	2002
Bruttoinvesteringar	0	0
Av- och nedskrivningar	0	0
Antal anställda i medeltal	4	4
Statens ägarandel, %	33,3	33,3

ETABLERINGSBESLUT I NORRLAND¹⁾

¹⁾ Där Norrland Center AB medverkat.

Etikpolicy	JA
Jämställdhetspolicy	JA
Anställda	kvinnor 25% / män 75%
Ledningsgrupp	-
Styrelse	kvinnor 20% / män 80%
Miljöpolicy	JA
Miljöledningssystem	NEJ

Styrelse och revisorer 2003/2004

Ordf: Lars-Olov Söderström, Led: Peter Andersson, Nils Åke Astermo, Anders Hörnfeldt, Ursula Tengelin.
(Ordinarie bolagsstämma 2004 äger rum i juni). Revisor: Peter Zell, KPMG Bohlins.

Arvode till styrelsens ordförande uppgick 2003 till 60 tkr. Arvode till bolagsstämmodalda ledamöter uppgick 2003 till 40 tkr.

Samhall är Sveriges ledande företag när det gäller att skapa arbeten för arbetshandikappade och ett av Sveriges största företag. Riksdagen beslutade 1992 att den dåvarande stiftelsen Samhall skulle omvandlas till ett aktieföretag. I januari 2003 beslutade Samhall om en ny organisation som syftar till att stärka den lokala och regionala närvaron.

VERKSAMHET

Samhalls uppgift är att producera efterfrågade varor och tjänster och genom detta skapa meningsfullt och utvecklande arbete för personer med arbetshandikapp där behoven finns. Verksamheten skall vidare bedrivas enligt affärsmässiga principer på marknadens villkor, varvid skall iaktas att övrigt näringsliv inte utsätts för osund konkurrens.

EKONOMI

Omslutningen som inkluderar fakturering och anslag från staten uppgick till 8 066 (8 557) Mkr. Faktureringen minskade med 9 procent till 3 826 Mkr. Anslaget från staten uppgick till 4 137 (4 262) Mkr. Resultatet efter skatt uppgick till -334 (-2) Mkr. Soliditeten minskade till 29,9 (38) procent.

MÅL

För 2003 hade Samhall fyra mål.

- Minst 27,3 miljoner timmar av meningsfullt och utvecklande arbete skulle erbjudas anställda med arbetshandikapp.
- Minst 40 procent av nyrekryteringen skulle vara personer med svårare arbetshandikapp.
- Minst 5 procent av de anställda skulle lämna företaget för arbete utanför Samhall.
- Det ekonomiska resultatet skall över en konjunkturcykel vara positivt och bola-

get skall ha goda finanser. Verksamheten skall bedrivas med affärsmässig effektivitet och med ett högt resursutnyttjande, bland annat genom strukturella förändringar i syfte att minska kostnaden för produktionen och öka beläggningen. Samhall skall även söka nya affärsmöjligheter.

UTDELNINGSPOLICY

Aktierna medför inte rätt till utdelning. Uppkommer vinst, skall vinstmedlen balanseras i ny räkning för främjande av bolagets fortsatta verksamhet.

UTVÄRDERING

Antalet arbetstimmar uppgick till 26,9 (28,3) miljoner under året. Det innebär att målet underskreds med 400 000 timmar, vilket är en konsekvens av framförallt den vikande konjunkturen.

Av nyrekryteringen uppgick 40 (45) procent av personer med svårare arbetshandikapp, vilket är i linje med målet.

4,3 (5) procent av de anställda med funktionshinder lämnade företaget för arbete utanför Samhall. Målet underskreds med 0,7 procent. Brist på lönebidragsmedel, den pågående omstruktureringen och ett kärt arbetsmarknadsläge var orsaken till att målet inte kunde nås.

Arbetet med att omstrukturera och anpassa verksamheten fortsätter under 2004. Det negativa resultatet hotar inte Samhalls finansiella ställning på kort sikt. Samhall måste emellertid redovisa ett positivt resultat framöver för att den finansiella ställningen inte skall hotas på sikt. Som ett led i att öka lönsamhet och sysselsättning har omstruktureringen från industri till tjänsteverksamhet pågått under hela året. Resultatet efter skatt jämfört med föregående år påverkas framförallt av det minskade förädlingsvärdet och stora omstruktureringkostnader.

Ordf: Peter Lagerblad

VD: Birgitta Böhlin

RESULTATRÄKNING, Mkr	2003	2002
Nettoomsättning	8 066	8 557
Kostnader	-8 252	-8 572
Jämförelsestörande poster	-175	-21
Rörelseresultat	-361	-36
Finansiella intäkter	34	36
Finansiella kostnader	-7	-2
Resultat före skatt	-334	-2
Skatt	0	3
Årets resultat	-334	1

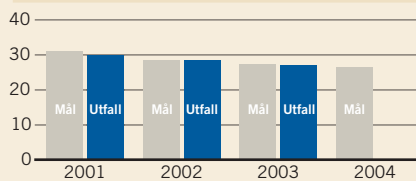
BALANSRÄKNING, Mkr	2003	2002
Tillgångar		
Ej räntebärande anläggningstillgångar	614	764
Ej räntebärande omsättningstillgångar	1 044	1 147
Räntebärande omsättningstillgångar	960	1 032
Totala tillgångar	2 618	2 943
Eget kapital, avsättningar och skulder		
Eget kapital	783	1 117
Ej räntebärande avsättningar	90	16
Ej räntebärande kortfristiga skulder	1 718	1 810
Totala skulder och eget kapital	2 618	2 943

KASSAFLÖDE, Mkr	2003	2002
Kassaflöde från löpande verksamhet	-123	141
Kassaflöde från investeringsverksamhet	21	93
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	66	-464

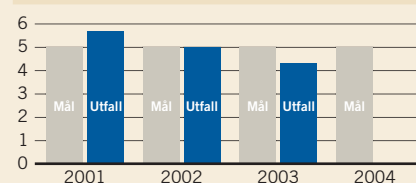
NYCKELTAL	2003	2002
Re (genomsnitt), %	neg	0,1
Soliditet, %	29,9	38,0
Antal anställda med arbetshandikapp	20 019	21 301
Övergångar, antal	973	1 188
Övergångar, %	4,4	5,0
Arbetstimmar, tusental	26 900	28 313

ÖVRIGT, Mkr	2003	2002
Bruttoinvesteringar	73	94
Av- och nedskrivningar	237	169
Antal anställda i medeltal	21 941	23 428
Sjukfrånvaro, %	19,2	20,0
Statens ägarandel, %	100	100

ARBETSTIMMAR, TUSENTAL

ÖVERGÅNGAR, %

Etikpolicy	JA
Jämställdhetspolicy	JA
Anställda	kvinnor 43% / män 57%
Ledningsgrupp	kvinnor 30% / män 70%
Styrelse	kvinnor 14% / män 86%
Miljöpolicy	JA
Miljöledningssystem	ISO 14001

Styrelse och revisorer 2003/2004

Ordf: Peter Lagerblad. **Vice ordf:** Gunnar Larsson **Led:** Birgitta Böhlin, Gunilla Ekvall, Tobias Henmark, Toivo Hofslagare, Anders L. Johansson, Björn Wolrath (Birgitta Böhlin, Gunilla Ekvall samt Gunnar Larsson avgick och Marie Hallander Larsson samt Kenneth Johansson tillträdde på ordinarie bolagsstämma 2004). **Arb rep:** Bo Johansson, Margaretha Brinkhof Walter, Tommy Carlsson **Arb suppl:** Christer Eriksson, Olle Gardelin, Claes-Göran Witting. **Revisorer:** Anders Holm, KPMG och Henrik Söderhielm, Riksrevisionen. Per Wardhammar, Öhrlings Price-waterhouseCoopers tillträdde som revisor vid ordinarie bolagsstämma 2004.

Ordf: Eva Smith

VD: Ragnar Unge

SIS Miljömärkning AB

SIS Miljömärkning AB bildades 1998 med staten som en delägare (10 procent) och SIS, Standardiseringen i Sverige, som den andra delägaren (90 procent). SIS ägande fördes över till Sveriges Standardiseringsråd, SSR den 1 januari 2001. Den nordiska miljömärkningen Svanen bildades redan 1989 av de nordiska konsumentministrarna i Nordiska ministerrådet och administrerades inledningsvis som en underavdelning i SIS. Uppdraget kompletterades 1994 med EU-systemet Blomman.

VERKSAMHET

Verksamheten grundas på kriterieutveckling, information och marknadsföring av miljömärkningssystemen Svanen och Blomman samt produktkontroll med licensiering. Syftet med verksamheten är att skapa miljövinster och bidra till arbetet med en hållbar utveckling. Till hjälp och för partsinsyn i kriterieutvecklingsarbetet utnämner bolagets styrelse en nämnd för det nordiska systemet och en referensgrupp för det europeiska systemet.

EKONOMI

Verksamheten finansieras huvudsakligen genom intäkter från företag som har miljömärkningslicenser samt genom statligt bidrag. Företag som söker miljömärkningslicens får betala en ansökningsavgift och en omsättningsbaserad årsavgift som är 0,3 procent (Svanen) eller 0,15 procent (Blomman) av försäljningen från den miljömärkta produkten. För att inte årsavgiften ska bli orimlig finns en övre gräns. Omsättningen uppgick till 27,1 (32) Mkr. De statliga bidragen stod för 16,2 procent av intäkterna. I början av 2003 sänktes licensinnehavarnas årsavgift för Svanen från 0,4 procent till 0,3 procent. Den nya avgiftsnivån medförde initialt ett inkomstbortfall på närmare 4 Mkr. Under

året täcktes delvis detta bortfall med ett ökande antal licensinnehavare inom flera viktiga produktgrupper.

MÅL

SIS Miljömärkning bidrar genom sitt arbete på ett betydande vis till det konsumentpolitiska delmålet att medverka till att sådana produktions- och konsumtionsmönster utvecklas som minskar påfrestningarna på miljön och bidrar till en långsiktigt hållbar utveckling. Genom att stimulera utveckling och användning av produkter som ur miljösynpunkt är att föredra, bidrar företaget till en mindre miljöbelastande konsumtion och därmed även till ett hållbart samhälle.

UTDELNINGSPOLICY

Verksamheten syftar inte till att ge ägarerna vinst.

UTVÄRDERING

Företaget har till uppgift att för svenskt vidkommande förvalta miljömärkningssystemen Svanen och Blomman. Detta uppdrag har utförts väl. Inom Svanen-system har totalt 525 licenser utfärdats under 2003 i Sverige. Av dessa var 89 helt nya och 85 omprövningar av tidigare licenser. Antal företag i Sverige som har Blommanmärkta produkter ökade från 8 till 11.

Det statliga bidraget ska användas så att den vidare utvecklingen av miljömärkningen främjas och sker i enlighet med Sveriges internationella åtaganden. 2004 ska insatserna koncentreras på att vidareutveckla den nordiska miljömärkningen och bidra till att utveckla former för samarbete och samordning mellan det nordiska miljömärkningssystemet och EU:s system för miljömärkning samt göra EU:s miljömärkningssystem mer spritt och känt på den svenska marknaden.

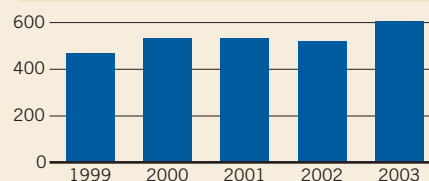
RESULTATRÄKNING, Mkr	2003	2002
Nettoomsättning	27	32
Kostnader	-27	-32
Rörelseresultat	0	1
Finansnetto	2	-3
Resultat före skatt	2	-3
Årets resultat	2	-3

BALANSRÄKNING, Mkr	2003	2002
Tillgångar		
Ej räntebärande anläggningstillgångar	11	10
Ej räntebärande omsättningstillgångar	3	4
Räntebärande omsättningstillgångar	6	6
Totala tillgångar	20	20
Eget kapital, avsättningar och skulder		
Eget kapital	15	15
Ej räntebärande kortfristiga skulder	5	5
Totala skulder och eget kapital	20	20

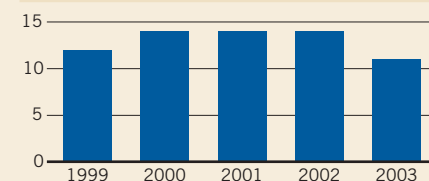
NYCKELTAL	2003	2002
Re (genomsnitt), %	13	neg
Rt (genomsnitt), %	10	neg
Rsys (genomsnitt), %	13	neg
Rop (genomsnitt), %	13	6,6
Soliditet, %	75	76,9

ÖVRIGT, Mkr	2003	2002
Bruttoinvesteringar	0	0
Av- och nedskrivningar	328	586
Antal anställda i medeltal	32	34
Statens ägarandel, %	10	10

ANTAL SVENSKA LICENSER, SVANEN

ANTAL SVENSKA LICENSER, BLOMMAN

Etikpolicy	NEJ
Jämställdhetspolicy	JA
Anställda	kvinnor 65% / män 35%
Ledningsgrupp	kvinnor 75% / män 25%
Styrelse	kvinnor 60% / män 40%
Miljöpolicy	JA
Miljöledningssystem	ISO 14001

Styrelse och revisorer 2003/2004

Ordf: Eva Smith. **Vice ordf:** Walter Sköldefors. **Led:** Ingolf Berg, Pernilla Knutsson, Anna Mattsson. (Ordinarie bolagsstämma 2004 äger rum 24 maj). **Revisorer:** Bengt Doyle, KPMG.

Arvode till styrelsens ordförande uppgick 2003 till 20 (+6 tkr/mån) tkr. Arvode till styrelsens ledamöter uppgick 2003 till 20 tkr.

Sjöfartsverket som blev affärsverk den 1 juli 1987, är en central förvaltningsmyndighet med ett samlat ansvar, sektorsansvar, inom sjöfartsområdet. Sjöfartsverket skall på ett företagsekonomiskt sätt och inom ramen för en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktig hållbar transportförsörjning medverka till att de transportpolitiska målen uppfylls.

VERKSAMHET

Sjöfartsverket planerar och tillhandahåller infrastruktur och tjänster för sjöfarten i form av farleder, lotsning, isbrytning, sjögeografisk information med mera. Tillsynen över sjösäkerheten sker inom Sjöfartsverket främst genom Sjöfartsinspektionens verksamhet. Verket ansvarar även för sjöräddningen och informerar och ger råd om sjösäkerheten för fritidsbåtar. Andra uppgifter är att främja en ekologisk hållbar utveckling av sjöfarten och verka för att hänsyn tas till funktionshindrade personers behov inom sjöfarten. Vidare svarar Sjöfartsverket för beredskapsplanläggningen av sjötransporter.

EKONOMI

Sjöfartsverket skall finansiera sin verksamhet inklusive investeringar med de intäkter som uppstår av brukarna av tjänsterna. Verket erhåller även anslag för att tillhandahålla vissa tjänster som inte bör finansieras av intäkterna från farledsavgifterna. Omsättningen ökade under 2003 till 1 494 (1 450) Mkr. Resultatet efter finansiella poster blev -3 (25,4) Mkr. Resultatförsämringen beror på ökade kostnader för vintersjöfarten på grund av isläget den gångna vintern. Räntabiliteten på justerat eget kapital efter skattemotsvarighet uppgick till 3,5 (2,3) procent. Soliditeten uppgick till 31 (34) procent. Bruttoinvesteringarna var på 348,2 (126,2) Mkr och finansieringen skedde med egna medel.

UTDELNINGSPOLICY

Den allmänna riktlinjen är att utdelningen skall vara en tredjedel av resultatet efter skattemotsvarighet.

MÅL

Sjöfartsverket skall verka för att de transportpolitiska målen för verksamhetsområdet Sjöfart uppfylls. Målen är:

- ett tillgängligt transportsystem, där sjötransportsystemet utformas så att medborgarnas och näringslivets grundläggande transportbehov kan tillgodoses. Sjöfarten skall kunna bedrivas året runt på samtliga svenska hamnar av betydelse.
- en hög transportkvalitet, där sjötransportsystemet skall medge hög transportkvalitet för medborgarna och näringslivet
- en säker sjöfart, där ingen dödas eller allvarligt skadas. Sjötransportsystemet skall anpassas till de krav som följer av detta.
- en god miljö, där sjötransportsystemet anpassas till krav på god och hälsosam livsmiljö för alla och där en god hushållning med naturresurser främjas. Sjötransportsystemets utformning skall bidra till att miljöpolitikens miljökvalitetsmål nås.
- en positiv regional utveckling, där sjötransportsystemet bidrar till att utjämna skillnader i möjligheterna för olika delar av landet att utvecklas och motverkar nackdelar av stora transportavstånd.
- ett jämställt transportsystem, där sjötransportsystemet är utformat så att det svarar mot både kvinnor och mäns transportbehov. Kvinnor och män skall ges samma möjligheter att påverka sjötransportsystemets tillkomst, utformning och förvaltning och deras värderingar skall tillmätas samma vikt.

De ekonomiska målen för verksamheten är att räntabiliteten på justerat eget kapital efter skattemotsvarighet skall vara 3,5 procent över en konjunkturcykel. Vidare skall soliditeten vara lägst 30 procent.

UTVÄRDERING

Sjöfartsverkets aktiviteter för att uppfylla verksamhetsmålen och regeringens uppfattning om hur väl detta har lyckats redovisas i budgetpropositionen för 2005.

Ordf: Gunnel Färm

GD: Jan-Olof Selén

RESULTATRÄKNING, Mkr	2003	2002
Nettoomsättning	1 494	1 450
Kostnader	-1 459	-1 399
Rörelseresultat	34	51
Finansiella intäkter	25	32
Finansiella kostnader	-63	-58
Resultat före skatt	-3	25
Bokslutsdispositioner	41	0
Skatt	-11	-7
Årets resultat	27	18

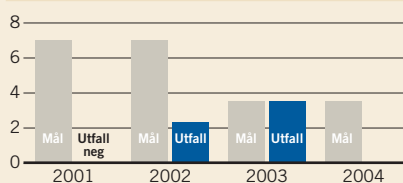
BALANSRÄKNING, Mkr	2003	2002
Tillgångar		
Ej räntebärande anläggningstillgångar	1 558	1 301
Ej räntebärande omsättningstillgångar	307	265
Räntebärande omsättningstillgångar	655	791
Totala tillgångar	2 520	2 357
Eget kapital, avsättningar och skulder		
Eget kapital	774	794
Räntebärande avsättningar	1 356	1 209
Räntebärande långfristiga skulder	0	73
Räntebärande kortfristiga skulder	73	22
Ej räntebärande kortfristiga skulder	317	259
Totala skulder och eget kapital	2 520	2 357

KASSAFLÖDE, Mkr	2003	2002
Kassaflöde från löpande verksamhet	143	41
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-346	-109
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	67	144

NYCKELTAL	2003	2002
Re (genomsnitt), %	3,5	2,3
Rt (genomsnitt), %	2,4	3,7
Rsys (genomsnitt), %	2,8	4,2
Rop (genomsnitt), %	2,4	4,1
Soliditet, %	30,7	33,7

ÖVRIGT, Mkr	2003	2002
Föreslagen utdelning	7,6	6,1
Bruttoinvesteringar	348	126
Av- och nedskrivningar	91	85
Antal anställda i medeltal	1 162	1 151
Sjukfrånvaro, %	4,9	5,0
Statens ägarandel, %	100	100

RÄNTABILITET PÅ EGET KAPITAL, %

Etikpolicy	NEJ
Jämställdhetspolicy	JA
Anställda	kvinnor 19% / män 81%
Ledningsgrupp	kvinnor 30% / män 70%
Styrelse	kvinnor 50% / män 50%
Miljöpolicy	JA
Miljöledningssystem	EGET

Styrelse och revisorer 2003/2004

Ordf: Gunnel Färm. **Vice ordf:** Elizabeth Nyström. **Led:** Solgerd Björn-Rasmussen, Claes-Göran Brandin, Karin Jeppsson, Rolf Johannesson, Elisabeth Nilsson, Kent Olsson, Lars Starkerud, Jan-Olof Selén. **Arb rep:** Johan Bagge, Tapani Hoffrén, Göte Karlsson. **Arb suppl:** Norbert Grinne, Lennart Johansson, Billy Wallroth. **Revisorer:** Kent Gustafsson och Kerstin Jönsson, Riksrevisionen.

SOS Alarm Sverige AB ägs av svenska staten (50 procent), Landstingsförbundet (25 procent) och Svenska Kommunförbundet genom sitt dotterbolag Förenade Kommunföretag AB (25 procent). Företaget ansvarar för SOS-tjänsten i Sverige genom att ta emot och förmedla larm på nödnumret 112. Företaget får ersättning från staten för verksamheten kring nödnumret 112. Företaget har rätt att bedriva viss kommersiell verksamhet.

VERKSAMHET

SOS Alarm tar emot, analyserar och förmedlar larmsamtal via 20 larmcentraler i Sverige. Företagets verksamhet rörande nödnumret 112 regleras i ett avtal med staten. Nödnumret 112, räddnings- och vårdtjänster står för cirka två tredjedelar av omsättningen och kommersiella säkerhets- och larmtjänster för en tredjedel. Under 2003 tog SOS Alarm emot 3,4 (3,3) miljoner samtal till 112. Antalet nödsamtal är relativt konstant över åren, däremot har andelen felringningar ökat till 61 procent (56). Det beror bland annat på hanteringen och utformningen av mobiltelefoner men också på bristande respekt för nödnumret.

EKONOMI

Avkastningen på eget kapital ökade till 8 (0) procent och soliditeten sjönk marginellt till 47 (49) procent. SOS Flygambulans har levererat ett starkt resultat, men bolaget har förlorat en upphandling som motsvarar 50 procent av bolagets omsättning och den framtida verksamheten övervägs för närvarande. SOS Alarm har slutit fleråriga avtal som säkerställer en

stor del av kommande intäkter för 2004. Samtidigt kommer verksamheten att belastas med kostnader för omställningsarbetet med teknikplattformen.

MÅL

Räntabiliteten på eget kapital nådde målet och uppgick till 8 procent. Den genomsnittliga svarstiden under 2003 var 7,2 (7,1) sekunder, jämfört med kravet på 8 sekunder. 12 centraler redovisar minskade svarstider, medan problemen består att storstadscentralerna inte klarar av kravet.

UTDELNINGSPOLICY

Utdelningen skall normalt motsvara 5 procent av eget kapital. Under investeringsperioden har ägarna beslutat att tillfälligt sänka utdelningsnivån till 3 procent på eget kapital för att säkra bolagets finansiella ställning.

UTVÄRDERING

Ekonomiskt står SOS Alarm väl rustat inför bytet av teknikplattform. Samtidigt finns risker då bolaget är exponerat mot offentliga kunder med ansträngd ekonomi och mot privatmarknaden där konkurrensen är hård. Felringningarna är ett stort problem för SOS Alarm och det är viktigt att fortsätta arbetet med att minska antalet felringningar. Bolaget jobbar med tekniska lösningar och bedriver ett informationsarbete för att minska felringningarna. Bolaget är dock också beroende av andra myndigheter och teleoperatörerna för att lyckas. Problemen med långa svarstider i storstadscentralerna måste också åtgärdas och ett arbete har inletts som redan har givit minskade svarstider i Stockholm.

Ordf: Curt Persson

VD: Sven-Runo Bergqvist

RESULTATRÄKNING, Mkr	2003	2002
Nettoomsättning	671	619
Kostnader	-656	-610
Rörelseresultat	15	9
Finansiella intäkter	7	-5
Finansiella kostnader	-3	-3
Resultat före skatt	19	1
Skatt	-5	-1
Årets resultat	13	0

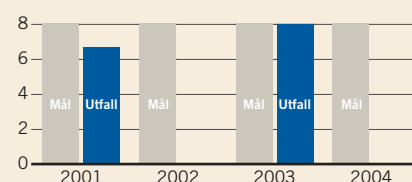
BALANSRÄKNING, Mkr	2003	2002
Tillgångar		
Ej räntebärande anläggningstillgångar	194	162
Ej räntebärande omsättningstillgångar	56	64
Räntebärande omsättningstillgångar	101	97
Totala tillgångar	351	323
Eget kapital, avsättningar och skulder		
Eget kapital	164	156
Minoritet	2	1
Ej räntebärande avsättningar	24	22
Räntebärande långfristiga skulder	22	25
Räntebärande kortfristiga skulder	3	2
Ej räntebärande kortfristiga skulder	136	117
Totala skulder och eget kapital	351	323

KASSAFLÖDE, Mkr	2003	2002
Kassaflöde från löpande verksamhet	81	58
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-70	-66
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-7	-7

NYCKELTAL	2003	2002
Re (genomsnitt), %	8,0	0,0
Rt (genomsnitt), %	6,6	1,2
Rsys (genomsnitt), %	11,8	2,2
Rop (genomsnitt), %	16,7	11,3
Soliditet, %	47,2	48,6
Genomsnittlig svarstid, sekunder	7,2	7,1

ÖVRIGT, Mkr	2003	2002
Föreslagen utdelning	5	5
Bruttoinvesteringar	71	66
Av- och nedskrivningar	38	44
Antal anställda i medeltal	851	790
Sjukfrånvaro, %	4,8	5,0
Statens ägarandel, %	50	50

RÄNTABILITET PÅ EGET KAPITAL, %

Etikpolicy	NEJ
Jämställdhetspolicy	JA
Anställda	kvinnor 59% / män 41%
Ledningsgrupp	kvinnor 25% / män 75%
Styrelse	kvinnor 50% / män 50%
Miljöpolicy	JA
Miljöledningssystem	ISO 14001

Styrelse och revisorer 2003/2004

Ordf: Curt Persson. **Led:** Ewa Back, Hjördis Berg, Annika Castwall, Benny Jönsson, Peter Lindell, Christina Salomonson, Ulf Wetterberg. **Arb rep:** Ann-Cathrin Löf, Åke Nordin. **Revisorer:** Peter Lander, Ernst & Young och Göran Selander, Riksrevisionen.

Arvode till styrelsens ordförande uppgår 2004 till 80 (60) tkr. Arvode till bolagsstämvalda ledamöter uppgår 2004 till 40 (30) tkr.

Statens Väg- och Baninvest bildades 1990 som Vägverkets Investeringsaktiebolag Väginvest och fick till uppgift att via dotterbolagen Stockholmsleder AB och Göteborgs Trafikleder AB låna medel på kapitalmarknaden och vidarelåna dessa till Vägverket för vissa väginvesteringar i Stockholms- och Göteborgsregionerna. År 1998 beslutades att företaget skulle äga och förvalta statens aktier i Botniabanan AB. I samband med detta bytte företaget namn till Statens Väg- och Baninvest AB och aktiernas förvaltning överfördes från Vägverket till Näringsdepartementet.

VERKSAMHET

Företagets verksamhet bedrivs inom vägsektorn och banhållningsområdet och omfattar skilda former av projekteringsfinansiering av infrastrukturanläggningar liksom ägande och förvaltning av aktier, andelar och andra rättigheter i bolagen.

Verksamheten har under 2003 bedrivits inom tre områden:

- Förvaltning av dotterbolag, inklusive bevakning av ägarintresset och utredning av övergripande företagsfrågor.
- Finansverksamhet. Denna omfattar specialisttjänster inom området finansiering inriktad på upplåning för Stockholmsleder AB, Göteborgs Trafikleder AB och Botniabanan AB.
- Konsultverksamhet inom redovisning, kalkylering och finansiering för bland annat Vägverkets ekonomifunktion och Vägverket Region Stockholm. Dessutom har löpande ekonomi- och redovisnings-

tjänster utförts åt Stockholmsleder AB, Göteborgs Trafikleder AB och A-Banan Projekt AB.

Botniabanan AB arbetar med projektering och byggande av Botniabanan som är en 190 kilometer lång järnvägssträcka mellan Ångermanälven vid Nyland och Umeå. Huvudtidplanen för Botniabanan reviderades 2001 med anledning av att tillåtlighetsprövningen enligt nya miljöbalken har tagit längre tid än beräknat. Den nya tidplanen anger ett färdigställande under senhösten 2008. På grund av att planeringsprocesserna för sträckan Husum till Umeå är ytterligare försenade görs för närvarande en ny översyn av huvudtidplanen. Samtidigt granskas också kostnadsramen.

EKONOMI

Den samlade upplåningen för Stockholmsleder AB och Göteborgs Trafikleder AB, som sköts av Statens Väg- och Baninvest AB, har ökat under året med 1 787 Mkr. Botniabanan ABs upplåning hos Riksgäldskontoret har under året ökat med 1 215 Mkr.

UTDELNINGSPOLICY

Företaget har inte några utdelningskrav från ägaren.

UTVÄRDERING

Det redovisade resultatet i såväl moderbolaget som koncernen följer uppgjorda planer.

Ordf: Gösta Gunnarsson

VD: Bo Johansson

RESULTATRÄKNING, Mkr	2003	2002
Nettoomsättning	366	335
Kostnader	-366	-335
Rörelseresultat	0	0
Finansiella intäkter	0	1
Resultat före skatt	0	0
Skatt	0	0
Årets resultat	0	0

BALANSRÄKNING, Mkr	2003	2002
Tillgångar		
Ej räntebärande anläggningstillgångar	2 796	1 788
Räntebärande anläggningstillgångar	9 930	8 139
Ej räntebärande omsättningstillgångar	574	147
Räntebärande omsättningstillgångar	22	25
Totala tillgångar	13 322	10 099
Eget kapital, avsättningar och skulder		
Eget kapital	18	17
Räntebärande långfristiga skulder	12 803	9 801
Ej räntebärande kortfristiga skulder	501	280
Totala skulder och eget kapital	13 322	10 099

KASSAFLÖDE, Mkr	2003	2002
Kassaflöde från löpande verksamhet	-205	56
Kassaflöde från investeringsverks	-2 800	-3 360
Kassaflöde från finansieringsverks	3 002	3 291

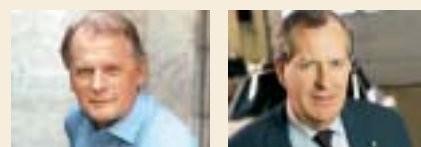
NYCKELTAL	2003	2002
Re (genomsnitt), %	1,1	2,5
Rt (genomsnitt), %	0,0	0,0
Rsys (genomsnitt), %	0,0	0,0
Rop (genomsnitt), %	0,0	0,0
Soliditet, %	0,1	0,2

ÖVRIGT, Mkr	2003	2002
Bruttoinvesteringar	2 800	3 360
Av- och nedskrivningar	0	0
Antal anställda i medeltal	83	68
Sjukfrånvaro, %	2,4	2,1
Statens ägarandel, %	100	100

Etikpolicy	NEJ
Jämställdhetspolicy	NEJ
Anställda	kvinnor 36% / män 64%
Ledningsgrupp	kvinnor 36% / män 64%
Styrelse	kvinnor 50% / män 50%
Miljöpolicy	NEJ
Miljöledningssystem	NEJ

Styrelse och revisorer 2003/2004

Ordf: Gösta Gunnarsson. **Led:** Gerd Engman, Lena Erixon, Gunnar Holmgren, Eva-Britt Gustafsson, Ulf Lundin. (Ordinarie bolagsstämma 2004 äger rum 11 juni). **Revisorer:** Per Wardhammar, Öhrlings PricewaterhouseCoopers och Bertil Forsslundh, Riksrevisionen.

Ordf: Olof Johansson

VD: Magnus Ehrenstråhle

BILPROVNINGEN

Riksdagen beslutade 1997 att AB Svensk Bilprovning skulle få fortsatt ensamrätt att utföra den tekniska fordonskontrollen enligt föreskrifter i vägtrafikförordningen. Företagets syfte är att främja trafiksäkerhet och miljö genom kontroll av fordonsstandarden. Besiktningens verksamhet skall med god tillgänglighet i hela landet. Staten äger 52 procent, resten ägs av olika privata intresseorganisationer.

VERKSAMHET

Verksamheten består främst av obligatoriska kontroller, men även vissa konkurrensutsatta tjänster som kran- och lyftbesiktningar, frivilliga bromstester samt miljökontroller och kvalitetskontroller. Regeringen har beslutat att besiktningen av motorcyklar, vissa husvagnar och lätta släp skall ske med färre intervall, vilket kommer frigöra kapacitet. Priserna skall vara samma i hela landet och tillgängligheten god.

EKONOMI

Bolagets resultat efter skatt förbättrades väsentligt till cirka 111 (84) Mkr, främst på grund av en prishöjning men också ökad produktivitet. Bilprovningen behöver just nu ett överskott för att genomföra ett investeringsprogram för att förbättra kapaciteten och därmed servicen mot kunder samt arbetsmiljön för de anställda. Sett över en femårsperiod är Bilprovningens resultat -29 Mkr. Soliditeten förbättrades till 38 (36) procent.

MÅL

Företaget skall främja trafiksäkerhet och miljö genom kontroll av fordonsstandar-

den och erbjuda god tillgänglighet i hela landet. Företaget har som mål att minska väntetiderna för besiktning. Regeringens beslut om prissättning på Bilprovningens besiktningar föreskriver att företaget skall gå ihop sett över en längre tidsperiod. Soliditeten skall enligt styrelsens beslut vara cirka 35 procent.

UTDELNINGSPOLICY

Ägarna har kommit överens om att Bilprovningen kan dela ut 1 procent av eget kapital, dock maximalt 50 procent av resultatet efter skatt. Staten eftersträvar ingen utdelning utan vill att en eventuell vinst skall återinvesteras i verksamheten, men accepterar delägarnas krav på en mindre utdelning för 2003.

UTVÄRDERING

Under året har Bilprovningen haft oacceptabla väntetider för privatpersoner, orsakade både av kapacitetsbrist och att de flesta bokar en tid så sent som möjligt. Bilprovningen genomför ett stort investeringsprogram för att komma till rätta med kapacitetsbristen samt inför ett nytt kallelsesystem med en förbokad tid på kallelsen. Resultaten med detta system är mycket goda. God service och låga priser är avgörande för Bilprovningens trovärdighet som monopol. Priset för en besiktning är det näst lägsta inom EU. Bilprovningen har investerat i mobila stationer som skall ersätta fasta stationer främst i Norrland och kunna avlasta vid flaskhalsar vid exempelvis ombyggnationer. Den mobila stationen förväntas förbättra servicen för kunderna i norrlandsläna samt ge en bättre ekonomi.

RESULTATRÄKNING, Mkr	2003	2002
Nettoomsättning	1 535	1 399
Kostnader	-1 359	-1 314
Rörelseresultat	176	85
Finansiella intäkter	11	8
Finansiella kostnader	-24	-27
Resultat före skatt	163	66
Skatt	-50	19
Minoritet	-1	-1
Årets resultat	112	84

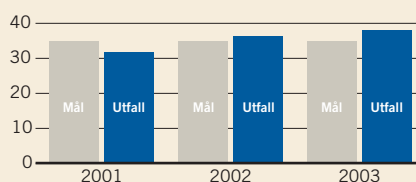
BALANSRÄKNING, Mkr	2003	2002
Tillgångar		
Ej räntebärande anläggningstillgångar	631	638
Ej räntebärande omsättningstillgångar	83	83
Räntebärande omsättningstillgångar	388	205
Totala tillgångar	1 102	926
Eget kapital, avsättningar och skulder		
Eget kapital	451	339
Minoritet	0	2
Räntebärande avsättningar	219	205
Räntebärande långfristiga skulder	130	141
Ej räntebärande långfristiga skulder	42	2
Räntebärande kortfristiga skulder	10	5
Ej räntebärande kortfristiga skulder	250	232
Totala skulder och eget kapital	1 102	926

KASSAFLÖDE, Mkr	2003	2002
Kassaflöde från löpande verksamhet	293	124
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-101	-119
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-8	92

NYCKELTAL	2003	2002
Re (genomsnitt), %	28,4	28,3
Rt (genomsnitt), %	18,4	10,7
Rsys (genomsnitt), %	24,9	15,1
Rop (genomsnitt), %	38,7	18,5
Soliditet, %	40,9	36,8

ÖVRIGT, Mkr	2003	2002
Föreslagen utdelning	4	0
Bruttoinvesteringar	101	118
Av- och nedskrivningar	83	91
Antal anställda i medeltal	2 111	2 181
Sjukfrånvaro, dagar per anställd	6,6	5,7
Statens ägarandel, %	52	52

SOLIDITET, %

Etikpolicy	JA
Jämställdhetspolicy	JA
Anställda	kvinnor 11% / män 89%
Ledningsgrupp	kvinnor 25% / män 75%
Styrelse	kvinnor 22% / män 78%
Miljöpolicy	JA
Miljöledningssystem	ISO 14001 (klart 2005)

Styrelse och revisorer 2003/2004

Ordf: Olof Johansson. **Led:** Ulf Blomgren, Katja Elväng, Birgitta Frejhagen, Per Johansson, Jan-Erik Kjellberg, Peter Lindell, Bertil Persson, Jan-Erik Werner. **Arb rep:** Ola Bergh, Rolf Jakobsson. **Arb suppli:** Bo Johansson, Erik Jonasson. **Revisorer:** Roland Nilsson, KPMG och Karin Holmerin, Riksrevisionen.

SVEDAB

Svensk-Danska Broförbindelsen SVEDAB AB (SVEDAB) bildades av riksdagen 1991. Syftet var att tillsammans med det av den danska staten bildade, A/S Øresund, bygga och driva den fasta väg- och järnvägsförbindelsen mellan Malmö och Köpenhamn. Bolagen har bildat ett samägt konsortium – Øresundsbro Konsortiet (Konsortiet). SVEDAB ägs av svenska staten genom Banverket och Vägverket.

VERKSAMHET

SVEDAB skall – direkt eller indirekt genom Konsortiet – äga och förvalta Øresundsbron och de svenska landanslutningarna till Øresundsbron. Koncernen består av moderbolaget SVEDAB och det till 50 procent ägda Konsortiet, som ansvarar för Øresundsbron.

Øresundsförbindelsen har lånefinansierats och skall inte belasta de båda ländernas statsbudgetar. Kostnaderna för byggnationen, räntekostnader samt löpande driftskostnader skall täckas av avgifter från de som använder Øresundsbron.

Genom att Sverige och Danmark gemensamt har bestämt att de operatörer som utnyttjar Øresundsbronns järnvägsdel skall betala en fast och oförändrad avgift per år främjas miljön. Vägtrafikanterna skall däremot bära den större delen av finansieringen av förbindelsen.

EKONOMI

Omsättningen uppgick till 621 (592) Mkr år 2003. Den förbättrade nettoomsättningen beror på de ökade vägtrafikintäkterna. Intäkterna från vägtrafiken är 367 Mkr, vilket är 7 procent bättre än 2002. Genomsnittsintäkterna per vägfordon har under året sjunkit från 163 DKK till 156 DKK.

Finansnettot i koncernen är 49 Mkr sämre än föregående år. Moderbolaget har förbättrat sitt finansnetto med cirka 19 Mkr bland annat beroende på lägre räntekostnader på lånen samt ökade ränteintäkter för modebolagens fordran på Banverket och Vägverket i fråga om villkorat aktieägartillskott.

Årets resultat efter skatt är ett underskott på 359 Mkr. För 2002 var underskottet 347 Mkr, vilket innebär att årets resultat är en försämring på 12 Mkr eller 3,5 procent.

MÅL

Det övergripande målet är att erbjuda privatresenärer och näringsliv en tillfredsställande, säker och miljövänlig trafikförsörjning, som gagnar regionen samt integrationen mellan Sverige och Danmark.

UTVÄRDERING

Øresundsförbindelsen har haft en gynnansam utveckling under de senaste åren, en utveckling som förstärktes ytterligare under 2003. Den fasta väg- och järnvägsförbindelsen har resulterat i ökad integration mellan Sverige och Danmark samt bidragit till en fortsatt effektivisering av transporterna till övriga Europa.

Under 2003 reste 15,2 (14) miljoner människor över Øresundsbron. Därmed ökade personbilsresorna på bron med 7 procent jämfört med året innan. Vägtrafiken omfattade sammanlagt 3 781 000 fordon, vilket är en ökning med drygt 10 procent. Även tågtrafiken visar på en stadig ökning under året. Sammanlagt reste 5,7 miljoner tågpassagerare över bron, en ökning med 6 procent jämfört med 2002.

Ordf: Jörgen Andersson

VD: Mats Wemming

RESULTATRÄKNING, Mkr	2003	2002
Nettoomsättning	621	592
Kostnader	-441	-446
Rörelseresultat	179	146
Finansiella intäkter	172	194
Finansiella kostnader	-850	-823
Resultat före skatt	-498	-482
Skatt	139	135
Årets resultat	-359	-347

BALANSRÄKNING, Mkr	2003	2002
Tillgångar		
Ej räntebärande anläggningstillgångar	15 044	15 249
Räntebärande anläggningstillgångar	1 211	766
Ej räntebärande omsättningstillgångar	68	45
Räntebärande omsättningstillgångar	2 509	2 033
Totala tillgångar	18 831	18 093

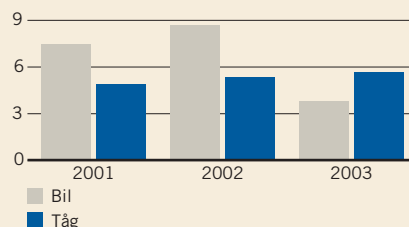
Eget kapital, avsättningar och skulder	2003	2002
Eget kapital	22	12
Räntebärande långfristiga skulder	14 600	15 273
Räntebärande kortfristiga skulder	4 047	2 632
Ej räntebärande kortfristiga skulder	162	176
Totala skulder och eget kapital	18 831	18 093

KASSAFLÖDE, Mkr	2003	2002
Kassaflöde från löpande verksamhet	-134	-382
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-26	30
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	605	176

NYCKELTAL	2003	2002
Re (genomsnitt), %	neg	neg
Rt (genomsnitt), %	1,9	1,8
Rsys (genomsnitt), %	1,9	1,8
Rop (genomsnitt), %	1,2	1,0
Soliditet, %	0,1	0,1

ÖVRIGT, Mkr	2003	2002
Föreslagen utdelning	0	0
Bruttoinvesteringar	561	511
Av- och nedskrivningar	247	247
Antal anställda i medeltal	88	83
Sjukfrånvaro, %	2,6	3,8
Statens ägarandel, %	100	100

PERSONRESOR ØRESUNDSBRON, miljoner

Etikpolicy	NEJ
Jämställdhetspolicy	NEJ
Anställda	kvinnor 52% / män 48%
Ledningsgrupp	kvinnor 0% / män 100%
Styrelse	kvinnor 0% / män 100%
Miljöpolicy	NEJ
Miljöledningssystem	NEJ

Styrelse och revisorer 2003/2004

Ordf: Jörgen Andersson. **Led:** Göran Ahlström, Bo Bylund, Ingmar Skogö.

Revisorer: Mikael Eriksson, Öhrlings PricewaterhouseCoopers och Bertil Forsslundh, Riksrevisionen.

Arvode till styrelsens ordförande uppgick 2003 till 116 tkr. Arvode till bolagsstämvalda ledamöter uppgick 2003 totalt till 58 tkr.

Svenska
Kraftnät

Svenska kraftnät (Svk) bildades 1992 till följd av riksdagens beslut att skilja produktionen och stamnätet åt inom dåvarande Statens Vattenfallsverk. Svk skall ansvara för driften av stamnätet, den löpande momentana elbalansen, det svenska kraftsystemets övergripande driftsäkerhet och dammsäkerheten. Svk är också elberedskapsmyndighet.

VERKSAMHET

Svk äger och driver stamnätet för elkraft, vilket omfattar landets totalt cirka 15 000 km långa 220 kV och 400 kV ledningar med stationer, utlandsförbindelser och IT-system. Svk äger även tillsammans med norska Statnett den nordiska elbörsern, Nord Pool ASA. Dessutom skall Svk verka för en robust och flexibel elförsörjning vid kris och krig. Verksamheten finansieras genom de avgifter producerer och förbrukare betalar för att transportera el via stamnätet.

EKONOMI

Svk:s omsättning ökade med 141 Mkr till 3 982 Mkr. Årets resultat minskade med 253 Mkr till 288 Mkr främst till följd av att näntäkterna minskade med 115 Mkr bland annat på grund av annat överföringsmönster. Även kostnaderna för energiförluster och balanskraft ökade beroende på högre elpris jämfört med föregående år.

MÅL

Svk skall erbjuda en säker, effektiv och miljöanpassad överföring av el på stamnätet, främja en svensk, nordisk och europeisk elmarknad med konkurrens samt utöva systemansvaret kostnadseffektivt. Kostnadseffektiviteten skall vara lika hög som i jämförbara företag. Svk skall uppnå en räntabilitet på justerat

eget kapital¹⁾ på 6 procent inklusive kostnader för så kallad restelektrifiering. Svk skall högst ha en skuldsättningsgrad på 55 procent.

UTDELNINGSPOLICY

Svk skall lämna utdelning motsvarande 65 procent av verksamhetsårets resultat. Utdelningen inkluderar skattemotsvarighet om 28 procent.

UTVÄRDERING

Svk:s verksamhet blir allt mer mångfasetterad. Därför är det viktigt att Svk fortsätter att utveckla och tydliggöra sina olika roller som systemansvarig myndighet och affärsdrivande företag. Det nordiska samarbetet är fortsatt prioriterat för att därigenom bidra till en väl fungerande elmarknad.

Räntabiliteten blev 3,5 (6,6) procent på justerat eget kapital och skuldsättningsgraden 49 (50) procent. Svk nådde under 2003 det fastställda målet för skuldsättningsgraden. Ägarens avkastningsmål uppnåddes inte för 2003, dock ser ägaren till Svk:s samlade resultat över en tidsperiod eftersom de hydrologiska förhållandena kan få stora genomslag enskilda år. Styrelsen har föreslagit en utdelning på 309 Mkr vilket överstiger utdelningspolicyen med 174 Mkr.

Studier har visat att Svk tillhör de mest kostnadseffektiva stamnätsföretagen i Europa. Stamnätstarifferna kan därför hållas låga jämfört med andra europeiska stamnätsföretag.

Svk bör fortsätta utveckla redovisningen och uppföljningen per verksamhetsgren för att förbättra genomlysningen av verksamheten samt kommunikationen gentemot elmarknaden och andra intressenter.

Ordf: Sven Hulterström

GD: Jan Magnusson

RESULTATRÄKNING, Mkr	2003	2002
Nettoomsättning	3 982	3 841
Kostnader	-3 593	-3 224
Resultat från andelar i intresseföretag	19	40
Rörelseresultat	408	657
Finansiella intäkter	13	41
Finansiella kostnader	-131	-150
Resultat före skatt	290	548
Skatt	1	-5
Minoritet	-3	-2
Årets resultat	288	541

BALANSRÄKNING, Mkr	2003	2002
Tillgångar		
Ej räntebärande anläggningstillgångar	9 213	9 350
Räntebärande anläggningstillgångar	364	372
Ej räntebärande omsättningstillgångar	748	894
Räntebärande omsättningstillgångar	99	165
Totala tillgångar	10 424	10 781

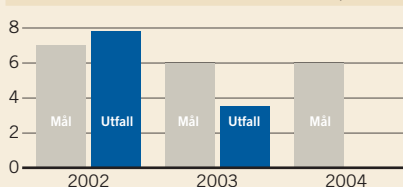
Eget kapital, avsättningar och skulder	2003	2002
Eget kapital	6 633	6 701
Minoritet	31	28
Räntebärande avsättningar	195	190
Ej räntebärande avsättningar	6	3
Räntebärande långfristiga skulder	2 667	2 813
Ej räntebärande långfristiga skulder	106	101
Räntebärande kortfristiga skulder	127	138
Ej räntebärande kortfristiga skulder	659	807
Totala skulder och eget kapital	10 424	10 781

KASSAFLÖDE, Mkr	2003	2002
Kassaflöde från löpande verksamhet	842	1 053
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-409	-474
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-499	-626

NYCKELTAL	2003	2002
Re (genomsnitt), %	3,5	6,6
Rt (genomsnitt), %	3,9	6,4
Rsyss (genomsnitt), %	4,6	8,4
Rop (genomsnitt), %	4,2	6,5
Soliditet, %	56,7	55,2
Skuldsättningsgrad, %	49	50

ÖVRIGT, Mkr	2003	2002
Föreslagen utdelning	309	356
Bruttoinvesteringar	411	460
Av- och nedskrivningar	527	512
Antal anställda i medeltal	261	249
Sjukfrånvaro, %	3,3	3,7
Statens ägarandel, %	100	100

RÄNTABILITET PÅ JUSTERAT EGET KAPITAL, %

Etikpolicy	JA
Jämställdhetspolicy	JA
Anställda	kvinnor 27% / män 73%
Ledningsgrupp	kvinnor 15% / män 85%
Styrelse	kvinnor 43% / män 57%
Miljöpolicy	JA
Miljöledningssystem	EGET

¹⁾ Se definition sid 101.

Styrelse och revisorer 2003/2004

Ordf: Sven Hulterström. **Vice ordf:** Yvonne Gustafsson. **Led:** Viktoria Aastrup, Sussi Kvart, Jan Magnusson, Christel Nettelvik Söderberg, Christer Samuelsson. (Sussi Kvart samt Christel Nettelvik Söderberg avgick och Tomas Bruce samt Anna-Stina Nordmark-Nilsson tillträdde april 2004) **Arb rep:** Agata Persson, SACO och Dan Lems, ST, **Pers ers:** Lisa Björkling och Kjell Lundgren. **Revisorer:** Kerstin Jönsson och Göran Selander, Riksrevisionen.

Aktiebolaget Svenska Miljöstyrningsrådet bildades 1995 för att bland annat fullgöra uppgifter som svenskt registreringsorgan enligt EU:s miljöstyrnings- och revisionsförordning, EMAS. Företaget ägs gemensamt av staten, Svenska Kommunförbundet och Föreningen Svenskt Näringsliv samt från år 2003 även Landstingsförbundet. Statens ägarandel är 85 procent.

VERKSAMHET

Miljöstyrningsrådet är ansvarigt för två frivilliga system – EMAS och EPD – med syfte att informera näringslivet och statliga verksamheter om dessa system och ge offentlighet åt de organisationer som ansluter sig till dessa system.

EMAS beskriver hur man stegvis bedriver ett förebyggande miljöledningsarbete i vilket ingår att planera, genomföra, följa upp och ständigt förbättra en organisations miljöprestanda. EPD är ett internationellt system för miljövarudeklarationer som innebär ett sätt att faktabaserat beskriva produkters och tjänsters miljöprestanda utifrån ett helhetsmässigt perspektiv – från råvaruutvinning till slutlig avfallshantering.

Under 2003 påbörjade Miljöstyrningsrådet ett nytt verksamhetsområde – att förvalta och vidareutveckla system för ekologisk hållbar upphandling, EKV, inom såväl statlig som privat verksamhet. EKV-verksamheten syftar till att ge vägledning för upphandlande enheter inom stat och näringsliv för att på bästa sätt kunna inkludera miljöaspekter i samband med inköp och upphandling.

EKONOMI

Miljöstyrningsrådets verksamhet finansieras via registrerings- och årsavgifter från

de organisationer som ansluter sig till EMAS- och EPD-systemen. Dessutom deltar Miljöstyrningsrådet i olika projektverksamheter som ger vissa intäkter. För arbetet med ekologisk hållbar upphandling får bolaget ett statsanslag. Omsättningen uppgick till 5 (3) Mkr. Soliditeten uppgick till 76,8 (71,4) procent.

MÅL

Miljöstyrningsrådet skall stödja industri, näringsliv och offentlig förvaltning att vidareutveckla sitt miljöarbete på ett systematiskt och kostnadseffektivt sätt samt att ge dem som öppet beskriver syftet med och resultatet av sitt miljöarbete ett erkännande som kan förstås såväl nationellt och internationellt.

Det ekonomiska målet för Miljöstyrningsrådet är att verksamheterna kring EMAS och EPD skall ge ett tillräckligt överskott för att möjliggöra utökade och förbättrade informationstjänster för registrerade organisationer och som kan utökas till ett bredare kundutbud med tiden. Med tiden kan också ett antal tjänster/utbildningar och andra verksamheter kring miljöanpassad upphandling förväntas ge vissa intäkter.

UTDELNINGSPOLICY

Bolaget har inte några utdelningskrav från ägarerna.

UTVÄRDERING

Under 2003 ändrades Miljöstyrningsrådets bolagsordning mot bakgrund av bland annat den översyn av rådets verksamhet som gjorts tidigare. Ett nytt samarbetsavtal har träffats mellan ägarerna mot bakgrund av den ändrade bolagsordningen och med hänsyn till att Landstingsförbundet gått in som delägare.

Ordf: Axel Wenblad

VD: Sven-Olof Ryding

RESULTATRÄKNING, Mkr	2003	2002
Nettoomsättning	5	3
Kostnader	-4	-3
Rörelseresultat	1	0
Resultat före skatt	1	0
Årets resultat	1	0

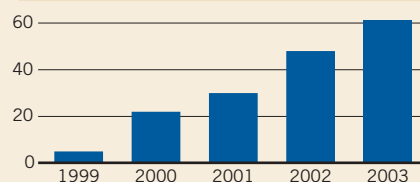
BALANSRÄKNING, Mkr	2003	2002
Tillgångar		
Ej räntebärande omsättningstillgångar	1	1
Räntebärande omsättningstillgångar	2	1
Totala tillgångar	3	2
Eget kapital, avsättningar och skulder		
Eget kapital	2	1
Ej räntebärande kortfristiga skulder	1	1
Totala skulder och eget kapital	3	2

KASSAFLÖDE, Mkr	2003	2002
Kassaflöde från löpande verksamhet	1	0
Kassaflöde från investeringsverksamhet	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	0	0

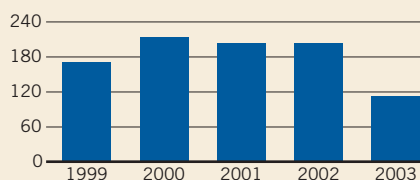
NYCKELTAL	2003	2002
Re (genomsnitt), %	52,4	neg
Rt (genomsnitt), %	39,4	neg
Soliditet, %	76,8	71,4

ÖVRIGT, Mkr	2003	2002
Bruttoinvesteringar	0	0
Av- och nedskrivningar	0	0
Antal anställda i medeltal	4	3
Statens ägarandel, %	85	90

ANTAL EPD-REGISTRERINGAR

ANTAL EMAS-REGISTRERINGAR

Etikpolicy	NEJ
Jämställdhetspolicy	NEJ
Anställda	kvinnor 25% / män 75%
Ledningsgrupp	–
Styrelse	kvinnor 50% / män 50%
Miljöpolicy	NEJ
Miljöledningssystem	NEJ

Styrelse och revisorer 2003

Ordf: Axel Wenblad **Vice ordf:** Eva Smith. **Led:** Gunilla Blomquist, Henry Gustafsson, Ingrid Haglind, Anna Mattsson, Sven-Olof Ryding, Inger Strömdahl, Lars Waldner, Peter Wenster. (Ordinarie bolagsstämma 2004 äger rum 15 juni). **Revisor:** Jan Nordlöf, KPMG Bohlins.

SVENSKA SPEL

AB Svenska Spel bildades den 1 januari 1997 då Svenska Penninglotteriet och AB Tiptjänst slogs samman. Den verksamhet som Svenska Spel skall bedriva framgår av proposition 1995/96:169. AB Svenska Spel fick den 22 december 1999 regerings tillstånd att anordna lotterier, nummerspel och vadhållning på idrottstävlingar samt spel på värdeautomater.

VERKSAMHET

Statens ambition är att verka för att spelmarknaden utvecklas på ett positivt sätt inom ramen för ett socialt ansvarstagande, en väl utbyggd service och utan risk för att säkerhet i hanteringen eftersätts. Detta ska ske med bibehållande och utveckling av en fortsatt god lönsamhet för föreningslivet och staten.

Svenska Spels övergripande strategi är att sälja ett brett utbud av underhållande spel med penningvinster. Detta skall ske genom användande av modern teknik såväl i direkta kundrelationer som i distributionen till ombud och samverkanspartners. Bolagets kasinon skall tillhandahålla ett balanserat utbud av spel, restaurangverksamhet och underhållning.

Internationella nätaktörer bedriver en allt intensivare marknadsföring riktad till svenska spelare vilket är i strid med den svenska spelregleringen. En ny lotterilag infördes hösten 2002. Den reglerar allt interaktivt spel över internet, mobiltelefoni samt annan elektronisk dataöverföring.

MÅL

Svenska Spel ska efter tillstånd av regeringen anordna spel och lotterier. Svenska

Spel skall genom förnyelse och utveckling tillgodose konsumenternas efterfrågan av attraktiva lotterier och spel. Social skyddshänsyn och bedrägeririsker måste beaktas när nya spelformer utvecklas. Maximal säkerhet i spelhanteringen skall eftersträvas och en effektiv och oberoende kontroll möjliggöras.

UTVÄRDERING

Svenska Spel har under 2003 uppfyllt de mål som regeringen och riksdag ställt upp. Spelberoende och spelansvar dominerar fortfarande speldebatten. Den internationella utvecklingen på spelmarknaden kan komma att påverka bolagets framtid.

EKONOMI

Svenska Spels omsättning ökade med 9 procent 2003 jämfört med föregående år och uppgick till 19 807 (18 240) Mkr. Spelomsättningen ökade för bland annat värdeautomatspelen, spel över internet och inom kasinoverksamheten. Svenska Spel gjorde 2003 sitt högsta resultat någonsin, resultatet före skatt ökade med 477 Mkr och uppgick till 4 687 Mkr.

Svenska Spel är undantaget från lotteri- och inkomstskatt, företagets vinstmedel inbetalas till folk- och idrottsrörelsen samt till Svenska staten.

UTVÄRDERING

Svenska Spel har under år 2003 uppfyllt de mål som regeringen och riksdag ställt upp. Av bolagets vinstmedel 4 687 (4 210) Mkr, tillfaller 3 677 (3 300) Mkr staten och 1 010 (910) Mkr föreningslivet.

Ordf: Anders Gustafzon

VD: Meg Tivéus

RESULTATRÄKNING, Mkr	2003	2002
Spel- och lotteriintäkter	19 533	17 989
Övriga rörelseintäkter	264	251
Vinnarnas andel	-10 933	-10 003
Ombudsprovisioner	-1 880	-1 857
Personalkostnader	-628	-487
Övriga rörelsekostnader	-1 493	-1 470
Resultat före avskrivningar	4 840	4 409
Avskrivningar	-198	-261
Rörelseresultat	4 642	4 148
Finansiella intäkter	83	118
Finansiella kostnader	-38	-56
Resultat före skatt	4 687	4 210
Årets resultat	4 687	4 210 ¹⁾

¹⁾ Hela resultatet inlevereras till staten efter av riksdagen fastställda bidrag till Riksidrottsförbundet och Ungdomsstyrelsen.

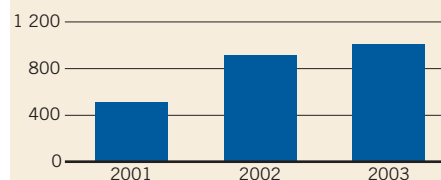
BALANSRÄKNING, Mkr	2003	2002
Tillgångar		
Ej räntebärande anläggningstillgångar	1 362	1 262
Räntebärande anläggningstillgångar	703	740
Ej räntebärande omsättningstillgångar	1 980	2 329
Räntebärande omsättningstillgångar	2 190	1 272
Totala tillgångar	6 235	5 603
Eget kapital, avsättningar och skulder		
Eget kapital	4 687	4 211
Ej räntebärande avsättningar	17	20
Ej räntebärande långfristiga skulder	27	21
Ej räntebärande kortfristiga skulder	1 504	1 351
Totala skulder och eget kapital	6 235	5 603

KASSAFLÖDE, Mkr	2003	2002
Kassaflöde från löpande verksamhet	5 390	4 532
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-406	-671
Kassaflöde från finansieringsverks	-4 210	-3 806

NYCKELTAL	2003	2002
Re (genomsnitt), %	105,3	105,0
Rt (genomsnitt), %	79,8	78,4
Rsys (genomsnitt), %	106,2	106,4
Rop (genomsnitt), %	232,5	195,8
Soliditet, %	75,2	75,2

ÖVRIGT, Mkr	2003	2002
Föreslagen utdelning	4 509	4 210
Bruttoinvesteringar	406	671
Av- och nedskrivningar	198	261
Antal anställda i medeltal	1 677	1 224
Sjukfrånvaro, %	4,1	4,2
Statens ägarandel, %	100	100

BIDRAG TILL FOLK- OCH IDROTTSRÖRELSEN, Mkr

Etikpolicy	JA
Jämställdhetspolicy	JA
Anställda	kvinnor 50% / män 50%
Ledningsgrupp	kvinnor 21% / män 79%
Styrelse	kvinnor 27% / män 73%
Miljöpolicy	JA
Miljöledningssystem	NEJ

Styrelse och revisorer 2003/2004

Ordf: Anders Gustafzon. **Led:** Jan Blomberg, Karin Johansson, Lars-Åke Lagrell, Curt Malmberg, Kjell Nordström, Marianne Samuelsson, Anna Söderblom, Meg Tivéus. (Anna Söderblom avgick vid ordinarie bolagsstämma 2004). **Arb rep:** Håkan Bergström, Gerd Hedberg, Britta Höglund, Berra Sandström. **Revisorer:** Torsten Lyth, Ernst & Young och Lars Nordstrand, Riksrevisionen.

Arvode till styrelsens ordförande uppgår 2004 till 180 (180) tkr. Arvode till bolagsstämvalda ledamöter uppgår 2004 till 90 (90) tkr.

SP Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut AB (SP) bildades 1993 då riksdagen beslöt att ombilda den tidigare verksamheten inom Statens Provningsanstalt till aktieföretagsform. SP är moderbolag i en koncern i vilken även ingår SMP Svenska Maskinprovning AB, Sitac AB och Träteck AB.

VERKSAMHET

SP bedriver en behovsmotiverad forskning och erbjuder ett brett tjänsteutbud inom teknisk utvärdering och mätteknik. SP är en aktör med stor tvärteknisk kapacitet och fungerar som brobyggare och problemlösare i alla led från utveckling och tillverkning till användning och återvinning. Nära samverkan med högskolor, universitet och andra institut utgör grunden för att skapa en trovärdig och attraktiv verksamhet.

SP:s verksamhet bedrivs inom de åtta teknikområdena Bygg och Mekanik, Elektronik, Mätteknik, Mått och Vikt, Kemi och Materialteknik, Energiteknik, Brandteknik samt Certifiering. Enligt avtal med staten skall SP svara för nationell metrologi genom normaliehhållning och FoU. Samarbetet med instituten IVL Svenska miljöinstitutet och SIK-Institutet för Livsmedel och Bioteknik sker i det gemensamt ägda bolaget United Competence Sverige AB.

EKONOMI

Omsättningen uppgick 2003 till 487 Mkr vilket är en ökning på 19 Mkr i förhållande till året innan. Resultatet efter finansiella poster uppgick till 27 Mkr. Orderintäkten är god avseende uppdrag från näringslivet, EU-program, stiftelser och

forskningsråd. Nettomarginalen uppgick till 5,4 procent och avkastningen på eget kapital uppgick till 7,0 procent.

MÅL

Det övergripande målet för SP är att öka den kunskap och kompetens som behövs för att stimulera innovationer, tillväxt och förnyelse i näringslivet och samhälle.

Vidare gäller att verksamheten skall generera de ekonomiska resultat som erfordras för finansiering av investeringar och utveckling vid ett forsknings- och teknologinstitut på europeisk nivå. Vinsten skall bidra till finansiering av förnyelsen i verksamheten i form av till exempel investeringar och kompetens. I ett så kallat balanserat styrkort är de ekonomiska målen fastställda till att nettomarginalen skall vara 3,4 procent och räntabiliteten på eget kapital skall vara 4,7 procent.

UTDELNINGSPOLICY

I enlighet med gällande principer för forskningsinstitut lämnar SP ingen utdelning.

UTVÄRDERING

Under den senaste femårsperioden har SP höjt kompetensnivån och ökat andelen kvalificerade projekt. Samverkan med kunder, högskolor, universitet och andra institut är mycket god. Det internationella kunskapsutbytet är omfattande. Forskningsresultaten sprids systematiskt och kommer till användning i näringslivet och samhälle. I slutet av 2003 förvärvades Träteck AB vilket förväntas medföra stora synergier till den verksamhet inom området som SP redan bedriver. SP uppfyller ekonomiska mål som fastställts i det balanserade styrkortet.

Ordf: Birgitta Böhlén

VD: Claes Bankvall

RESULTATRÄKNING, Mkr	2003	2002
Nettoomsättning	487	468
Kostnader	-462	-453
Rörelseresultat	25	15
Finansiella intäkter	4	5
Finansiella kostnader	-2	-3
Resultat före skatt	27	17
Skatt	-8	-5
Årets resultat	19	12

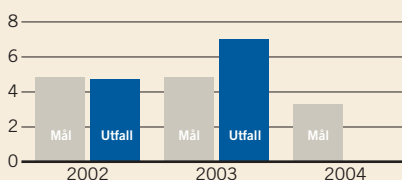
BALANSRÄKNING, Mkr	2003	2002
Tillgångar		
Ej räntebärande anläggningstillgångar	202	186
Ej räntebärande omsättningstillgångar	134	108
Räntebärande omsättningstillgångar	100	112
Totala tillgångar	436	406
Eget kapital, avsättningar och skulder		
Eget kapital	281	262
Räntebärande avsättningar	34	37
Ej räntebärande avsättningar	22	16
Ej räntebärande kortfristiga skulder	99	91
Totala skulder och eget kapital	436	406

KASSAFLÖDE, Mkr	2003	2002
Kassaflöde från löpande verksamhet	38	25
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-50	-27
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	0	0

NYCKELTAL	2003	2002
Re (genomsnitt), %	7,0	4,8
Rt (genomsnitt), %	6,8	5,0
Rsys (genomsnitt), %	9,3	6,7
Rop (genomsnitt), %	12,2	8,1
Soliditet, %	64,4	64,5
Samfinansierad FOU, Mkr	88	86

ÖVRIGT, Mkr	2003	2002
Bruttoinvesteringar	50	27
Av- och nedskrivningar	37	37
Antal anställda i medeltal	593	582
Sjukfrånvaro, %	2,8	3,0
Statens ägarandel, %	100	100

RÄNTABILITET PÅ EGET KAPITAL, %

Etikpolicy	NEJ
Jämställdhetspolicy	JA
Anställda	kvinnor 24% / män 76%
Ledningsgrupp	kvinnor 0% / män 100%
Styrelse	kvinnor 43% / män 57%
Miljöpolicy	JA
Miljöledningssystem	Eget enligt ISO 14001

Styrelse och revisorer 2003/2004

Ordf: Birgitta Böhlén. **Led:** Christer Berggren, Claes Bankvall, Lena Eklind, Hasse Johansson, Solveig Kjörnsberg, Jan-Eric Sundgren. (Hasse Johansson avgick och Panos Plegas tillträdde på ordinarie bolagsstämma 2004). **Arb rep:** Mats Axelsson, Bengt Bogren.

Arb suppl: Annika Ekvall, Nina Järvi. **Revisorer:** Hans Kjellberg, Öhrlings PricewaterhouseCoopers.

Våren 1995 beslutade riksdagen om inriktningen och utformningen av turistpolitiken. Den 1 juli 1995 bildades ett av staten och turistnäringen gemensamt ägt företag, Sveriges Rese- och Turistråd AB (Turistrådet). Turistrådet ansvarar för marknadsföringen av Sverige som resedestination utomlands, för varumärket Sverige och för "Sverigebilden" gentemot den svenska marknaden.

VERKSAMHET

Turismen har stor betydelse för tillväxten och sysselsättningen i många regioner. För att öka turismen i och till Sverige samt för att utveckla branschen krävs en rad olika åtgärder.

Staten kan ha en strategisk roll framförallt när det gäller marknadsföringen av Sverige som turistland i utlandet.

Turistrådets huvudsakliga uppgift är att utomlands svara för den övergripande marknadsföringen och informationen av Sverige som resedestination.

Staten finansierar bolagets basverksamhet och den övergripande imagemarknadsföringen, "varumärket Sverige", medan näringen finansierar riktade aktiviteter, produktmarknadsföring i anslutning till bolagets verksamhet. Turistrådets uppdrag präglas av en affärsmässig men samtidigt helt konkurrensneutral syn. Företaget skall bidra till att skapa affärer, men inte själv göra några avslut.

Förutom de traditionella kanalerna sker upplysnings- och informationsgivning via Internetportalen www.visit-sweden.com som ger möjlighet till en samlad bild av det svenska utbudet till den utländska marknaden.

EKONOMI

Nettoomsättningen uppgick till 136,4 Mkr. Statens grundanslag uppgick till 77 (77) Mkr.

MÅL

Det övergripande målet för turistpolitiken är att Sverige skall ha en hög attraktionskraft som turistland och en långsiktigt konkurrenskraftig turistnäring. Turistrådet skall medverka till att detta mål uppnås.

Turistrådet skall marknadsföra Sverige som resmål så att detta bidrar till att människor i och utanför Sverige får attraktiva och berikande upplevelser. Turistrådet skall också verka för att företag och samverkansorganisationer i Sverige kan förbättra företagets lönsamhet samt att Sverige som nation får ökade inkomster och därmed ökat välbefinnande.

UTDELNINGSPOLICY

Företaget lämnar ingen utdelning.

UTVÄRDERING

Turistrådet har bedrivit verksamheten enligt den inriktning som ägarna fastställt.

Volymmässigt blev 2003 ett bra år för svensk turistnäring. Svenskarnas övernattnings inom landet ökade med 4,5 procent medan de utländska övernattningarna ligger kvar på i stort oförändrad nivå (-0,3 procent). Det internationella resandet minskade med 1,4 procent under 2003. Samma utfall redovisades för det internationella resandet i Västeuropa. Detta är den största minskningen som någonsin noterats. Trots volymrekordet för svensk turism 2003 minskade intäkterna. Anledningen till intäktsminskningen är att det har skett en förskjutning från hotellboende till enklare övernattningar.

Omstruktureringen av Turistrådets verksamhet för att få större flexibilitet och lägre fasta kostnader fortsatte.

Ordf: Elisabeth Nyström

tf VD: Lars Carmén

RESULTATRÄKNING, Mkr	2003	2002
Nettoomsättning	136	143
Kostnader	-134	-143
Rörelseresultat	2	-0
Finansnetto	1	0
Resultat före skatt	3	0
Årets resultat	3	0

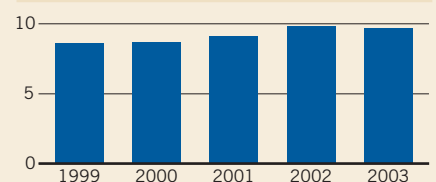
BALANSRÄKNING, Tkr	2003	2002
Tillgångar		
Ej räntebärande anläggningstillgångar	2	2
Ej räntebärande omsättningstillgångar	23	22
Räntebärande omsättningstillgångar	19	18
Totala tillgångar	44	42
Eget kapital, avsättningar och skulder		
Eget kapital	18	15
Ej räntebärande kortfristiga skulder	26	27
Totala skulder och eget kapital	44	42

KASSAFLÖDE, Tkr	2003	2002
Kassaflöde från löpande verksamhet	2	3
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-1	-1
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	0	2

NYCKELTAL	2003	2002
Re (genomsnitt), %	17,4	0,9
Rt (genomsnitt), %	6,8	1,1
Soliditet, %	40,5	35,4

ÖVRIGT, Mkr	2003	2002
Bruttoinvesteringar	1	1,0
Av- och nedskrivningar	1	1,0
Antal anställda i medeltal	54	43
Sjukfrånvaro, %	4,5	4,0
Statens ägarandel, %	50	50

ANTALET UTLÄNDSKA GÄSTNÄTTER, miljoner

Etikpolicy	JA
Jämställdhetspolicy	NEJ
Anställda	kvinnor 80% / män 20%
Ledningsgrupp	kvinnor 40% / män 60%
Styrelse	kvinnor 40% / män 60%
Miljöpolicy	NEJ
Miljöledningssystem	NEJ

Styrelse och revisorer 2003/2004

Ordf: Elisabeth Nyström. **Led:** Claes Bjerkne, Leif Byman, Nils Carlsson, Martin Creydt, Inger Holmström, Bengt Klaesson, Karin Mattsson. **Suppl:** Anders Blomqvist, Jan Kårström. (Lars Carmén avgick som ordförande och Elisabeth Nyström tillträdde som ordförande. Martin Creydt avgick och Elisabeth Haglund tillträdde som ledamot på ordinarie bolagsstämma 2004). **Revisorer:** Alexander Hagberg, Ernst & Young.

Swedfund

International AB

Swedfund bildades 1978 som en stiftelse men omvandlades efter riksdagsbeslut 1991 till Swedfund International AB. Huvudmotivet för bolagiseringen var att kombinera verksamheten med affärsmässighet. I början av 1991 beslöt regeringen att utvidga företagets verksamhetsområde till att även omfatta länder i Central- och Östeuropa.

VERKSAMHET

Swedfunds verksamhet innebär att bolaget bistår med riskkapital i form av aktier eller lån primärt i samband med direktinvesteringar men även genom investeringar i riskkapital- och investeringsfonder. Verksamheten i u-länderna skall beakta det svenska åtagandet om en avbindning av utvecklingsarbetet med de minst utvecklade länderna.

Samarbetet i u-länder, inklusive länderna på Västra Balkanhalvön, skall ske med de länder som enligt OECD/DACs definition kvalificerar sig för utvecklingsfinansiering. Samarbetet skall koncentreras till de fattigaste länderna. Normalt skall Swedfund således inte medverka i projekt i länder med en per capita-inkomst som överstiger 3 030 USD.

I samarbetet med Central- och Östeuropa skall i samband med EU:s utvidgning tyngdpunkten av verksamheten förskjutas till Ryssland och Ukraina.

Under 2001 verkställdes en fusion (absorption) med det helägda dotterbolaget Swedfund Financial Markets. Genom sammanslagningen samt ett särskilt kapitaltillskott från ägaren stärktes företagets kapitalbas. Denna kapitalförstärkning har möjliggjort en expansion av företagets verksamhet i Central- och Östeuropa. I detta syfte har företaget också arbetat aktivt med en satsning för att hitta bra projekt i Öst. I u-länderna innebar en internationell överenskommelse med en rekommendation om avbindning av utvecklingsarbetet, att företaget

¹⁾ Se Definitioner sid 101.

aktivt sökt möjligheter till goda investeringar även utan svensk partner.

MÅL

Företagets övergripande mål är att medverka till utveckling av bärkraftiga företag i u-länder respektive länder i Central- och Östeuropa. Verksamheten skall bedrivas på ett sätt som förenar utvecklingsmål med affärsmässighet. Swedfund skall i sin verksamhet eftersträva att främja svenska intressen.

EKONOMI

Företaget redovisade ett resultat före bokslutsdispositioner och skatt på 41,9 (48,6) Mkr.

Swedfunds totala kapital uppgick 2003 till 1 184 (1 046) Mkr med en soliditet på 83,3 procent.

VERKSAMHETSMÅL

Den genomsnittliga räntabiliteten på det egna kapitalet skall enligt ägarens riktlinjer överstiga den genomsnittliga stats-skuldräntan med ett års löptid. Avkastningen mäts över rullande treårsperioder.

Av den totala portföljen har styrelsen beslutat att andelen portföljbolag med en positiv avkastning på företagets totala kapital skall öka från 63 procent till 70 procent under innevarande treårsperiod. Till grund för mätningen ligger portföljbolagens bokslut för verksamhetsåren 2001 respektive 2004 och beräknas på resultatet före finansiella kostnader, bokslutsdispositioner och skatt. Styrelsen har även fastställt att värdet av investeringar i portföljbolag i relation till den redovisade balansomslutningen skall öka från 31 procent (30 sep 2002) till 50 procent under samma treårsperiod.

UTVÄRDERING

Räntabiliteten på eget kapital uppgick till 4,48 procent¹⁾.

Ordf: Lars Gårdö

VD: Olle Arefalk

RESULTATRÄKNING, Mkr	2003	2002
Nettoomsättning	105	65
Kostnader	-88	-64
Rörelseresultat	17	1
Finansiella intäkter	26	50
Finansiella kostnader	-1	-2
Resultat före skatt	42	49
Bokslutsdispositioner	-9	-7
Skatt	-10	-12
Årets resultat	23	30

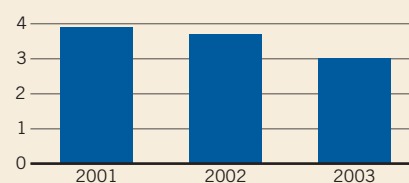
BALANSRÄKNING, Mkr	2003	2002
Tillgångar		
Ej räntebärande anläggningstillgångar	1	1
Ej räntebärande omsättningstillgångar	13	28
Räntebärande omsättningstillgångar	1 170	1 018
Totala tillgångar	1 184	1 046
Eget kapital, avsättningar och skulder		
Eget kapital	960	937
Obeskattade reserver	37	28
Räntebärande långfristiga skulder	163	61
Räntebärande kortfristiga skulder	16	11
Ej räntebärande kortfristiga skulder	8	10
Totala skulder och eget kapital	1 184	1 046

KASSAFLÖDE, Mkr	2003	2002
Kassaflöde från löpande verksamhet	-46	4
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-184	100
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	108	1

NYCKELTAL	2003	2002
Re (genomsnitt), %	3,0	3,7
Rt (genomsnitt), %	3,9	4,9
Rsys (genomsnitt), %	3,9	5,0
Rop (genomsnitt), %	500,0	neg
Soliditet, %	83,3	91,5

ÖVRIGT, Mkr	2003	2002
Föreslagen utdelning	0	0
Bruttoinvesteringar	0	0
Av- och nedskrivningar	0	0
Antal anställda i medeltal	16	16
Sjukfrånvaro, %	0,9	1,0
Statens ägarandel, %	100	100

RÄNTABILITET PÅ EGET KAPITAL, %

Etikpolicy	JA
Jämställdhetspolicy	JA
Anställda	kvinnor 50% / män 50%
Ledningsgrupp	kvinnor 60% / män 40%
Styrelse	kvinnor 40% / män 60%
Miljöpolicy	JA
Miljöledningssystem	NEJ

Styrelse och revisorer 2003/2004

Ordf: Lars Gårdö. **Led:** Anne Abrahamsson, Kristine Cakste, Rolf Carlman, Tomas Danestad, Lennarth Hjelmåker, Elisabeth Westberg, Christer Zetterberg, Lars Öjefors. (Lennarth Hjelmåker samt Tomas Danestad avgick och Anders Oljelund samt Björn Fritjofsson tillträdde på ordinarie bolagsstämma 2004). **Suppl:** Eva Fagerman. **Revisorer:** Bo Sunesson, KPMG och Staffan Nyström, RRV.

Arvode till styrelsens ordförande uppgår 2004 till 80 (80) tkr. Arvode till bolagsstämvalda ledamöter uppgår 2004 till 50 (50) tkr.

Systembolaget AB är det särskilda företag, ägt av staten, som enligt alkohollagen (1994:1738) ensamt skall svara för detaljhandel med spritdrycker, vin och starköl. Systembolagets verksamhet regleras förutom i alkohollagen i ett avtal mellan företaget och staten. Dessutom finns sedan den 15 maj 2000 ett statligt ägardirektiv för Systembolaget AB. 1997 slog EG-domstolen fast att ett statligt detaljhandelsmonopol för alkohol drycker utformat och anpassat såsom det svenska Systembolaget inte stred mot EG-rätten. Staten äger Systembolaget av alkoholpolitiska skäl.

VERKSAMHET

Huvuduppgiften för Systembolaget är att med ensamrätt sälja alkoholdrycker till allmänheten. Denna ensamrätt har ett socialpolitiskt syfte och begränsar alkoholens tillgänglighet. Denna begränsning kommer till stånd genom att företaget dels har kontroll över butiksetableringar och öppettider, dels ser till att alkoholdrycker inte lämnas ut till personer som är under 20 år, är märkbart påverkade eller då det finns anledning anta att varan är avsedd att olovligen tillhandahållas någon. Systembolaget skall vara ett modernt, effektivt detaljhandelsföretag som med ansvar säljer alkoholdrycker och förmedlar en god dryckeskultur.

EKONOMI

Systembolagets omsättning under 2003 ökade med 0,4 procent till 19 207 (19 132) Mkr. Resultatet före skatt uppgick till 201 (202) Mkr. Under 2003 såldes 362,3 miljoner liter alkoholdrycker. Mätt i ren alkohol ökade försäljningen med 2,6 (8,3) procent till 37,4 miljoner liter. En klar avmattning av ökningen jämfört med perioden 2000–2002.

MÅL

Med utgångspunkt i uppdraget från regering och riksdag skall bolaget utveckla och tydliggöra det sociala ansvaret, ge en god service till kunderna samtidigt som verk-

samheten skall bedrivas ekonomiskt effektivt. Avkastningsmålet för eget kapital skall långsiktigt motsvara den tioåriga obligationsräntan med ett tillägg av 4 procentenheter, för närvarande 8,55 procent.

UTDELNINGSPOLICY

Utdelningen bör, under förutsättning att aktiebolagslagens utdelningsregler medger detta, uppgå till ett belopp motsvarande minst hälften av vinsten efter skatt med beaktande av soliditetsmålet som är cirka 30 procent. Om vinsten varaktigt överstiger avkastningsmålet bör detta på sikt komma kunderna tillgodo genom anpassning av handelsmarginalen.

UTVÄRDERING

Räntabiliteten på eget kapital¹⁾ 2003 uppgick till 10,3 (10,8) procent. Soliditeten uppgick till 32,8 (30,0) procent.

Systembolaget har polisanmält ett antal medarbetare och leverantörer för misstanke om mutbrott respektive bestickning. Förundersökning pågår. Ytterligare åtgärder från bolagets sida kan komma att vidtas så fort förundersökningen blir offentlig och innehållet i utredningen känt. Systembolaget har vidare låtit en extern utredare, advokat Dick Lundqvist, granska företagsledningen, nyckelpersoner på huvudkontoret och bolagets områdeschefer. En granskningsrapport överlämnades till bolaget i mars 2003. Bolagets revisorer har också inlett en fördjupad revision som kommer att avrapporteras vid bolagsstämman den 26 april 2004.

En av Systembolagets viktigaste uppgifter är att förhindra att alkohol säljs till ungdomar under 20 år. Test av hur ålderskontrollen fungerar i butikerna genomförs löpande. 2003 har kontrollerna utökats till att även omfatta Systembolagets utlämningsställen. Under 2003 kontrollerades samtliga butiker vid fyra tillfällen och en femtedel av utlämningsställena vid två olika tillfällen. Vid 83 procent av kontrollköpen i butik och 63 procent av kontrollköpen hos utlämningsställe begärdes legitimation.

Ordf: Olof Johansson

VD: Anitra Steen

RESULTATRÄKNING, Mkr	2003	2002
Nettoomsättning	19 207	19 132
Kostnader	-19 035	-18 969
Rörelseresultat	172	163
Finansiella intäkter	39	45
Finansiella kostnader	-9	-6
Resultat före skatt	202	202
Skatt	-64	-60
Årets resultat	138	142

BALANSRÄKNING, Mkr	2003	2002
Tillgångar		
Ej räntebärande anläggningstillgångar	1 488	1 332
Räntebärande anläggningstillgångar	13	20
Ej räntebärande omsättningstillgångar	965	1 010
Räntebärande omsättningstillgångar	1 650	2 342
Totala tillgångar	4 116	4 704

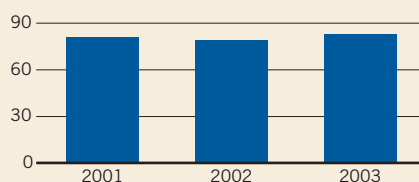
Eget kapital, avsättningar och skulder	2003	2002
Eget kapital	1 348	1 410
Ej räntebärande avsättningar	268	269
Ej räntebärande långfristiga skulder	1	1
Ej räntebärande kortfristiga skulder	2 499	3 024
Totala skulder och eget kapital	4 116	4 704

KASSAFLÖDE, Mkr	2003	2002
Kassaflöde från löpande verksamhet	170	1 508
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-343	-173
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-301	-215

NYCKELTAL	2003	2002
Re (genomsnitt), %	10,0	10,3
Rt (genomsnitt), %	4,8	4,9
Rsys (genomsnitt), %	15,3	15,0
Rop (genomsnitt), %	neg	neg
Soliditet, %	32,8	30,0

ÖVRIGT, Mkr	2003	2002
Föreslagen utdelning	80	80
Beslutad efterutdelning	120	-
Bruttoinvesteringar	342	225
Av- och nedskrivningar	186	248
Antal anställda i medeltal	3 334	3 350
Sjukfrånvaro, %	8,1	4,85
Statens ägarandel, %	100	100

GENOMFÖRDA ÅLDERSKONTROLLER, BUTIK, %

Etikpolicy	Utarbetas
Jämställdhetspolicy	JA
Anställda	kvinnor 62% / män 38%
Ledningsgrupp	kvinnor 44% / män 56%
Styrelse	kvinnor 46% / män 54%
Miljöpolicy	JA
Miljöledningssystem	EGET

Styrelse och revisorer 2003/2004

Ordf: Olof Johansson. **Vice ordf:** Anna Hedborg. **Led:** Elisebeht Markström, Ulf Melin, Marianne Nivert, Leif Linde, Ewa Persson Göransson, Bengt Silfverstrand. **Suppl:** Margareta Andersson, Robin Dahl, Evert Lindholm, Ingvar Löfstrand, Karin Pilsäter. (Leif Linde samt Bengt Silfverstrand avgick och Gert Karnberger samt Sven-Erik Österberg tillträdde vid ordinarie bolagsstämma 2004). **Arb rep:** Sven-Olof Danielsson, Eva Hagelberg. **Arb suppl:** Eva Rand, Patrik Ström. **Revisorer:** Bo Axberg, SET Revision och Filip Cassel, Riksrevisionen.

Arvode till styrelsens ordförande uppgår 2004 till 150 (130) tkr. Arvode till vice ordförande uppgår 2004 till 90 (80) tkr. Arvode till bolagsstämmodalda ledamöter uppgår 2004 till 75 (65) tkr. Arvode till suppleanter uppgår 2004 till 37,5 (32,5) tkr.

¹⁾ Se Definitioner sid 101.

Voksenåsen Oslo

Voksenåsen A/S är Norges nationalgåva till Sverige. Verksamheten har till syfte att stärka samhörigheten mellan svenskar och norrmän samt öka den ömsesidiga kunskapen om ländernas samhälls- liv, språk och kultur.

VERKSAMHET

Voksenåsen är en mötesplats för kultur- och samhällslivet i Norge och Sverige. Voksenåsens programverksamhet består av cirka 60 egna arrangemang per år. Aktiviteterna fångar upp både dagsaktuella politiska och kulturella händelser och en mer långsiktig utveckling i svensk-norska relationer. Voksenåsen strävar efter att bygga upp ett omfattande kontaktnät av myndigheter och organisationer i de båda länderna. Aktiviteterna riktas antingen mot en bred allmänhet eller speciella yrkes- och intressegrupper, som Sommar Akademi Voksenåsen.

Under 2003 har Voksenåsen fortsatt sitt samarbete med Norge 2000 A/S, som är programansvarig inför 100-årsminnet av unionsupplösningen 1905. En rad evenemang planeras på Voksenåsen med anknytning till den gemensamma svensk-norska historien.

EKONOMI

Voksenåsen får ett visst bidrag, 8,8 Mkr för 2003, från svenska staten för programverksamhet och lokalkostnad. I övrigt skall hotell- och konferensverksamheten vara ekonomiskt självbärande. På grund av de minskade ekonomiska marginalerna och som följd av den ökade konkurrensen inom branschen har Voksenåsen inlett ett utvecklingsarbete av anläggningen och intensifierat sitt marknadsföringsarbete.

MÅL

Målet är att Voksenåsen skall vara en självklar mötesplats och ett väl utnyttjat debattforum för kultur- och samhällslivet i Norge och Sverige. Programverksamheten skall främja samhörigheten mellan svenskar och norrmän, värna om yttrandefriheten och arbeta för respekt och tolerans i ett mångkulturellt samhälle.

UTDELNINGSPOLICY

Verksamheten skall ej vara vinstdrivande.

UTVÄRDERING

Graden av måluppfyllelse är god. Voksenåsen har under året med stor medvetenhet fortsatt att arbeta för att minska företagets ekonomiska sårbarhet.

Ordf: Berit Oscarsson

VD: Karl Einar Ellingsen

RESULTATRÄKNING, MNOK	2003	2002
Nettoomsättning	39	43
Kostnader	-39	-42
Rörelseresultat	0	0
Resultat före skatt	0	0
Årets resultat	0	0

BALANSRÄKNING, MNOK	2003	2002
Tillgångar		
Ej räntebärande anläggningstillgångar	3	3
Ej räntebärande omsättningstillgångar	8	9
Totala tillgångar	11	12
Eget kapital, avsättningar och skulder		
Eget kapital	8	8
Ej räntebärande kortfristiga skulder	3	4
Totala skulder och eget kapital	11	12

NYCKELTAL	2003	2002
Re (genomsnitt), %	-	-
Rt (genomsnitt), %	-	-
Rsys (genomsnitt), %	-	-
Rop (genomsnitt), %	-	-
Soliditet, %	70	63

ÖVRIGT, MNOK	2003	2002
Bruttoinvesteringar	0	0
Av- och nedskrivningar	0	0
Antal anställda i medeltal	45	48
Statens ägarandel, %	100	100

Etikpolicy	JA
Jämställdhetspolicy	JA
Anställda	kvinnor 52% / män 58%
Ledningsgrupp	kvinnor 20% / män 80%
Styrelse	kvinnor 56% / män 44%
Miljöpolicy	JA
Miljöledningssystem	EGET

Styrelse och revisorer 2003/2004

Ordf: Berit Oscarsson. **Led:** Johan Buttedahl, Karin Bruzelius, Pia Enochsson, Sara Kristensson, Martin Martinsson, Erik Rudeng, Arne Ruth, Tove Veierod. **Revisorer:** Ole Kjelstrup, Kjelstrup og Wiggen A/S, Oslo.

Inga arvoden utgår till styrelsens ordförande eller styrelsens ledamöter.

Företag under omstrukturering

SKDFÖRETAGEN AB

SKDFöretagen AB har bedrivit verksamhet med konsulttjänster. År 1991 beslutade riksdagen att företaget skulle avvecklas och säljas. Privatiseringen av SKDFöretagen påbörjades 1993 och har inneburit att samtliga dotterbolag och dess verksamhet har avyttrats. Företaget har inga anställda. Vid bolagsstämman den 24 april 2003 beslutades att företaget skall träda i frivillig likvidation och bolaget likviderades den 31 mars 2004.

SVENSKA SKOGSPLANTOR AB

Svenska Skogsplantor AB bildades den 1 januari 1994 genom att skogsvårdsorganisationens verksamhet med produktion av skogsfrö och skogsplantor överfördes till ett aktiebolag. Företaget skulle främst vara en oberoende leverantör av frö och plantor till de mindre skogsägarna.

Fram till år 1999 hade bolaget en god ekonomisk utveckling. Mot bakgrund av bland annat en försämrad marknadsutveckling och ökad andel naturlig föryngring hamnade Svenska Skogsplantor i en mycket svår ekonomisk situation år 2002. Bolaget hade inte anpassat sin produktionsnivå i tillräcklig omfattning till de nya förutsättningarna vilket i kombination med felaktiga marknadsprognoser resulterade i överproduktion och lageruppyggnad. Vi bokslutet 2001 förelåg krav på nedskrivning av lager, ökning av inkursansreserven och kostnader för kassationer vilka tillsammans medförde att styrelsen upprättade en kontrollbalansräkning under 2002. Under hösten 2002 tog dåvarande styrelsen fram en åtgärdsplan i syfte att finna en lösning för bolaget vilken överlämnades till Regeringskansliet.

Efter förslag från regeringen beslutade riksdagen i mars 2003 (prop. 2002/03:24, bet. 2002/03:NU4, rskr. 2002/03:107) att överföra statens aktier i Svenska Skogsplantor till det likaså helstatliga Sveaskog. Enligt riksdagens beslut skulle bolaget komma att inordnas i en stabil ekonomisk struktur som skulle möjliggöra nödvändigt rekonstruktionsarbete. Enligt aktieöverlåtelseavtal övertog Sveaskog aktierna i Svenska Skogsplantor den 1 april 2003 och blev ett dotterbolag inom Sveaskogskoncernen.

Svenska Skogsplantor har i stort följt upprättat åtgärdsprogram och redovisar en god ekonomisk utveckling för 2003.

SYDKRAFT

Sydkraft SAKAB AB (tidigare Svensk Avfalls-konvertering AB) bildades 1975 med uppgift att, som ensamt företag, bortskafta farligt avfall. Svenska staten äger sedan år 2000 en aktie i bolaget. Regeringen avser att under år 2004 påbörja försäljningen av aktien enligt riksdagens bemyndigande från oktober 2003.

SAKAB erbjuder miljöservicetjänster avseende farligt avfall. I verksamheten ingår, förutom mottagning av avfall, förbehandling, mellanlagring samt huvudsakligen behandling av avfall.

År 1990 bemyndigades regeringen efter beslut av riksdagen att avyttra aktier i SAKAB. Kravet var att minst 51 procent av aktierna behölls av staten och kommunerna (Svenska Kommunförbundet). År 1991 hemställde regeringen på nytt om bemyndigande från riksdagen att få sälja statens aktier. Riksdagen beviljade på nytt regeringen att avyttra aktier i SAKAB. Inga kommentarer gjordes denna gång om begränsningar i försäljningen av aktier.

I samband med försäljningen beslutade regeringen om en instruktion med innebörden att staten skall genom bibehållande av en minoritetspost om cirka 10 procent av aktierna i SAKAB genom styrelsrepresentation och på annat sätt tillförsäkras fortsatt insyn i SAKAB med mera. I augusti 1992 sålde staten 90,1 procent av sina aktier till WMI Sellbergs AB. Vid försäljningen fick staten en möjlighet att sälja ytterligare poster inom tre år. Denna möjlighet utnyttjades under hösten 1995, då resterande aktier, med undantag av en, såldes till WMI Sellbergs AB. Den återstående aktien tillförsäkrade staten en fortsatt insyn i företaget genom bland annat representation i styrelsen. Sedan den 1 januari 2000 är Sydkraft huvudägare av SAKAB. Den franska koncernen SITA äger 9 procent och en aktie ägs av staten. I samband med försäljningen av SAKAB till Sydkraft ändrades namnet på företaget till Sydkraft SAKAB AB.

Riksdagen upphävde behandlingsmonopolet för farligt avfall från år 1994. Med

detta beslut upphörde SAKAB:s ensamrätt till omhändertagande av farligt avfall i Sverige. I maj 2003 hemställde regeringen mot bakgrund av detta att riksdagen skulle bemyndiga regeringen att sälja statens aktie i Sydkraft SAKAB AB. Riksdagen antog regeringens förslag i oktober 2003.

Regeringen avser att under år 2004 påbörja försäljningen av aktien enligt riksdagens bemyndigande.

ZENIT SHIPPING AB

Zenit Shipping AB bildades under 1930-talet som ett dotterbolag till det då privata AB Götaverken i syfte att stå som beställare av fartyg som byggdes för varvets egen räkning. I samband med förstatligandet av AB Götaverken vid bildandet av Svenska Varv AB år 1977 fick Zenit Shipping en aktivare roll. I samband med sjöfartskrisen överläts kundfordringar för vilka beställarna inte kunde fullgöra sina betalningar till Zenit Shipping.

Riksdagen beslöt våren 1983 att rekonstruera Svenska Varv varvid Zenit Shipping blev ett instrument. Alla nödlidande engagemang överfördes till Zenit Shipping med resultat att Svenska Varv:s balansräkning kunde saneras. Zenit Shipping tillfördes 3 000 Mkr.

Under år 1985 träffades en uppgörelse med Riksgäldskontoret innebärande ett åtagande att genom villkorade medelstillskott successivt täcka förlusterna vid avveckling av fartyg inom en ram av 1 700 Mkr. Till och med år 1989 hade bolaget tillgodosäkrat sig 1 181 Mkr. Under åren 1990–1995 har detta belopp till fullo återbetalats. Av övrigt tillskott på 1 093 Mkr har hittills återbetalats 107 Mkr. Som mest har Zenit Shipping kontrollerat 6 400 000 dwt fördelat på cirka 40 fartyg. Enligt riksdagsbeslut har samtliga fartyg avyttrats.

Zenit Shipping har i uppdrag att med bästa möjliga resultat avveckla bolaget. Bolaget har under år 2003 fortsatt avvecklingen av kvarvarande engagemang från tidigare ägda fartyg. Influtna medel används för återbetalning till Riksgäldskontoret för tidigare villkorade tillskott. Zenit Shippings verksamhet beräknas fortgå något år till.

Historisk tillbakablick

Nedan följer en historisk tillbakablick över de statligt ägda företagen. Historien beskrivs i summarisk form genom både intressanta och viktiga händelser, små som stora. Syftet är inte att beskriva historien exakt och heltäckande utan att ge en relief till dagens aktiva ägande inom Regeringskansliet.

- 1968** Staten inleder samarbete inom kärnkraftområdet och bildar tillsammans med ASEA det hälftenägda ASEA-ATOM.
- 1969** Industridepartementet bildas dit flertalet av de statliga företagen förs.
- 1970** Statsföretag bildas för att samordna de stora aktiebolagen inom gruv-, stål-, skogs-, och petrokemiska branscherna med flera. Apoteksbolaget bildas.
- 1971** Värdepapperscentralen (VPC) bildas som ett centralt serviceorgan i samband med lagen om förenklad aktiehantering. Apoteksbolaget får ensamrätten i Sverige att bedriva detaljhandel med läkemedel.
- 1972** KabiVitrum bildas.
- 1974** PK-banken bildas genom att Postbanken och Sveriges Kreditbank går ihop.
- 1977** Svenska Varv bildas i samband med att staten övertar Salén-Invests aktier i Götaverken. I koncernen ingår också Arendal, Cityvarvet, Finnboda Varf, Karlskronavarvet, Uddevallavarvet och Öresundsvarvet. En omfattande omstrukturering påbörjas.
- 1978** SSAB, Skandinavien ledande stålverkare, bildas i en rekonstruktion av Sveriges tre största handelsstålverk. Staten och Statsföretag äger 75 procent och Gränges 25 procent av SSAB.
- 1979** Kockums införlivas i Svenska Varv.
- 1980** SSAB och Statsföretag svarar tillsammans för 20 procent av landets industriinvesteringar. Tobaksbolaget är grunden till att Procordia bildas som en helägd dotterkoncern till Statsföretag med inriktning på konsumentvaror.
- 1981** Skrivelsen "Redogörelse för företag med statligt ägande" presenteras och lämnas över till riksdagen för första gången. Staten överläter sin hälftenandel i ASEA-ATOM till ASEA. Industrigruppen JAS bildas där staten är delägare genom Förenade Fabriksverken (FFV).

Staten och ASEA bildar ASEA-ATOM.	Statsföretag bildas.	KabiVitrum bildas.	Svenska Varv bildas.	Kockums införlivas i Svenska Varv.	ASEA köper statens del i ASEA-ATOM.	Nokia köper majoritet i Luxor.	OK Petroleum bildas av SP, OK och finska Neste. SSAB delprivatiseras.								
1968	1969	1970	1971	1972	1974	1977	1978	1979	1980	1981	1983	1984	1985	1986	1987
Industridepartementet skapas.	Apoteksbolaget får ensamrätt på läkemedelsdetaljhandel.	Postbanken och Sveriges Kreditbank blir PK-banken.	SSAB bildas (75 % Statsföretag).	Procordia blir dotterkoncern för konsumentvaror.	Svenska Varv rekonstrueras. Stöd till LKAB, SSAB, NCB.	Televerkets monopol på telefoner upphör. Statsföretag namnändrar till Procordia.	Procordia börsnoteras. Luftfartsverket satsar i ny terminal och tredje landningsbana vid Arlanda.								

- 1982** Posten marknadsför telefax, så kallad "fjärrkopiering". Svenska Varv rekonstrueras. Nedläggningen av storvarven fortsätter.
- 1983** Svenska folket beställer sammanlagt 607 900 telefoner av Televerket.
- 1984** Nokia köper 70 procent av TV-tillverkaren Luxor.
- 1985** Televerkets monopol på telefonapparater upphör. Statsföretag byter namn till Procordia. Procordia omstruktureras genom försäljning och köp av företag.
- 1986** Det statligt helägda Sveriges Petroleum (SP) och Oljekonsumenternas förbund (OK) går ihop och bildar OK Petroleum med statliga finska Neste som delägare. Första delprivatiseringen av SSAB sker genom att Gränges andel köps in och en tredjedel av aktierna i SSAB säljs till ett fåtal institutioner.
- 1987** Procordia börsnoteras i samband med en nyemission. Luftfartsverket lägger fast ett nytt investeringsprogram som bland annat innebär en ny inrikesterminal och en tredje bana på Arlanda.
- Sjöfartsverket blir affärsverk och får använda sina avskrivningsmedel för finansiering av investeringar. Staten övertar Grängesbergs Gruvor från SSAB.
- 1988** Statens Järnvägar (SJ) delas. Banverket får ansvar för bannätet och SJ för tågtrafiken.
- 1989** 100-årsjubileum för Rikstelefonnätet. Grängesbergs Gruvor upphör med driften. LKAB tar i drift en ny huvudnivå i Malmerberget. Procordia, Pharmacia och Volvos livsmedelsbolag Provendör går samman och bildar den nya Procordia-koncernen med Volvo och staten som största ägare med vardera 42,5 procent av rösterna. SSAB-aktierna noteras på Stockholms Fondbörs A-lista.
- 1990** PK-banken köper Nordbanken. Förvaltningsaktiebolaget Fortia bildas. SJ säljer ett stort fastighetsbestånd för 1 800 Mkr, majoritetsägda ASG börsintroduceras och snabbtåget X2000 introduceras mellan Stockholm och Göteborg. Koncernen Luftfartsverket bildas med en tydlig uppdelning av den affärsmässiga verksamheten och myndighetsdelen.
- 1991** Riksdagen beslutar att helt eller delvis privatisera 35 företag och att avveckla Förvaltningsaktiebolaget Fortia. Posten får konkurrens på brevbefordran när CityMail startar sin verksamhet. Affärsverket FFV ombildas till aktiebolag.
- 1992** Domänverket blir Domän AB. Vattenfall blir Vattenfall AB och i samband därmed avskiljs stomkraftnätet och utlandsförbindelser i ett nytt affärsverk – Affärsverket svenska kraftnät. Statens ägarandel i SSAB bjuds ut i ett publikt erbjudande i form av köprätter i kombination med en statsobligation. Ett nytt bostadslånesystem införs och Statens Bostadsfinansieringsaktiebolag, SBAB blir helt konkurrensutsatt. SAS förvärvar 50 procent av Linjeflyg och bildar ett helt integrerat inrikesflyg. Atle och Bure bildas med delar av de tidigare löntagarfondernas medel och de företag som betalat in vinstdelningsskatt blir delägare. Trygg-Hansa köper Gota. Gota går i konkurs och staten förvärvar Gota i december. Securum bildas för att ta hand om de problemkrediter som uppstått i Nordbanken till följd av finansskrisen.

Nya Procordia bildas med Pharmacia och Provendör, staten och Volvo äger 42,5 % var. SSAB börsnoteras.	PK-banken köper Nordbanken. ASG noteras.	Domänverket och Vattenfall blir AB. Stomkraftnätet blir Affärsverket svenska kraftnät. Staten säljer ut SSAB. SBAB konkurrensutsätts. SAS köper Linjeflyg. Securum bildas.	AssiDomän AB och Pharmacia säljs ut på börsen. A-Banan projekt AB bildas för samfinansiering av Arlandabanan.	Full konkurrens införs på elmarknaden.	Näringsdepartementet bildas med en särskild enhet för ägarfrågor. Sveaskog AB skiljs ut ur AssiDomän. Staten säljer SAQ Kontroll och VPC.	SJ delas upp i SJ AB, Green Cargo AB, AB Swedcarrier. Sveaskog förvärvade AssiDomän.	Telia och Sonera beslutar att gå samman 26 mars. AssiDomän avnoteras från Stockholmsbörsen den 28 januari 2002.
---	--	--	---	--	---	--	---

1988 1989 1990 1991 1992 1993 1994 1995 1996 1997 1998 1999 2000 2001 2002 2003

Statens Järnvägar delas i Banverket och SJ.

Privatisering av 35 bolag beslutas av riksdagen. Affärsverket FFV blir AB.

Vasakronan tar över statens kommersiella fastigheter. Staten blir huvudägare i Pharmacia och släpper livsmedel och tobak till Volvo. Postverket blir Posten AB, monopol på brevbefordran upphör. Celsius noteras. AssiDomän AB bildas.

V&S Vin & Sprits monopol upphör. Pharmacia går samman med UpJohn.

Penninglotteriet och Tiptjänst blir AB Svenska Spel. MeritaNordbanken bildas.

Telia och Telenor beslutar att gå samman. Samarbetet bryts under hösten.

Telia börsnoteras. Celsius säljs. Öresundsbron invigs. Vattenfall växer i Tyskland och Polen. MeritaNordbanken blir Nordea AB.

Statens aktier i Svenska Skogsplanter överläts den 1 april till helstatliga Sveaskog. Den svenska staten blev ensam ägare till SEK efter förvärv av ABBs 35%-andel.

- 1993** Statens fastighetsförvaltning förändras när Byggnadsstyrelsen upphör och myndigheter och verk kan agera fritt på fastighetsmarknaden. Vasakronan övertar statens kommersiella fastigheter till ett värde av 17,3 miljarder kronor. Procordia växer genom förvärv av bland annat italienska Erbamont. Volvo och staten kommer överens om att verka för en uppdelning av Procordia i två delar. Genom aktiebyte med Volvo blir staten huvudägare i det ena, Pharmacia AB, inriktat på läkemedel, och Volvo blir huvudägare i AB Procordia som verkar inom branscherna för livsmedel, tobak med mera. Postens monopol på brevbefordran upphör. Regeringen säljer 75 procent av statens aktier i försvarskoncernen Celsius och aktien noteras på Stockholms Fondbörs A-lista. Assi AB och Domän AB slås samman till AssiDomän AB, som lägger bud på NCB. Fortia likvideras. Securum skjuter till 10 miljarder kronor för att rädda Nordbanken.
- 1994** Vid årsskiftet 93/94 bildas A-Banan projekt AB för att bygga Arlanda-banan. Det är det första infrastrukturella projektet i Sverige som samfinansieras av staten och näringslivet. Posten blir aktiebolag. Under året säljs det resterande innehavet i SSAB, OKP, samt delar av AssiDomän AB och Pharmacia.
- 1995** En ny alkohollag träder i kraft och V&S Vin & Sprits monopol upphör. Pharmacia och det amerikanska läkemedelsbolaget UpJohn går ihop.
- 1996** AmuGruppens situation blir kritisk under hösten och staten skjuter till 600 Mkr för att rädda företaget från konkurs. Första året med full konkurrens på elmarknaden. Avvecklingen av Securums tillgångar som en följd av pantrealisationer är i det närmaste slutförd.
- 1997** SBL Vaccin säljs till Active i Malmö. Svenska Penninglotteriet och Tips-tjänst AB går ihop och byter namn till AB Svenska Spel. Ett utslag i EG-domstolen ger beskedet att Systembolagets detaljhandelsmonopol kan bestå. Merita och Nordbanken offentliggör sin avsikt att gå samman och bilda MeritaNordbanken.
- 1998** Arbetsmarknads-, Kommunikations-, Närings och Handelsdepartementen slås samman till Näringsdepartementet. Det sektorpolitiska ansvaret och ägarfrågorna åtskiljs i ökad utsträckning.
- 1999** Resterande aktieinnehav i Pharmacia & UpJohn säljs. Samgåendet mellan Telia och norska Telenor godkänns under våren men parterna kommer i slutet av december överens om att avsluta samarbetet och Telia och Telenor fortsätter som enskilda företag. Sveaskog AB bildas genom överföring av skogstillgångar från AssiDomän. Staten säljer sina aktier i SAQ Kontroll och VPC.
- 2000** En omstrukturering av både svensk och internationell försvarsindustri sker genom att aktieinnehavet i Celsius, motsvarande 25 procent av kapitalet och 62 procent av rösterna, säljs till Saab. Telia børsintroduceras i juni och blir Sveriges största folkaktie. Öresundsbron mellan Malmö och Köpenhamn invigs 1 juli och Affärsverket svenska kraftnät får i uppdrag att bygga bredband till alla kommuner. Vattenfall blir ett av Nordeuropas största energibolag genom förvärvet av de östtyska energibolagen VEAG och LAUBAG för 14 miljarder kronor. Affärsverket SJ ombildas till aktiebolag. Ett index för att mäta e-mognaden hos statliga företag tas fram av Näringsdepartementet. Nordea AB blir en nordisk bank efter samgåenden med UniDanmark och norska Kredit-
- kassen. Den svenska statens ägarandel sjunker till 18,2 procent. Vasakronan AB får pris för Bästa årsredovisning 2000.
- 2001** SJ omstruktureras vid årsskiftet till tre rörelsedrivande företag/koncerner: SJ AB, Green Cargo AB och AB Swedcarrier med dotterbolag. V&S Vin & Sprit inleder ett samarbete med Jim Beam Brands och distributionsbolaget Maxxium för koncernens internationella produkter. Sveaskog AB förvärvar AssiDomän AB. Aktieägarna i SAS tre moderbolag byter sina aktier mot samma antal nyemitterade aktier i SAS AB, det nybildade moderbolaget för SAS koncernen. Riksdagen beslutar om permanent lördagsöppna Systembutiker i hela landet från den 1 juli 2001.
- 2002** Telia och finska Sonera gick samman till TeliaSonera. Därmed skapades den ledande teleoperatören i Norden med cirka två och en halv gånger fler abonnenter än närmaste konkurrent på både fastnäts- och mobilsidan och ett av Stockholmsbörsens största företag. De största aktieägarna i TeliaSonera efter sammanslagningen är den svenska staten med 46 procent av rösterna och kapitalet och den finska staten med 19 procent.
- 2003** Efter förslag från regeringen beslutade riksdagen i mars att statens aktier i Svenska Skogsplantor skulle överlätas till det likaså helstatliga Sveaskog, vilket skedde den 1 april.
- Den svenska staten förvärvade ABB:s innehav om 35 procent i Svensk Exportkredit (SEK) och blev efter förvärvet ensam ägare till SEK.

Förändringar i ägandet

FÖRETAG	Aktivitet	Köpare	Datum	Förändring	Ägarandel efter aktivitet, %	Transaktionsbelopp
AssiDomän AB	Börsintroduktion	Privatpersoner	mar 94	-37 500 000		5 175 000 000
AssiDomän AB	Börsintroduktion	Institutioner (sv)	mar 94	-14 000 000		2 142 000 000
AssiDomän AB	Börsintroduktion	Institutioner (utl)	mar 94	-2 000 000	50,25	306 000 000
AssiDomän AB	us	us	jan 97	-178 000		13 350 000
AssiDomän AB	Staten köper Sveaskog med Assi-aktier		1999	-17 466 162		us
AssiDomän AB	Inlösen	AssiDomän	2000	-8 401 296	35,30	us
Celcius AB	Börsintroduktion	Privatpersoner	apr 93	-5 500 000		550 000 000
Celcius AB	Börsintroduktion	Institutioner (sv)	apr 93	-2 500 000		265 000 000
Celcius AB	Börsintroduktion	strategisk (sv)	apr 93	-6 000 000		636 000 000
Celcius AB	Börsintroduktion	Institutioner (utl)	apr 93	-4 000 000	25	424 000 000
Celcius AB	Riktad försäljning		mar 00	-7 000 000	0	1 253 000 000
Enator AB	Riktad försäljning	Tieto	mar 98	-4 620 000		753 060 000
Enator AB	Riktad försäljning	Tieto	mar 98	-3 780 000	0	616 140 000
Grängesbergs Gruvor	Försäljning	Ludvika kommun	jan 01	-1 000	0	100 000
Industrikredit AB	Riktad försäljning	strategisk (sv)	maj 96			188 000 000
Nordbanken	Börsintroduktion	Privatpersoner	okt 95	-16 125 000		1 370 625 000
Nordbanken	Börsintroduktion	Institutioner (sv)	okt 95	-16 125 000		1 483 500 000
Nordbanken	Börsintroduktion	Institutioner (utl)	okt 95	-32 250 000	65,50	2 967 000 000
Nordbanken	Inlösen / återköp	Privatpersoner	okt 96	us		50 000 000
Nordbanken Holding	Fusion Merita		okt 97	0	42,60	
	Inlösen	emission	jan 00	0	25,92	
Nordea	Förvärv UniDanmark	nyemission	mar 00	0	18,31	0
Nordea		emission	jun 00	0	18,19	0
		emission	aug 00	0	18,18	
		emission	dec 00	0	18,17	
		emission	jan 01	0	18,17	
		emission	maj 02	0	18,17	
		emission	dec 01	0	18,17	
OK Petroleum AB	Försäljning	strategisk (utl)	mar 94			1 500 000 000
OM AB	Köp		1997	0		
OM AB	Köp		1998	6 413 154		
OM AB	Köp		2000	1 580 312	9,40	
Pharmacia AB	Försäljning	Privatpersoner	jun 94	-47 500 000	7	5 225 000 000
Pharmacia AB	Försäljning	Institutioner (sv)	jun 94	-12 000 000		1 440 000 000
Pharmacia AB	Försäljning	Institutioner (utl)	jun 94	-20 000 000		2 400 000 000
Pharmacia Upjohn	Försäljning	strategisk	jan 99		0	15 400 000 000
Sakab	Försäljning	strategisk (utl)	aug 92		9	us
SAQ Kontrol	Försäljning	strategisk (utl)	jun 99			270 000 000
SBL Vaccin	Försäljning	strategisk (sv)	jun 97		0	100 000 000
SEMKO	Försäljning	strategisk (utl) Inchape Testing Services	1994		0	us
Svensk Exportkredit AB	Köp		jun 03		100	
Svenskt Stål AB	Försäljning	Institutioner (sv)	sep 86	-6 300 000	66,70	315 000 000
Svenskt Stål AB	Börsintroduktion	Privatpersoner	maj 89	-3 571 000	47,80	499 940 000
Svenskt Stål AB	Försäljning	Privatpersoner	maj 92	-6 666 000		1 133 220 000
Svenskt Stål AB	Försäljning	Institutioner (sv)	maj 92	-4 500 000		765 000 000
Svenskt Stål AB	Försäljning	Institutioner (utl)	maj 92	-1 500 000	0	255 000 000
SSPA Maritime Consulting AB	Överlåtelse	Teknikbrostiftelsen i Göteborg	1993		0	0
Stadshypotek AB	Försäljning	strategisk (sv)	feb 97		0	7 707 000 000
Svalöf AB	Försäljning	strategisk (sv)	jun 92		0	50 000 000
Svenska Lagerhus AB	Försäljning	Brambles Industries Ltd	20 sep	-120 000	0	75 000 000
Svenska Lagerhus AB	Försäljning	LTN Logistikkjenester	20 sep	-120 000	0	75 000 000
Svenska Miljöstyrringsrådet AB	Försäljning	Landstingsförbundet	sep 03	-5 000	85	5 000
Svenska Skogsplantor AB	Försäljning	Sveaskog AB	apr 03	-44 450	0	0
Swedish Real Estate Valuation Corp	Försäljning	MBO	jun 92	4 000 000		
Telia AB	Börsintroduktion	Privatpersoner	jun 00	-174 170 000	70,6	14 804 450 000
Telia AB	Börsintroduktion	Institutioner (sv)	jun 00	-345 500 000		29 367 500 000
Telia AB	Börsintroduktion	Institutioner (utl)	jun 00	-225 090 000		19 132 650 000
Telia AB	Förvärv av Sonera OY gm bytesanbud	Telia AB	nov 02	0	46	0
UV Shipping	Försäljning	Institutioner (sv)	nov 88		0	210 000 000
VPC AB	Försäljning	strategisk (sv)	jul 99	-300 000	0	600 000 000

Sammanställningen omfattar i sak de förändringar som skett under perioden 1986–maj 2004 exklusive innehaven i Securum.

Redovisningsprinciper

Företag som ingår i den konsoliderade redovisningen är dels aktiebolag där statens aktieinnehav förvaltas av Regeringskansliet, dels de tre affärsverken Luftfartsverket, Sjöfartsverket och Svenska Kraftnät. Dessutom ingår A-Banan Projekt AB, Svensk-Danska Broförbindelsen AB och Swedish National Road Consulting AB (SWEROAD). Aktiebolag i övrigt som ägs av andra myndigheter däribland Riksbanken samt av stiftelser ingår således ej i den konsoliderade redovisningen.

Inrapporteringen till Regeringskansliet från företag med statligt ägande baseras på den gängse presentationsform som gäller inom näringslivet. Resultaträkning, balansräkning och kassaflödesanalys har dock komprimerats.

I inrapporteringen för den konsoliderade redovisningen har vissa justeringar gjorts och för dessa ansvarar Regeringskansliet. Företagsbeskrivningarna som presenterar respektive bolag baseras på bolagens egna uppgifter. Till följd av olika beräkningsmetoder kan här redovisade nyckeltal skilja sig från de nyckeltal företagen själva redovisat, (se definitioner sid 101).

För den konsoliderade redovisningen gäller följande:

- Resultaträkningens uppställningsform är densamma för alla företag, även för de finansiella företagen som redovisar enligt ÅRKL. Skälet till detta är att en konsoliderad resultaträkning endast kan innehålla ett format. De finansiella företagen har därför fått anpassa sin rapportering till det format som majoriteten av de aktuella företagen och affärsverken följer. Konsekvensen av detta är att de finansiella företagen har bruttoredovisat sitt rörelseresultat i en form som gäller för icke-finansiella företag.
- Intresseföretag, där ägarandelen överstiger 20 procent men är lägre än 50 procent, har redovisats enligt kapitalandelsmetoden.

Innebörden är att resultatet efter skatt i intresseföretaget motsvarande statens ägarandel har tagits in i den konsoliderade resultaträkningen på en rad i rörelseresultatet. På motsvarande sätt har ägarens andel i intresseföretagets eget kapital tillförts den konsoliderade balansräkningen.

- Dotterföretag (där ägarandelen överstiger 50 procent) i vilken det finns en minoritet har justerats i resultaträkning och balansräkning. Justeringen innebär att minoritetens andel i dotterföretagets resultat redovisas som en avdragspost i anslutning till årets nettoresultat. Minoritetens andel i dotterföretagets kapital reducerar det egna kapitalet i koncernbalansräkningen och redovisas som en "skuld" till minoriteten.
- Transaktioner mellan företagen som ingår i den konsoliderade redovisningen har inte eliminerats i konsolideringen, vilket ej följer sedvanlig koncernredovisningsteknik. Skälet till detta är att underlag som erfordras för dessa elimineringar inte finns tillgänglig hos de inrapporterande företagen.
- Vissa nyckeltal har ej beräknats för de finansiella företagen och därmed ej heller för de två grupperna – företag med marknadsmässiga krav och företag med särskilda samhällsintressen. Skälet till detta är framför allt att det kapital som finansiella företagen binder i rörelsen är av en annan karaktär jämfört med det stora flertalet övriga företag.
- Luftfartsverket, som ingår i den konsoliderade redovisningen, äger 50 procent av aktierna i A-Banan Projekt AB och redovisar detta innehav enligt klyvningsmetoden. Vid konsolideringen av A-Banan Projekt AB har justering gjorts för att bolaget klyvs in i Luftfartsverket.

Vissa av företagen som ingår i den konsoliderade redovisningen har justerat sina

historiska jämförelsetal av olika skäl. I de fall då förändringarna haft betydande inverkan har också jämförelsetalen i den konsoliderade redovisningen justerats. Teracom har i samband med 2003 års verksamhetsberättelse omklassificerats från att tidigare tillhört företag med särskilda samhällsintressen till företag med marknadsmässiga krav. Även redovisade jämförelsetal för 2002 och 2001 har justerats för denna omklassificering i den konsoliderade redovisningen.

ÄGARFÖRÄNDRINGAR UNDER ÅRET

Den 30 juni 2003 blev svenska staten ensam (100 procent) ägare till AB Svensk Exportkredit genom ett förvärv av den andel om 35 procent som tidigare ägdes av ABB Structured Finance AB. I den konsoliderade redovisningen har AB Svensk Exportkredit under perioden före 30 juni 2003 behandlats som ett 65-procentigt ägt dotterbolag och under perioden efter 1 juli 2003 som ett helägt dotterbolag.

Svenska Skogsplantor AB överläts till Sveaskogkoncernen den 1 april 2003 och ingår i Sveaskogkoncernens redovisning under perioden april–december 2003. I den konsoliderade redovisningen har även inkluderats Svenska Skogsplantors resultat som hänförs till perioden 1 januari – 31 mars 2003.

I början av december minskade staten sin ägarandel i AB Svenska Miljöstyrningsrådet, från 90 procent till 85 procent. I den konsoliderade redovisningen har under perioden januari–november 2003 bolaget behandlats som ett 90-procentigt ägt dotterföretag och under december 2003 har bolaget behandlats som ett 85-procentigt ägt dotterföretag.

Under året etablerades en ny verksamhet i Bothia Garanti, som ingår i den konsoliderade redovisningen för 2003.

Definitioner och förkortningar

Antal anställda i medeltal

Omräknat till årsanställda.

Nettoskuldsättning

Kort- och långfristiga räntebärande skulder och räntebärande avsättningar minus räntebärande omsättnings- och anläggningstillgångar inklusive aktier i intresseföretag.

Operativt kapital

Balansomslutningen reducerad med icke räntebärande skulder och räntebärande tillgångar.

Räntabilitet på eget kapital (Re)

Generell – resultat efter skatt i procent av genomsnittligt eget kapital.

Sid 56 och 92 – resultat efter skatt i procent av bokfört eget kapital vid årets början.

Sid 87 – resultat med avdrag för schablon-skatt i procent av justerat eget kapital definerat som genomsnittet av årets in- och utgående bundna kapital samt 72 procent av det fria egna kapitalet.

Sid 93 – resultat efter schablonskatt i procent av justerat eget kapital vid årets början.

Räntabilitet på operativt kapital (Rop)

Rörelseresultat i procent av genomsnittligt operativt kapital.

Räntabilitet på sysselsatt kapital (Rsyss)

Resultat efter finansiella poster plus finansiella kostnader i procent av genomsnittligt sysselsatt kapital.

Räntabilitet på totalt kapital (Rt)

Resultat efter finansiella poster med återläggning av finansiella kostnader i procent av totalt kapital.

Sjukfrånvaro

Total sjukfrånvaro bland samtliga anställda under året i relation till samtliga anställdas ordinarie arbetstid.

Soliditet

Generell – eget kapital inklusive minoritet i procent av balansomslutningen.

Sid 87 – justerat eget kapital vid årets slut dividerat med totalt kapital.

Sysselsatt kapital

Balansomslutningen reducerad med icke räntebärande skulder.

Totalt kapital

Balansomslutning.

Utdelning

Uppgifter avseende utdelning för 2003 avser föreslagen utdelning, vilken kommer att beslutas vid ordinarie bolagsstämma 2004. Vissa av företagen har lämnat efterutdelning för räkenskapsåret 2002 under 2003. Efterutdelning avser utdelning som beslutas vid extra bolagsstämma som hålls efter ordinarie bolagsstämma.

BRANSCHSPECIFIKA NYCKELTAL

Fastighetsbolag

Direktavkastning

Driftöverskott i relation med genomsnittligt bokfört värde, fastigheter.

Finansbolag

I/K-tal inklusive kreditförluster

Totala rörelseintäkter i relation med totala rörelsekostnader.

Kapitaltäckningsgrad

Kapitalbas i relation med riskvägt belopp.

Reserveringsgrad

Reserv för befarade kreditförluster i relation med osäkra fordringar brutto.

Spelbolag

Vinnarnas andel

Andel spelintäkter som återbetalas till vinnarna.

FÖRKORTNINGAR

et

Ej tillämpligt.

ff

Och följande sidor.

us

Uppgift saknas.

Företagsöversikt

ÖVERSIKT FÖRETAG MED STATLIGT ÄGANDE

FINANSDEPARTEMENTET

Företag	Ägarandel, %	Kategori	Resultatkrav	Konkurrens	Anslagsfinansiering	Anslag/Omsättning 2003, Mkr
Bothia Garanti AB	100	S	Ja			
Svenska Spel AB	100	S	Ja	Delvis monopol		

JORDBRUKSDEPARTEMENTET

Företag	Ägarandel, %	Kategori	Resultatkrav	Konkurrens	Anslagsfinansiering	Anslag/Omsättning 2003, Mkr
SIS Miljömärkning AB	10,0	S	Nej		Delvis	4,4/27

KULTURDEPARTEMENTET

Företag	Ägarandel, %	Kategori	Resultatkrav	Konkurrens	Anslagsfinansiering	Anslag/Omsättning 2003, Mkr
Kungliga Dramatiska Teatern AB	100	S	Nej		Delvis	183/228
Kungliga Operan AB	100	S	Nej		Delvis	316/382
Voksenåsen AS	100	S	Nej	Ensamställning	Delvis	

MILJÖDEPARTEMENTET

Företag	Ägarandel, %	Kategori	Resultatkrav	Konkurrens	Anslagsfinansiering	Anslag/Omsättning 2003, Mkr
Swedesurvey AB	100	M	Ja			
AB Svenska Miljöstyrningsrådet	85,0	S	Nej	Ensamställning	Delvis	3/5
Sydskraft SAKAB AB	1 aktie	M				

Foto: Lasse Davidsson

Regeringskansliet förvaltar 57 företag/koncerner/affärsverk. 29 företag verkar med marknadsmässiga krav och 27 företag har vissa särskilda samhällsintressen att infria. Ett företag är under avveckling.

NÄRINGSDEPARTEMENTET						
Företag	Ägarandel, %	Kategori ¹⁾	Resultatkrav	Konkurrens	Anslagsfinansiering	Anslag/Omsättning 2003, Mkr
A/O Dom Shvetsii	36,0	M	Ja			
AB Swedcarrier	100	M	Ja	Delvis ensamställning		
Akademiska Hus AB	100	M	Ja	Delvis ensamställning		
Civitas Holding AB (Vasakronan)	100	M	Ja			
Förvaltningsaktiebolaget Stattum	100	M	Ja	Delvis ensamställning		
Green Cargo AB	100	M	Ja			
Kasernen Fastighets AB	100	M	Ja			
Lernia AB	100	M	Ja			
LKAB	100	M	Ja			
Posten AB	100	M	Ja		Delvis	400/24 569
SBAB	100	M	Ja			
SJ AB	100	M	Ja			
Specialfastigheter Sverige AB	100	M	Ja	Delvis ensamställning		
Sveaskog AB	100	M	Ja			
Svenska Rymdaktiebolaget	100	M	Ja			
Svenska Skeppshypotekskassan	100	M	Ja			
Sweroad AB	100	M	Ja			
V&S Vin och Sprit AB	100	M	Ja			
Vasallen AB	100	M	Ja			
Vattenfall AB	100	M	Ja			
Venantius AB	100	M	Nej			
Nordea AB	19,0	B	Ja			
OMHEX AB	6,9	B	Ja			
SAS AB	21,4	B/M	Ja			
TeliaSonera AB	45,3	B/M	Ja			
AB Bostadsgaranti	50,0	S	Nej			
AB Svensk Bilprovning	52,0	S	Nej	Lagstadgat monopol		
A-Banan Projekt AB	100	S	Nej		Delvis	
ALMI Företagspartner AB	100	S	Nej		Delvis	54/534
AB Göta kanalbolag	100	S	Nej		Delvis	22/45
IRECO Holding AB	55,0	S	Nej			
Lufftartsverket	Affärsverk	S	Ja	Delvis ensamställning		
Norrland Center AB	33,3	S	Nej			
Samhall AB	100	S	Nej		Delvis	4 137/8 066
Sjöfartsverket	Affärsverk	S	Ja		Delvis	133/1 494
SOS Alarm Sverige AB	50,0	S	Ja	Delvis ensamställning		150/671
SP Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut AB	100	S	Ja		Delvis	59/487
Statens Väg- och Baninvest AB	100	S	Nej			
SVEDAB	100	S	Nej	Öresundsbroförbindelsen		
Svenska kraftnät, Affärsverket	Affärsverk	S	Ja			267/3 982
Sveriges Rese- och Turistråd AB	50	S	Nej		Delvis	136/136
Teracom AB	100	S	Ja	Delvis monopol		4/1 852
Zenit Shipping AB	100	Under avveckling				

SOCIALDEPARTEMENTET						
Företag	Ägarandel, %	Kategori	Resultatkrav	Konkurrens	Anslagsfinansiering	Anslag/Omsättning 2003, Mkr
Apoteket AB	100	S	Ja	Lagstadgat monopol		
Systembolaget AB	100	S	Ja	Lagstadgat monopol		

UTBILDNINGSDEPARTEMENTET						
Företag	Ägarandel, %	Kategori	Resultatkrav	Konkurrens	Anslagsfinansiering	Anslag/Omsättning 2003, Mkr
Imago AB	100	M	Ja		Delvis	20/39

UTRIKESDEPARTEMENTET						
Företag	Ägarandel, %	Kategori	Resultatkrav	Konkurrens	Anslagsfinansiering	Anslag/Omsättning 2003, Mkr
AB Svensk Exportkredit	100	M	Ja			30/5 027
Swedfund International AB	100	S	Ja			

¹⁾ S – Företag med särskilda samhällsintresen.

M – Företag med marknadsmässiga krav.

B/M – Börsnoterat företag ingår dock i konsolideringen för företag med marknadsmässiga krav då statens ägarandel överstiger 20 procent.

B – Börsnoterade företag.

Propositionsförteckning

FÖRETAG	PROPOSITION
A-Banan projekt AB	(prop. 1991/92:44, bet. 1991/92:FiU8, rskr. 1991/92:107) (prop. 1992/93:37, bet. 1992/93:FiU8, rskr. 1992/93:123) (prop. 1997/98:137, bet. 1997/98:FiU25, rskr. 1997/98:252)
Akademiska Hus AB	(prop. 1991/92:44, bet. 1991/92:FiU8, rskr. 1991/92:107) (prop. 1992/93:37, bet. 1992/93:FiU8, rskr. 1992/93:123) (prop. 1997/98:137, bet. 1997/98:FiU25, rskr. 1997/98:252)
ALMI Företagspartner AB	(prop. 1993/94:40, bet. 1993/94:NU11 rskr. 1993/94:80)
Apoteket AB	(prop. 1970:74, bet. 1970:2LU, rskr. 1970:234) (prop. 1984/85:170, bet. 1984/85:SoU29, rskr. 1984/85:357) (prop. 1996/97:27, bet. 1996/97:SoU5, rskr. 1996/97:58) (prop. 1998/99:1, bet. 1998/99:SoU1, rskr. 1998/99:104) (prop. 1998/99:106, bet. 1998/99:SoU14, rskr. 1998/99:209) (prop. 2001/02:63, bet. 2001/02:SoU10, rskr. 2001/02:194)
Bostadsgaranti, AB	(prop. 1993/94:39)
Civitas Holding AB (Vasakronan AB)	(prop. 1992/93:37, bet. 1997/92:FiU8, rskr. 1991/92:107)
Dom Shvetsii, A/O	
Green Cargo AB	(prop. 1999/2000:78, bet. 1999/2000:TU11, rskr. 1999/2000:238) (prop. 2001/02:141) (prop. 2003/04:127)
Göta kanalbolag, AB	(prop. 1991/92:134, bet. 1991/92:NU33, rskr. 1991/92:351) (prop. 1993/94:100, bet. 1993/94:NU16, rskr. 1993/94:224)
Imego AB	(prop. 1997/98:1, bet. 1997/98:Ubu1, rskr. 1997/98:108) (prop. 1997/98:114, bet. 1997/98:Ubu17, rskr. 1997/98:271)
IRECO Holding AB	(prop. 1996/97:150, bet. 1996/97:FiU20, rskr. 1996/97:284)
Kasernen Fastighets AB	(prop. 1991/92:44, bet. 1991/92:FiU8, rskr. 1991/92:107)
Kungliga Dramatiska Teatern AB	(prop. 1996/97:3)
Kungliga Operan AB	
Lernia AB	(prop. 1992/93:152, bet. 1992/93:AU6, rskr. 1992/93:175) (prop. 1993/94:126, bet. 1993/94:Ubu10, rskr. 1993/94:341) (prop. 1995/96:145, bet. 1995/96:Ubu08, rskr. 1995/96:224) (prop. 1996/97:55, bet. 1996/97:AU6, rskr. 1996/97:108) (Skr. 1996/97:95)
Luftfartsverket	(prop. 1997/98:56) (prop. 2003/2004:100 utg. 22 bet. 2003/2004:TU1, rskr. 2003/2004:75)
Luossavaara Kirunavaara AB, LKAB	
Nordea Bank AB	(prop. 1991/92:21) (prop. 1991/92:153) (prop. 1995/96:141)
Norrland Center AB	
OMHEX AB	(prop. 1996/97:150)
Posten AB	(prop. 1993/94:38)
Samhall AB	(prop. 1977/78:30, bet. 1977/78:AU16, rskr. 1977/78:74) (prop. 1978/79:25 bil 9, 1 & 2, bet. 1978/79:AU17, rskr. 1978/79:118) (prop. 1978/79:139, bet. 1978/79:AU29, rskr. 1978/79:293) (prop. 1982/83:149, bet. 1982/83:AU25, rskr. 1982/83:153) (SOU: 1991:67, prop. 1991/92:91, bet. 1991/91:AU16, rskr. 1991/92:249) (rskr. 1996/97:120)
SAS AB	
SIS Miljömärkning AB	(prop. 1997/98:1)
SJ AB	(prop. 1999/2000:78, bet. 1999/2000:TU11, rskr. 1999/2000:238) (prop. 2001/02:141) (prop. 2002/03:86)
Sjöfartsverket	(prop. 1986/87:100, bet. 1986/87:14:1, rskr. 1986/87:178)
SOS Alarm Sverige AB	(prop. 1972:129, bet. 1972:TU20, rskr. 1972:329) (1990/91:87, bet. 1990/91:TU28, rskr. 1990/91:369) (1992/93:132, bet. 1992/93:TU11, rskr. 1992/93:152) (1992/93:200, bet. 1992/93:TU30, rskr. 1992/93:943) (1993/94:150, bet. 1993/94:TU38, rskr. 1993/94:432)
Specialfastigheter Sverige AB	(prop. 1991/92:44, bet. 1991/92:FiU8, rskr. 1991/92:107) (prop. 1992/93:37, bet. 1992/93:FiU8, rskr. 1992/93:123) (prop. 1997/98:137, bet. 1997/98:FiU25, rskr. 1997/98:252)
Sveriges Bostadsfinansieringsaktiebolag, SBAB	(prop. 1993/94:228)
Statens Väg- och Baninvest AB	(prop. 1997/98:150)
Stattum, Förvaltningsaktiebolaget	(prop. 2001/02:39, bet. 2001/02:NU7, rskr. 2001/02:108) (prop. 2002/03:24, bet. 2002/03:NU4, rskr. 2002/03:107)
Sveaskog AB	(prop. 1998/99:1 utgiftsområde 24, bet. 1998/99:NU1, rskr. 1998/99:108) (prop. 1999/2000:1 utgiftsområde 24, bet. 1999/2000:NU1, rskr. 1999/2000:111) (prop. 2001/02:39, bet. 2001/02:NU7, rskr. 2001/02:108) (prop. 2002/03:24, bet. 2002/03:NU4, rskr. 2002/03:107)
Svensk Bilprovning, AB	
Svensk-Danska Broförbindelsen SVEDAB AB	
Svensk Exportkredit AB, SEK	(prop. 1995/96:141) (prop. 2002/03:142)
Svenska kraftnät, Affärsverket	(prop. 1990/91:87, bet. 1991/92:NU38, rskr. 1991/92:318) (prop. 1999/2000, bet. 1999/2000:TU09, rskr. 1999/2000:256) (prop. 2001/02:143, bet. 2001/02:NU17, rskr. 2001/02:317) (prop. 2002/03:40, bet. 2002/03:NU06, rskr. 2002/03:133) (prop. 2002/03:85, bet. 2002/03:NU11, rskr. 2002/03:233)
Svenska Miljöstyrringsrådet, AB	(prop. 1994/95:101, bet. 1994/95:JoU9, rskr. 1994/95:86) (prop. 2003/04:1 utgiftsområde 20 s. 27, bet. 2003/04:MU1, rskr. 2003/04:103)
Svenska rymdaktiebolaget	(prop. 1972:48) (prop. 1978/79:142) (prop. 1985/86:127, bet. 1985/86:NU21, rskr. 1985/86:305)
Svenska Skeppshypotekskassan	Lagen (1980:1097) om Svenska Skeppshypotekskassan
Svenska Spel, AB	(prop. 1995/96:169, bet. 1995/96:FiU14, rskr. 1995/96:248)
Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut AB, SP	(prop. 1992/93:239, bet. 1992/93:NU32, rskr. 1992/93:384)
Sveriges Rese- och Turistråd AB	(prop. 1994/95:100 bil. 13 och prop. 1994/95:177, bet. 1994/95:KrU28, rskr. 1994/95:395)
Swedcarrier AB	(prop. 1999/2000:78, bet. 1999/2000:tu11, rskr. 1999/2000:238)
Swedesurvey AB	(prop. 1992/93:100 bilaga 15, bet. 1992/93:BoU14, rskr. 1992/93:217)
Swedfund International AB	(prop. 1991/92:100)
SweRoad AB	
Sydkraft SAKAB	(prop. 1989/90:100, bil 16) (bet. 1989/90:JoU16) (prop. 1991/92:69) (bet. 1991/92:NU10) (prop. 1993/94:110, bet. 1993/94:JoU16, rskr. 1993/94:210)
Systembolaget AB	(prop. 1976/77:108, bet. SkU 1976/77:40, rskr. 1976/77:231) (prop. 1993/94:136, bet. 1993/94:SoU22, rskr. 1993/94:249) (prop. 1994/95:89, bet. 1994/95:SoU9, rskr. 1994/95:106) (prop. 1998/99:134, bet. 1999/2000:SoU14 rskr. 1999/2000:42) (prop. 2000/01:97, bet. 2000/01:SoU19, rskr. 2000/01:260) (prop. 2002/03:87, bet. 2002/03:SoU16, rskr. 2002/03:152)
TeliaSonera AB	(prop. 1992/93:200, bet. TU 11992/93:30, rskr. 1992/93:443) (prop. 1997/98:121, bet. 1997/98:NU14, rskr. 1992/93:308) (prop. 1998/99:99, bet. NU 1998/99:14, rskr. 260) (prop. 1999/2000:84, bet. 1999/2000:NU18, rskr. 1999/2000:204) (bet. 2000/01:NU11, rskr. 2000/01:272)
Teracom AB	(prop. 1991/92:140, bet. 1991/92:KrU28, rskr. 1991/92:329) (prop. 1996/97:67, bet. 1996/97:KrU17, rskr. 1996/97:178) (prop. 1998/99:1, utg. omr. 17, bet. 1998/99:KrU1, rskr. 1998/99:55) (prop. 2000/01:1, utg. omr. 17, bet. 2000/01:KrU1, rskr. 2000/01:59) (2001/02:76, bet. 2001/02:KrU07, rskr. 2001/02:149) (2002/03: 110, bet. 2002/03:TU06, rskr. 2002/03:228) (2002/03:64, bet. 2002/03:KrU07, rskr. 2002/03:195) (2002/03:72, bet. 2002/03:KU33, rskr. 2002/03:196) (2003/04:118, bet. 2003/04:KU24)
Vasallen AB	(prop. 1996/97:4, bet. 1996/97:FöU1, rskr. 1996/97:36) (prop. 1996/97:150, bet. 1996/97:FiU20, rskr. 1996/97:284) (prop. 1999/2000:30, bet. 1999/2000:FöU2, rskr. 1999/2000:168) (prop. 1999/2000:97, bet. 1999/2000:FöU7, rskr. 1999/2000:250, bet. 1999/2000:FöU8, rskr. 1999/2000:251) (prop. 2000/01:100, bet. 2000/01:FiU20, rskr. 2000/01:288) (prop. 2001/02:100, bet. 2001/02:FiU20, rskr. 2001/02:336) (prop. 2001/02:58, bet. 2001/02:BoU4, rskr. 2001/02:160)
Vattenfall AB	(prop. 1990/91:87, bet. 1991/92:NU38, rskr. 1991/92:318) (1991/92:49, bet. 1991/92:NU10, rskr. 1991/92:92) (1996/97:84, bet. 1996/97:NU12, rskr. 1996/97:272)
Venantius AB	(prop. 1994/95:219, bet. 1994/95:BoU20)
Vin & Sprit AB, V&S	(prop. 1993/94:136, bet. 1993/94:SoU22, rskr. 1993/94:249) (prop. 1994/95:SoU223, bet. 1995/96:SoU3)
Voksenåsen A/S	

VD- och ordförandeförändringar

FÖRÄNDRINGAR UNDER ÅR 2003 OCH 2004 FRAM TILL 4 MAJ 2004

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRER

FÖRETAG	Tillträdande	Avgående
IRECO Holding AB	Eva Sjöblom (26 feb 03)	Håkan Widmark
Kungliga Operan AB	Anders Franzén (1 apr 04)	Bengt Hall
OMHEX AB	Magnus Böcker (30 maj 03)	Per E Larsson
Posten AB	Erik Olsson (apr 03)	Börge Österholm
Samhall AB	Birgitta Böhlin (mar 04)	Göran Sevebrandt
Akademiska Hus AB	Joakim Ollén (15 nov 03)	Christina Rogestam
SBAB	Eva Cederbalk (24 mar 04)	Christer Malm
Sveriges Rese- och Turistråd AB	Lars Carmén	Karl-Erik Strand
AB Swedcarrier		Arne Berggren
Teracom AB	tf Göran Arvedahl (26 mar 04)	Jan Danielsson

STYRELSEORDFÖRANDE

FÖRETAG	Tillträdande	Avgående
Akademiska Hus AB	Claes Ljungh (29 apr 04)	Lennart Nilsson
Imego AB	Christina Ullenius (29 mar 04)	Mauritz Sahlin
Posten AB	Marianne Nivert (25 apr 03)	Claes Ånstrand
Samhall AB	Peter Lagerblad (1 apr 03)	Håkan Tidlund
SBAB	Claes Kjellander (19 maj 03)	Christina Ragsten Pettersson
Svenska Kraftnät, Affärsverket	Sven Hultström (1 apr 03)	Per-Olof Eriksson
Sveriges Rese- och Turistråd AB	Elisabeth Nyström (30 mar 04)	Lars Carmén
Swedcarrier AB	Katja Elväng (jun 03)	Ingrid Bonde
Swedesurvey AB	Stig Jönsson (23 apr 04)	Joakim Ollén
TeliaSonera AB	Tom von Weymar (2 mar 03)	Tapio Hintikka
Teracom AB	Håkan Tidlund (14 maj 03)	Per-Ola Eriksson
Vasallen AB	Sten Olsson (10 apr 03)	Per Nuder

Ansvarsfördelning inom Regeringskansliet för företag med statligt ägande

REGERINGSKANSLIETS VÄXEL 08-405 10 00, www.regeringen.se

NAMN

Leif Pagrotsky / Tel 08-405 10 00	Näringsminister
Claes Ånstrand / Tel 08-405 31 29	Statssekreterare Näringsdepartementet

NÄRINGSDEPARTEMENTETS ENHET FÖR STATLIGT ÄGANDE, www.naring.regeringen.se/fragor/statliga_foretag (E-post förnamn.efternamn@industry.ministry.se)

NAMN/TELEFON:

ANSVAR:

Eva Halvarsson / Tel 08-405 36 18	Enhetschef
Viktoria Aastrup / Tel 08-405 36 92	TeliaSonera AB, Lernia AB, Affärsverket svenska kraftnät, Förvaltningsaktiebolaget Statum
Christer Berggren / Tel 08-405 22 70	AB Göta kanalbolag, IRECO Holding AB, LKAB, SP Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut AB, Svenska Skeppshypotekskassan, Zenit Shipping AB
Lars Johan Cederlund / Tel 08-405 22 00	Svenska rymdaktiebolaget, Sveaskog AB, Vasakronan AB
Marianne Förander / Tel 08-405 16 06	Akademiska Hus AB, Specialfastigheter Sverige AB, Vasallen AB
Tobias Henmark / Tel 08-405 36 25	Teracom AB, Samhall AB
Jonas Iversen / Tel 08-405 22 44	Posten AB, V&S Vin och Sprit AB
Peter Lindell / Tel 08-405 29 31	Vattenfall AB, SOS Alarm Sverige AB, AB Svensk Bilprovning
Björn Mikkelsen / Tel 08-405 10 25	SAS AB, SJ AB, Green Cargo AB
Michael Thorén / Tel 08-405 21 01	Venantius AB, Sveriges Bostadsfinansieringsaktiebolag, SBAB, OMHEX AB, Nordea Bank AB, AB Bostadsgaranti
Kristina Ekengren	Analys Finans (föräldraledig)
Fredrik Eliasson / Tel 08-405 26 42	Analys Fastigheter, Logistik
Lotta Göransson / Tel 08-405 23 71	Analys Energi, Basindustri
Elisabet Johansson / Tel 08-405 28 93	Extern ekonomisk information, Ågarstyrningsfrågor
Patrik Jönsson / Tel 08-405 48 87	Analys Transport
Marie Lidgard / Tel 08-405 14 08	Styrelsenomineringsprocessen
Karolina Qvarnström / Tel 08-405 15 23	Analys Finans
Hans Ragnhäll / Tel 08-405 28 56	Juridik
Richard Reinius / Tel 08-405 15 49	AB Swedcarrier / Analys Telekom
Jenny Stark	Analys Transport (föräldraledig)
Ewa Christenson / Tel 08-405 56 06	Chefsassistent
Stina Johannesson / Tel 08-405 29 63	Enhetsassistent
Katarina Karinsdotter / Tel 08-405 22 59	Budgetfrågor
Helena Malmberg / Tel 08-405 14 07	Kanslisekreterare

ÖVRIGA PERSONER INOM NÄRINGSDEPARTEMENTET MED FÖRETAGSANSVAR

NAMN/TELEFON:

FÖRETAGSANSVAR:

Matilda Sommeliuss / Tel 08-405 42 76	Sveriges Rese- och Turistråd AB
Bertil Carlstedt / Tel 08-405 22 19	Norrland Center AB
Gunilla Anander / Tel 08-405 38 28	Svensk-Danska Broförbindelsen SVEDAB AB, A-Banan Projekt AB, Statens Väg- och Baninvest AB, SweRoad AB, Botniabanan AB
Mattias Moberg / Tel 08-405 43 03	ALMI Företagspartner AB
Pia Stork Edhall / Tel 08-405 50 96	Luftfartsverket
Johan Ericson / Tel 08-405 36 82	Sjöfartsverket, Affärsverket Statens järnvägar

FINANSDEPARTEMENTET (E-post förnamn.efternamn@finance.ministry.se)

NAMN/TELEFON:	ANSVAR:
Ola Göransson / Tel 08-405 44 94	Bothia Garanti AB
Monica Lundberg / Tel 08-405 16 36	Svenska Spel AB (Kasernen Fastighets AB, A/O Dom Shvetsii)
Per Östensson / Tel 08-405 16 38	Bolagsfrågor, budgetavdelningen

SOCIALDEPARTEMENTET (E-post förnamn.efternamn@social.ministry.se)

NAMN/TELEFON:	ANSVAR:
Fredrik Lennartsson / Tel 08-405 23 81	Apoteket AB
Gert Knutsson / Tel 08-405 33 27	Systembolaget AB
Ingvar Löfstrand / Tel 08-405 33 34	Intern och extern samordning av bolagsfrågor
Ulrika Ternby / Tel 08-405 43 98	Intern och extern samordning av bolagsfrågor

JORDBRUKSDEPARTEMENTET (E-post förnamn.efternamn@agriculture.ministry.se)

NAMN/TELEFON:	FÖRETAGSANSVAR:
Carin Wahren / Tel 08-405 43 87	SIS Miljömärkning AB

KULTURDEPARTEMENTET (E-post förnamn.efternamn@culture.ministry.se)

NAMN/TELEFON:	FÖRETAGSANSVAR:
Eva Bergquist / Tel 08-405 21 66	Kungliga Dramatiska Teatern AB, Kungliga Operan AB, Svenskhemmet Voksenåsen A/S

MILJÖDEPARTEMENTET (E-post förnamn.efternamn@environment.ministry.se)

NAMN/TELEFON:	FÖRETAGSANSVAR:
Charlotta Andersson / Tel 08-405 19 76	Sydkraft SAKAB AB
Gun Tombrock / Tel 08-405 20 77	AB Svenska Miljöstyrningsrådet
Monica Lagerqvist Nilsson / Tel 08-405 39 08	Swedesurvey AB

UTBILDNINGSDEPARTEMENTET (E-post förnamn.efternamn@education.ministry.se)

NAMN/TELEFON:	FÖRETAGSANSVAR:
Mats Johnsson / Tel 08-405 18 40	Imego AB

UTRIKESDEPARTEMENTET (E-post förnamn.efternamn@foreign.ministry.se)

NAMN/TELEFON:	FÖRETAGSANSVAR:
Anders Oljelund / Tel 08-405 34 47	Swedfund International AB
Christian de Filippi / Tel 08-405 56 97	AB Svensk Exportkredit, SEK

Bolagsstämmande styrelseledamöter

Efternamn	Förnamn	Född	Nuvarande titel	Bolag (invald)
Aamot	Kjell	1950	Koncernchef Schibsted ASA	Nordea (2001)
Aarni	Maarit	1953	Vice VD Borealis Polymers Oy, Finland	Vattenfall AB (2003)
Aastrup	Viktoria	1971	Kansliråd Näringsdepartementet	Affärsverket svenska kraftnät (2001), Lernia AB (2003), Stattum (2001 utträde 2004)
Abrahamsson	Anne	1949	Direktör, EKN	Swedfund International AB (2002)
Abrahamsson	Mats	1960	Professor logistik Linköpings Universitet	Posten AB (2003)
Abrahamsson	Tomas	1952	Vice förbundordförande SEKO	Svenska Skeppshypotekskassan (2002)
Adeev	Kirill V	1965	Fastighetsdepartementet i St Petersburg	Dom Shvetsii (1996)
Adelsohn	Ulf	1942	Fd partiledare	SJ AB (2002), ordf
Ahlén	Fredrik	1966	Ämnesråd Näringsdepartementet	Stattum (2001)
Ahlqvist	Birgitta	1948	Riksdagsledamot	Svenska rymdaktiebolaget (1999)
Ahlqvist	Håkan	1943	VD Cerealia	Sveaskog AB (2003)
Ahlström	Göran	1936	Direktör	SVEDAB (1992)
Akhtarzand	Minoo	1956	Direktör Vattenfall	Teracom AB (2001)
Alvemo	Anders	1946	Direktör	SweRoad (2000 utträde 2004)
Alvmur	Chister	1942	Fd vVD Vasakronan, nu egen företagare	Kasernen Fastighets AB (2000)
Andersson	Björn	1945	Försvarsmakten	Kasernen Fastighets AB (2000)
Andersson	Conny	1946	Ordf Landstingsfullmäktige	AB Swedcarrier (2003 utträde 2004)
Andersson	Elving	1953	Regionsekreterare Västragötalandsregionen	AB Göta kanalbolag (1999)
Andersson	Jörgen	1946	GD	SVEDAB (2001)
Andersson	Margareta	1948	Riksdagsledamot	Systembolaget AB (2000), suppl
Andersson	Peter	1962	VD Norrvidden Fastigheter AB	Norrland Center AB (1998)
Apelman	Karin	1961	Ekonomi- och finanschef Luftfartsverket	AB Svensk Exportkredit (2003), A-Banan (2003)
Apler	Lena	1951	VD Collector AB	AB Swedcarrier (2001 utträde 2004)
Arnelid	Håkan	1949	Svenska Metallindustrarbetarförbundet	ALMI Företagspartner AB (2001)
Arnkværn	Harald	1939	Partner Adv firma Haavind Vislie	Nordea (2001)
Astermo	Nils-Åke	1950	VD Hydratou Big Cylinders AB	Norrland Center AB (2002)
Averstad	Kjell-Åke	1953	Regionchef	A-Banan (2001)
Axelsson	Charlotte	1948	VD Svenska Bostäder AB	Akademiska hus (1998)
Axelsson	Siv	1952	Avdelningsstyrelseledamot SEKO	Svenska Skeppshypotekskassan (2002), suppl
Axelsson	Ture	1940	Skeppsredare Charterfrakt AB	Svenska Skeppshypotekskassan (2002), suppl
Back	Ewa	1954	Kommunalråd	SOS Alarm Sverige AB (2003)
Bankvall	Claes	1942	VD SP Sveriges Provnings- och Forsknings AB	SP Sveriges Provnings- och Forsknings AB (1993)
Barsotti	Carlo	1939	Regissör	Kungliga Dramatiska Teatern AB (2003)
Bennet	Carl	1951	Affärsman	TeliaSonera AB (2000)
Berg	Hjördis	1955	Ekonomichef FKF	SOS Alarm Sverige AB (2000)
Berg	Ingolf	1953	Departementsskreterare Näringsdepartementet	SIS Miljömärkning (1998)
Berg	Jan	1953	Civilingenjör	SBAB (2001)
Berggren	Christer	1944	Kansliråd Näringsdepartementet	AB Göta kanalbolag (1992), IRECO Holding AB (2000), LKAB (2001), SP Sveriges Provnings och Forskningsinstitut (2003), Svenska Skeppshypotekskassan (1988), Zenit Shipping AB (1988)
Bergqvist	Jan	1939	Fd riksdagsledamot	Apoteket AB (1999), ordf
Bergqvist	Sven-Runo	1943	VD SOS Alarm	Lernia AB (2002)
Bjerkne	Claes	1947	VD Göteborg & Co	Sveriges Rese- och Turistråd AB (1995)
Björck	Anders	1944	Landshövding	V&S Vin & Sprit AB (2000)
Björn-Rasmussen	Solgerd	1939	Fil dok	Sjöfartsverket (2001)
Björnsson	Björn	1946	Finanskonsult, styrelseproffs	Teracom AB (2003)
Blom	Catharina	1950	Region Blekinge	ALMI Företagspartner AB (2003)
Blomberg	Jan	1939	VD Pharmacia UpJOhn	Svenska Spel AB (1996)
Blombäck	Stina	1951	VD Billerud Karlsborg AB	LKAB (2002)
Blomgren	Ulf	1948	Direktör Bilförsäkringsföretagen	AB Svensk Bilprovning (1996)
Blomquist	Gunilla	1957	Departementsskreterare Miljödepartementet	Miljöstyrningsrådet (2002)
Blomqvist	Anders	1960	VD Funäsdalsfjäll AB	Sveriges Rese- och Turistråd AB (2003), suppl
Bonnier	Eva	1945	Bokförläggare	Kungliga Dramatiska Teatern AB (1997)
Brandin	Claes-Göran	1948	Riksdagsledamot	Sjöfartsverket (2000)
Brock	Gunnar	1950	VD Atlas Copco	OMHEX AB (2001)
Bruce	Tomas	1944	Ordf Europeiska Fjärrvärmeföreningen	Affärsverket svenska kraftnät (2004)
Bruzelius	Karin	1951	Hoysterettsdomer	Voksenåsen (2001)
Bryngelson	Håkan	1948	VD Vasakronan	Civitas Holding AB (1996)
Buttedahl	Johan	1935	Fd Stortingledamot	Voksenåsen (1999)
Bylund	Bo	1946	GD	SVEDAB (1997)
Bylund	Curt	1946	VD Specialfastigheter	Specialfastigheter Sverige AB (2000)
Byman	Leif	1946	Länsråd Länsstyrelsen Södermanland	Sveriges Rese- och Turistråd AB (2002)
Bådholm	Christer	1943	Arb ordf Bombardier	Green Cargo AB (2001), Vattenfall AB (2000)
Bärström	Sven	1943	Regionchef	A-Banan (1995)
Böhlin	Birgitta	1948	VD Samhall AB	Samhall AB (2002 utträde 2004), SP Sveriges Provnings- och Forsknings AB (2002), ordf

Efternamn	Förnamn	Född	Nuvarande titel	Bolag (invald)
Caesar	Madeleine	1949	VD KK-stiftelsen	IRECO Holding AB (1997)
Cakste	Kristine	1955	Ekonomidirektör, Accent Equity Partners	Swedfund International AB (2002)
Caneman	Monica	1954	Diverse styrelseuppdrag	SJ AB (2002)
Carlman	Rolf	1944	Avdelningschef, Sida	Swedfund International AB (2002)
Carlsson	Barbro	1934	Fd Generalsekreterare	Apoteket AB (2001)
Carlsson	Ingvar	1934	Fd statsminister, partiledare	TeliaSonera AB (2000 utträde 2004)
Carlsson	Nils	1944	Dir Sveriges campingvårdars riksförbund	Sveriges Rese- och Turistråd AB (1998)
Carmén	Lars	1946	Dir Malmö Turism	Sveriges Rese- och Turistråd AB (1999 utträde 2004)
Carnhagen	Göran	1942	Fd GD Statens Bostadskreditnämnd	Zenit Shipping AB (1986)
Castwall	Annika	1957	Konsult Ahrens Rapid Growth	SOS Alarm Sverige AB (2003)
Cederlund	Lars Johan	1941	Ämnesråd Näringsdepartementet	Sveaskog AB (1999), Stattum (2001), Svenska rymdaktiebolaget (1994), Civitas Holding AB (2003)
Christiansson	Annika	1946	Chef strategisk utveckling Telia Mobile AB	Swedesurvey (1997)
Colliander	Jan	1951	Konsult	SweRoad (2004)
Creydt	Martin	1965	Dir Radisson SAS	Sveriges Rese- och Turistråd AB (2001 utträde 2004)
Dahl	Robin	1946	Ekonom	Systembolaget AB (1995), suppl
Dahlbäck	Claes	1947	Ordf Investor AB	V&S Vin & Sprit AB (1991)
Dahlgren	Hans	1948	Kabinettssekreterare Utrikesdepartementet	Civitas Holding AB (2003)
Dalborg	Hans	1941	Direktör	Nordea, ordf (1998), Kungliga Operan AB (1997), ordf
Danell	Georg	1947	Managing partner KREAB	Civitas Holding AB (1993)
Danielson	Jan	1935	VD	A-Banan (1994)
Danielsson	Jan	1957	VD Teracom AB	Teracom AB (2001 utträde 2004)
Danielsson	Lars	1953	Statssekreterare Statsrådsberedningen	V&S Vin & Sprit AB (2003)
de Neergaard	Claes	1949	Ordf NIB, Tredje Ap-fonden m.m.	AB Svensk Exportkredit (2001)
Dexe	Nils	1948	Regeringsråd	AB Bostadsgaranti (2002)
Dillén	Mats	1961	Departementsråd Finansdepartementet	Venantius AB (1999)
Dockered	Bo	1941	Agr dr hc	Sveaskog AB, ordf (1999)
Domeij	Åsa	1962	Riksdagsledamot	Sveaskog AB (1999)
Duveblad	Gunnel	1955	Chef EDS Norra Europa	Nordea (2003)
Dyrssen	Helena	1959	Kommunikationsdirektör IF Skadeförsäkring	Teracom AB (2001)
Eberstein	Susanna	1948	Riksdagsledamot	Apoteket AB (2001)
Eklind	Lena	1965	Technical Area Manager Ericsson Radio Systems AB	SP Sveriges Provnings och Forskningsinstiut (2003)
Ekvall	Gunilla	1947	Verksamhetschef HSO	Samhall AB (2002 utträde 2004)
Elväng	Katja	1947	VD Didaktus Skolor AB	AB Swedcarrier (2001), AB Svensk Bilprovning (1999), Rymdbolaget (2003)
Eneroth	Tomas	1966	Riksdagsledamot	Lernia AB (2002), ordf
Engdahl	Horace	1948	Författare	Kungliga Operan AB (1998)
Engman	Gerd	1942	Fd Landshövding Närke	Civitas Holding AB (1994 utträde 2004), Statens Väg- och Baninvest (1998)
Engström	Anna-Lisa	1941	Skeppsredare Dag Enströms Rederi AB	Svenska Skeppshypotekskassan (1996)
Engström	Ingrid	1958	VVD Eniro	Teracom AB (2003)
Engström Laurent	Anna	1949	Universitetslektor, överläkare	Apoteket AB (1998 utträde 2004)
Engwall	Jens	1956	VD Kungsleden AB	Vasallen (2004)
Engwall	Torsten	1952	Direktör Rederi AB Norship	Svenska Skeppshypotekskassan (2003)
Enochsson	Pia	1959	GD	Voksenåsen (1997)
Eriksson	Ann	1965	Chef affärsutveckling Vasallen AB	Bothia Garanti AB (2004)
Eriksson	Björn	1945	Landshövding Östergötlands län	AB Göta kanalbolag (2002)
Eriksson	Eva	1947	Landshövding	Apoteket AB (2001)
Eriksson	Per-Ola	1946	Landshövding Norrbottens Län	LKAB (2004)
Erixon	Lena	1960	Ekonomidirektör	Statens Väg- och Baninvest (2001), SweRoad (2004)
Fagerman	Eva	1964	Kansliråd UD	Swedfund International AB (2003)
Fahlin	Roland	1938	Direktör	SJ AB (2002)
Fallenius	Peter	1951	Egen företagare, fd finanschef AGA AB	SJ AB (2001), Vattenfall AB (2001)
Flink	Lars	1954	VD SIS, Swedish Standards Institute	SIS Miljömärkning AB (2001)
Foenss Schröder	Lone	1960	Egen företagare, fd vVD inom AP Möller	Vattenfall AB (2003)
Franke	Sigbrit	1942	Universitetskansler, Högscoleverket	Akademiska hus (2001), Kungliga Dramatiska Teatern AB, ordf (2003)
Franzén	Thomas	1945	GD Riksgäldskontoret	OMHEX AB (1997)
Fredga	Kerstin	1935	Professor Rymdstyrelsen	Svenska rymdaktiebolaget (1992)
Frejhagen	Birgitta	1942	VD Infokomp	AB Svensk Bilprovning (1999)
Färm	Gunnel	1945	GD Elsäkerhetsverket	Sjöfartsverket (1996), SweRoad (1998)
Förander	Marianne	1967	Kansliråd Näringsdepartementet	Vasallen (2003), Specialfastigheter Sverige AB (2003), Akademiska Hus (2003)
Granström	Per-Erik	1942	Riksdagsledamot	SBAB (1995)
Grate Axén	Adine	1961	Direktör Investor	OMHEX AB (2002)
Grönlund Krantz	Anna	1971	Riksdagsledamot	Luftfartsverket (2001)
Grönlund	Jan	1960	Statssekreterare Näringsdepartementet	Vattenfall AB (2000)
Grönwall	Kerstin	1948	Chef Samhällsansvar Folksam	SBAB (2002)

Efternamn	Förnamn	Född	Nuvarande titel	Bolag (invald)
Gunnarsson	Carl-Johan	1943	Fd kansliråd Utrikesdepartementet	Dom Shvetsii (1995)
Gunnarsson	Gösta	1938	Fd Landshövding	Statens Väg- och Baninvest (1995)
Gustafsson	Eva-Britt	1950	VD Venantius	Specialfastigheter Sverige AB (1998), Venantius (2000), Statens Väg- och Baninvest (1997), Civitas Holding (Vasakronan) (2004)
Gustafsson	Henry	1942	Direktör	Miljöstyvningsrådet (1995)
Gustafsson	Yvonne	1952	GD Ekonomistyrningsverket	Affärsverket svenska kraftnät (1995)
Gustafzon	Anders	1943	VVD Föreningsbanken	Svenska Spel AB (2003), ordf
Gustavsson	Christina	1952	VD Svenskt Fastighetsindex	Swedesurvey (2001)
Gyllenhammar	Pehr G	1935	Med dr, tekn dr hc	Svenska Skeppshypotekskassan (1984), ordf
Gårdmark-Nylen	Margareta	1956	Ämnesråd Näringsdepartementet	Stattum (2002)
Gårdö	Lars	1941	Direktör/Ordf 3i Nordic	Swedfund International AB (2001)
Göransson	Ola	1964	Departementssekreterare Finansdepartementet	Bothia Garanti (2003)
Haglund	Ingrid	1951	Miljöanalytiker AssiDomän	Miljöstyvningsrådet (1999)
Haglund	Elisabeth	1957	Hotellldirektör	Sveriges Rese- och Turistråd (2004)
Hallander Larsson	Marie	1961	Personaldirektör Wedins	Samhall AB (2004)
Halse	Bengt	1943	Direktör	OMHEX AB (2003)
Halvarsson	Eva	1962	Departementsråd Näringsdepartementet	Stattum (2002), SJ AB (2001 utträde 2004), AB Swedcarrier (2004)
Hammerich	Kai	1943	GD Invest in Sweden Agency	ALMI Företagspartner AB (2003), ordf
Hedborg	Anna	1944	GD RFV	Systembolaget AB (2002), vice ordf
Hedlund	Lena	1961	Stf Chef Utlåning SBAB	Vasallen AB (2001)
Helgesson	Lars-Åke	1941	Fd VD STORA	LKAB (2000)
Henmark	Tobias	1968	Departementssekreterare Näringsdepartementet	Samhall AB (2003), Teracom AB (2003)
Henriksson	Bo	1940	Direktör	SweRoad (2003)
Hintikka	Tapio	1942	VD Hackman	TeliaSonera AB (2002 utträde 2004)
Hjelmåker	Lennarth	1950	Departementsråd UD	Swedfund International AB (2003 utträde 2004)
Hoeg Madsen	Claus	1945	Partner Law firm Jonas Bruun	Nordea (2000)
Hoeg Pedersen	Jörgen	1938	Direktör	Nordea (2000)
Hofslagare	Toivo	1943	Universitetslektor, landstingsråd	Samhall AB (2002)
Holm	Staffan Valdemar	1958	Teaterchef, VD	Kungliga Dramatiska Teatern AB (2002)
Holm	Stig	1951	VD Tekniska Verken, Linköping	AB Swedcarrier (2004)
Holmgren	Gunnar	1957	Förvaltningschef	Statens Väg- och Baninvest (1995)
Holmqvist	Karl Gunnar	1946	Diverse styrelseuppdrag	Green Cargo AB (2001)
Holmström	Inger	1948	Informationsdirektör Posten AB	Sveriges Rese- och Turistråd AB (2000)
Homquist	Carin	1948	Handelshögskolan Stockholm	ALMI Företagspartner AB (2002)
Hulterström	Sven	1938	Fd Statsråd	Affärsverket svenska kraftnät (2003), ordf
Höglund	Lars	1958	Skeppsredare Furetank AB	Svenska Skeppshypotekskassan (2002), suppl
Hörnfeldt	Anders	1956	VD Länsförsäkringar Västernorrland	Norrland Center AB (2002)
Ihamuotila	Timo	1966	Group Treasurer Nokia	OMHEX AB (2003)
Iversen	Jonas	1965	Ämnesråd Näringsdepartementet	Posten AB (2001), V&S Vin och Sprit AB (2003)
Jacobsson	Egon	1940	Fd VD Vin & Sprit, ordf Vasakronan	V&S Vin och Sprit AB (1983 utträde 2004), Civitas Holding AB (2000), ordf
Jeding	Lars	1946	VD Samhällsaktörerna	Swedesurvey (1994)
Jenstav	Marika	1948	VD Transek	A-Banan (2003)
Jeppsson	Karin	1944	Landstingspolitiker	Sjöfartsverket (1995)
Johannesson	Rolf	1956	VD SCA Transforest AB	Sjöfartsverket (2000)
Johansson	Anders L	1955	GD AMS	Samhall AB (2002)
Johansson	Anita	1944	Riksdagsledamot	V&S Vin & Sprit AB (1992)
Johansson	Börje	1943	Professor fysik UU/KTH	Imego AB (2003)
Johansson	Hasse	1949	Chef FoU Scania	SP Sveriges Provnings- och Forsknings AB (2000 utträde 2004)
Johansson	Karin	1956	Försäljningsdir. Microsoft	Svenska Spel AB (2003)
Johansson	Kenneth	1956	Riksdagsledamot	Samhall AB (2004)
Johansson	Lena	1955	GD Livsmedelsekonomiska institutet	Sveaskog AB (1999)
Johansson	Olof	1937	Fd Statsråd	AB Svensk Bilprovning (2000), Systembolaget AB, ordf (2002)
Johansson	Per	1954	VD Motorbranschens Riksförbund	AB Svensk Bilprovning (2003)
Johansson-Hedberg	Birgitta	1947	Direktör	Sveaskog AB (2001)
Johnsson	Lars	1961	Chef Affärsutveckling AP-Fastigheter	Vasallen AB (2001)
Jonsson	Jan-Peter	1943	VD Vasallen	Vasallen AB (1997)
Jorholm	Bernt	1940	Direktör	Venantius AB (2003)
Josefsson	Lars G.	1950	VD Vattenfall	Vattenfall AB (2001)
Jönsson	Benny	1949	Nämndeman	SOS Alarm Sverige AB (1999)
Jönsson	Lena	1958	GD Lotteriinspektionen	Kasernen Fastighetsaktibolag (2000)
Jönsson	Stig	1946	GD Lantmäteriverket	Swedesurvey AB (2004)
Kantola	Birgitta	1948	Direktör	Akademiska Hus (1995), Civitas Holding AB (2000), Nordea (2003)
Karnberger	Gert	1943	VD Clas Ohlson	Systembolaget AB (2004)
Kastman Heuman	Åsa	1946	GD Statens Haverikommission	Svenska skeppshypotekskassan (1986)
Kjellander	Claes	1945	VD Jones Lang LaSalle AB	Specialfastigheter Sverige AB (1998), SBAB (2003), ordf
Kjellberg	Jan-Erik	1944	Direktör Svenska Bussbranschens Riksförbund	AB Svensk Bilprovning (2003)
Kjöll	Berit	1955	VD Steen & Ström	SAS AB (2001)
Kjörnsberg	Solveig	1943	Kommunalråd	SP Sveriges Provnings- och Forsknings AB (1996)

Efternamn	Förnamn	Född	Nuvarande titel	Bolag (invald)
Klackenberg	Dag	1948	VD Svensk Handel	Vattenfall AB (2001), ordf
Klaesson	Bengt	1945	Stockholm Convention Bureau	Sveriges Rese- och Turistråd AB (2000)
Knutsson	Pernilla	1951	Departementsråd Miljödepartementet	SIS Miljömärkning (1998)
Korpela	Tarmo	1942	Ordf Finlands industri- och arbetgivareförening	OMHEX AB (1986)
Kristensson	Sara	1972	Projektledare	Voksenåsen (2003)
Kristiansen	Tormod	1952	Platschef Ericsson Radio Systems	Swedesurvey (1999)
Kronstam	Karin	1950	Styrelseproffs, fd dottebolagsVD Samhall AB	Lernia AB (1996)
Kruse Nielsen	Helle	1944	Direktör	V&S Vin & Sprit AB (2004)
Kvarnström	Jan	1948	Direktör	Posten AB (2001)
Kvart	Sussi	1956	Konsult, fd bolagsjurist Ericsson	Affärsverket svenska kraftnät (1999 utträde 2004)
Kylberg	Lars	1940	Direktör	Civitas Holding AB (1997)
Kårström	Jan	1944	VD Viking Line AB	Sveriges Rese- och Turistråd AB (2003), suppl
Kärre	Malin	1950	Departementsråd	SweRoad (1998 utträde 2004)
Köhler	Maria	1953	Bergsingenjör	Svenska rymdaktiebolaget (2002)
Lagerblad	Peter	1944	VD Vin & Sprit	V&S Vin & Sprit AB (2000), Samhall AB (2003), ordf, Apoteket AB (2002)
Lagerqvist Nilsson	Monica	1967	Departementssekreterare Miljödepartementet	Swedesurvey AB (2004)
Lagrell	Lars-Åke	1940	Landshövding Kronoberg	Svenska Spel AB (2001)
Landgren	Gunnar	1953	Professor mikroelektronik KTH	Imego AB (2003)
Larsson	Gunnar	1940	Ordf Riksidrottsförbundet	Samhall AB (2002 utträde 2004)
Lemne	Carola	1958	VD Danderyds Sjukhus	Apoteket AB (2004)
Lennerstrand	Håkan	1944	Fd VD Diligentia	Specialfastigheter Sverige AB (1998 utträde 2004)
Levander	Helena	1957	Ordf Nordic Investor Services	SBAB (2004), AB Svensk Exportkredit (2004)
Lewin	Leif	1936	Fd VD KF	Zenit Shipping AB (1983)
Lewin	Margareta	1951	Rekryteringskonsult	Lernia AB (2000)
Liffner	Christina	1950	Ekonom	Sveaskog AB (1999), V&S Vin och Sprit AB (2000 utträde 2004), AB Svensk Exportkredit (2003), Civitas Holding (Vasakronan) (2004)
Lillius	Mikael	1949	VD Fortum	OMHEX AB (2003)
Liljebloom	Eva	1958	Professor HHS i Helsingfors	TeliaSonera AB (2002)
Linde	Leif	1955	GD Ungdomsstyrelsen	Systembolaget AB (2002 utträde 2004)
Lindell	Peter	1972	Ämnessakkunnig Näringsdepartementet	Vattenfall AB (2002), SOS Alarm Sverige AB (2001), AB Svensk Bilprovning (2003)
Linder Aronson	Lars	1953	VD Ventshare Management	SBAB (2000)
Lindgren	Sylvia	1945	Riksdagsledamot	Imego AB (2004)
Lindh	Susanne	1955	Vägdirektör	SweRoad (2002 utträde 2004)
Lindholm	Evert	1942	Förbundsledamot, Kommunförbundet	Systembolaget AB (1999), suppl
Lindström	Anders	1945	GD Medlingsinstitutet	Svenska Skeppshypotekskassan (1996), suppl
Lindstahl	Kajsa	1943		SweRoad (2004)
Litzén	Ulla	1956	VD Wallenbergstiftelserna	Posten AB (2001)
Ljungh	Claes	1950	Statssekreterare Finansdepartementet	Akademiska Hus (2002) ordf, Teracom AB (2003)
Loiborg	Ebbe	1945	Tidigare GB Glace/Unilever	V&S Vin & Sprit AB (2000)
Lorentzon	Arne	1946	VD i Kasernen	Kasernen Fastighetsaktiebolag (1991)
Lundberg	Gunnar	1944	Fastighetsdirektör Skanska	Dom Shvetsii (1997)
Lundberg	Monica	1942	Kansliråd Finansdepartementet	Kasernen Fastighets AB (1995), Dom Shvetsii (2003)
Lundin	Inger	1954	Förste finanssekreterare Göteborgs Stad	Svenska Skeppshypotekskassan (2003), suppl
Lundin	Ulf	1961	Departementsråd Näringsdepartementet	Statens Väg- och Baninvest (1999), A-Banan (1996)
Lundius	Annikka	1951	VD Försäkringsförbundet	Lernia AB (2002)
Luthman	Sten	1945	Ämnesråd UD	Dom Shvetsii (2004)
Lübeck	Lennart	1938	Tekn dr hc	Svenska rymdaktiebolaget, ordf (1998), IRECO Holding AB (2000)
Lydahl	Rolf	1945	Ordf IndeCap AB	AB Swedcarrier (2003)
Låftman	Lennart	1945	Direktör	Kungliga Dramatiska Teatern AB (1997), TeliaSonera AB (2004)
Löfstrand	Ingvar	1942	Kansliråd Socialdepartementet	Systembolaget AB (1996), suppl
Magnusson	Bernt	1941	Direktör	Nordea (1991 utträde 2004)
Magnusson	Jan	1948	GD Affärsverket svenska kraftnät	Affärsverket svenska kraftnät (1998)
Magnusson	Lars	1949	GD BKN	Bothia Garanti AB (2004)
Malm	Christer	1943	Fd VD SBAB	SBAB (2000 utträde 2004)
Malmberg	Curt	1951	Statssekreterare Finansdepartementet	Svenska Spel AB (2003)
Markström	Elisebeht	1955	Riksdagsledamot	Systembolaget AB (1999)
Martinsson	Martin	1950	Länsmusikchef	Voksenåsen (2001)
Mattsson	Anna	1951	Konsult Miljöförbundet Jordens Vänner	Miljöstyrningsrådet (1998), SIS Miljömärkning (1998)
Mattsson	Karin	1972	LRF, Chef Kompetensutveckling	Sveriges Rese- och Turistråd AB (2002)
Melin	Ulf	1952	Utvecklingschef Moderaterna	Systembolaget AB (1999)
Mikkelsen	Björn	1962	Kansliråd Näringsdepartementet	SJ AB (2002), Green Cargo (2003)
Moberg	Mattias	1966	Departementssekreterare Näringsdepartementet	ALMI Företagspartner AB (2001)
Modin	Anita	1939	Fd VD Hasseludden Yasuragi	AB Göta kanalbolag (1995)
Mohlin	Katarina	1961	Informationschef Röda Korset	Posten AB (2003)
Mohlin	Per-Erik	1946	Civilingenjör	Svenska rymdaktiebolaget (1998)
Molander	Harald	1928	VD Zenit Shipping	Zenit Shipping AB (1978)
Myklebust	Egil	1942	Direktör	SAS AB (2001), ordf
Mårtensson	Arne	1951	Ordf Handelsbanken	V&S Vin & Sprit AB (1992)
Möller	Peter	1949	Vice VD Saab Ericsson Space AB	Imego AB (2004)

Efternamn	Förnamn	Född	Nuvarande titel	Bolag (invald)
Narvinger	Anders	1948	VD Teknikföretagen	IRECO Holding AB (2003), ordf
Nettelvik Söderberg	Christel	1957	Sverigechef JET, Conoco Philips Nordic AB	Affärsverket svenska kraftnät (2001 utträde 2004)
Netz	Bo	1962	Departementsråd Finansdepartementet	Vasallen AB (1997)
Netzler	Göran	1938	VD Netzler & Dahlgren Co	Imego AB (1998)
Nilsson	Aina	1953	Designchef Volvo lastvagnar	Imego AB (1998 utträde 2004)
Nilsson	Annika	1971	Riksdagsledamot	Teracom AB (2003)
Nilsson	Elisabeth	1953	VD SSAB Merox AB	Sjöfartsverket (1995)
Nilsson	Lennart	1942	Direktör	Akademiska hus (1995)
Nilsson	Mats	1956	Generalmajor	Luftfartsverket (2001)
Nilsson	Sven Christer	1944	Fd VD Ericsson	TeliaSonera AB (2003)
Nilsson	Thomas	1948	VD Luleå Näringsliv AB	ALMI Företagspartner AB (2001)
Nivert	Marianne	1940	Fd VD Telia	Posten AB, ordf (2002), AB Svensk Exportkredit (2000 utträde 2004), Systembolaget AB (2002)
Nordmark-Nilsson	Anna-Stina	1956	Vägdirektör, region norr	Affärsverket svenska kraftnät (2004) Lernia AB (1999 utträde 2004)
Nordström	Kjell	1949	Riksdagsledamot	Svenska Spel AB (2000)
Nordström	Lars G	1943	VD Nordea	Nordea (2003)
Nyström	Elizabeth	1942	Riksdagsledamot	Sjöfartsverket (1993), Sveriges Rese- och Turistråd AB (2004), ordf
Ollén	Joakim	1952	VD Akademiska Hus	Swedesurvey AB (1997 utträde 2004)
Olson	Hans Christer	1944	Departementsråd Näringsdepartementet	LKAB (1993)
Olsson	Hans-Olov	1941	VD Volvo Personvagnar	Vattenfall AB (2004)
Olsson	Kent	1944	Riksdagsledamot	Sjöfartsverket (1996)
Olsson	Sten	1953	Statssekreterare Statsrådsberedningen	Vasallen AB (2003), ordf
Oscarsson	Berit	1940	Fd riksdagsledamot	Voksenåsen (2003), ordf
Palmér	Ingegerd	1946	Universitetslektor	Kungliga Operan AB (2003)
Patriksson	Folke	1940	Skeppsredare B&N Nordsjöfrakt AB	Svenska Skeppshypotekskassan (1988)
Peltola	Timo	1946	Koncernchef Huhtamäki Oyj	Nordea (1998), TeliaSonera AB (2004)
Persson	Bertil	1961	VD Beijer Alma	AB Svensk Bilprovning (1999), AB Swedcarrier (2001 utträde 2004)
Persson	Curt	1938	Fd förbundsordförande	SOS Alarm Sverige AB (1995), ordf, Venantius AB (1995)
Persson	Jan	1957	Ekonomichef PEAB	AB Bostadsgaranti (2002)
Persson Göransson	Ewa	1951	Statssekreterare Socialdepartementet	Systembolaget AB (2001)
Pilsäter	Karin	1960	Riksdagsledamot	Systembolaget AB (1999), suppl
Plegas	Panos	1957	VVD Volvo Aero Corporation	SP Sveriges Provnings- och Forsknings AB (2004)
Plogéus	Eva	1942	Länsarbetsdirektör, Jönköpings Län	Luftfartsverket (1995)
Pohjola	Markku	1948	Vice koncernchef Nordea	OMHEX AB (2003)
Ragsten-Pettersson	Christina	1958	Departementsråd Näringsdepartementet	SBAB (1999), Posten AB (2003), Civitas Holding AB (Vasakronan) (2003 utträde 2004)
Reinius	Ulla	1937	Direktör	Kungliga Operan AB (1998)
Rekke	Lars	1944	GD Luftfartsverket	Luftfartsverket (2001), A-Banan (2001)
Rempler	Helena	1958	Advokat Mannheimer Swartling	Venantius AB (2003)
Rennerstedt	Kristina	1952	GD Statens Kulturråd	Green Cargo AB (2001)
Ringesten	Mats	1951	Partner Neuman & Nydahl	V&S Vin & Sprit AB (2004)
Rodosi	Agneta	1957	Finansdirektör Akademiska Hus	Vasallen (2001 utträde 2004), Svenska Skeppshypotekskassan (1998)
Rogestam	Christina	1943	Fd VD Akademiska Hus	Akademiska hus (1992 avgick hösten 2003), Bothia Garanti AB (2004)
Ros	Carl Wilhelm	1941	Fd vVD Ericsson	LKAB (1993)
Rudeng	Erik	1941	VD	Voksenåsen (2001)
Rundkvist Nihlén	Veronika	1973	Affärsanalytiker SKF Nova AB	Akademiska hus (2001 utträde 2004)
Ruth	Arne	1943	Författare	Voksenåsen (1999)
Ryding	Sven-Olof	1948	VD Miljöstyrningsrådet	Miljöstyrningsrådet (1997)
Rådberg	Åke	1948	Chefsjurist Sveriges Byggindustrier	AB Bostadsgaranti (2002)
Sahlin	Mauritz	1935	Fd VD SKF	Imego AB (1998 utträde 2004)
Salomonson	Christina	1946	GD Räddningsverket	SOS Alarm Sverige AB (2000)
Salzmann	Tomas	1954	VD Quebecor World Norden AB	IRECO Holding AB (1999)
Samuelsson	Christer	1954	VD Sensa Corporate Advisors AB, Fd VD Kjessler Mannerstråle, Gullspångs Kraft	Affärsverket svenska kraftnät (2001)
Samuelsson	Marianne	1945	Fd riksdagsledamot	Svenska Spel AB (2003)
Sandberg	Peter	1959	VD och koncernchef Bure Equity	Green Cargo AB (2001 utträde 2004)
Sander	Anna	1967	Departementsråd Miljödepartementet	Swedesurvey (2002 utträde 2004)
Schur	Fritz H.	1951	VD Fritz Schur Group	SAS AB (2001)
Sedolin	Maria	1962	Controller Svenska Spel	AB Bostadsgaranti (2003)
Selén	Jan-Olof	1944	GD Sjöfartsverket	Sjöfartsverket (2001)
Sevebrant	Göran	1945	Fd VD Samhall AB	Lernia AB (2004)
Severed	Bo	1955	Fd VD Stena Line	Svenska Skeppshypotekskassan (1999) suppl, SJ AB (2002 utträde 2004)
Silander	Risto	1957	Civilekonom	AB Svensk Exportkredit (2004)
Silfverstrand	Bengt	1941	Kommunalförvaltningschef Höganäs	Systembolaget AB (1996 utträde 2004)
Sjöberg	Mikael	1967	Statssekreterare Socialdepartementet	Apoteket AB (2001)

Efternamn	Förnamn	Född	Nuvarande titel	Bolag (invald)
Sjöqvist	Jan	1948	Direktör	Green Cargo AB (2001)
Skoglund	Johan	1960	VD JM	AB Bostadsgaranti (2002)
Skogö	Ingemar	1949	GD	SVEDAB (1994)
Sködefors	Walter	1942	Direktör Svensk Handel	SIS Miljömärkning (1998)
Smith	Eva	1948	Direktör Naturvårdsverket	Miljöstyrringsrådet (1998), SIS Miljömärkning (2002)
Smits	Paul	1946	Fd vVD KPN	TeliaSonera AB (2003)
Sparby	Monica	1946	Kulturchef	Kungliga Dramatiska Teatern AB (2003)
Sprängare	Björn	1940	Ståthållare	LKAB (1997), ordf
Starkerud	Lars	1939	Ekonom LO	Sjöfartsverket (1987)
Starrin	Karin	1947	Landshövding	Kungliga Operan AB (1998)
Stavenow	Annette	1961	Kommunalpolitiker	Lufftartsverket (2003)
Steen	Anitra	1949	VD Systembolaget AB	SAS AB (2001)
Stenberg	Jan	1939	Direktör	Kungliga Operan AB (1998)
Stenhammar	Olof	1941	Direktör	OMHEX AB (1984), ordf
Strömberg	Birgitta	1947	Styrelse- och konsultuppdrag	Green Cargo AB (2001)
Strömberg	Karin	1956	Företagare	Lufftartsverket (2003)
Strömdahl	Inger	1951	Miljörådgivare Svenskt Näringsliv	Miljöstyrringsrådet (2001)
Sundberg	Kjell	1941	VD A-Banan	A-Banan (1995)
Sundewall	Caroline	1958	Företagskonsult	TeliaSonera AB (2001)
Sundgren	Jan-Eric	1951	Rektor Chalmers tekniska högskola	SP Sveriges Provnings- och Forsknings AB (1999)
Sundström	Anders	1952	Riksdagsledamot	Vattenfall AB (2004)
Sundström	Björn	1946	Ekonom Kommunförbundet	Bothia Garanti AB (2004)
Svedberg	Gunnar	1947	Rektor Göteborg Universitet	IRECO Holding AB (1997)
Svenheim	Lars-Olof	1943	Fd VD Sterling European	AB Göta kanalbolag (1994)
Söderblom	Anna	1963	Partner Startup factory	Svenska Spel AB (2000 utträde 2004)
Söderlund	Thord	1941	Fd VD Göta kanalbolag	AB Göta kanalbolag (1992)
Söderström	Lars-Olov	1952	Ordf stiftelsen Norrlandsfonden	Norrland Center AB (1993)
Sørensen	Lars Rebien	1954	VD Novo nordisk	SAS AB (2001)
Talermo	Roger	1955	VD Amer Group	TeliaSonera AB (2002)
Tengberg	Eva-Carin	1948	VD Q-sense AB	ALMI Företagspartner AB (2003)
Tengelin	Ursula	1956	Generalsekreterare Cancerfonden	LKAB (1999), Samhall AB (2003), Norrland Center AB (2003)
Tham	Åsa	1954	Stiftsjögmästare i Västerås stift	Sveaskog AB (2003)
Thorén	Michael	1969	Departementssekreterare Näringsdepartementet	SBAB (2003), Bostadsgaranti (2003), Venantius (2003)
Tidlund	Håkan	1943	Ordf Malmbergs Elektriska AB m.m.	Teracom AB (2003)
Tivéus	Meg	1943	VD Svenska Spel	Svenska Spel AB (2000), Kungliga Operan AB (1998)
Torell	Lena	1946	VD IVA	IRECO Holding AB (2001), Imego AB (1998)
Torkko	Maija	1946	VVD Nokia Corp	Nordea (2002)
Tunhammar	Göran	1946	Direktör	Lufftartsverket (2003)
Tuvegarn	Ingela	1951	Sjukhusdirektör Södra Älvsborgs sjukhus	SJ AB (2003)
Ullebø	Egil M.	1941	Direktör	LKAB (2001)
Ullenius	Christina	1946	Rektor Karlstads Universitet	Imego AB (2003), ordf
Unger	Kerstin	1950	Administrativ chef Kaupthing Bank Sverige AB	Venantius AB (2003)
Waldner	Lars	1951	Teknisk handläggare, SWEDAC	Miljöstyrringsrådet (1996)
Wallenberg	Jacob	1956	Direktör	SAS AB (2001)
Wallin	Bosse	1942	Ämnessakkunnig Näringsdepartementet	AB Swedcarrier (2003 utträde 2004)
Wallin	Maj Charlotte	1953	Ekonomidirektör, Alecta	Akademiska Hus (2004)
Veierod	Tove	1941	Direktör	Voksenåsen (2001)
Wenblad	Axel	1949	Miljöchef Skanska	Miljöstyrringsrådet (1995)
Wenster	Peter	1947	Geolog Svenska Kommunförbundet	Miljöstyrringsrådet (2001)
Wenström	Anders	1946	Departementsråd UD	AB Svensk Exportkredit (2003)
Werner	Jan-Erik	1957	Direktör Motormännens Riksförbund	AB Svensk Bilprovning (2003)
Westberg	Elisabeth	1948	Bankdirektör, Handelsbanken	Swedfund International AB (2003)
Wetterberg	Ulf	1945	VD Landstingsförbundet	SOS Alarm Sverige AB (2003)
Wirdenius	Fredrik	1961	Dotterbolags VD Skanska	Dom Shvetsii (2001)
Wolrath	Björn	1943	Ordf Momentum AB	Samhall AB (2000), AB Svensk Exportkredit (1998)
von Weymarn	Tom	1944	VD Rettig AB	TeliaSonera AB (2002)
Wång	Carina	1966	Koncerncontroller Boliden Mineral	Specialfastigheter Sverige AB (2003)
Wärn	Ragnhild	1936	Ordf landstingsfullmäktige	AB Göta kanalbolag (1999)
Wästberg	Per	1933	Författare	Kungliga Dramatiska Teatern AB (1999)
Wästlund	Holger	1938	Managementkonsult	Vasallen AB (2000)
Zetterberg	Christer	1941	Direktör/Ordf IDI	Swedfund International AB (2002)
Ziegler	Ingemar	1947	VD Locum AB	Specialfastigheter Sverige AB (1997)
Åbyhammar	Marianne	1952	Stf Konsumentombudsman	AB Bostadsgaranti (2000)
Ånstrand	Claes	1945	Statssekreterare Näringsdepartementet	Stattum (2001), ordf
Öjefors	Lars	1941	VD Industrifonden	Swedfund International AB (1998)
Örnfjäder	Krister	1952	Riksdagsledamot	Lufftartsverket (1996)
Östensson	Per	1959	Ämnesråd Finansdepartementet	AB Svensk Exportkredit (2001), suppl
Österberg	Sven Erik	1955	Riksdagsledamot	Systembolaget AB (2004)
Östlund	Carl Viggo	1955	VD SalusAnsvär	Green Cargo AB (2001)

Arbetstagarrepresentanter

Efternamn	Förnamn	Född	Bolag (invald)	Efternamn	Förnamn	Född	Bolag (invald)
Aldenmark	Lena	1956	SJ AB (2001)	Fängvall	Hans	1963	LKAB (2003), suppl
Andersson	Jan	1956	AB Swedcarrier (2001 utträde 2004)	Gardelin	Olle	1948	Samhall (1998), suppl
Andersson	Lars	1953	Lufftartsverket (1995)	Granath	Björn	1946	Kungliga Dramatiska Teatern AB (2003), suppl
Andersson	Magdalena	1967	Swedesurvey (2002)	Grinne	Norbert	1946	Sjöfartsverket (2002), suppl
Andréason	Gunnar	1953	AB Göta kanalbolag (2003), suppl	Gröntvedt	Ulla	1948	SAS AB (2001)
Angelin	Carl-Gustaf	1951	Vattenfall AB (2003)	Gustafsson	Marianne	1948	Civitas Holding (1998)
Axelsson	Mats	1951	SP Sveriges Provnings- och Forsknings AB (2003)	Hagelberg	Eva	1945	Systembolaget (1998)
Bagge	Johan	1947	Sjöfartsverket (2002)	Hallén	Bertil	1954	AB Swedcarrier (2001)
Bergh	Ola	1959	AB Svensk Bilprovning (2003)	Hansson	Hans	1943	Specialfastigheter Sverige AB (1998)
Bergström	Håkan	1956	Svenska Spel AB (2000), suppl	Haug	Liv	1954	Nordea AB (2001)
Bergström	Peter	1962	Kungliga Operan AB (2002)	Hedberg	Gerd	1941	Svenska Spel AB (2000)
Bergström	Ronny	1945	Civitas Holding (2002)	Hjalmarsson	Deirdre	1972	Kungliga Operan AB (2002)
Bernhardsson	Johnny	1952	Vattenfall AB (1995)	Hoffrén	Tapani	1964	Sjöfartsverket (1998)
Bider	Stefan	1958	Green Cargo AB (2001)	Howe	Peter	1964	Teracom (2003)
Bjälkefors	Ulf	1938	Swedesurvey (2001)	Höglund	Britta	1948	Svenska Spel AB (2003), suppl
Björkling	Lisa	1955	Affärsverket svenska kraftnät (2001), suppl	Isaksson	Elof	1942	TeliaSonera AB (2000)
Blom	Anders	1955	SBAB (2004)	Jakobsson	Rolf	1945	AB Svensk Bilprovning (1998)
Blomkvist	John-Olof	1949	Teracom (1992)	Jansson	Carina	1951	Apoteket AB (2002), suppl
Bogren	Bengt	1954	SP Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut (2001)	Johansson	Billy	1950	AB Göta kanalbolag (1999), suppl
Brattström	Magnus	1953	TeliaSonera (2001), suppl	Johansson	Björn T	1960	Green Cargo AB (2001), suppl
Brinkhof Walter	Margaretha	1943	Samhall (2002)	Johansson	Bo	1942	AB Svensk Bilprovning (2001)
Carlsson	Lars	1951	Vattenfall AB (1991), suppl	Johansson	Bo	1946	Samhall (2002)
Carlsson	Tommy	1944	Samhall (2002)	Johansson	Lenhart	1952	Sjöfartsverket (1995), suppl
Carlsson	Stefan	1956	TeliaSonera (2002), suppl	Johansson	Roland	1943	Sveaskog (2002)
Celin	Stig-Arne	1953	Teracom (2003), suppl	Jonasson	Erik	1948	AB Svensk Bilprovning (2001)
Cling	Thord	1943	Specialfastigheter Sverige AB (1998)	Jonasson	Lenhart	1957	Svenska rymdaktiebolaget (2002), suppl
Colliander	Christer	1950	Svenska rymdaktiebolaget (2003), suppl	Jonsson	Sveinn	1942	Akademiska hus (2001)
Collins	Brendan	1966	Kungliga Operan AB (2002)	Jäärvi	Nina	1965	SP Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut (2001), suppl
Danielsson	Sven-Olof	1945	Systembolaget (1989)	Karlsson	Göte	1954	Sjöfartsverket (1996)
Ekvall	Anders	1964	SP Sveriges Provnings- och Forsknings AB (2003), suppl	Karlsson	Kent	1950	V&S Vin & Sprit AB (2004), suppl
Ekwall	Ronny	1953	Vattenfall AB (1998)	Karlsson	Yvonne	1959	TeliaSonera AB (2002)
Eriksson	Ann	1965	Vasallen AB (2003)	Kihlberg	Åke	1944	Posten (1995)
Eriksson	Christer	1955	Samhall (2003), suppl	Kjellberg	Karl-Åke	1949	Sveaskog (2003), suppl
Eriksson	Olle	1954	Lernia (1998), suppl	Kokoinen	Thomas	1965	LKAB (1999), suppl
Eriksson	Pelle	1955	Sveaskog (2002)	Kovin	Arja	1964	TeliaSonera (2002), suppl
Ersson	Örjan	1944	AB Swedcarrier (2001)	Larsson	Agneta	1942	ALMI Företagspartner AB (2002)
Finskas	Bertel	1948	Nordea AB (2000)	Lems	Dan	1959	Affärsverket svenska kraftnät (2004)
Fischer	Nicolas E	1951	SAS AB (2003)	Lennartsson	Peter	1972	Lufftartsverket (2003), suppl
Florin	Gunnar	1958	Svenska rymdaktiebolaget (2000)	Lindberg	Lars	1946	Kungliga Dramatiska Teatern AB (2003)
Forsgårdh	Barbro	1954	Kungliga Dramatiska Teatern AB (2003)	Lindberg	Monica	1963	SweRoad (2003), suppl
Fred	Gunnel	1955	Kungliga Dramatiska Teatern AB (2001)	Lindberg	Stig	1946	Vattenfall AB (1998), suppl
Furberg	Inga-Lill	1946	Apoteket AB (2000)	Lindell	Anders	1944	Lernia (2002), suppl
				Lindquist	Rolf	1942	SweRoad (1999)
				Lindroth	Inge	1954	Lernia (2002)

Efternamn	Förnamn	Född	Bolag (invald)
Lund	Johan	1958	V&S Vin & Sprit AB (2003)
Lundberg	Gunnar	1958	Kungliga Operan AB (2002)
Lundberg	Lena	1946	Lernia (2002)
Lundin	Jan	1946	V&S Vin & Sprit AB (1998)
Lundman	Kjell	1953	Affärsverket svenska kraftnät (2004), suppl
Lundmark	Peter	1958	Green Cargo AB (2001)
Lyng	John	1953	SAS AB (2002)
Löfström	Britt-Marie	1956	AB Göta kanalbolag (1998)
Lööf	Ann-Cathrin	1966	SOS Alarm Sverige AB (2003)
Lööv	Per-Ove	1961	Vattenfall AB (1999), suppl
Mellström	Alf	1956	Posten (2001)
Möller	Roger	1956	V&S Vin & Sprit AB (2000), suppl
Mörtberg	Carl-Ivar	1948	Svenska rymdaktiebolaget (1993)
Nilssen	Roal	1950	Luftfartsverket (1985), suppl
Nilsson	Kristina	1956	Swedesurvey AB (2004)
Nilsson	Tomas	1965	LKAB (2004)
Nordin	Åke	1943	SOS Alarm Sverige AB (2000)
Nyholm	Nils-Gunnar	1944	SJ AB (2001)
Olsson	Sven-Erik	1950	Luftfartsverket (2002)
Olsson	Torgny	1963	Swedcarrier AB (2004)
Persson	Agata	1946	Affärsverket svenska kraftnät (2004)
Persson	Claes-Göran	1958	Teracom (2003), suppl
Persson	Lars-Åke	1959	Green Cargo AB (2001), suppl
Persson	Sture	1957	Sveaskog (2003), suppl
Petersen	Kent	1967	Nordea AB (2003)
Rand	Eva	1959	Systembolaget (2004), suppl
Sandström	Bertil	1948	Svenska Spel AB (1996)
Sandström	Daniel	1976	Imego (2002)
Sanneus	Pontus	1957	ALMI Företagspartner AB (2003)
Sellbrand	Rolf	1943	Sveaskog (2002)
Seradji	Parzin	1959	Akademiska hus (2001)
Skoglösa	Britt-Marie	1944	Apoteket AB (1993)
Ström	Patrik	1972	Systembolaget (2004), suppl
Strömbäck	Kjell	1950	Posten (1995)
Söderlund	Rauni	1960	Nordea AB (2003)
Thornberg	Bertil	1950	LKAB (2003)
Torneus	Torsten	1946	LKAB (1999), suppl
Utterström	Anna Karin	1967	Apoteket AB (2000), suppl
Wallroth	Billy	1950	Sjöfartsverket (2003), suppl
Westling	Richard	1945	Vasallen AB (2000)
Westman	Berith	1945	TeliaSonera AB (1993)
Wikström	Karl	1951	LKAB (1993)
Winäs	Thomas	1952	SJ AB (2003)
Witting	Claes-Göran	1943	Samhall (2002), suppl
Åhfeldt	Per-Olof	1946	AB Göta kanalbolag (1999)

Adressregister

A-Banan projekt AB

Gamla Brogatan 27
111 27 Stockholm
Telefon: 08-797 98 50
Telefax: 08-797 98 51
a-banan@swipnet.se

Akademiska Hus AB

Box 483
401 27 Göteborg
Telefon: 031-63 24 00
Telefax: 031-63 24 01
info@akademiskahus.se
www.akademiskahus.se

ALMI Företagspartner AB

Box 47631
117 94 Stockholm
Telefon: 08-709 89 00
Telefax: 08-791 90 60
info@almi.se
www.almi.se

Apoteket AB

131 88 Stockholm
Telefon: 08-466 10 00
Telefax: 08-466 15 15
www.apoteket.se

AB Bostadsgaranti

Box 26029
100 41 Stockholm
Telefon: 08-545 047 00
Telefax: 08-545 047 27
abo@bostadsgaranti.se
www.bostadsgaranti.se

Bothia Garanti AB

851 71 Sundsvall

A/O Dom Shvetsii

190 031 Kazanskaya
44 St Petersburg, Ryssland

Green Cargo AB

Box 39
171 11 Solna
Telefon: 08-762 40 00
Telefax: 08-791 72 21
info@greencargo.com
www.greencargo.com

AB Göta kanalbolag

Box 3
591 21 Motala
Telefon: 0141-20 20 50
Telefax: 0141-21 55 50
info@gotakanal.se
www.gotakanal.se

Imego AB

Arvid Hedvalls Backe 4
411 33 Göteborg
Telefon: 031-750 18 00
Telefax: 031-750 18 01
info@imego.se
www.imego.se

IRECO Holding AB

Klara Norra Kyrkogata 31, nb
111 22 Stockholm
Telefon: 08-56 64 82 50
Telefax: 08-56 64 82 60
info@ireco.com
www.ireco.com

Kasernen Fastighets AB

Gustav Adolfs gata 49
541 45 Skövde
Telefon: 0500-41 08 05
Telefax: 0500-48 68 36

Kungliga Dramatiska Teatern AB

Box 5037
102 41 Stockholm
Telefon: 08-665 61 00
Telefax: 08-663 88 16
info@dramaten.se
www.dramaten.se

Kungliga Operan AB

Box 16094
103 22 Stockholm
Telefon: 08-791 43 00
Telefax: 08-791 44 44
info@operan.se
www.operan.se

Lernia AB

Box 1181
111 91 Stockholm
Telefon: 08-701 65 00
Telefax: 08-411 00 93
info@lernia.se
www.lernia.se

Luftfartsverket

601 79 Norrköping
Telefon: 011-19 20 00
Telefax: 011-19 25 75
luftfartsverket@lfv.se
www.lfv.se

Luossavaara-Kiirunavaara AB, LKAB

Box 952
971 28 Luleå
Telefon: 0920-380 00
Telefax: 0920-195 05
info@lkab.com
www.lkab.com

AB Svenska Miljöstylningsrådet

Vasagatan 15-17, 5 tr
111 20 Stockholm
Telefon: 08-700 66 90
Telefax: 08-700 66 99
info@miljostyrning.se
www.miljostyrning.se

Nordea Bank AB

Hamngatan 10
105 71 Stockholm
Telefon: 08-614 78 00
Telefax: 08-20 08 46
www.nordea.com

Norrland Center AB

Box 200
101 23 Stockholm
Telefon: 08-545 185 80
Telefax: 08-545 185 89
info@norrlandcenter.se
www.norrlandcenter.se

OMHEX AB

105 78 Stockholm
Telefon: 08-405 60 00
Telefax: 08-405 60 01
info@omhex.com
www.omhex.com

Posten AB

105 00 Stockholm
Telefon: 08-781 10 00
kundtjanst@posten.se
www.posten.se

Samhall AB

Box 27705
115 91 Stockholm
Telefon: 08-55 34 11 00
Telefax: 08-55 34 11 01
samhall.info@samhall.se
www.samhall.se

SAS AB

195 87 Stockholm
Telefon: 08-797 00 00
www.sasgroup.net

SIS Miljömärkning AB

118 80 Stockholm
Telefon: 08-55 55 24 00
Telefax: 08-55 55 24 01
svanen@sismab.se
blomman@sismab.se
www.svanen.nu
www.blomman.nu

Sjöfartsverket

601 78 Norrköping
Telefon: 011-19 10 00
Telefax: 011-10 19 49
info@sjofartsverket.se
www.sjofartsverket.se

SOS Alarm Sverige AB

Box 5776
114 87 Stockholm
Telefon: 08-407 30 00
Telefax: 08-611 63 36
info@sosalarm.se
www.sosalarm.se

Specialfastigheter Sverige AB

Borggården
582 28 Linköping
Telefon: 013-24 92 00
Telefax: 013-10 01 33
hk@specialfastigheter.se
www.specialfastigheter.se

Sveriges Bostadsfinansieringsaktiebolag, SBAB

Box 27308
102 54 Stockholm
Telefon: 08-614 43 00
Telefax: 08-611 46 00
headoffice@sbab.se
www.sbab.se

SJ AB

105 50 Stockholm
 Telefon: 08-762 20 00
 Telefax: 08-762 24 24
 www.sj.se

Statens Väg- och Baninvest AB

781 87 Borlänge
 Telefon: 0243-754 00
 Telefax: 0243-756 11
 www.vagochbaninvest.se

Förvaltnings-aktiebolaget Stattum

c/o Näringsdepartementet
 103 33 Stockholm
 Telefon: 08-405 36 92
 Telefax: 08-21 57 99
 viktoraastrup@industry.ministry.se

Sveaskog AB

105 22 Stockholm
 Telefon: 08-655 90 00
 Telefax: 08-655 94 14
 info@sveaskog.se
 www.sveaskog.se

Sydkraft SAKAB

Norrtopt
 692 85 Kumla
 Telefon: 019-30 51 00
 Telefax: 019-57 70 27
 www.sakab.se

AB Svensk Bilprovning

Box 508
 162 15 Vällingby
 Telefon: 08-759 21 00
 Telefax: 08-759 54 24
 info@bilprovningen.se
 www.bilprovningen.se

AB Svensk Exportkredit, SEK

Box 16368
 103 27 Stockholm
 Telefon: 08-613 83 00
 Telefax: 08-20 38 94
 info@sek.se
 www.sek.se

Affärsverket svenska kraftnät

Box 526
 162 15 Vällingby
 Telefon: 08-739 78 00
 Telefax: 08-37 84 05
 info@svk.se
 www.svk.se

Svenska rymdaktiebolaget

Box 4207
 171 04 Solna
 Telefon: 08-627 62 00
 Telefax: 08-98 70 69
 info@ssc.se
 www.ssc.se

Svenska Skepps- hypotekskassan

Box 11010
 404 21 Göteborg
 Telefon: 031-80 61 60
 Telefax: 031-15 80 85
 loan@skeppshypotek.o.se
 www.skeppshypotek.se

AB Svenska Spel

621 80 Visby
 Telefon: 0498-26 35 00
 Telefax: 0498-26 36 30
 kundservice@svenskaspel.se
 www.svenskaspel.se

Svensk-Danska Broförbindelsen SVEDAB AB

Box 4044
 203 11 Malmö
 Telefon: 040-660 98 80
 Telefax: 040-660 98 89
 info@svedab.se
 www.oresundskonsortiet.se

SP Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut AB

Box 857
 501 15 Borås
 Telefon: 033-16 50 00
 Telefax: 033-16 50 10
 info@sp.se
 www.sp.se

Sveriges Rese- och Turistråd AB

Box 3030
 103 61 Stockholm
 Telefon: 08-725 55 00
 Telefax: 08-725 55 31
 info@swetourism.se
 www.swetourism.se

Swedcarrier AB

Box 520
 101 30 Stockholm
 Telefon: 08-762 45 00
 Telefax: 08-762 30 99
 www.swedcarrier.se

Swedesurvey AB

801 82 Gävle
 Telefon: 026-63 33 00
 Telefax: 026-65 18 19
 info@swedesurvey.se
 www.swedesurvey.se

Swedfund International AB

Box 3286
 103 65 Stockholm
 Telefon: 08-725 94 00
 Telefax: 08-20 30 93
 info@swedfund.se
 www.swedfund.se

SweRoad AB

Box 4021
 171 04 Solna
 Telefon: 08-799 79 80
 Telefax: 08-24 46 89
 sweroad@sweroad.se
 www.sweroad.se

Systembolaget AB

103 84 Stockholm
 Telefon: 08-503 300 00
 Telefax: 08-503 310 00
 info@systembolaget.se
 www.systembolaget.se

TeliaSonera AB

Sturegatan 1
 106 63 Stockholm
 Telefon: 08-50 45 50 00
 Telefax: 08-50 45 50 01
 teliasonera@teliasonera.com
 www.teliasonera.com

Teracom AB

Box 1366
 172 77 Sundbyberg
 Telefon: 08-555 420 00
 Telefax: 08-555 420 01
 info@teracom.se
 www.teracom.se

V&S Vin & Sprit AB

117 97 Stockholm
 Telefon: 08-744 70 00
 Telefax: 08-744 74 44
 info@vinsprit.se
 www.vinsprit.se

Vasakronan AB

Box 24234
 104 51 Stockholm
 Telefon: 08-783 21 00
 Telefax: 08-783 21 01
 info@vasakronan.se
 www.vasakronan.se

Vasallen AB

Trädgårdsgatan 14
 702 12 Örebro
 Telefon: 019-17 50 70
 Telefax: 019-17 50 90
 info@vasallen.se
 www.vasallen.se

Vattenfall AB

162 87 Stockholm
 Telefon: 08-739 50 00
 Telefax: 08-37 01 70
 info@vattenfall.com
 www.vattenfall.se
 www.vattenfall.com

Venantius AB

Box 16184
 103 24 Stockholm
 Telefon: 08-440 81 00
 Telefax: 08-440 81 10
 info@venantius.se
 www.venantius.se

Voksenåsen A/S

Ullveien 4
 NO-0791 Oslo, Norge
 Telefon: +47-22 81 15 00
 Telefax: +47-22 81 15 21
 hotell@voksenaasen.no
 www.voksenaasen.no

Zenit Shipping AB

Box 8807
 402 71 Göteborg
 Telefon: 031-22 25 41
 Telefax: 031-51 10 90

Från Vattenfallsverk till en internationellt konkurrenskraftig koncern

I november 1999 förvärvade Vattenfall AB 25 procent i det tyska bolaget HEW, med en möjlighet att få förvärva ytterligare 25 procent. Därmed var första steget taget för Vattenfall att, liksom så många svenska framgångsrika industriföretag före dem, expandera utomlands för att försäkra sig om långsiktig konkurrenskraft och tillväxt. Vattenfall förutsåg ett omdanande av energisektorn i hela Europa och i första hand i Tyskland genom de initiativ som togs avseende avreglering.

DEN FJÄRDE KRAFTEN

Under 2000 skapades genom fusioner två jättekoncerner, E.ON och RWE, och tyska konkurrensverket ställde krav på avyttringar i Bewag, Veag och Laubaug. Samtidigt fanns det en uttalad politisk vilja i Tyskland att skapa en fjärde kraft på marknaden. Vattenfall fick snart politiskt stöd från högsta nivå i Tyskland för att bli denna fjärde kraft och kunde nu utnyttja sitt ägande i HEW för att etablera sig på allvar i Europas största ekonomi. Under 2000 slöts avtal om förvärv av ytterligare aktier i HEW, och HEW slöt i sin tur avtal om förvärv av aktier i Bewag, Veag och Laubag.

FULL KRAFT I INTEGRATIONEN

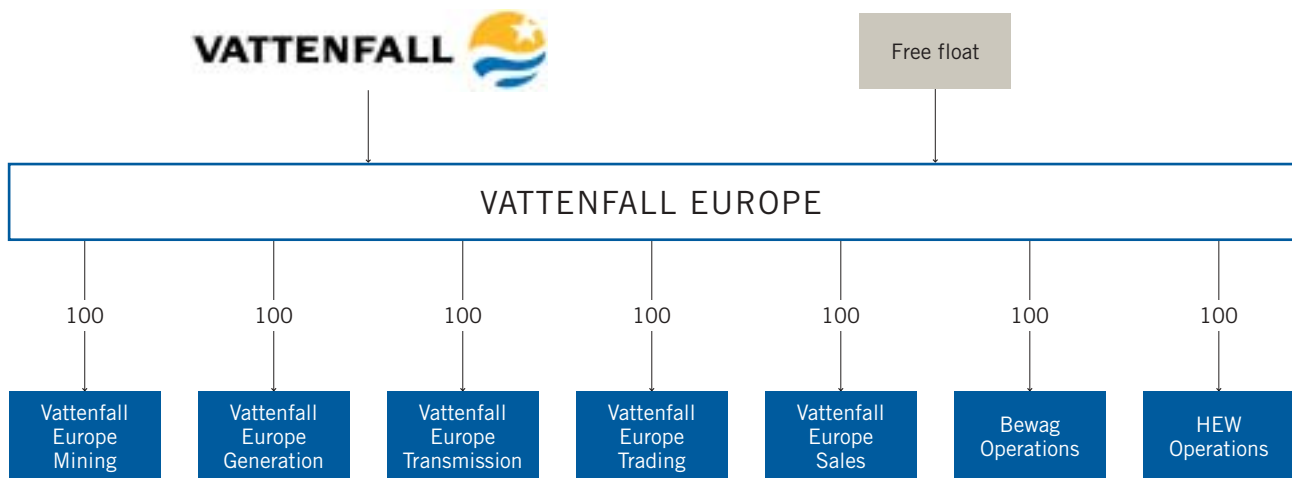
Integrationsarbetet började trögt, det amerikanska företaget Mirant Corporation som var delägare i Bewag blockerade arbetet och under 2001 blev det tydligt att samarbetet inte skulle fungera. Vattenfall slöt avtal med Mirant i december 2001 för att förvärva deras andel i Bewag. Vattenfall kunde nu med full kraft integrera alla fyra bolagen till ett, Vattenfall Europe. Målet är att utvinna besparingar på cirka 5 miljarder kronor per år och vid årsskiftet 2003 hade cirka 2/3 av dessa realiserats. Idag kontrollerar Vattenfall AB 94 procent i Vattenfall Europe.

NÄR LANDSGRÄNSER SUDDAS UT

Logiken bakom expansionen ligger i Vattenfalls erfarenhet av att verka på en avreglerad marknad och de stordriftsfördelar som finns i denna kapitalintensiva industri. Därtill finns betydande besparingar av engångskaraktär i en marknad som håller på att avregleras. Genom sin tillväxt förbättrar Vattenfall sin lönsamhet och därmed sin konkurrenskraft. Även om det kan synas paradoxalt så minskas även riskerna i verksamheten. Genom att addera olika produktionskällor minskas beroendet av en specifik källa. Kärnkraften skall exempelvis fasas ut i såväl Sverige som Tyskland, därmed måste

bolaget skaffa kompetens inom andra områden. Expansion över gränserna minskar också exponeringen mot en viss region och de risker som kan finnas där i form av väder, politiska beslut eller andra verksamhetsrelaterade risker. Ekonomisk styrka är en förutsättning för att Vattenfall även i fortsättningen skall kunna satsa på forskning och utveckling, tekniker som inte är kommersiellt gångbara idag och delta i omställningsarbetet med full kraft. Det är också nödvändigt för att kunna genomföra de massiva investeringsprogrammen i Sverige. Under de kommande åren kommer över 30 miljarder att satsas inom vattenkraft, kärn-

kraft, vindkraft, nät och i olika projekt för att förbättra servicen för kunderna.

STOLT ÄGARE

För första gången sedan 1997 skapade Vattenfall 2003 värde genom att rörelseresultatet var högre än den genomsnittliga kapitalkostnaden. Utdelningen till staten var 2,4 miljarder kronor, den högsta i bolagets historia. Under de kommande åren finns förutsättningar för betydande värdeskapande. Svenska staten har tagit sitt ansvar som en långsiktig ägare bland annat genom att ha låtit en större andel av intjänade pengar stanna kvar i bolaget under expansions-

fasen. Vattenfall har idag implementerat det mesta av statens ägarpolicy, är ett föredöme när det gäller öppenhet och har en styrelse med stor industriell, finansiell och internationell kompetens och erfarenhet. Vattenfalls utveckling är en del av svensk industrihistoria och ett företag för alla svenskar att vara stolta över.

MSEK	1996	1999	2003
Nettoomsättning	29 030	27 754	111 935
Resultat efter skatt	3 725	2 538	9 123
Utdelning	1 500	1 500	2 400
RoE % snitt 5 år	15	11	14
Medelantal anställda	8 263	7 991	35 296

Företagens rapportdatum

Företag	Bolagsstämma	Delårsrapport januari–mars 2004	Delårsrapport januari–juni 2004	Delårsrapport januari–september 2004	Bokslutskommuniké januari–december 2004
A-Banan projekt AB	.04-05-26	.us	.us	.us	.us
Akademiska hus AB	.04-04-29	.04-05-06	.04-08-26	.04-11-05	.05-02-28
ALMI Företagspartner	.04-05-25	.us	.04-08-11	.us	.05-01-28
Apoteket AB	.04-04-14	.04-04-26	.04-08-01	.04-10-25	.05-02-21
Bostadsgarantin, AB	.04-04-10	.us	.us	.us	.us
Civitas Holding (Vasakronan)	.04-04-27	.04-04-27	.04-07-12	.04-10-26	jan 2005
Dom Shvetsii	.04-05-14	.us	.us	.us	.us
GreenCargo AB	.04-04-29	.us	.us	.us	.us
Göta Kanalbolag	.04-04-19	.us	.us	.us	.us
Imego AB	.04-03-29	.us	.us	.us	.us
Ireco Holding AB	.04-04-23	.us	.us	.us	.us
Kasernen Fastighets AB	.04-03-25	.us	.us	.us	.us
Kungliga Dramatiska Teatern AB	.04-04-21	.04-05-07	.04-09-05	.04-11-08	.us
Kungliga Operan AB	.04-05-18	.04-05-07	.04-09-05	.04-11-08	.us
Lernia AB	.04-04-15	.04-04-30	.04-08-30	.04-10-29	.05-01-28
LKAB	.04-04-28	.04-04-28	.04-08-12	.04-11-27	feb 2005
Luftfartsverket	.04-02-16	.04-05-25	.04-08-25	.04-11-25	.05-02-25
Nordea Bank AB	.04-03-31	.04-04-28	.04-08-18	.04-10-27	.us
Norrland Center AB	.04-05-26	.us	.us	.us	.us
OMHEX AB	.04-03-25	.04-04-20	.04-07-21	.04-10-29	.us
Posten AB	.04-04-28	.04-04-28	.04-08-26	.04-11-08	.05-02-25
Regeringskansliet	.et	.04-05-28	.04-09-13	.04-11-24	.mar 2005
Samhall AB	.04-04-19	.04-04-28	.04-08-27	.04-11-02	.05-02-24
SAS AB	.04-04-22	.04-05-05	.04-02-11	.04-11-02	.05-02-01
SIS Miljömärkning AB	.04-05-24	.et	.04-09-13	.et	.mar 2005
SBAB	.04-03-24	.04-05-06	.04-08-26	.04-11-04	.us
SJ AB	.04-04-15	.04-05-01	.04-08-01	.us	.us
Sjöfartsverket	.affärsverk	.04-04-27	.04-08-13	.04-10-29	.us
SOS Alarm Sverige AB	.04-03-25	.04-04-29	.04-08-27	.04-10-29	.05-01-28
SP Sveriges Provnings och Forskningsinstitut AB	.04-04-14	.04-04-23	.04-08-13	.04-10-29	.05-02-18
Specialfastigheter Sverige AB	.04-04-21	.04-04-23	.04-08-30	.04-10-25	.us
Statens väg-och baninvest AB	.04-06-11	.04-05-01	.04-08-01	.04-11-01	.05-02-01
Stattum, Fövaltningsaktiebolaget	.us	.us	.us	.us	.us
Sveaskog AB	.04-04-28	.04-04-28	.04-08-25	.04-10-25	.us
Svedab	.04-04-29	.us	.04-08-27	.us	.us
Swedcarrier AB	.04-03-25	.04-04-30	.04-07-30	.04-10-30	.05-02-28
Swedesurvey AB	.us	.us	.us	.us	.us
Swedfund International AB	.04-04-28	.04-04-30	.04-07-30	.04-10-30	.05-01-30
Svensk Bilprovning AB	.04-04-21	.04-04-30	.04-08-31	.04-10-29	.05-01-31
Svensk Exportkredit AB	.04-04-26	.us	.us	.us	.us
Svenska kraftnät, Affärsverket	.affärsverk	.04-05-31	.04-08-31	.04-11-30	.05-02-28
Svenska Miljöstyrningsrådet, AB	.04-06-15	.et	.et	.et	.et
Svenska rymdaktiebolaget	.04-05-04	.04-05-28	.04-09-13	.04-11-24	jan 2005
Svenska Skeppshypotekskassan	.regbeslut	.us	.us	.us	.us
Svenska Spel AB	.04-04-27	.04-04-23	.04-07-19	.04-10-25	.05-01-23
Sveriges Rese- och Turistråd AB	.04-03-30	.us	.us	.us	.us
Sveroad AB	.04-04-27	.04-04-30	.04-08-31	.us	.us
Systembolaget AB	.04-04-26	.04-05-15	.04-08-25	.04-11-03	.05-02-10
TeliaSonera AB	.04-04-17	.04-04-17	.04-07-28	.04-10-27	.us
Teracom AB	.04-04-20	.04-05-05	.04-08-30	.04-10-28	.05-02-28
V&S Vin & Sprit AB	.04-03-25	.04-04-29	.04-08-23	.04-10-29	.us
Vasallen AB	.04-04-22	.04-04-28	.04-08-31	.04-10-27	.05-02-28
Vattenfall AB	.04-04-22	.04-04-27	.04-07-29	.04-10-25	.us
Venantius AB	.us	.04-05-10	.04-09-10	.04-11-10	.us
Voksenåsen AS	.04-05-14	.04-05-07	.04-09-05	.04-11-08	.us

REGERINGSKANSLIET

Näringsdepartementet

103 33 Stockholm

www.regeringen.se

Denna verksamhetsberättelse kan beställas via fax 08-21 57 99 eller
via internet på webbadress: www.regeringen.se
Artikelnummer: N4019